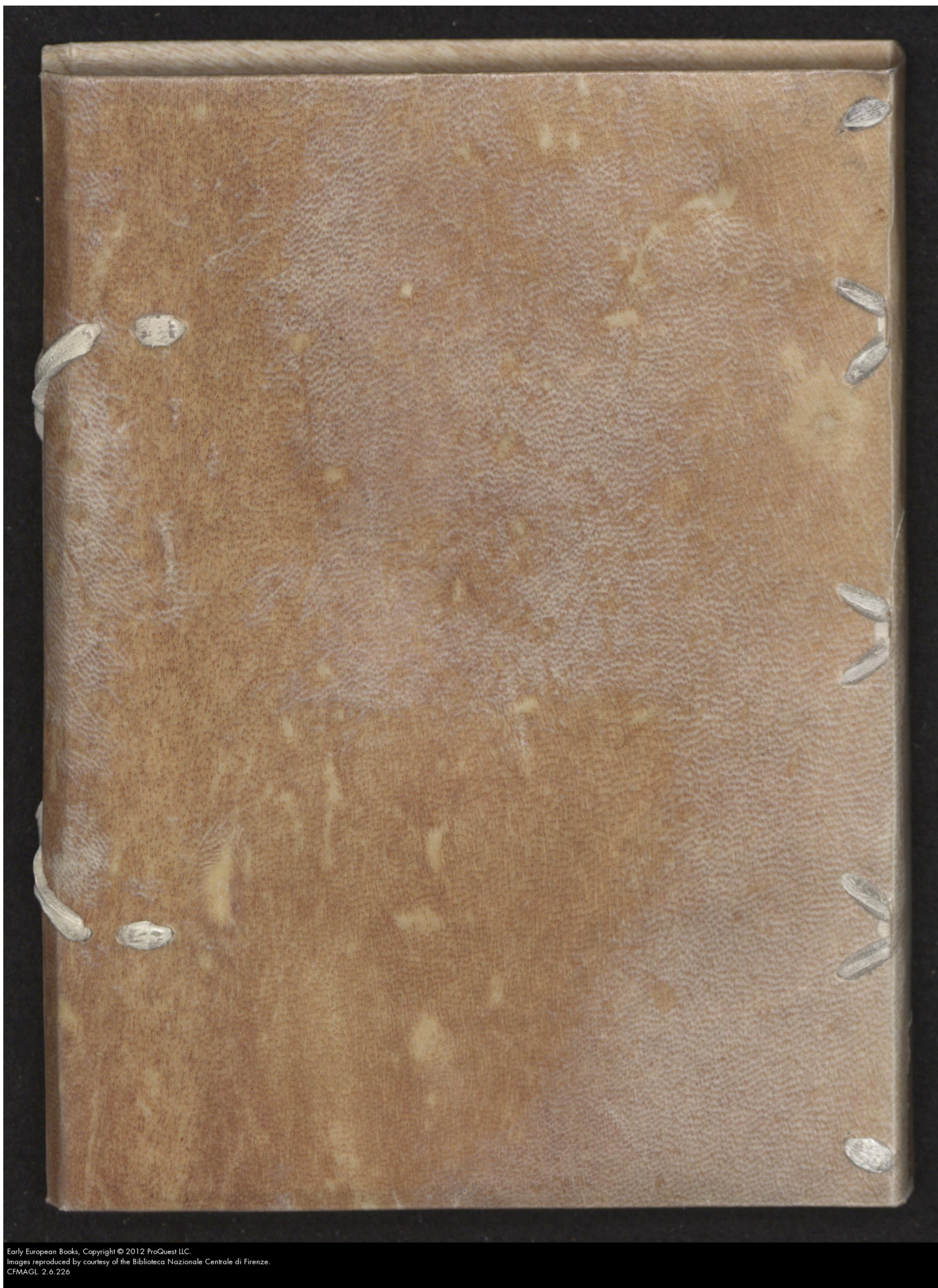

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

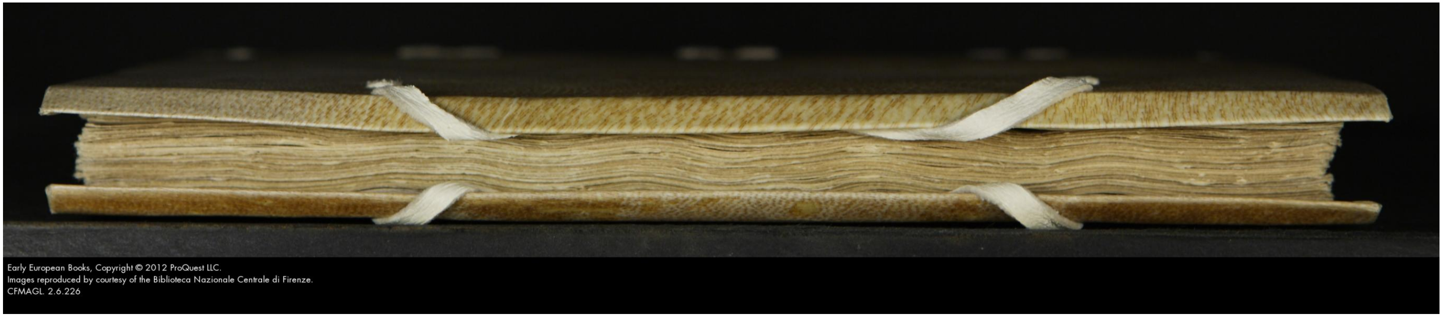
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.226

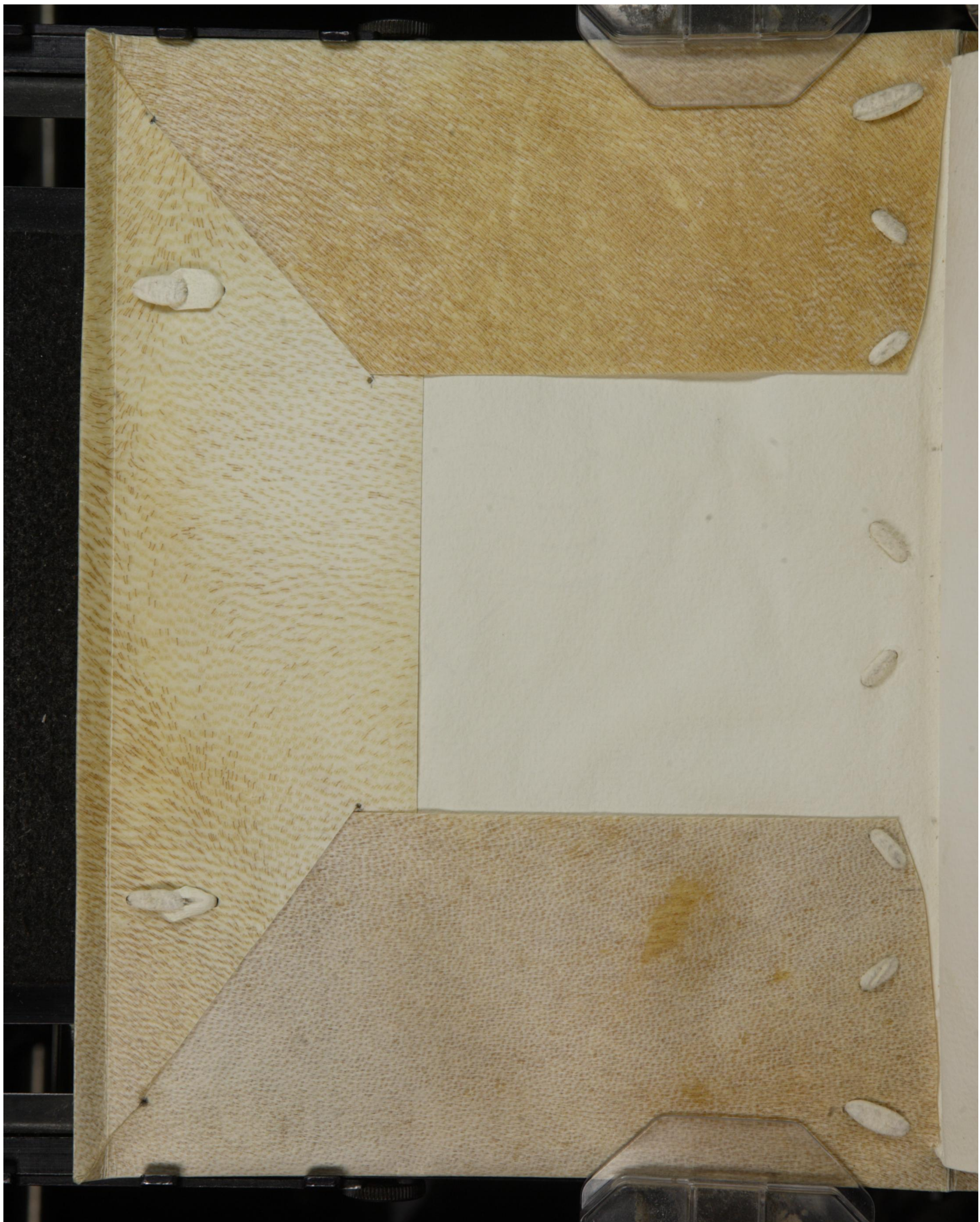

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

A I
2. 6. 226

IOANNIS FRANCISCI POGGII FLO RENTINI DE POTESTATE PA PAE ET CONCILII LIBER·

48

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

¶ Emendationes totius operis.

C 2 in ulti.facie apostilla ulti.ĩ prin. ibi .3.q.5. dic.q.6.

D 1 in princ.prime faciei linea .2. dũ dicitur uř pone uidentur.

D 2 in prima facie linea.28. ſpicis pone ſpicas.

E 2 in.5.facie .26. linea Aſſerui pone Aſſueri.

G 2 in.3.facie.13.linea uſ̃es/pone uſ̃is In eadẽ facie linea.14. poſſunt a dño/pone q̃ a dño.

H 1 in.2.facie .32. linea uniuerſitatis/pone uniuerſitati.

H 2 in prima facie.4.linea ibi poſſit nõ cõgrue/pone nõ poſſit cõgr.

I 1 in.2.fa.28.lin. ibi cõgregatiõe re maiorẽ/pone cõgregationẽ eſſe maiorẽ/ & in linea ſequenti ibi mſpectu pone reſpectu.

I 2 in.1.fa.18.li. uiliditatẽ pone uali. & in.4.facie.18.linea.aliud nõ eſt ſolubile/dic/alia uero ẽ ſolubilis Ibidem linea pen. prouincia cõi tas/dic prouintie.

L 2 in.2.facie.5.linea ibi eandẽ pone tandem.In.3.facie.16.lin.ibi plenisſime ptãtis/pone plenitudine ptãtis.

In.5.fa.lin.20.tribua po. tributa.

M 2 in.1.facie li.21.cõtinẽti po.cõtẽti

N 1 fa.1.li.3.ſacerdoti po. ſacerdotii.

N 2 in.5.facie linea.9. reuocando℞/ pone cõuocando℞.

O 2 facie.3.linea.26. ibi hoc tñ pctm̃ pone quoad pctũ℥.& paulopoſt qui apud/pone quia.
Itẽ facie ult.li.21. pñtiũ po.patrũ

P 2 facie.1.appoſt.1.errores hereticorum põne Greco℞.
In fa.6.lin 22.ibi/in dei pone ni dei
In appoſt.4.2.q.pone.2.q.5.

Q 2 facie.2.linea.9. rõem/ pone rõe.

R 2 facie.2.in.3. appoſt. de raptis nõnulli/pone de reſcrip.
In ultima facie linea.25.redditionẽ pone redditione.& in.29.lin. humanis/pone humani.

S 1 fa.2.lin.1.exercendi/po.exercẽda

T 1 fa.2.linea.18.ibi (fuit fundamẽtũ fidei ĩ natiõibus)tolle hoc totũ.
In lin.antepe.ibi uſ̃is/pone uſ̃i.

T 3 facie.3.lin.xi.nõ erat ꝓportionabilis/pone non erit.
In fi.in ult.apoſt.ibi Aar.po.Bal.
In.44.cõclu.pęna/pone pęnas.
In.45.cõcertentia/po.cõcemẽtia

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Laurentij Leal...

2

e Tsi scio fore aliquos : qui arrogantiæ uel temeritatis me forsitan accusabunt : quod ea sim ausus pertractare: que cum a multis præclarissimis excellētissimisq; sacrę Theologiæ professoribus : tum etiam a summis uiris compluribus in utroq; Iure consultissimis fuere sæpius disputata : succensere mihi tamen propterea nō debebunt (modo absit inuidia) si ueritatis amicus : pro qua fidelis quisq; mortem ipsam minime debet pertimescere/partes iustas foueo : si sacris initiatus & summi Pontificis stipendiis merens non transfuga sed ueteranus miles pro illius maiestate gloriaq; decerto intrepide. Si demum sacrosanctæ Ro. Ecc. honorem dignitatemq; defendo. Enimuero/ cum ille Pater : hæc uero sit omniū xp̄ifidelium Mater piētissima. Ingratus foret ille atq; impius : qui parentibus indigis/arduisq; curis implicitis/magnis præterea in laboribus constitutis subsidium pro uiribus non afferret. Diuinæ nempe legis præuaricator existeret. Humanas simul traditiones / humanamq; simul societatem peruerteret. Quæ primo Deum iubet colere / dein patriæ laboranti succurrere: tum erga parentes pios esse nos docet. Hæc autem pietas in operis exhibitione cōsistit/ aliter infructuosa foret atq; inanis. Porro cum nemo ultra uires quicq̄ cogatur prętstare / nullaq; sit impossibilium obligatio : si eam quam possum afflictis parentibus opem tulero/satis debito pietatis faciam. Verum quæ nā digna potest impendi satisfactio: aut quę ualent congrua iis pręberi subsidia : contra quos fratres ac filii nouas ac multiplices insidias moliuntur? Potest nunc illud .a. Psal. non inconcinne afferri. Posuerunt ad uersum me mala ꝑ bonis/& odiū pro dilectione mea. Va lentissimis uiribus opus foret ad hanc iniuriam: sedis apostolicæ propulsandam. Meæ uero pertenues sunt ac imbecilles: quare cum neq; armis neq; opibus queam paren .a. psal .108.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

tibus sanctissimis opitulari eam quã potero opem præsta
bo ut uerbis causam illorum tuerar/tũ instam/tumæquã.
Quod sicui forsitan id displicebit/ueritatis osori: quisqs
ille sit: satis sit ei posse male facere: sinat aũt alios posse
bene dicere: & uerbis saltem quando aliter non ualent/
causam iustam defendere. Quæ autem iustior esse potest:
quæ melior: quæ sanctior: q̃ summi Pont. & Ro. Ecc. iu
ra potestatemq; tueri? Quã nonnulli superbia/inuidiaq;
flagrantes conantur euertere: & tunicam inconsutilem
Christi discindere: quo quid potest esse turpius? quid sce
leratius? quid immanius excogitari? quid damnabilius
adimpleri? o miseram/o infelicem Ro. Ecc. conditioné.
Filii tui/quos nutristi/quos honorasti: ipsi te spreuerunt:
ipsi contra te insurrexerunt. Iidem non modo te matrem
negant/sed quasi famulam aspernãtur: multiiugas quoq;
tibi parant tecnas/nouaq; ac uaria indies struũt decipula:
Postorem tuum Iulium uariis calumniis cogitantes op-
primere: At quam ob causam? nempe quia res tuas/tuãq;
uult iurisdictionem defendere: Quin etiã contra ipsum
Apostolo℞ principem Petrum inquam non uerentur in-
surgere: supręmam illius ligandi/soluendiq; potestatem
a xp̄o sibi traditam abnegantes/asserentesq; illam/non
Petro/sed Ecclesiæ uniuersali concessam: cuius iudicio/
eiusdem successores parere teneantur. Innituntur uero
ii nonnullo℞ auctoritati: quo℞ pleriq; prius a se: benedi
cta turpiter retractantes ambitionis stimulis ac furiis agi-
tati: contra Ro. Ecc. insurrexere. Alii a fidei rectitudine
delyrãtes: illam plurifariam impugnarunt. Nonnulli li-
uore atq; inuidia stimulati scienter contra ueritatem scri-
psere: atq; ii quandã sibi ecclesiam finxerunt uel potius
somniarunt/quæ in rerum natura minime reperitur: quæ
a mortalium nullo intelligi/compræhendiue potest chi-
mere certe persimilis: quorum errorem atq; insaniam/li
cet pręclarissimi uiri permulti: ualidissimis sæpe rationi-

bus confutauerint/ut falsam : sacrisq; canonibus per con
trariam. Nihilominus cum heresim hanc malorum inui-
dorumq; fomentis rursus uideam fruticantem / Non in-
congruum fore existimaui/ si & ipse aliquid in medium
afferre cogitauerim. Si complurium doctissimorum uiro
rum sparsim scripta collegerim : si longiusculas illorũ di
sputatiões in breuiores sermones digesserim. Erit igitur
de potestate Papæ supra ecclesiam uniuersalem tota no-
stra disputatio/de qua licet sit multotiens a uariis pertra-
ctatum. Non est indecens tamen si sermo de illa iterum
habeatur. Quoniam ut .b. In. primus. asserit. Veritas sępi
us exagitata magis splendescit in lucem. Et facilius ueri-
tas inuenitur: quę a pluribus senioribus .c. quæritur. No
uo autem dicendą modo usus primum antiquorũ mores
in arguendo tenui : uarias dehinc & multiplices legũ ca-
nonũue allegationes/ in margine ponendas censui con-
gruis notis assignatas. Tum ne series textus illarũ uarieta
te interrumperetur : tum ut esset sermo nitidior atq; luci
dior : tum uero etiam ut cunctis foret illius sensus facili
or : Legum præsertim/Canonumue ignaris. Sum enim
ut ait Apostolus .d. Omnibus debitor sapientibus pariter
ac insipientibus. Te uero lector oro/ obsecroq; / ne ni-
mis tetricus iudex existas: & si quid hoc in libello bene di
ctum repereris/omnipotenti adscribito .D. A quo est om
ne datum optimum. Et qui ẽm Psal. .d. Docet hominẽ
scientiam. Quod uero minus prudenter dictum/scriptũ
ue fuerit: Inscitiæ/meę dato : quam sanctæ Ro. Ecc. cuius
causa nunc tractabitur : iuditio/arbitrioq; submitto.

.b. 35. q. 9. c. graue
.c. 20. d. c. i.
.d. Ad Rom. i. c.
.D. i. Iac. i. c.
.d. psal. 93.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Ractaturus de potestate Papæ supra uniuersalem Ecclesiam & supra Concilium eiusdem repręsentatiuum ad lucidiorem dicendoꝝ intelligentiam nonnulla censui pręmittenda: Et quia ſm Ciceronem. Omnis oratio prius debet a diffinitione proficisci: ut sciatur id de quo disputatur. Videndum est primo quid Ecclesia/deinde Concilium quid significet. Mox uisa diffinitione pro clariori dicendoꝝ intelligentia pręmittam aliqua. Postmodũ ad partes arguã contra Papæ potestaté primo/dehinc argumentis respondebo/mox pro potestate Papæ argumenta adducam: partemq; hanc/ut ueriore firmabo: & responsiones ad hanc partem aduersarioꝝ confutabo: demũ conclusiones complures ex pręmissis eliciam .e. Est autem Ecclesia (ut ad primum ueniam) græcum uocabulum: & ſm Innocentium Pontificem primũ catholicoꝝ collectionem significat: catholicum aũt (cum & illud græcum sit uerbum) uniuersale interpretatur. Vniuersoꝝ ergo collectionem fidelium Ecclesiæ nomen importat .f. Concilium uero ſm Ysidorum & Decreti cõpilatorem Gratianum: dictuȝ est/q̃ cõmuni intentione Romani negocia pertractaturi in uno cõmuni loco considerent: quasi considiũ/Considium uero quasi consiliũ .d. in .l. lrãm transmutata. Vel dictum est a cõmuni intentione eo q̃ in unum dirigant omnes mentis obtutum/supercilia enim oculoꝝ sunt: unde qui sibimet dissentiunt nõ agunt Conciliũ/quia nõ consentiunt in unum. ¶ Visa diffinitione præmitto primo .g. Ro. Ecc. in persona Petri fuisse fundatam/eiusdemq; primatum sibi a xp̃o traditum. ¶ Secundo .h. q̃ priuilegia Ro. Ecc. intuitu Petri sunt illi concessa. Nõ aũt Petro propter Ro. Ecc. attributa. ¶ Tertio .i. q̃ omnis Ro. Ec. potestas penes Petrũ consistit tanq̃ caput. ¶ Quarto q̃ priuilegia omnia Petro data in p̃sona illius successoribus suis data .k. intelliguntur. ¶ Quinto q̃ eadé pote-

.e. đ Cõ.d.i.eccľa

f.15.d.c.i.

.g. 22.d.c.i.&.11.21 .d. q̃uis.
h.19.d.In memoriam .3.q.6. dudũ. 22.d.c.1.9.q.3.cũta
.i.24.q.i. memor. .i. 19.d.n.uero.24. .q.i.Rogamus.
.k. c.ad Apľice.§. nos igr̃ de re iud. li.6.c.puenerabilẽ §.rõibus q fil. sint leg.đ trãsla.p̃l.q̃to

ſtas competit Papę quę & .l. Petro quę omnia ex dicen- .l. 19.d.ſicut oẽs
dis inferius latius apparebunt. His breuiter pręmiſſis ad .11.q.7. in ſancta.
argumenta deueniam partis negatiuę contra Papam qđ
non ſit ſupra Eccleſiam uniuurlale3 uel Concilium illam
repræſentans.

¶ ARGVMENTA CONTRA POTESTATEM PAPAE.

PRimo uidetur dicendum Papam uniuerſali Eccleſiæ uel Concilio illam repræſentanti: ul lo modo præeſſe non poſſe: partemq; contra riam fore de iure ueriorem. Hæc autem opi- nio primũ auctoritate .m. Cipriani Papæ comprobatur: .m. 24.q.i. loqt.
dum ait. Hoc utiq; erant cæteri Apoſtoli quod Petrus fu it pari cõſortio præditi & honoris & poteſtatis: quod &
.n. Anacletus confirmans inquit. Cæteri Apoſtoli cũ eo- .n. 21.d. in nouo.
dem pari conſortio honorem & poteſtatem acceperunt/
ipſumq; principẽ eſſe uoluerũt de Petro loquens .o. Hie .o. 11.q.7.paulus.
ronymus etiam ſuper Epiſtolam ad Galathas. Paulus ait & ſequi.
Petrum repræhendit/ q͂ nõ auderet niſi ſe non imparem ſciret. Ex quibus patet nulla3 erga Apoſtolos in Petro ſu-
perioritatẽ fuiſſe. Cõfirmatur hoc & .p. Ambroſii aucto .p. 2.q.7.bti petr⁹
ritate/ait enim beati Petrus & Paulus eminent inter uni- uerſos Apoſtolos/& ſpeciali quadam pręrogatiua pręcel lunt: uerum inter ipſos quis cui pręferatur incertum eſt. Item Bernardus ad Eugenium li.3. Non ergo inquit ſo la tua poteſtas a domino: ſunt & mediocres & inferiores. Sunt ergo Epiſcopi qui Apoſtolis ſucceſſere: quorumq; typum gerunt dicente Pſal. Pro patribus tuis nati ſunt ti bi filii: conſtitues eos principes ſuper omnem terram:
Qđ de illis dictum non ambigitur: ut .q. Anacletus urba q. .21.d.in nouo.
nuſq; Pontifices atteſtantur pares in dignitate & honore 68.d.c.fi.pſal.44.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.r. 7.q.1. quia fr. 16.q.1.ff.99.d.c.si de cri:fal.q̃ graui .s. Cle.si qs de penis.
.t. 33.q.5. Mulier. .11.21. d. in nouo. .u. d̃ perut.d.3.inter hęc hircum.11.
.x. d̃ elect.c.innotuit.ff.de arbitr.l. Nã & mgra.
.y. gl.in.c.anastasius.19.d.79. d. si duo.15.d. sicut.11. q.7.sicut inqt i gl
.z. 24.q.1.loqr.c. oibus.&.c.scisma & cant.5.c.
.a. lo. ultro.c.24. q.1.Audiuimus.c. 1.§.una d̃ sũma ti. .b. de elect.c. fundamẽta li.6. i pn. Apls ad eph.3.c.

ipsi Papę. Potest autẽ summi paritatis hmõi fundamentum:tum ex multis sanctorũ .r. decretis: in quibus Episcopi fratres a summis Pon.appellantur. Tum ex stilo Curiæ & longęua consuetudine id approbante: Vnde .s. Clemens .v. uocat Episcopos sanctissimos xp̃i Legatos principales fratres Papę/& corpos & columnas Ecclesię. Appellantur quoq; Vicarii dei / non solum Ep̃i .t. sed & alii .u. sacerdotes: Episcopi aũt Patriarchę & similes Cõcilium constituunt uelut capita ipsius digniora. Si igitur sunt Pontifici pares/constat in eos Papę potestatem non competere. Par quippe in parem de iure tam Canonico q̃ Ciuili nullum habet imperium .x. ergo nec supra Concilium iurisdictionem habebit per Episcopos rep̃sentatũ. Item si Apostoli non recepissent iurisdictionem contentiosam pro se & successoribus suis a xp̃o non posset Concilium in causa heresis pontificem iudicare: cum non reperiatur concessa eis nisi generalis potestas: quorũ remiseritis &c. quod est falsum .y. sacrisq; Canonibus per contrarium.

¶ Argumentum secundum.

¶ Pręterea sm Hier. .z. sententiam. Hęc domus dei: q̃ supra petram firmata: unica columba appellat̃ sponsa xp̃i sine ruga/sine macula/ortus conclusus/fons signatus/ puteus aquę uiuę/& paradisus cum fructu pomorũ: quę domus etiam claues accepit/ac potestatem soluẽdi & ligandi. Vnde non soli petro/sed aliis Apostolis pariformiter concessa uidetur: ut .a. ex euangelica patet auctoritate. dum Xp̃s suis ait discipulis. Accipite Spiritum sanctum/ quorũ remiseritis peccata &c. Fundamentum quoq; ecclesię Apostoli fuere: Vnde in Apoca. Ioannis dicitur.c.8. q murus ciuitatis.i. Ecclesia habebat .12. fundamenta .b. in quibus erant scripta nomina duodecim Apostolorũ. Item Apl̃s ad Galathas.2.c. uocat Iacobum Cæpham / & Ioannem columnas Ecclesię: & sic tum ratione funda-

menti/rum ratione potestatis/ tũ ex scribendi ordine nõ cõcluditur aliqs primatus necessario in petro super alios Apostolos/ergo nec in successor eius. Xp̃s etiam in exodio Marci Euangelistæ inquit. Euntes prædicate Euangelium omni creaturæ. Apparet itaq; Petri ipsius successori paré esse cum cęteris Ep̃is facultatem: non enim potest amplior illi q̃ Petro: cuius uice .c. fungitur potestas competere. Non est igitur supra Concilium: quod (ut dixi) p Episcopo℞ præsentiam principaliter constituitur: utpote digniorum. Probatur hoc etiam auctoritate Beati .d. Cipriani dum ait. Vna columba mea/quam unitaté tenere debemus nos Ep̃i/qui in Ecclesia p̃sidemus ut Ep̃atum unũ atq; indiuisum probemus/& subdit postea. Episcopatus est unus: si episcopatus est unus omniũ Epo℞ ergo eandem cum Papa auctoritatem habere uidentur: ergo plenitudo potestatis non est in solo Pontifice/sed in tota Ecclesia: igitur & penes Concilium illam repræsentans.

.c. 11.q.7. in sc̃tã.
.d. 24:q.i. loquit 7.q.1. Nouatian⁹.

¶ Argumentum tertium.

¶ In actibus etiã Apostolo℞ .e. legitur/q̃ Ap̃li misèrunt Petrum & Ioannem: in Samariam ad confirmandũ baptizatos/uideretur ergo Ap̃lo℞ collegium Petro fuisse superius/cũ inferior a superiore .f. mittatur: nõ ecõtra.

.e. Act .8.c.
.f. 21.d. inferior & .c. deniq; 2.q.7. in sancta lo. 13.c.

¶ Argumentum quartum.

¶ Item eodem libro .g. legitur minorem Iacobum tulisse sententiam in questione legalium ubi Petrus/aliiq; Apostoli erant in Concilio congregati. Ex quo uidetur fuisse Iacobum maiorem Petro: quia maior est ille qui iudicat/minor uero qui .h. iudicatur. ¶ Argu.v.

.g. Act.15.c.
.h. 11.q.7. in sc̃tã de maio. obe .c. cum inferior.

¶ Deus præterea nunq̃ deficit in necessariis/nec sine salutis suæ remedio aliquem derelinquit: sed cum Pont. purus homo sit/possitq; peccare/ut sępe legit .i. euenisse/si non esset a quo posset corrigi/absq; salutis remedio inueniretur: Esse igitur aliquem oportet a quo manifeste/& enormiter peccans corrigi possit/& emendari.

.i. 19.d. Anastasi⁹.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

¶ Argumentum sextum.

¶ Cõtingere posset ẽt q̃ Papa eẽt hereticus uelletq; sta tuta condere manifestã heresim cõtinentia ex qbus fides Petri deficeret/quia non foret qui hoc casu posset resiste re. Nec teneret Ecclesia statutis eius hereticis obedire: uẽ ergo tũc debere esse aliquẽ Pon. emendatorẽ. ¶ Arg. 7.

.k. de sũma tri. c. .i. § .una. k. ¶ Vna est quoq; omniũ fideliũ uniuersalis ecclesia / extra quam nullus saluatur: in qua non Papa sed xp̃s est: Sacerdos & hostia/ut dicit Inno .iii. Vnde si Papa extra Ecc. non saluatur patet uniuersalem Ecc. digniorem esse Papa. Et quocunq; alio membro: Argumento sumpto ab Ecc. in qua fit saluatio ad ipsum saluatum/seu saluandu3: Et sic inferiorem / sicut argui potest a dignitate creatoris ad creaturã/& de minori ad maiorem. Confirmat hoc ex uerbis eiusdem decretalis dum dixit dñm claues Ecc. apostolis eoꝝq; successoribus tradidisse: ergo non soli pe tro: Equales igitur illi esse apparet in potestate Aposto los alios & p consequens Episcopi successores .l. Apꝭoꝝ pares erunt Pontifici. Hoc etiam idem Innocentius alibi asserit: dicens claues regni cœlorum omnibus Apostolis datas. .m.

.l. 68. d. c. fi.

.m. de perit. & re. Noua quędam.

¶ Argumentum octauum.

.n. 24. q. i. q̃ dig.

¶ Confirmantur prædicta .n. Augu. auctoritate dũ di cebat: Quæ dignior domus Apostolicę prædicationis in gressu: q̃ sancta Ro. Ecc. ideo ecclesia est dignior Papa: & quocunq; alio/ut sonat illud uerbũ dignior. ¶ Arg. 9.

.o. 24. q. i. qđcũq; ¶ Præterea ex uerbis .o. Aug. dum dicit: Quando Petrus claues accepit: Ecc. sancta3 significauit/ manifeste uidetur inferri Petro fuisse traditas claues / ut ministro Ecc. ergo patet maiore3 ecclesiã Pont. quia cũ ipse sit minister/eccle sia uero cui ministratur/maior est utiq; recumbens q̃ qui ministrat Lucę. 22. ca. Nudo etiam .p. ministro/secundu3 leges nullum ius acquiritur: sed totum domino / cuius agit ministerium.

.p. ff. đ donat. l. ab sẽti. & đ acqr. pos. .l. q absẽti. C. si q. & al. uẽ sibi. l. mul tum.

¶ Argumentum decimum.

¶ Ex alio etiam hæc opinio roboratur. Nam licet Pe-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

trus beatum Clementem elegerit adhuc uiuens in succes-
sorem: eiq; pontificiam potestatem tradiderit / ut .q. Io- .q. 8.q.1.si petrus
hannes tertius affirmat. Tamen Concilium Apostolorum
aliorumq; fidelium institutionem huiusmodi de Clemen
te factam irritarunt/& Linum in pontificem elegerunt: ut
in Cronicis Clementis & aliorum scriptorum apparet: quod
fieri minime potuisset / nisi gesta per Petrum infirmandi
potestatem habuissent. Et sic patet illos fuisse superiores
Petro: quia inferior superioris gesta nequit infringere .r. .r. Cle.Ne roma

Argumentum undecimum. ni de elect.21.d.in

.s. Africani etiam Concilii constitutionem in mediũ fetior.2.q.7. i sctã
libet afferre prohibentem primæ sedis Episcopum sum- .s.99.d.prie sedis.
mum Sacerdotem aut Principem appellari .t. Gregorius .t.99.d.Ecce
etiam Patriarchæ Alexandrino scribens uniuersalem Pa-
pam se uetat appellari inquiens. Ecce in præfatione epi-
stolæ/quam ad me ipsum/qui prohibui direxisti/superbę
appellationis uerbum uniuersalem me Papam dicens im
primere curastis quod peto dulcissima sanctitas uestra nõ
faciat: quia nobis subtrahitur / quod alteri plusquam ratio
exigit præbetur. Et sequitur post: Si uniuersalem Papam
uestra sanctitas me dicit: negat se esse / quod me fatetur
uniuersum: sed absit hoc. & ce. Et Glosa. illa uerba ne-
gat se hoc esse/id est de uniuersitate: cũ tamẽ Ecclesia Ro
mana non sit uniuersa / sed de uniuersitate: ut Gelasius
uidetur asserere / inquiens .u. Quamuis uniuersæ per or .u. 21.d.quis.
bem ecclesiæ unus xpi thalamus sit/tamen sancta Rom.
Ecclesia cęteris ecclesiis est prælata. quasi dicat quod uniuer
sæ ecclesiæ includendo Romanam sint xpi thalamus qui
est ecclesia uniuersalis. Argu. .xii.

Huic; sententiæ .x. Gregorii uerba fauere uidentur/ .x. 15.d.sicut.
dum ait uenerari se sacra Concilia sicut Euangeliũ: quia
cum uniuersaliter sint constituta: se & non illa destruit si
quis præsumpserit absoluere quod ligant/aut religare qđ
absoluunt. Certe si Papa foret supra Concilia/Gregorius

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.y. 25.q.1.c.1. ibi aliter locutus fuisset. Et .y. Gelasius quod uniuersalis inquit ecclesiæ ꝓbauit assensus magis exequi præ cęteris oportere q̃ primã sedem. ¶ Argu.xiii.

¶ Præterea si duo contendant de Papatu ille est præfe-

.z. 79.d.si duo cũ glo. rendus quem uniuersitatis consensus elegerit: ut .z. Honorius Imperator ad Bonifatium scribit/& glo. secunda

.a. de renun .c.1. lib.6. dicit hanc uniuersitatẽ Conciliũ intelligi. Item Io.an. .a. quem alii Canonnm sequntur interpretes: In nouella dicit ꝙ si Papa renuntiet in Consistorio secreto nullis adhibitis testibus/si postea neget renuntiationeȝ factã Concilium erit iudex: quod non esset si nõ foret supra Papam.

.b. 40.d. si papa. Et Io .b. glo.dicit/ꝙ ubi scandalizaretur Ecc. uniuersalis notorie/uel esset incorrigibilis Conciliũ est supra Papam. At si diceretur nõ esse datam potestatẽ Concilio supra Papam/instante necessitate ecclesiæ: nullius utilitatis foret/nihilq; noui afferret nobis illa prouisio: qđ rõi & le

.c. si papa.đ ꝑui. in.6.l. si qñ.ff. de leg.i.& .C. de inoff.te.l.si qñ. gibus repugnare uidetur .c. ¶ Argu..xiiii.

¶ Vlterius arguitur ab absurdo uitando: Nam ponamus Papam ꝑ sua mala opera dissipare statum ecclesiæ generalem & notorie totam ecclesiam scandalizare. Si diceret Concilium potestatẽ compescendi furorem Pont. nõ habere: posset unus homo Ecc. totam destruere sine aliquo remedio/quod est absurdum. Et ut res clarius elucescat exemplũ subiiciam: quod est hmõi. Pone quendã magnum Regem peregre profectuꝫ Reginæ suæ: quam & regni gubernatricem reliquerat/cũ nõ posset cõmode singula quæq; prospicere/ne illam uagari & nimis fatigari contingeret Gubernatorem generalem adiunxisse: Cum plenissima potestate totius regni ipsius nomine/ ac Reginæ administrandi: Contigit Rege in longinquis degente Gubernatorem regni iura omnia dissipare/& illud ad internitionem deducere. Non ne hoc casu Regina dissipatorem hmõi/& regni destructorem poterit co-hercere: etiam ex presumpta regis uoluntate/qui illũ ue-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

7

risimiliter reuocasset si malæ administratiōis infamia ad illius aures peruenisset. Si enim leges .d. ciuiles statuere / ut dñs mandatū procuratoris sui / ob superuenientem infamiam & malos procuratoris mores tacite reuocasse uideatur. Quia tunc cum illum procuratorē ordinauit si illius mores aut uitā turpem futuram sciuisset hoc nequaq̃ fecisset: Ita & in regis supra posita similitudine pariter est dicendum. Rex enim peregre proficiscens xp̄s est in cęlū ascendens Reginaꝫ habens ecclesiam immaculatā / ut ait Ap̄ls & Psal. D. Astitit inquit regina a dextris tuis in uestitu deaurato circundata uarietate. Debet ergo Regina hæc in Regis absentia potestatem habere ad gubernatorem huiusmodi cohercendum / regnum coniugis sui dissipantem.

¶ Argumentum.xv.

¶ Præterea Papa non est caput corporis mystici ecclesiæ / sed xp̄s: ut ait Ap̄ls .e. Si enim Papa caput foret / & pastor uniuersalis Ecc. permagna absurditas sequeret / ꝙ ipse esset pastor & caput huius corpis mystici / ecclesiæ inq̃ſm ꝙ caput in corpore humano est caput & rector illius / quod esse non potest: cum xp̄s sit caput & rector uniuersalis Ecc. ut corporis mystici considerate: essentqꝫ duo capita in uno corpore / quod monstrosum existeret. Si non est caput inter alia membra corporis ut sit oportet. Igit͛ una cum aliis membris subdetur Ecc. Ecclesia quoqꝫ Ro. uniuersalis non est: ut .f. Gregorius asserit / ut supra est dictum: sed de uniuersitate corporis mystici: ut Io. glo. asseruit / & Gelasius cōprobare uidetur / & sic si corporis prędicti est membrum illius caput esse non potest: cum inter caput & alia membra corporea differentia esse noscatur / .g. ut iura dicunt & de se patet. Præterea si Pont. est membrum Ecc. xp̄s aūt est caput Ecc. ergo & Petri erit caput xp̄s. Erit igitur dare capitis caput ꝙ si dicatur Petrum nō esse caput principale Ecc. esse tn̄ caput ministeriale (ut eorum uerbis loquar) id omnino falsum esse dicitur: Con

.d. ff. de Solut. l. Si cū Cornelius & đ Ann. leg. l. liberto. §. largi⁹ & utrobiqꝫ per Bar. no. Cy. & Bal. in. l. p̄r herede p̄ illū tex. đ. Testa. tu. §. fi. l. ꝫ . §. Quāuis et ibi Bar. ff. de admini. tuto. no. moder. in. l. Rogasti. §. si fugitiuus. ff. Si cer. pe.

.D. Psal. 44.

.e. c. uno de. Sac. unc. cle. i. đ. iu. ui.

.f. .99. d. ecce.

.g. .đ. p̄scrip. cū. nō. liceat .12. d. c. i.

siderato q esse caput preeminentiã quandam excellentiamq; significat. Hanc autez minister super dominum dominamue habere non potest/cum sit inferior/propter qđ falsa uĩ illoꝝ opinio dicẽtium Petrum fuisse caput ministeriale uniuersalis Ecclesiæ. Quatenus enim super illam neq; præeminentiam/neq; maioritatem obtinet ut corpus mysticum consideratam non potest ratione ministerii sibi concessi super particulares ecclesias a Romana distinctas dici ministeriale caput uniuersalis Ecclesiæ. Hoc & Gelasius Papa testari uidetur/inquiens .h. Quamuis uniuersæ per orbem Ecclesiæ catholicæ institutæ unus thalamus Christi sint: tamen sancta Romana Ecclesia catholica & Apostolica nullis synodicis constitutis cęteris ẽ plata sed euãgelica uoce. &c. Ecce manifeste apparet Petrum super omnes particulares ecclesias/a romana distinctas potestatem accepisse/non autez super uniuersalem ecclesiam quæ est corpus mysticum & inanimatum & nullius beneficii capax/de cuius uniuersitate Romana ecclesia esse non ambigitur (ut prædixi) Absurdum est præterea dicere Papam uniuersali ecclesiæ præesse/quippe cum illa sit sine macula & sine ruga/ut sacra scriptura testatur: neq; possit a fide deriuare cũ pro illius soliditate Christus orauerit .i. Papa uero homo labi errareq; possit ac decipi/ut de .k. Anastasio & nonnullis legimus a fidei rectitudine delirantibus: quare dicendum potius uidetur Pontificem ecclesiæ debere subesse/tanquam digniori & perfectiori (& ut ita dixerim impeccabili) quippe quod menda careat perfectius esse nemo sane mentis negauerit: & per consequens Conciliuz Ecclesiam repręsentans erit dignius maiusq; Pontifice. ¶ Argumentum .16.

.h. 21.d.q̃uis.

.i. Luc.22.d.21.c.i.

.k.19.d.Anastasi⁹.

¶ Vlterius adducitur decretum Concilii Constantieñ tenoris sequentis: Primo declarat illa synodus q ipsa in spiritu sancto legitime congregata generale Concilium faciens/& Ecclesiam catholicam representans potestatem

a Christo immediate habet:cui quilibet cuiuscunq; status uel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur. In iis quæ pertinent ad fidem/& extirpationem scismatis dicti/& reformationem dictæ ecclesiæ in capite & membris Item declarat q quicunq; cuiuscunq; conditionis status & dignitatis / etiam si papalis existat: qui statutis mandatis & ordinationibus seu præceptis huius sacrę synodi & cuiuscũq; alterius Cõcilii generalis legitime cõgregati sup pmissis aut ad ea ptinentibus factis uel faciendis non obedire pręsumpserit condignę pœnitentię subiiciatur & debite puniatur. Etiã ad alia iuris remedia (si opus fuerit recurrendo) Pertinaciter autem resistens ordinationi Concilii hęreticus censendus est/ Quod decretum in Basiliensi Concilio repetitum fuit. ¶ Argu. xvii.

¶ Præterea qui asserit super uniuersalem ecclesiam Petro datam fuisse potestatẽ/præsertim in supremis & arduis/& quæ concedi nõ solent hoc necesse habet .k. ostendere/sicut illi qui se iudicem asserit constitutum non est credendum nisi iurisditionis concessionem .l. demonstret At nullibi legitur Petrum super uniuersalem Ecclesiam claues accepisse:igitur nec supra Concilium illam repræsentans/sed supra singularia membra Eeclesię:ut supra est probatum per .m. Gelasii auctoritatem adductã. Et hoc etiam naturalis ratio suadet:cuius maxima est auctoritas & pro lege haberi solet .n. ubi ipsa lex deficit: Ratio aũt naturalis hmõi est/ qua necesse est hoc fateri: nã præsupponendo Papã esse ministeriale (ut aiunt) ecclesiæ caput respectu singulo℞ ecclesiæ membro℞ uidemus in corpore humano caput: lз sit ordinatum ad regimen & gubernationem singulorum membrorum ipsius corporis: si tamen langueat licitum esse aliis membris illud ligare & cauterizare / & omnia facere: Tum ad capitis / tum ad alio℞ membro℞ conseruationem spectantia/ne illius morbus habeat cętera membra corrumpere .o. Sic etiam

.k. de fide instru. .c. qd super his.

.l. de off. deleg cũ in iure .ff. si qs in ius uo. nõ re. l. z

.m. 21. d. q̃uis.

.n. ff. de aq̃ pl. ar. l. 2. §. Itẽ Varus & d excus. tut .l. scire opз. §. sufficit. 1. d. c. consuetudo.

o. 2. q. 7. sicut ingt.

si Papam contingeret insanire & in furorem agitatū gla dio obuios quosq̃ percutere. Non ne tūc liceret subditis illum capere ligareq̃ etiam/ne multos occideret? Et quo ad possent hmōi morbo mederi? quis sanæ mentis hoc negeret? q̃ si pro salute corporea hoc licet/multo magis ꝓ animaꝝ salute hoc debebit permitti/quas Papa ipse suis malis moribus perniciosisq̃ exemplis in damnationis ba ratrum precipitaret. Et certum est animam cunctis rebus

.p. .C.de.sac.san ec.l.fi. — .p. prçferendam. Quid enim homini prodest/si uniuersū mundum lucretur animæ uero suæ detrimentū .q. patia-

.q. de.Simon.c. Matheus. — tur? Aut cōmutationem dabit homo pro anima sua: ut Matt.6. & Lucæ.9.c.plenius continetur. ¶ Arg.18.

.1. .93 d.legimus — ¶ Corroborant premissa .a. Hier.auctoritate dicentis. Orbis maior est urbe ergo Concilium est/quod totū orbem reprçsentat: maius erit Pa.solum Ro. urbem reprçsentante. ¶ Argumentum .19.

¶ Probatur etiam hçc opinio ex illis xp̄i urbis dicētis discipulis. Math.5.c.uos estis sal terre/quod si euanuerit ad nihilum ualet/nisi ut mittatur foras/& conculcetur ab hominibus. Ex quo patet Apostoloꝝ neminem a xp̄o fuisse exclusum quin imo .s. Hiero.sentit auctoritatem illā

.s. .11.q.7.Non oēs cum glo. — contra Papam etiam locū habere/dum ad Heliodorum scribens ait: Non est facile stare in loco Petri & Pauli .S. tenere locum iam cum xp̄o regnantium Infatuatum sal ad nihilum prodest/nisi ut eiiciatur foras/& a porcis con culcetur. Porro infatuatū sal insipides prelatos & malos.

.t. .2.q.7.ī sicut. inqt. & in.c. Nūc aūt.21.d.& ī.c. Si. duo .79.d.& in.c. Anastasius.19.d. Arch.& alii ī.c.In fidei de here.in.6. .u. .Io.15.c. — Io.glo.intelligit ab ecclesia foras eiiciendos: & a porcis.i. demonibus cōculcandos: Et lȝ nihil ibi dicat de Pont. t. Io.tamen glo.quem magistri Canonum sequuntur dicit/ q̃ ubi reperitur iure cautum q̃ Papa possit iudicari intelli gitur a Concilio iudicandis. Ad prædicta facit euange lica .u. auctoritas qua xp̄s: Ego inquit sum uitis uera/& uos palmites: si quis in me non manserit/mittetur foras & arescet & colligent & in ignem mittent. Quenq̃ igitur

fuerit qui a xpo recedet deponetur/& ab Ecclesia extermi nabit/nisi se correxerit:etiã si Papa fuerit/& tũc a Cõcilio iudicabit fm pmissa/ergo cõciliũ erit maius Põt. ¶ Ar.20

¶ Ex plurimis et sanctorum auctoritatibus liquet Ponti. Conciliorum gesta sequi debere:unde.x. Zosimus cõtra sta tuta inquit patrũ condere aliquid uel mutare : nec huius quidem sedis ualet auctoritas.Item .y. Leo qp multis est damnatũ cõciliis nulla possumus pœnitentia subuenire. Ad .z. nostrum etiam reatum tendit si paternarum regulæ sanctionum nobis cõsentientibus uel negligentibus uio lentur. Præterea ut ex Calced. a. habetur oncilio a sctis patribus in unaqq synodo usq nunc ,platas regulas tene re statuimus : & dixi etiam in.12. arg. ¶ Argu. 21.

.b ¶ Lucius pterea Pont.attestatur Apostolos in urbi bus patriarchas & primates instituisse: qd tamen pertinet ad plenitudinem potestatis uniuersalis ecclesiæ plenitudo ergo illa nõ erat in solo Petro/ sed i aliis aplis & ecclesia illos repñtante:si habet uniuersalis ecc.plenitudinẽptãtis ergo supra Papã ne uideamur dare duo capita. ¶ Ar.22.

.c. ¶ Conciliũ insuper exercet iurisditionem circa pote statem Papæ supræmã concernentia/cognoscit/ & de de positiõe .d. Papæ fm Gratianũ cõpilatorẽ decreti.Cardi nales et ut .e. Leo.4.ait deponit:Iudicat & deponit epos .f.primatũ ecclesiæ Ro.dedisse .g. Simachus & Iu.tradũt et quo ad facultatẽ priuãdi epos.Plura quoq alia statuta diuersis tpibus a Cõciliis facta sacri canones ,pdũt / ut de uirginibus sacratis ad arctiorẽ regulã trãsire uolentibus quibus Conciliũ liberã hoc agendi facultatem cõcessit : &/alia id genus a Conciliis .i. acta. quorum indagatio labo riosior foret q̃ subtilior. ¶ Arg. 23.

¶ Itẽ ultra supradcã ur/qp si Papa ẽ malus & incorrigibi lis ac ipa Ecc.scandalizãs/ubi desit ad quẽ possit recurri unicuiq licere debeat 9 illũ insurgere/ & ab eius obedien tia resilire sicut de iure .k. uaxallo licitum est in defectum

.x.25.q.1.Contra
.y .1.q.7. Rqritis
.z. 25.q 2 .c.puile. gia.
.a.25.q.i. A sanctis
.b. 80.d.c.i.
.c.19.d. Anastasi9.
.d.21.d.c. nũc aũt.
.e. de cler. nõ res.
ex gestis.
.f. 2.q.1. scelus
.g. 17.d.§. hinc et 3.q. 6.dudũ.9.q.3. aliorum.2.q.6.Idco.
.h.20.q.1.de uirg.
.i.d elec.Osius.11. d.d his.15.d.placu it d cons.d.4. Pla cuit d libel.obl.c. 1.c.2.de oblig . ad rõ.1.q. 3.unio. 28. d.puenit & seq. 11 q.3.si qs eps : &.c. certũ.1.q.3.ex mal tis.21.d.c.si.16. q.3 Plac .c. diffiniuit &.c. statuit. 17. q. 4.16.q.1.c.felix & sequ. c.1.2.3. d his q̃ fiunt a prel.
.k.c.1.in fi.d mili. uaxal.q cõ.tu.est.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

iustitię sibi consulere & dñm deprędari/licet etiam unicuiq; deficiente iudice sibi ius .l. dicere: Videtur ergo licitum tunc cuilibet christicolę contra Papam insurgere/ illumq; Pontificia dignitate priuare ut indignum Reiq; P. xpianę perniciosum: Neq; uero hoc debet incongruũ reputari/cum malus prelatus non semper ex dei detur arbitrio/sed ut merita nostra deposcunt: ut ait .m. Hier. de Saule scripturę testimoniũ proferens dicentis: Fecerunt sibi Regem/& non per me/principẽ & non per consilium meũ: quem licet dñs Regeȝ fecerit ſm populi peccatoris uoluntatem & merita. Illum tñ postmodũ reprobauit. Et licet papatus de iure diuino existat/Papę tñ electio particularis ex hominũ uoluntate dependet: Ecclesię Ro. sciłȝ Cardinaliũ in hoc Ecclę uniuersalis uicem gerentiũ: qui malũ eligendo Pont. illi pręiudicare non debent: quo minus possit de idoneo& bono ꝓuidere: & sicut xp̄s ut ecclesie utilitati cõsuleret / uicariũ & pastorẽ in terris dimisit: ut Inno. iiii. apte .n. testat̃. Ita ẽt nõ ẽ uerisimile eũdẽ nõ dimisisse aliquem/qui uicariũ sceleratum/pastorẽq; in lupum conuersum corriperet & castigaret. Ad hoc aũt nullus ẽ aptior q̃ spõsa sua/eccła uniuersalis: ergo illi dicẽdũ ẽ ex tacita mẽte dñi hæc correctio demãdata. ¶ Arg. 24.

.l. C. de. iude. l. nul lus .l. i. C. Q ñ li. un. sine iud. iund. nõ Inno. & cano. de re. spol. c. olim. .m. 8. q. i. audacter

.n. de uoto. c. qđ sup his. c. ꝓ hũani de homi. li. 6.

¶ Adducere libet etiaȝ: quod Lucę euangelio. 22. c. phibetur/dum contentione facta inter eos quis eoꝝ uideret̃ maior/saluatorem dixisse refert Reges gentium dñantur eoꝝ: & qui potestatem habent benefici uocantur. Vos aũt non sic/sed si quis maior est in uobis fiat sicut minister: si primatum accepisset Petrus inter eos frustra ab iis de maioritate disputaretur. Xp̄s præterea interdixit illis aliis dominari: ne regibur gentiũ/ac principibus similes uiderentur/sed sub sancti spiritus directione persisterẽt: qui in sancta eccła i unũ cõgregata habitare dinoscit̃. o. ¶ Arg. 25.

.o. 24. q. i. alienus

¶ Pręterea adducitur illud ad Galathas. 3. Pauli de apostolis loquentis: dum dicit nihil mihi cõtulerunt. Ex quo

inquit Glo. manifeste apparere paulū non fuisse illis inferiorem/& tamen inter illos erat Petrus:q̄ idem Apl̄s declarat dicens. Cum cognouissent quod creditum est mihi euangelium pręputii sicut & Petro circuncisionis. Exponit Glo. ita principaliter sicut & petro. Idē declarat apl̄s dum dicit: Dederunt mihi dexteras & Bernabę societatis. Etenim cum Petrus esset inter illos si fuisset princeps eorꝝ non dixisset dedisse dexteras societatis/sed specialius honorabiliusq̄ de Petro locutus fuisset: Quin imo ausus est palam illum repręhendere: & ei in faciem resistere/ut ibidem dicitur/q̄ non fecisset/si illo imparem se sciuisset: ut inquit .p. Hier. Si ergo Paulus nouissimus aplorꝝ nō fuit impar petro/q̄to magis alii Apl̄i prius uocati? Igitur petrus non habet primatū supra Apostolos/nec successores sui supra Concilium: In quo Episcopi sunt/qui tenet locum Apostolorꝝ. Facit ad premissa q̄d in .q. Actibus apostolorꝝ legitur/ubi illi qui ex circuncisione uenerant rep̄hendebant petrum: q̄ ad habentes præputium diuertisset: quod non fecissent si petrus super illos & sic super ecclesiam primatum habuisset .r. Scriptum est enim diis hoc est maioribus tuis non detrahes: Et principi populi tui non maledixeris .s. ¶ Argumentum .26.

¶ Plura insuper tum ex aliis tum maxime ex Actibus Apostolorꝝ argumenta monstrantur: quibus nulla petri superioritas erga cęteros Apl̄os unq̄ ostenditur: Nam primo electio .t. Mathię ab omnibus facta apparet: quę apostolis non adscriberetur si a petro facta diceretur sicut est uidere/in constitutione facta in Concilio .u. a Gregorio: .x. Alex. tertio . y. Inno. quarto/aliisq̄ compluribus constitutionibus a uariis .z. Pont. ęditis: ubi facta in Cōcilio pontifici tribuuntur. Congregatio etiam multitudinis discipulorum per duodecī Apostolos facta .a. legitur. Diaconorum quoq̄: electio fidelium congregationi ascribitur .b. Miserūt insuper Apostoli petrū & Ioannem certe

.p. 2.q.7.paul/p̄.

.q. Act. 11.c.2.q.7. Testes insi.

.r. Deuter.21.c.

.s. 23.q.1.c.parat⁹

.t. Act.i.c.

.u. c.i.de Simo.

.x.c.Nō satis d̄ simo.

.y. c. ad apl̄ice de re iud.li 6.

.z. de p̄ben.c.de multa d̄ cē si .c.cū apl̄s de ce e. mis. dolētes de custo. euch.c.i.

.a. Act.6.c.

.b: Act.8.c.

si Petrus fuisset superior non diceretur missus cum Ioan. sed iuisset cum Ioan. sicut cum xp̄s iuit Bethaniam: uado inq̄t ut excitē illū ac plura alia dicta infra ar.l. ¶ Ar.27.

¶ Comprobantur p̄missa per illud/qđ Glo.ait Lucę.c.12.q̄ sicut Petrus accepit potestatem a xp̄o & successores eius per mediū Petri ita ap̄li habuerunt a xp̄o & Episcopi successores eorꝝ per mediū apostolorꝝ discipuli habuerūt a xp̄o & presbyteri successores eorꝝ:ut .c. Anacle. tradit. Cōfirmatur per illud Matthei .c.18. quodcunq; ligaueritis &c.Et Io.20. d. Quorꝝ remiseritis peccata &c.Et Lucæ.6.Vocauit discipulos suos & elegit.12. ex ipsis / quos Ap̄los nominauit.Et Lucæ.9.Conuocatis duodecim apostolis dedit illis potestatē super omnia demonia / ut languores curarent/& misit illos prædicare regnum dei / & curare infirmos. Lucę etiam.10.dicitur:Postq̄ designauit dn̄s alios.72. misit illos ante faciem suam in omnem ciuitatem & locū/quo erat ipse uēturus.Super quo Cirillus dicit hoc fecit per se ipsum/ & per se ipsū misit eos .e. Missio autem hæc uidetur potestatis collatio. Idem etiam cō firmatur ex electione Mathiæ dū ait Petrus ostende quē elegeris:Et Paulus ad .f. Corinthios.Et si amplius gloriatus fuero de potestate nostra/quam dedit nobis dn̄s non alius in edificationem.Et sic cum potestas Apostolorꝝ & discipulorꝝ pari modo sint a xp̄o sicut Petri potestas : Ecclesiæ etiam quæ spiritu sancto regitur facto demonstrauerit potestatem attribui uniuersali Ecclesię magis q̄ Petro non est dicendum . Papam eiusq; successores uniuersali ecclesiæ & Concilio præesse/sed econtra potius.

Confirmantut prædicta ex uerbis .g. euangelii dum xp̄s dixit eis.Sicut misit me uiuens pater& ego mitto uos:sed pater dedit filio misso iurisditionem : data est quippe illi omnis potestas in cęlo & in terra:ut in exodio Mathei dicitur:ergo sicut & apostolis/ita & discipulis illam pari modo cum prædicandi potestate dedisse uidetur : Dictio

.c. 21.d. in nouo.

.d.24.q.1. q̄đcūq; &.c.audiuimus.c. ad Ap̄lice .§. nos igr̄ đ re iud.li.6.

.e .21.d.c.1.

.f.ep̄la.2.c.10.

g.Luc.& Io. ul.c. 24.q.1.c.1.c.logł.

enim illa .G. ficut similitudinē notat. Præterea ubi in eadem dispositione plura sunt pariter determinabilia censeri debēt pariformiter determinata/nisi ḋ mēte cōtraria disponentis .h. appareat/exēpli grā: Testator hñs/ plures filios ipuberes/qbus uulgaris & pupillaris cōpetit substitutio si illos inuicē substituat itelligit facta uulgaris & pupillaris substitutio/æqliter in psona oīum ipuberū hæc ē expssa/ tū Iurisconsulti tū Imperatoris decisio: Xpo igit dicente apl'is: Quęcūq; ligaueritis. &c. & quorū remiseritis &c. Cū & ipsi iurisditionis eiusmodi capaces forēt sicut& petrus: Cur dicendū nō sit xpm iurisditionē eandē dedisse illis sicut& petro? Nec rō urget q̄re magis petro q̄ aliis apl'is dedisse uideat/cū de pria illius mente nō cōstet. ¶ Ar.28.

.G.de cōfir.ut.uel inut.c.pe.l.sic .C. de repub.her. no. Bal.in.l.edita.i.3; col.C.de eden. .h. ff. de uulg. & pup.l.iā hoc iure. C.ḋ impub. & al. subst.l.q̄uis. & de testa.mil.l. i testamento.

¶ Ille quoq; inter apl'os d3 dici maior/qui succedit xpo imediate in loco ubi cōuersatus est diutius/ubi ēt suū domiciliū fuit: & in ea eccl'ia/quā ipse rexit q̄ fuit Hierosolima: In ea uero Iacobus Christo successit/quia ibi fuit institutus Episcopus: uidetur igitur Iacobus dici maior Petro & successoribus suis. ¶ Argu.29.

¶ Præterea .i. Ludo. Imp. uocat Papā Vicariū Petri/Petrus aūt uicarius xpi in uariis sacrorū Canonū sanctiōibus .k. noiatur. porro ptātem Petro cōcessam ab apl'is deriuasse .l. Anacle. affirmat dū ait: Ipmq; principē eorū esse uoluerunt: Cui & Iulius .m. astipulat cu3 de eisdē loquens inquit. Qm̄ sanctā Ro. Ecclesiā primatū omniū eccl'iarū esse uoluerunt: Vicarius aūt de iure uicariū generalē non pōt .n. constituere: ergo ex isto uicariatu/tanq̄ nullo: nullum super ecclesiā pōt consequi principatū / psertim cum Petrus ab apl'is/quos hodie Epi repsentant: Et sic ab uniuersali ecc. primatum hunc habuit. Itaq; super illā esse nō potest/neq; super Conciliū illam repræsentans: Inferior quippe ut sæpius est dictū maiori pesse nō pōt. ¶ Ar.30.

.i.63.d.c.ego Lud. .k.de trāsl.pl.q̄to .l. 21.d.In nouo .m. 3.q.6.Dudū.

.n.ḋ offic. uica.c. sua.

¶ Ad præmissorū robur auctoritas Augustini ad exitū scribentis adducitur de die nouissimo & super Psal. 118.

ubi ait: Quędam dicuntur/quę & si ad Apl'm petrũ refe renda uideantur/non tamen habent illustrem intellectũ nisi referantur ad ecclesiã Idem ẽt in ꝭmone. 10. super Io. ait Cum esset numerus duodenarius. i. quadripartitus in ternos: & cum omnes essent interrogati solus respõdit. Tu es xp̃s filius. &c. Et ei dicitur tibi dabo claues tanquã ligandi & soluendi solus acceperit potestãtem cum & il lud pro omnibus dixerit: & hoc cum omnibus tanquam personam gerens ipsius unitatis acceperit. Aug. etiam de doctrina xp̃iana inqt. Has ergo claues dedit ecclesię suę: ut quę solueret in terra essent soluta & in cęlo ut quisqꝫ in ecclesia eius pctã dimitti/nõ crederet nõ ei dimitterẽt:

.o. De sum. tri. c. 1. Cuius sententię .o. Io. an. doctor excellens assentire uide tur. Idem confirmatur Leonis auctoritate in sermõe quo dam Apl'oꝝ super illo uerbo quodcũqꝫ. &c. In Aposto los alios uis hmõi ptãtis/& ad omnes Ecclesię principes huius decreti constitutio cõmeauit. Ambrosius quoqꝫ in principio sui pastoralis ita dicit. A dño dicitur petro amas me? Repetitum est a dño. pasce oues meas: quas oues & quem gregem non solum tunc suscepit beatus pe trus/sed nobiscũ ea suscepit/& nos cũ illo oẽs suscepim⁹.

.p. 24. q. 1. qdcũqꝫ. Idem & Archidiaconus sentire uideẽ super illo .p. Augu. super Io. dicentis. petrus quando claues accepit Ecclesiã sanctã significare uideẽ sub nomine & signo Ecclesię ait. petrus claues accepit. Comprobatur hoc ex Actuum apo

.q. Act. 20. c. stolorum testimonio .q. Attendite uobis & uniuerso gre gi in quo posuit uos spiritus sanctus Episcopos regere ec clesiam dei: quam acquisiuit sanguine suo. &c. Cum aũt potestatis plenitudo sit in Ecclesia Conciliũ illam repræ sentans est supra papam/non econtra. ¶ Argu. 31.

¶ Vlterius adducitur diuinum illud monitionis pręce

.r. Mat. 18. c. 2. q. 1. si peccauerit de iu ic. Nouit. ptum ab .r. euangelista Matheo positum Si peccauerit in te frater tuus. &c. Sequitur. dic ecclesię: quę uerba xp̃s di xit petro in persona cuiuslibet xp̃iani: quem fraternam

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

monitionem contēpnentē ad ecclesiæ iudiciū remittit. Si ergo petrus/qui summus erat pont. futurus a Christo ad iudiciū Ecclesię cōtra inobedientez remittitur tanq̄ ad tribunal maius non est dubium quin ecclesia uniuersalis sit supra petrum/& sic Concilium illā repręsentans: cum nullus in tali casu remittatur nisi ad superiorem. Et dū dicit/dic ecclesię per anthonomasiam de uniuersali uidetur intelligendum. Sicut dixit beatus Gregorius in registro epl'a.265. repręhendens Ioannem Constantinopolitanū/ Ego itaq; respōsales meos semel & bis uerbis humilibus hoc q̄ in tota ecclsia peccat/corripere studui p me scribo: quicquid humiliter facere debui non obmisi/in mea correctione despicior: restat ut Eccl'az habeam adhibere. Ad quod facit auctoritas .x. Nicolai papę ad Lotharius Imp. scribentis ubi inquit. Cęterum precaue ne quando nobis s'm dn̄i pręceptuz duos aut tres testes adhibeamus imo uero hoc ecclesiæ dicamus. ¶ Argu .32. .x.11.q.3. Precipue

¶ Aristoles quoq; Polit. li.3.c.8. tradit regimen ciuitatis s'm ordinatam politiam penes ualentiorē ipsius partē debere cōsistere. Digniorem pręterea minus digno p̄ferri iura .y. uolunt cunctis in negotiis pertractandis. Verū ecclesiam ualentiorem quis neget? quę immortalis est: quippe cum qua usq; ad seculi finē dn̄s se futurum promisit: ut in Exodio Mathei habetur. Sine peccato est etiam abiq; macula & ruga/Papa uero mortalis est labi errareq; potest ac decipi/ut de .z. Anastasio nonnullisq; aliis legitur a fide deuiis/pluribusq; in locis Pont. ipse decipi & errare se posse .a. testatur: Eam ergo ut digniorem esse fateamur oportet. Regimen ergo penes eam ut ualentiorē & digniorem/potius q̄ Pont. debebit persistere. ¶ Ar.33.

y. de consec. eccle ul' alta. Q̄d in dubiis cū glo. ff. de rei uē. l. q̄ religio.

z.19.d. Anastasius

a.11.q.7. nos si i cō petēter.23.d.c. p̄terea.35.q.9. sētētiā. 24.q.1. A. recta cū glo. de re. iud. cū. oli de rest. i integ. cū ex litteris.

¶ Ecclesia præterea est sponsa xp̄i/ut in cant. canticorum latius habetur per totū: Et Io. in Apoca. sua. c.21. inquit. Vidi ciuitatem sanctam Hierusalem nouā descendentem de cęlo tanq̄ sponsam ornatam uiro suo. Papa uero est pa

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.b. Psal.44.
.c. i phe.vi.& cle.
.d.12.c. & de here.
.c. cũ ex iniũcto.
.e.93.d.legimus.
.f.Math.18.c.20.d.
c.fi.24.q.1.alienus
.g. c.Oibus. &.c.
manet.24.q.1.25.q
.1. Violatores.
.h.đ cõstit.c.trãsl.
.i.19.d.Anastasius
.k.35.q.9.qđ quis.
.l. 3.q.5.quis.&.c.
dudũ.15.d. sic.25.
.q.1.c.1.2.3.&.4.&
.§. his ita & p to.
.q.illã.& eadẽ cã.
.q.2.c.1.96.d.bene
qđ.2.q.7. puto .c.
anastasius cũ glo.
.19.d.2.q.1 scelus.

ranymphus sponse/ut dicit Bernar.in lib.de cõsideratione ad Eugeniũ scribens: Verum sponsa dignior est paranympho/ergo & ecclesia dignior pontifice .b. psal. preterea ecclesiam reginam appellat inquiens. Astitit Regina a dextris tuis.&c.quod de ecclesia dictum doctores sancti affirmant.Papa autem seruus seruoꝝ dei .c. nuncupatur: Igitur maior uř eec.q̃ sponsa est & Regina. ¶ Arg.34.

¶ Dicitur insuper ecclesia corpus: singuli autem fideles illius membra:ut ait apostolus ad Rom. d. scribens. Multi unum corpus sumus singuli autem alter alterius membra.Papa ergo est membrum ecclesie non totuꝫ corpus.Totũ autem corpus est uniuersalis ecclesia: Sed totũ est maius sua parte.e.& potẽtius ergo uniuersalis ecclesia cũ sit totũ maior est Pont.qui est pars:Præterea Saluator ait .f. ubi duo uel tres congregati sunt in nomine meo: ibi ego sum in medio eoꝝ. Et sic spiritus sanctus uidetur esse ubi est ecclesię congregatio .g. qui absq; dubio maior est Papa. ¶ Argu.35.

¶ Vlterius hoc cõsirmatur per id quod habetur Trenorum primo: Ibi domina gentium facta est sub tributo.&c quod de synagoga dictum ad ecclesiam trahitur: quę illi .h. successit si domina: ergo Papę non subiicit imo potius econtra esse debet.Item in actibus apostoloꝝ 15.c.dicitur iudiciũ ecclesię est iudicium dei/ ergo maius iudicio Papę qui homo purus est & potest errare: ut de Anastasio legitur .i. ¶ Argumentum.36.

¶ Adducere etiam libet .k. Hilarii Papæ auctoritatem petentis a synodo ut subscriptionem suam accõmodet: ut synodali iudicio aditus/claudatur illicitus/ Et sic Papa Concilii auctoritatem maiorem q̃ suam fateri uidetur: dum suam constitutionem petit a Cõcilio comprobari. .l. Eleuterius etiam Iulius pluresq; alii summi Pontifices Conciliorum auctoritatem sæpe allegant ut est uidere/ in pluribus decretis sparsim æditis ab eisdem/ quoꝝ non

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

nulli ut'.m. Leo .iiii.Conciliorum decreta decretis Paparum/ ut maioris auctoritatis præferre uidetur/& pro hac parte adduci possunt plurimorum exempla Pontificum/ut Symachi & aliorum qui per Concilia fuerunt depositi. ¶ Arg.37. .m.20.d.de libellis

¶ Concilia præterea auctoritatē Pontifici tribuisse.n. Canones sacri uariis in locis affirmant: Beatius autem & dignius est dare q̃ accipere sm .o. Apostolū Superiora ēt agunt in inferiora/non econtra: ergo Conciliū est supra Papam. ¶ Argumentum.38. .n.17.d.cōcilia.3.q 6.dudū.9.q.3.alio rum.2.q.6.ideo. .o. de celeb. miss. cum Marthe

¶ Adducunt pleriq; Constantini constitutionem/ubi dicitur .p. Constantinus contulit Ro. pontifici/ ut in toto orbe Ro. pontifices sacerdotes ita habeant caput sicut iudices Regem; Apparet itaq; Papæ primatus a Cōstantino & sic ab Impatore initium sumere. Porro .q. Impatores Conciliis se subesse fatentur: ergo etiam & Papa. ¶ Argummentum.39. .p.96.d.Cōstātin⁹ .q. l.r.C. de sūma tri.in auc.de eccle. ty.in princ.

¶ Vlterius pro pmissorum robore .r. Inno.iii.decretalis epistola in medium solet afferri ibi dum dicit: Si difficile ambiguum iudicium apud te esse perspexeris. uenies ad sacerdotes leuitici generis/& ad iudicem qui fuerit illo tempore/qui iudicabunt iudicii ueritatem/& facies quęcunq; dixerint tibi: qui psunt loco quem elegerit dominus: sequerisq; eorum sententiam &c. Loco sacerdotū leuitici generis sunt sacerdotes & prelati; & sic Conciliū quod ex illis constat. ecce ibi casus qp in casibus dubiis recurrendum est ad Concilium/ non ad solum Papam. Apparet ergo supræmam auctoritatem esse penes Conciliū/ non penes Papam. ¶ Argu.40. .r. c. p uenerabile §.rōib q fil.sint legitimi.

¶ Dicit etiā in sua decretali epistola .s. Alex.iii.qp electus a duabus partibus Cardinaliū pro pontifice ab uniuersali ecclesia habeat: & tñ electus debet ab hostiensi episcopo coronari/ut .t. Hostień .u. Archid. summi Canonum interpretes clare asserunt: ergo Hostień Eps maior est papa: quia ad maiorem spectat minorem benedicere/non .s.de elec .c. licet. .t.de paiule.c.ātiq. .u.23.d. i noie dñi

.x.22.d. Inferior & .c.deniq3 & seq. & .c. Submittitur y.23.d.in noie dñi a.63.d.In sinodo i phe.vi.& cle.

econtra: quod & paulus ad .x. hebreos scribens testatur & Nicolaus Papa confirmat. Cardinales ēt šm eundē .y. Nicolaū locu3 tenent metropolitanoꝶ in consecratione Pont.Metropolitani aūt sunt maiores Epis:ergo & maiores papa:uel saltē pes cū & ipse ēt uocet̃ eps.a. ¶ Ar.41.

.b.21.d.c.1.

¶ Christus quoq3 nullam inter apostolos prelationem constituisse uidetur/dum Math.23.c.ait: uos oēs estis fratres:& Lucę.22. Tu aliqñ conuersus cofirma fratres tuos. Petrus .b. ēt quas in summū sacerdotem a xp̄o fuit electus/ut sacri inquiunt canones: nō ergo uere fuit summus sacerdos sed improprie:quia dictio .c. quasi est nota improprietatis. ¶ Argumentum.42.

c.ff.de Iniusto.te. .l.postumoꝶ &.l. si.cū dotē.§.fi.&. .l.diuortio.§.si fū dus.&.l.si añ. nuptias & ibi no.bar. & doct.ff.so.mat.

¶ Aristoteles etiam in.5.Polit.ait q̄ ad totam cōitate3 spectat principis correctio uel totalis destitutio si sit inemendabilis:ergo & ad uniuersalem ecclesiā/quæ est omnium Christianoꝶ respub./seu cōitats quædam pertinere debet Papæ correctio uel depositio/ si inemendabilis incorrigibilisq3 existat. ¶ Argum.43.

d.32.q.1.si qs uxoré.&.q.5.c. p̄cepit &.c. Apud nos et .c.pe.&.fi. e.c.1.de renū.li.6.

¶ Vir præterea & uxor non debent ad .d. imparia iudicari:& quod uni est permissum alteri debet minime denegari/quia eadem seruitus pari conditione censetur: ut sacri canones attestantur. Verū Papa potest renuntiare sponsam ecclesiā:ut in constitutione .e. Bonif.8.manifeste apparet. Igitur licere uidetur ecclesiæ renuntiare sponsum malum atq3 inutilem:quippe deus nullum dignitatis gradum nisi ad decorem uniuersi & cōem utilitatem instituit/ut ex uerbis Ap̄li ad Eph.5.c.& prima ad Corinth.6.scribentis aperte colligitur. utiq3 enim deus posuit fines suos .f. pacem: hanc uero dilectio operatur/quæ finis legis ab apostolo nuncupatur.Porro xp̄s super dilectione officiū pastorale fundasse uidet̃ dicēdo. Si diligis me pasce oues meas.Verū si papa ecclesiam destrueret dissiparet ue: non diceretur eam diligere/sed odisse. Nec obstat q̄ dicit̃ .g. Nolite tangere xp̄os meos; & illud .h. ego dixi dii estis

.f.Psal.147.

g .Psal.104.
h .psal.81.12.q.1.futurā.17.d.c.2.

quia ex necessitate hoc fit: quæ legem dicitur non habere .i. ne status ecclesię pessundetur. nã si uni licet pro salute propria contra quemlibet uim inferentem se tueri/naturalis iuris dictamine .k. Et ad peccatum manifestum impellenti .K. resistere: etiã si Papa is foret qui ad id aliqñ uelet urgere quáto magis uniuersali ecclesiæ licere debebit contra Papam insurgere conantem pro uiribus illam destruere.

Argumentum .44.

Præterea licet regulariter .l. Concilia non possint nisi per Pont. congregari; Tamen ubi ratio dilectiõis suaderet/& necessitas magna immineret: quia Papa ecclesiã dissiparet: Regula generalis recipit restrictiones etiam in moralibus & una lex per rationem & æquabilitatem recipit interpræetationem naturalem. Tum ꝭm Philo. 5. & 6. Ethico. tum & ꝭm iuris .m. ciuilis dispotionem. Si ergo eueniret casus dissipans unitatem: publiceq; obesset saluti legis obseruatio. Non debet lex illa seruari cum leges omnes pro cõmunis utilitatis tutamine/nõ pro illius destructione conditæ uideantur. Porro si diceret Conciliũ tunc sine papa congregatum esse acephalum contra .n. canonicas sanctiones: Dico ꝙ cum xp̃s sit caput ecclesiæ/cũ qua usq; ad consumationem seculi futurum se .o. promisit illius auctoritate congregabitur: qui hanc ecclesiæ facultatem urgente necessitate congregandi Concilii dedisse uidetur. Volens illius indemnitati consulere: quæ necessitas (ut proxime dixi) alias illicitum facit licitum/ut ex Euangelistæ .p. Marci textu manifeste apparet de discipulis uellentibus spicis/& de Dauit panes præpositionis cõmedente.

Argumentum .45.

Ecclesia quoq; Ro. & ecc'ia uniuersalis inter se differunt/ut .q. Inn. 3. in suis ep'is decretalibus uĩ asserere. Põt. uero pręest Ro. ecclesiæ/illiusq; curam gerit/ut .r. Canones multi affirmant; dicit q; .s. a Bonif. 8. illius sponsa. satis ergo esse illi debet si unã habent coniugem & nõ plures

i. de cõsue. q̃to. ꝺ. obser. ie. c. 2. reg'a ꝙ nõ ẽ licitum de reg. iu. ꝺ cõse. d. 2. discipulos.
k. ff. de. Iust. & in l. ut iũ. C. uñ. iu. l.
l K. xi. q. 3. Iulianus. & c. sidñs & c. q re sistit. 2. q. 7. paulus
l. 17. d. Concilia. c. multis & ꝑtotũ. 3. q. 6. dudum. 2 q. 6. c. Ideo.
m. l. scire opз. §. sufficit. ff. de excus. tuto. & l. 2. §. Itẽ Varus de Aqua
plu. ar.
n. 21. d. c. pen.
o. Math. ult. c.
p. 11. c. de Consec. d. 5. discipulos.
q. de. post. prel. c. Bone.
r. de. elect. c. fundaméta. §. ne aũt q si sint leg. c. p. Venerabilem.
s. de. Immũ. ec. c. quoniam. li. 6.

.t. 7.q.1.sicut alterius.21.q.2.c. pen. .u. de trásl.p̄la .c. q̃to.c.inter.&.c.l3 .x. ff.de usucap.l. eũ qui ædes.
.y.12.q.2. q abstulerit.
.z.32.q.4.recurrat 97.d.c.2.
.a. 68.d.c.fi.

aliorum Episcoporum exẽplo: quibus .t. una ecclesia unicuiq; debet sufficere. Illorum enim coniuges .u. appellãtur: papa autem ipse Ep̄m se appellat/ut patet in prohemio decretalium sexti libri/& prohemio Clementinarum. Non debet ergo diuerso iure cum illis censeri .x. ¶ Argu.46.

¶ Item Anacletus inquit .y. Mater nostra ecclesia est: quæ nos in baptismo regenerauit/Cui .z. Aug. & Bonif. papa assentire uidentur Nouos continue filios asserẽs ecclesiam generare: quibus .a. Vrbanus etiam papa assentit. Si ergo per baptismi sacramentum generat papá/ & oẽs Episcopos/illosq; in sedibus patrum constituit loco apostolorum/ut idem Vrbanus asserit: patet præeminentia uniuersalis ecclesię ad papam aliosq; Episcopos. Primo quia mater ipsorum dicitur: Matrem autem de iure diuino cõuenit filio pręhonorari. Secundo quia in sedibus patrum defunctorum ab ecclesia collocantur. Habent ergo ep̄i dignitatem ab ecclesia principaliter per ipsius papę ministeriũ/ est.n. ipsius ecclesię minister principalis/p̄tãtis tñ fundamentũ est in ecclesia uniuersali/nõ aũt in papa. ¶ Ar.47.

¶ Paulus etiam ap̄s.13.c.ad Ro scribens. Omnis inq̄t aĩa sublimioribus potestatibus subdita sit/ in qua uniuersitate nec anima papę excipitur: Si enim non subesset Concilio falsum esset dictum Ap̄li dicẽtis: Omnis anima: quia omne dicens nihil excludit .b. Nã si anima papę subiecta sit Concilio nulla anima relinquitur in hoc seculo/ quæ potestatibus sublimioribus subiecta non sit: & Apostoli uerbis pariter satisfiet & menti. ¶ Argu.48.

.b.de maio.& ob. solite.19.d. si Romanorum.

¶ Ap̄li quoq; .4. Concilia fecisse perhibent/in quibus nulla petri superioritas apparet. Et primo actuũ de surrogatione Mathię quæ uidetur ab Apostolis omnibus facta/non a petro/ubi elegerunt Mathiam in Ep̄m: q̄d patet per uerba petri allegantis librum psal.dicentis Ep̄atuʒ eius accipiat alter: Ex quo uidetur inferri q̀ ex quo Ap̄li elegerunt illum in Ep̄m/Concilium possit creare Ep̄m.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

In secundo Concilio act.6.c.dicitur ꝙ duodecim Aposto li dixerunt/non est bonum ministrare mensis. &c. Et ibi elegerunt septem diaconos:& imposuerunt manus. &c. quæ manus impositio auctoritatem importare uidetur. Ex quo infertur inferiora ministeria per Conciliuȝ posse conferri. In tertio Concilio habetur act.15.duȝ esset que stio/an conuersi deberent circūcidi:questio ad apostolos est delata & seniores:in qua petrus proposuit questioneȝ/ diffinitio auteȝ nomine totius congregationis est facta: uisum est apostolis & toti ecclesiæ &c:ergo patet potesta tem fuisse in ecclesia/quia non insurpassent uiri sancti iu ra petri/si ad petrum tantum diffinitio illa pertinuisset: igitur potestas penes ecclesiam. In quarto Concilio actu.21. fuit iniunctum paulo/a tota congregatione ut de cerimoniis legis Mosaicæ se diligentius informaret. Et ibi dicitur/fac paule ut tibi dicimus:& ita paulus fecit & sic tota congregatio usa est illa auctoritate. Item act.18. dicitur ꝙ paulus perambulans Syriam mandabat custo diri præcepta apostoloꝝ & senū quæ iurisditionē sapiūt contentiosam. Itē dicitur ibidem ꝙ fuit missum ad apo stolos & presbiteros & ꝙ placuit apostolis & senioribus cum omni ecclesia uiros eligere ex eis & mittere anthio chiaȝ &c.& infra.Apostoli& seniores fratres his/qui sunt Anthiochiæ & Syriæ fratribus ex gentibus salutē. Act. etiam.6.c.dicitur ꝙ paulus & Thimotheus tradebant eis custodire dogmata decreta per apostolos& seniores/quę uerba iurisditionem contentiosam imꝑtant.c. ¶ Ar.49. .c.no.ī.c.r. de tēp.

¶ Potestas etiam ecclesię supra petrum manifeste appa ret dum ait:Super hanc petram ædificabo Ecclesiam me am/& portæ inferi non prȩualebunt aduersus eam:Non dixit aduersus petrum ut sic ecclesię potentiam ostende ret petro ualidiorem:petrus quippe ante xp̄i passionem futurus erat a fide deuius una cū reliqnis apostolis:Eccle siæ autem fides in sola uirgine permansura. ¶ Ar.50. cr.& ī.c.r. de iud. 4.d.§.fi.

.d.66.d.c.fi.

.e. de post.pl.c.bo ne.c.13. & ibi doc. de reg.no.ff.solu. mat.l.1.per Bar.& alios.

.f.de renũ.c.nisi.§ p grauiũ p Inno. & Doct.

g .Instit.de his q sunt sui uel al.iu. §.dñorum.ff. eo.l.2. §.dominorum.

h.de reg.iu. q scã dalizauerit in antiquis.

.i.24.q.3. resecãde 45.d.c.pe.1.q.1.fer tur.16.q.1.in cano nibus.c. uno đ sci sma.li.6.

.k.c.fi.38.d.

.l.de penis.c.fi.

.m.8.q.1. sciendũ.

.n.24.q.1.oibus

.d. ¶ Anacletus quoq; ait Iacobũ Alphei a petro Ioanne & Iacobo Zebedei fuisse Episcopum ordinatum/successoribus suis dantibus formam ordinandi episcopos in futurum/ergo forma data est ab omnibus simul non a Petro solo:igitur iurisditio erat penes omnes/ non penes solum Petrum /quia dixisset Petrum dedisse ordinationis formam non illos. ¶ Argu .51.

¶ Pręterea salus publica magis attendenda est q̃.e. priuata/sed Episcopus propter scandaluz unius ciuitatis cui præest cogi potest a superiore ecclesiam suam dimittere .f. ut sacri doctores testantur:ergo fortius Papa propter uniuersalis ecclesiæ scandalum cogi debebit illam derelinquere/& alius loco sui ab eeclesia substituetur. Item si dñs ob sęuitiam in seruos illorum dominio de iure priuari .g. meretur/ eadem ratione Papa male tractans ecclesiam illam scandalizando debet illa priuari. Dixit insuper xp̃s .h. Si quis scandalizauerit unum de pusillis istis / qui in me credunt/expedit ei ut suspẽdatur mola asinaria in collo eius & demergatur in profundum maris. A qua lege nec Papa excipitur. Si ergo propter scandalũ unius quis ab ecclesia separatur: quanto magis debet pro totius Ecclesię scandalo separari. Putrida præterea membra ab ecclesia debent pręcidi ẜm canonicas sanctiones euãgelicã traditionem sequentes:ergo & Papa/cum & ipse sit membrum ecclesiæ ob scandalũ pariformiter ab ecc.p̃cidetur. Ne ouis morbida xp̃i ouile q̃at inficere .i. ¶ Argu.52.

¶ Dicit insuper beatus .k. Clemens ꝙ qui rebelliter uiuit &discere atq; agere bona recusat/magis diaboli q̃ xp̃i membrũ ostenditur/& potius infidelis q̃ fidelis esse monstratnr. Non caret etiam .l. hereticæ prauitatis scrupulo/ qui in crimine diutius p̃seuerauit/& scelus idolatrię reputatur ecclesię p̃ceptis nõ .m. obedire. Itẽ .n. Hiero. dicit ꝙ q ecclesiã corripientẽ cõtẽnit sit tibi tãq̃ ethnicus & publicanus;Papa ergo notorius peccator d3 posse corripi.

¶ Argumentum.53.

¶ Christus quoq; Petro dixit: pasce oues meas. Pascere uero tripliciter potest accipi. Primum doctrina salutari. Deinde uita exemplari. Tertio disciplina seu correctione. Verum hęc omnia in Apostolis fuere: de doctrina siquidem ex Mathei apparet exodio dum dicitur/euntes docete.&c. De altera: constat Mathei.5.c. Vos estis lux mundi/ & luceat lux uestra coram hominibus. Tertia uero habet̃ Io.ul.c. Quoꝝ remiseritis peccata &c. Eodeȝ ergo modo poterant cęteri Apostoli gregem pascere sicut & Petrus/ Quare non uidetur dicendum fuisse datá potestatem hác magis petro q̃ aliis quos Christus dilexit sicut & petrũ/ut in.13.c.Io.apparet. Hęc ex uariis doctoribus collecta pro parte hac deducta sufficiant.

¶ RESPONSIO AD ARGVMENTA

NVnc restat ad obiecta rñdere &.1.arg.tollitur a Io.glo.in iuribus in ꝯriũ allegatis/quia dñr pa ris consortii & ptãtis alii apl'i fuisse cum petro respectu ordinis quia oẽs fuerunt pares in ordine/nõ i iurisditiõe in q̃ petrus cęteris ẽ ꝑlatus. Vel dic dũ dicit pari cõsortio cũ eodẽ petro ptãteȝ acceperũt/ intellige ꝙ ęq̃liter quo ad ſe ipos paręl ptãtem acceperunt quia unus alio maiorem potestatem nõ accepit. Sed omnes pares iurisditiõe fuerũt/lȝ quo ad petrũ minores iurisditione fuerint/ne uideat̃ Ana.sibi ꝯdicere/ q̃ rñsio oĩbus ur̃ clarior & textui cõueniẽtior. Vel dic pari.i.simili ptãte nã pitas i sacris lr̃is similitudinẽ qñq; significat/sicut ẽ illud leuit.c.14.cũ dr̃/Cauete uobis ne simil'r eueniat cũ paria feceritis.i.similia ꝭm glo.ibi. Vel dic pari cõsortio respcũ tpis quia eodẽ tpe cũ petro ptãtẽ acceperũt/ disparem tñ quia petr⁹ a xp̃o imediate/ alii ãt petro mediãte. Ad dcm̃ uero Cipriani dicẽtis unũ esse ep̃atum dicendũ llud intelligi respectu charitatis iu unũ oẽs copulantis/ sicut illud multitudinis credentiũ erat cor/uel unus respectu confe. tionis & ministrationis sacramentoꝝ/nõ quo ad ptãtem

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

iurisditiõis petro tãq̃ capiti/ datã uel dato ꝙ sit unus episcopatus omnium/omnes erunt ut membra petrus ut caput: Et licet Apl'i uocentur fundamenta ecclesię: petrus tamen principalius fundamentum fuit. & paulus primo nominat Iacobum uolens illum honorare in domo ipsius: Hierosolimę. s. existens. Preterea .a. ordo litterę nõ debet ad hoc attendi. Et licet potestas clauiũ sit data omnibus Apostolis: non tamen dici oportet necessario ęqualiter data. Nam omnis potestas est a deo secundũ apostolũ .b. & tamen diuersimode est data non ęqualiter omnibus. Vel dic/ ꝙ erãt ęqualis honoris & potestatis anteq̃ dominus diceret petro. Pasce oues meas. postea non/ cum dñs illis petrum prętulit uolens promissionem illi prius a se factam de dandis sibi clauibus executioni debite demandare/ut clare potest constare euangelici textus seriem cõsiderantibus Dum uero dicitur datam iurisditionem cõtentiosam a xp̃o apostolis & successoribus/ alias nõ posset Concilium Papã in causa heresis condemnare: Respõdeo talem potestatem fuisse datam a Papa iudicandi illũ qui pp heresiȝ statim desiit esse papa. Et minor factus quocunq; catholico/& sic Concilium non iudicat Papaȝ/sed illum qui fuit Papa: ut dicetur latius in .26. argu. partis cõtrarie. Vel dic quod habebit potestateȝ soluendi illã unionem factam de papatu in persona Ioannis papę/non autẽ in persona papę principaliter potestatẽ habebit/sed per accidens auferendo ab eo papatum.

.a. ff. de solu. l. nec enim.

.b. 23. q. i. quid culpatur ad Ro. c. 13.

¶ Dico ẽt ad .2. arg. ꝙ lȝ ecclesia sponsa sit unica dilecta ortus conclusus domus. &c. Non tamen sequitur ꝙ sit supra papam/quia illius sponsus dominus est xp̃s. Desponsaui te mihi in fide. Oseas inquit prophe. 3. c. qui etiam est super oẽm ecclesiã s'm .c. Ap'm/ qui & suũ uicariũ petrũ constituit/ suamq; illi potestatem cõmisit/ ac eidẽ claues tradidit dicendo. Tibi dabo claues. &c. Et pasce oues meas. Math. 16. & Io. ult. c. Et licet dicatur ecclesiã claues acce

.c. de sacra innct. c. i. ad eph. c. i.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

pisse intelligit Petro mediante/& exercitium illarum in aliqua ipsius membra particulariter distribuente. Vt enim in.36.37.&.38. Argu. partis aduersæ dicetur ecclesia talium omnino est incapax siue coniunctim siue diuisim ecclesiã ipsam consideres. Potest etiam dici ecclesiam claues accepisse: quia non soli Petro/sed eius successoribus in Ecclesia futuris claues huiusmodi in persona Petri fuut .d. datæ. Et ista responsio uidetur planior. .d.c.ad Apl'ice.§. nos igr de re iud. li.6.c. p uenerab. §.fi.qui fil. fint le. de transl. pl. q̃to.

¶ Ad.3. aũt dico q missio illa petri ab Apostolis facta/non fuit missio facta tanq̃ ab habente auctoritatẽ mittendi/uelut cum Papa mittit Legatum ad aliquem Regẽ uel principem: sed fuit facta a persuadente seu dante consilium eundi sicuti cum alicuius magni Regis consiliarii p aliqua urgentissima cã: pro illiusq; salute ut aliquo se cõferat ei persuaderent/prout Apl'i fecerunt Petro persuadẽtes ut pro Christi fide Samaryam peteret: quod & fecit. Præterea non omnis missio importat superioritatem in mittente respectu missi: ut est uidere in Math.2.c. de Herode mittente tres magos: ait enim mittens eos in Bethlez/& tamen Herodes nullam super eos auctoritatẽ habebat/cum ipsi forent & Reges sicut Herodes. Idem& in Genesi .c.42. dixit Ioseph fratribus suis. Mittite unuz ut adducat fratrem uestrum/& tamen missio illa nullam in mittentibus missi respectu superioritatem ostendit/cuz omnes pares existerent. Comprobatur hoc etiam ex Apostoli uerbis ad Gala. scribentis.c.4. dum ait: Misit deus filium suũ natum ex muliere factum sub lege.&c. Item ecclesia de filii incarnatione loquens ait. Quando uenit ergo sacri plenitudo temporis/missus est ab arce patris natus orbis conditor.&c. Item Io.20. dixit xp̃s sicut misit me uiuẽs pater &c. In euangelica etiam parabola de patre familias uineã .D. plantante Math.21.c. relata/in qua filii præsignatur incarnatio dicitur. Nouissime misit filium suum dicens: uerebuntur filium meum &c. Patet igitur missionez superio .D. Lucæ.20.capi. Marci.12.capitulo

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ritatem omnimodam non semper importare quia seque-
retur ꝙ pater mittens maior esset filio misso/ꝙ est falsum
& contra euangelicam ueritatẽ dicentẽ/ego & pater unũ
sumus Io.14.c.& Symbolum cantat nihil prius aut poste
rius/nihil maius uel minus/sed totæ tres personæ coeter-
næ sunt & coequales. Et lꝫ missio in diuinis aliter q̃ in hu
manis capiatur hoc satis esse debet ad demonstrandum
uerbi illius significatum / quia si semper superioritatem
importaret Apostolus & Euangelista uerbo illo nequaq̃
usus fuisset. Potest ẽt dici fuisse illam missionem ex amo
re & reuerentia/ sicut si aliqui socii digniorem eligerent
quẽ ẽt honorare cupiẽtes alicui regi nuntiũ destinarent.

¶ Nec obstat ꝙ Iacobus pñte Petro iudicauerit / quia
dupliciter respondetur/uel ꝙ Petrus deferre uoluit Iaco-
bo suo in tribunali existenti ex benignitate : sicut si papa
ad Epm aliquem diuertens permitteret illũ de causis oc-
currẽtibus sua in pñtia iudicare: Nõ quia nõ posset ẽt ille
sñiam ferre si uellet/sed qm̃ suo officio illũ uti permisit :
Seu quia Iacobns in illa materia legaliũ sñiam nõ dedit/
sed dicta prius p Petrũ approbauit dicẽdo & ipse suã opi
nionem nõ tanq̃ auctoritacẽ pstans/ sed ut assentiens/pe-
triqꝫ cõfirmans sñiam ꝓ parte alioꝝ Concilio interessen-
tium sicut in Cõciliis fieri est moris/ cũ editis statutis uel
canonibus p Papã rñdeᷓ ab aliis .e. placet. Vñ Hier.i epła
.22.ad Aug.Petrũ dicit hmõi decreti institutorẽ & princi-
pem/Iacobus uero nõ diffiniens/ sed diffinitionẽ factam
p petrũ promulgans quia specialis illius loci erat eṗs ait/
Ego iudico.Præterea uerbũ hoc nõ ſemp importat actũ
iudicialem/sed extraiudicialẽ qñqꝫ/ importatqꝫ idem qđ
censeo/arbitror/existimo/& similia uerba .

¶ Ad.5. aũt rñdetur/ꝙ licet papa ut purus homo possit
peccare/nullius tñ potest iudicio condemnari:ut Bonifa.
.f. papa & martyr asserit:& ex allegatis in contrariũ liqui
do apparet:neqꝫ pp ea sine remedio salutis remanebit:Ha

e.16.q.1.c. Multis &c.In canonibꝰ& q.6.c.1.đ pact.c.1.

.f.40.d. Si papa.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

bebit.n.sacrã scripturã hoium uitia corrigentẽ & ad sanã uiam mortales dirigentẽ. Rñsum est epuloni in .g. euãgelica parabola petenti aliquẽ ab inferis monitorẽ ad fratres suos adhuc uiuentes delegari, Moysen habent & prophetas audiant illos. Nõ deerit ẽt erranti Synderesis, qua possit i semitã rectã salutis reduci. Poterit & ab amicis admoneri exhortariq; iuxta illud Pauli ad .h. Thimo. seniorem ne increpaueris, sed hũc obsecra ut patrẽ. Nec p̃sumẽdum est papã graui fore crimine irretitũ: Quis.n., ut ait .i. Symachus sctũ3 eẽ dubitet quẽ apex tãtę dignitatis attollit? Vñ l3 possit rephendi, nõ tñ poterit iudicari.

.g. Luce.16.c.

h .1.ad Thim.v.c. .11.q.7. Paulus.

i .40.d.Non nos.

¶ Nec obstat .6. quia licet ut purus homo possit errare nõ tñ propter hoc Conciliũ est supra Papã: cũ & illud aliqñ errasse perhibeatur. Videmus.n. Conciliũ Ephesinũ ꝓ congregatũ pro reuocatione statutoꝝ in Concilio Calcedoneñ: Videmus etiam opinionẽ .k. Hier. de accipiente raptã in uxorẽ p̃ualere constitutioni editæ in Cõcilio uolente contrariũ Pontifex tñ utens cõsilio & adiutorio ecclesiæ uniuersalis; pro cuius fide, ne deficeret xp̃s orasse legitur: que errare nõ põt cũ sine macula sit & sine ruga, impossibile est ꝙ possit aliquid statuere heresim sapiens: qm̃ ut ait .l. Lucius papa. Hæc sancta & ap̃lica mater omnium ecclesiaꝝ xp̃i mater ecclesia, quę per dei oĩpotentis gr̃a3 a tramite ap̃lice traditionis nũq̃ errasse probatur nec hereticis nouitatibus deprauanda succubuit: sed ut in exordio normam fidei christianæ percepit ab auctoribus suis apostoloꝝ xp̃i principibus illibata fide tenus manet. Et Hier. ad .m. Damasum in sancta Ro. ecclesia quæ semper immaculata permansit dño prouidente & beato ap̃lo petro opem ferente in futuro manebit sine ulla hereticoꝝ insultatione atq; firma & immobilis omni tp̃e p̃sistet. In sede etiam apostolica ꝭm .n. Eusebium Papã extra maculam semper est catholica seruata religio. Si tamẽ papa notoriam in heresim laberetur, a qua se nollet emẽdare inq;

k .36.q.11. c. Tria &c.placuit cũ glo

.l. 24.q.1.A.Recta & seq.

.m. 24.q.1. hec ẽ fides.

.n .24 q.1.In sede.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

illa obstinate persisteret deponi poterit & castigari / sicut quilibet alius hereticus: Tunc enim ut in Argu. contrariæ partis deducitur Papatu ipso iure est priuatus omniq; dignitate ecclesiastica spoliatus. Vel s̄m alios priuatione dignus ut infra dicetur.

¶ Respondendo uero ad. 7. Argu. dico. Papā inq̄tum xp̄i uicarium eandem cum ipso potestatem habere / & totius ecclesiæ uigorem in se continere. Nec dicitur esse extra ecclesiam sed omnis uirtus ecclesiæ in illo existit ut in capite humano est uidere / quod licet sit inter cetera membra corporis toti tamen corpori dominatur. Est enim Papa in Ecclesia ut Rex in regno / qui quolibet existente in regno est superior. Nec obstat q̄ dicit xp̄m apostolis eccl. claues dedisse / eorumq; successoribus / quia dedit illis claues mediante Petro: ut in argumentis pro parte contraria adductis latius apparet maxime in undecimo.

¶ Non obstat octauū quia illa cōparatio in. d. c. quę dignior refertur ad alias domos seu ecclesias quibus preponitur sancta Ro. Ecclesia. o. non autem refertur ad Papā Præterea papa ut uicarius xp̄i est paterfamilias ipsius domus. p. dei ideo est super ipsam domum quæ est ecclesia & sic super Concilium quod ecclesiam repræsentat.

.o. 22. d. omnes.

.p. 24. q. 1. loquit.

¶ Ad nonum respondeo Petrum repræsentare ecclesiā uirtualiter (ut cōibus uerbis utar) non ut simplicem ministrum cum in eo ut capite & fundamento ecclesiæ uis tota consisteret. Nec aliquo modo est dicendum potestatē illi ecclesiæ nomine seu concilii eam repræsentantis concessam: quia sequeretur q̄ potestas eclesię esset in ipso cōcilio / non in Petro nec in singulis aliis apostolis. Nam explorati iuris est q̄. q. ministro / nullum ius quæritur / sed domino cuius nomine recipitur. Nihil itaq; Petro quesitum fuisset iurisditiōis uel potestatis si claues ut minister ecclesiæ recepisset quod dictum manifeste est falsum. Si uero ut collegio ecclesiæ apostolis clauium potestas data

.q. ff. de don. l. absenti & de ac. pos. l. qui absenti. C. si quis al. uel sibi. l. multum.

fuisset/nihil singulis apostolis uidetur quesitũ. Quod .n. datur collegio singulis de collegio minime datũ .r. censetur. Prophani etiam cum de collegio sint paris cum apostolis iurisditionis existerent. Porro si diceretur Conciliũ Episcopos & sacerdotes ministros deputasse Queso ubi hoc legitur? Quis hanc uniuersalem ecclesiam per totũ orbem diffusam & in speluncis latentem ob tyrannorum sęuitiam congregandi facultatem concessit? cũ temporibus Constantini sacri Canones Cõcilia generalia cõgregandi initiũ sumpsisse .s. referant. Prӕterea licet concessio aliqua fuisset apostolis ut collegio attributa hoc non fuit sine Petro ideo petro ut principali pastori/& ut capiti per eum in alios distribuenda potestas huiusmodi clauiũ concessa fuit: ut habetur latius in argumentis cõtrariis in .ıı. argu. Petrus ergo pro ecclesia claues recepit ut superior in ecclesia pro se & .t. successoribus suis & in omnibus ecclesiӕ prelatis: Ab eodez tamen & successoribus suis deputandis ad cõem ecclesiӕ utilitatem.

.r.12.q.2. q manumittit. ff. de in ius uo.l. sed si hac .§. q manumittitur.

.s. 15.d.c.1.

.t. 24.q.1. Audiuimus.

¶ Similiter ad .10. argu. respondendo dico q illud fuit ex speciali instinctu sancti spiritus: ne alii ad similitudinez Petri successoris eligendi facultatem sibi concessam crederent. Cum in eligẽdo facilius unus decipi posset q̃ multi/Ideo statutum fuit ne papa posset sibi successorez eligere/sed per sacerdotum consensum eligeretur. Et hoc ex cõcessione dei ut .u. Anacl. asseruit. Prӕterea Clemens ipse ne pernitiosi exempli causa uideretur sponte renuntiauit. Verum sacerdotes & Episcopi non ipsius Petri factum reprobantes quod facere minime licuisset: sed quia cum petri prouisio per Clementis renuntiationem suum effectũ habere .x. desiisset/uacante sede suo iure usi Linũ in pon. elegerunt/statuentes de cetero eodẽ sancto spiritu dictante nullum posse sibi successorem .y. eligere: quod & pontifices postmodum approbarunt.

.u. 79.d.c.fi.

.x. de elect. si electio & de renun. c. uno li .6.

.y.8.q.1.§. his oib[9] & per totum.

¶ Ad .11. autem respondeo. Affricanum Concilium &

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Gregorium ex humilitate fuisse locutos sicut uidemus pa
pam in subscriptiõibus p̃fatiõibusq; oĩbus seruũ seruoꝝ
dei se .z. nuncu,pare. Hoc tñ eius plenitudinem & potesta
tem nequaq̃ habet alterare uel diminuere Sicut quando
alterius iudicio se submittit uel obiecta purgare se offert:
prout petrus ipse apostoloꝝ princeps Gregorius & Leo
.4. fecere: aliosq; complures legitur fecisse .a. Pontifices/
non propterea sequitur ꝙ ex debito necessitatis hoc face-
re teneantur/ut .b. Sixtus & Leo aiunt: Vnde nõ propter
hoc minus sequitur quin sit uniuersalis Põtifex/ut .c. Ni
colaus Iuliusq; affirmant. Appellatur & summus sacerdos
& .d. Pontifex quandoq; & princeps: ut in argumentis
partis contrarię latius explicatur maxime in .43. argu. Et
licet Ecclesia Ro. in numero aliaꝝ i uniuersali sit ecclesia
est tamen ut domina aliarum & ipsius uniuersalis ecclesię
caput/neq; hoc est absonum: & Calixtus asserit Ro. eccle
siam uniuersalis ecclesiæ caput; ut in .21. argu. cõtrarię par
tis probatur.

¶ Respondẽdo ad .12. argu. dico Gregoriũ ibi quatuor
sacra concilia nõ immerito uenerari cũ in illis firma sint
iacta fidei fundamenta ac oĩs bene & recte uiuẽdi norma
fidelibus oĩbus tradita. Spectat. n. ad papã ad animã usq;
& sanguinem illa cõfirmare ut sacri canones pluribus in
locis .e. testant/maxime in iis quę sunt fidei. Tunc. n. pa-
pa determinatiõi Cõcilii stare .f. tenet qñ bñ decerneret.

¶ Ad .13. argu. respondetur ꝙ loquitur qñ nõ est aliqs
certus papa in quo ut xp̃i uicario plenitudo potestatis ex
istat: Tunc merito a sanctis patribus est ordinatũ ut Cõci-
lium in istis debeat prouidere: & hoc ꝑuenit si ex cõten-
tione Cardinaliũ duo eligunt/cũ ipsi Cardinales sint su-
specti: quoꝝ de facto agit: merito tunc iudicabit conciliũ
Et dũ Panormita dixit textum illum nihil operari/nisi
intelligeretur per illum tex. datã ptãtem Concilio supra
papã instante necessitate ecclesiæ/Dico ꝙ multũ operatur:

.z. c. In sinodo .63. d. i ꝑhe. vi. & cle.

.a. 11. q. 7 petr⁹ &c. Nos si cõpetenter &c. Nũc aũt. 21. d.

.b. 2. q. 5. Mãdastis &c. Auditũ.

.c. 23. d. i noĩe dñi. 3. q. 6. dudum.

.d .21. d. c. 1. 25. q. 1. .c. 2.

.e. c. sunt quidã. c. ꝑ. & c. oĩe. 25. q. 1.

.f. glo. 4. d. in istis &. 2. q. 5. c Manda-stis. 15. d. sicut glo. 25. q. 1. q̃ ad ꝑpetuã &. c. cõtra.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

quia lȝ alias ubi de papę electiōe dubitať nō sit superior q̄ de illa iudicetur ꝓm .g. Inn.3.in suis epl̄is decretalibus. Tñ ubi duo in discordia eliguntur Cōcilium tunc iudex erit reiectis Cardinalibus ut suspectis. .g. de elec.c.lȝ ī fi.

Restat ut.14.arg.respondeam:& dico Papam a nullo nisi a Deo iudicandū q̄tumcūq; dilapidantē dissipantēq; ecclesiam:causa heresis tm̄ excepta.Nec est bona similitudo premissa:quia Petro & nō ecclesiæ fuit data potestas clauium:ut supra clarius est probatum.Itē nec illa de ꝓcuratore qui postea factus est malus/ut censeatur reuocatus ex tacita mente domini/quia alia ratio est in deo cui nota sunt omnia anteq̄ fiant; Et alia in homine ex post facto iudicante:qui si scisset malos mores procuratoris postea futuros illum minime ab initio instituisset. Nec deerunt tunc remedia ad inconueniētia supra deducta:Plura enim dantur remedia a sacris doctoribus/quorum aliqua posui in responsionibus ad.5. &.6. argu. supra adducta. Vnum est oratio ecclesiæ uniuersalis. Si enim multuȝ ualet apud deum ꝓm Iacobū apostolū deprecatio iusti assidua; multo magis totius ecclesiæ oratio præualebit, Si enim pro salute Petri in uinculis positi est exaudita/pro illius etiam successore preces fundens a deo minime negligetur/quo remedio contra tyrannum utendum esse diuus Thomas asseruit in li.de Rege & regno .h. Cor enim Regis in manu dei est & quocunq; uoluerit uertet illud. Ipse eniȝ deus Asserui crudelitatem mitefecit.Ipse Nabucdonosor feritatē/deū blasfemantē ad illius oīpotentiam ꝑdicandi .H. conuertit:Hoc remedio adiuta est eccl̄ia ꝯ .i. Anastasium Papam.2.turpi morte pereuntem: Hoc remedio usus est & Hilarius contra Leonē papā seu Liberium ꝓm nonnullos qui contra illū orando ꝑualuit. Aliud est remedium ut malis illius operationibus/xp̄ianaȝ rem pub.ꝑturbātibus manifeste per Cardinales eccl̄iasticosq; ꝑlatos ac seculares ꝑtātes resistať/sicut & Paulus .k. petro

.h.epl̄a īter claras ī prin.C.d̄ sū. tri.

.H.Daniel.4.c.

.i.19.d.Anastasius

.k. ad gal.4.c.2.q. 7.paulus petrū.

restitisse dicitur. Sicut si Papa thesaurũ ecclesiæ in consan
guineos dilapidaret: uel ecclesiam sancti Petri destrueret
& palatia ędificaret/Idem si uellet uniuersalis ecclesiæ sta
tum pturbare/epos oẽs deponere/&similia ppetrare. Tũc
enim ſm Canon. sacros ei non est parendũ sed .l. contra-
dicendum cũ humilitate & reuerentia: non tñ ad eius est
depositionem ppea procedendum. Et ita etiam dicit Pe
trus de palude& Petrus de monte eps Brixieñ. Quin imo
nec propter .m. insufficiẽtiá/nec propter morũ inhonesta
tem nisi solam ob .n. heresim potest Pont. priuari. Tertiũ
remediũ ut per suũ confessorem repræbendatur/nec ab il
lo absoluatur/quod remediũ tradidit excellens iureconsſ.
.o. Bal. perusinus. Aliud remediũ dedit beatus Thomas
.z ſ..q. cẽtesima arg. 2. Quod papę manifeste uendẽtis be
neficia principes tales prouisiones non recipiant/quia nõ
pastores sed fures iudicandi: per fenestras nõ per hostium
uolentes intrare. Io. 10. c. ꝙ si remedia hominũ ad emẽda
tionem eius non sufficiunt quod non est credendum: di-
cente saluatore ego uobiscũ sum usq; ad consumationem
seculi qui nunq̃ ecclesiá deseret. Neq; si idem regnare põ
tifice; malũ permittat propterea ꝙ eam destituat dici op;
quia ut inquit Iob .34. Dñs regnare sępe facit hypocritas
propter peccata populi. Et Oseæ. 13. c. dabo uobis regẽ in
furore meo. Et Gregorius .p. in moralibus. Nonnunq̃ ex
merito plebis epi deprauantur quatenus procliuius cadát
qui sequuntur. Et non semper princeps populo/ & iudex
ecclesiæ pro dei arbitrio dantur/sed prout merita nostra
deposcunt/si mali sunt actus nostri & operantur maligna
in conspectu dei dantur principes nobis ſm cor nostrum
ut diuus. q. Hiero. attestatur. Tollerandũ est ęquanimiter
quod ad nostram emendationẽ oipotens ordinauit/quia
malus; ideo uiuit ut corrigatur aut ut per eum bonus ex-
erceatur: ut ait Aug. super li. Q. Psal. Et oportuno in tpe
deus ecclesię necessitati prouidere solet/ q nõ derelinquit

.l. Glo. in. c. p principalẽ. 9. q. 3. & tex & glo. in. c. q ad ppetuá. 25. q. 1. inn. i c. q̃to đ cõsuet. & in. c. inqsitionis đ sent. exco. & ibi p alios Cano.

.m. Glo. in. c. 1. de renun .li. 6.

.n. 40. d. si papa.

.o. đ appel. c. Dilectus in. 3. col.

.p. 6. q. 1. exmerito

.q. 8. q. 2. audacter.

.Q. Psal. 54.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ſperantes in eo. Et licet multæ ſint tribulationes iuſtoꝝ / de his tamen omnibus liberauit eos dominus ut ait Pſalmographus Pſal .33.

¶ Ad.15.argu.rn̄dendo dico / ꝙ ſicut de corpore animalis contingit loqui dupliciter. Vno modo totū corpus ſumendo cū capite: Alio modo corpore ipſo ſine capite accepto / Ita & de corpore Eccl̄ię. Qn̄q; enim per eccleſiam nominatur corpus: qđ xp̄o ueluti capiti iungitur / Qn̄q; caput & membra ſimul iuncta nuncupantur. Sic de uniuerſali eccl̄ia dupliciter dici pōt. Vno modo ut dicit fideliū oium collectionē ſeu uniuerſitatē / nullo exēpto oino Et hoc modo caput ſimul cū membris accipitur. Et ſic intelligit̄ cū dicit̄ eccl̄ia non poteſt errare & ſponſa xp̄i & alia id genus. Alio modo loqui contingit cū membra a capite ſeiunctim capiuntur. Fideles inq̄ beati Petri uelut capitis & ſucceſſoꝝ curæ permiſſi: Illiq; ut capiti uniti; & tunc cū de illa fit ſermo intelligit̄ de corpore incomparatione ad caput illius. Cum enim nihil referatur ad ſe ipm neq; poſſit quis eſſe ſibiipſi ſubiectus: neceſſe eſt iſta diſtincte intelligere / cū dicitur Petrus caput totius eccl̄iæ & totius gregis dominici Paſtor / & alia id genus in ſuperioribus deducta. ſimilis diſtinctio fieri pōt de regno aliquo / uel principatu: Quandoq; enim ſimul ſubditi & princeps nominantur: Aliquando ſubditi tm̄ ſicut dicimus: Hoc regnum eſt illius / Ille huic regno dominatur. His p̄miſſis ad contraria dicendum eſt duoꝝ capitū in eodem corpore abſurditatem ceſſare xp̄i.ſ.& papæ; quia hic eſt caput / ut uicarius xp̄i; & ſic ꝑ uno tm̄ capite de iure .r. reputat̄. .r. c.2.de cōſue. in 6.c.1.de offi. uica.

¶ Ad auctoritatem uero Gelaſii rn̄detur negando conſequentiam / quia arguitur ab auctoritate negatiue: & ſi ibi non habetur aliis in locis deductis hoc probatur. Vel dicendum ꝙ licet eccleſia Ro. ſit de uniuerſitate eccleſiæ generalis / non incōuenit ut illius ſit caput illiq; preſit: ſicut in corpore humano eſt uidere cuius caput illius partē dici eo.li.Cle.2. de reſcrip.c. ſua de off. uica.25. d. pleĉtis. 93.d.c.ſi.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

exploratissimũ est:& tñ corpori præesse nõ ambigitur. Si
mile uidemus in Rege/qui de regno esse dicitur cui p̃ęst:
Ita & Ro.ecclesia/lꝫ uniuersalis sit pars/tñ uelut membrũ
honorabilius (caput.s.) illi pręsidere firmiter est tenẽdũ.
Et hoc probant uerba Calixti papę adducta in.21.arg. par
tis contrariæ. Vel dato ꝙ Ro. ecclesia uniuersali p̃esse nõ
possit/utpote q̃ illius pars sit:nõ per hoc sequitur quin pe
trus/qui ecclesiæ Ro.fuit prelatus uniuersalis ecclĩæ pre-
latus non sit & uerus xp̃i uicarius. Pręterea si ecclesia Ro.
est cęteris p̃lata oĩbus/ ergo & ecclĩæ uniuersali q̃ ex illis
constat (ut sępius supra dixi) Et probatur ex auctoritate
Gelasii supra adducta Nec est ẽt inconueniens duo capita
esse in corpore mixto/quoꝝ unũ sit principale/ aliũ prin-
cipali subordinatum:sicut est in ciuitate sub Rege consti
tuta in qua sit rector eiusdem/& cũ eo Rex/tum ciuitatis/
tum regni totius caput & dñs. Præterea non est uerũ pro
prie loquendo ꝙ ponantur duo capita separata:quia Pa-
pa nõ est caput aliud a capite ipso/quod est xp̃s omnino
distinctũ/uerũ illius est uicarius/eius personã in terris re-
ferens/oẽmq̃ ipsius auctoritatẽ & ptãtem repræsentans.

.s. De Transl.p̃la. c. Inter.&.e.q̃to

Papæ quoq̃ iudiciũ/dei iudiciũ .s. reputatur/ eiusq̃ tribu
nal/xp̃i tribunal existimatur/illiusq̃ sñia/dei sñia censet:
Et ideo nõ ꝑprie duo sunt capita/sed unũ oĩno: ut Boni.
in extrauaganti:unã sanctã egregie hoc declarat/ qm̃ ubi

.t. 81.d.c.eos.no. glo. de. cle.exco. me.latores in uer bo.officio:

unũ ꝑp alterũ utrobiq̃ tm̃ est .t. unũ. Cum uero dicitur
uniuersalẽ ecclĩam Pontifice pfectiorẽ: dico hoc esse fal-
sum/quia cũ papa sup totã ecclĩaꝫ princeps a xp̃o sit posi-
tus/dũ Petro ait:super plebẽ meã principẽ te constitui/ ut
cantat ecclesia.Perfectior erit ratione ptãtis/& respectu au
ctoritatis uel iurisditionis dignior & maior toto residuo
coporis ecclesię/q̃uis quo ad alioꝝ bonoꝝ spiritualiũ ple
nitudinem ecclĩa ipsa dignior sit ipso Pont.atq̃ pfectior.
Maior nãq̃ illoꝝ copia in tanta hoĩum multitudine q̃ in
uno homine/q̃uis sctissimo reperit. Põt ẽt pfectio hmõi

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

de interiori pfectiōe charitatis intelligi/q̄ pfectionis uin culū ab apl̄o noiatur: Hoc mō & uetula poterit dici Pon. ipso pfectior. Dū uero dicit Papā esse nō posse caput uni uersalis eccl̄iæ cuius ipse sit membrū/sed pticulariū eccle siarum/ex eo q̄ ab illo ptātem recipiunt: rn̄detur negādo assumptū. Dicimus enim illū esse caput uniuersalis eccl̄iȩ collectiue cū sit director ipsius sicut princeps populi sui.

¶ Ad decretū uero Constantieñ & Basilieñ Cōcilii rn̄dendo dico decretū illud nō loqui generaliter de quolibet Concilio/sed specialiter de Cōcilio Constantieñ: qđ ex illius pfatione p; dū dicit in spū sancto legitime cōgregata. &c. Et sic de synodo illa tunc congregata Constañ: quo tpe non erat unus Papa certus & indubitatus sed plures scismatici/quorum quilibet ptendebat se Papam. Nec dicit dictum Conciliū habere plenitudinē ptātis supra Papam: sed solū cōtra eū qui se papali dignitate psumit exēptum. Nec miruȝ si illis casibus tenet quilibet obedire cōcilio/cū de causa fidei agatur ad tollendū.s. scisma & unitatem ecclesiȩ conseruandā/& stante periculo uniuersalis eccl̄iæ uel fidei psumit p .u. Cōcilio: qñ de papæ certitudine dubitat: imo tunc si esset certus Papa in causa pprie heresis is pculdubio sm cōem doctorum sniam subesset .x. Cōcilio legitime cōgregato. Verū illud cōciliū non fuit usle/quia tūc cū tres se gererent p Pont. Grego. Bn̄dic. & Ioan. 23. ab his solis factū est Conciliū qui Ioanni obediētiam pstabant/cȩteris orbis platis minime cōsensū prestātibus: unde speciale cōciliū potius fuit illud q̄ gn̄ale: & supra reliquos q nō cōsēserūt ptātē nō hn̄s. Prȩterea Marti. .v. papa postmodū in Concilio creatus illud decretū concilii irritasse uidet: ut patet in epistola decretali Ioannis Hus heresiarchȩ errores reprobante: Inter quos duo damnantur præcipue unum / dum noluit Petrum non fuisse nec esse caput sanctȩ Ecclesiæ catholicæ. Aliud q̄ Papa canonice electus: eius proprio nomine nō expresso non sit

.u .24. q. 1. Arecta. 25. q. 1. q̄ ad ppetuā & .c. Sunt qdā. c. omne &. c. Gn̄ali. .x .40. d. Si papa.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

successor beati Petri/ nec habeat supremam auctoritatē in Ecclesia dei. Ex hac impugnatione p3 Martinum dicti Cōcilii decreta minime approbasse: maxime dū a xpo dicit in pfatione potestatē Conciliū accepisse: qđ de solo Concilio si intelligatur absq; Papa præter causam heresis est falsum/ut latius probatur in argumentis pro parte contraria allegatis. Preterea constitutio Concilii non ligat pontificem quia aut dicis factam a Concilio cui preest papa. Et tunc dicitur facta a papa tanq̄ auctoritatē prestante/ ut .y. Iura uolunt tum ciuilia tum canonica/nō a Concilio. & per consequens successorem nō ligat/quia par in parē non habet imperiū. Si uero dicis factam a solo Concilio tunc quicquid in ea præter causam heresis fuerit ordinatum/Papā non ligat tanq̄ factū a minore/quia dempta heresis causa/Papa est supra Conciliū / ut probatur in argu. partis contrarię. ¶ Ex hoc infert constitutionē factam in Concilio Constantieñ de congregando Conciliū singulo decennio nō arctare Pontificē/etiā si in ea foret clausula decreti irritātis. ¶ Infertur & aliud q̄ ppter lapsum terminum in nulla mora potest constitui quia in oībus conciliis Ro. Pontificis semper excipitur .z. auctoritas & .a. leges dicunt/ubi nulla petitio ibi nulla mora. ¶ Item q̄ talia statura sunt nulla in preiudiciū Ro. Pon.

.y. l. 2. §. oīa. C. de uete. iu. enucl. c. hi qui auctoritate de preben. in .6.

Conclusio.

Conclusio.

Conclusio.

.z. đ elec. significasti. 25. q. 1. §. his ita. .a. ff. si cer. pe. l. Vinum & l. qđ te & utrobiq; no. & de uer. ob. l. si ex leg. cā. & l. si pupillus

¶ Ad argu. uero quo negatur Petrū supra uniuersalem ecclesiam claues accepisse patet responsio ex solutiōibus datis ad .16. & .17. argu. quia imo accepit claues super singulas ecclesiæ personas & super ipsam uniuersalem ecclesiam: & in argumentis partis cōtrariæ dū ad dicta p Abb. siculum respōdebitur satis dicetur. Dum uero dicitur de Papa facto furioso qualiter succurratur eccl'ię. Dico ne adiungatur afflicto afflictio/dandū illi .b. coadiutorem ad aliorum prelatorum exemplum quibus in furorem uersis uel amentiā sacri Canones de coadiutoribus prouiderūt.

b. 7. q. 1. cū pcussio đ cle. egro. p totū

¶ Hieronymi quoq; auctoritati respondetur dicentis /

23

ꝙ orbis maior est urbe quia nõ loquitur de potestate aut auctoritate iurisditionis orbis / respectu Ro. ecclesię seu Apl̃icæ sedis / sed respectu consuetudinis quæ tanto maioris esse auctoritatis dicitur & roboris firmioris quãto generalior est / a pluribusq; seruatur; sicut de canonicis scripturis seruandis Aug. c. loquitur ſm quam regulam certũ est / ꝙ consuetudo orbis generalis pręfertur cõsuetudini urbis speciali / quã apostolica sedes minime seruari mandauit. Quo casu omnes. d. ligaret / ut Canon: deberetq; ab omnibus custodiri. Qđ aũt de consuetudine Hieron. intellexit / patet quia loquitur de consuetudine in Ro. urbe tunc uigente: qua Diaconi quidã presbiteris ante ponebantur / cuius consuetudinis auctoritate diaconi pleriq; suffulcti pręferendi se presbiteris occasionem usurpare nitebantur / cum tñ contraria esset per orbem consuetudo; & ista est opinio Io. glo. auctoritatem pręallegatam Hieronymi exponentis. .c. 18. d. c. in canonicis. .d. de const. c. 1. 11. d. nolite no. d. ab. in c. ad abolendũ de heret. col. 2.

¶ Non obstat. xix. argu. quia Hieronymi auctoritas de Pont. nil loquitur. Et licet quando papa est iudicandus / Conciliũ tunc sit iudex / hoc tñ in causa heresis cõtingit: Nec mirum cũ tunc papa esse desinat ſm opi. Io. glo. Vñ licet papa peccet & infatuetur / non tamen ab aliquo iudicabitur nec etiam a Concilio: ut hęc oĩa latius probantur in argumentis ꝓ contraria parte deductis maxime in 26. Et eodem mõ respondetur ad illud Io. 15. si quis in me nõ manserit mittetur foras & arescet. quia papa peccans nec se corrigens sicut & cęteri peccatores gehennę incendiis mancipabitur / quinimo grauius q̃ alii punietur / quia ut ait. e. Hilarius papa grauiora delicta facit sublimitas delinquentium / nõ tñ ꝙ ꝑpea possit ab humano iudicio cõdemnari. Potest & ille tex. Io. intelligi de eo qui non manet in xp̃o / & sic ab unitate xp̃i discedit: Is autem hereticus est uel scismaticus / quo casu papa subicietur Cõcilio / ut dicetur in. 26. argu. partis contrarię. .e. 25. q. 1. nulli. 40. .d. homo.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.E.25.q.1.q̃ ad ppetuã &.c.ↄfidimꝰ& .c.prima salus &. .q.2.c. priuilegia.

¶Non obstat uigesimum argumentum/ quia prædicta in contrarium allegata loquuntur in iis quæ pertinent ad fidem quo casu statutæ bene per Conciliũ in fauorẽ fidei nequeunt immutari: dicente Leone.E. Pontifice/ quæ ad perpetuam generaliter ordinata sunt/ utilitate in nulla commutatione uarientur; nec ad priuatum commodum trahantur quæ ad bonum sunt cõmune præfixa: Et Hilarius/ Confidimus quod nullus iam ueraciter Christianus ignoret uniuscuiusq; Synodi constitutum quod uniuersalis ecclesiæ probauit assensus / nullam magis exequi sedem prę cęteris oportere q̃ primam/ quę & unamquamq; synodum sua auctoritate firmauit & continuata moderatione custodit. Item Hormisda prima inquit/ salus rectæ fidei regulam custodire/ & a constitutis patrum nullatenus deuiare: Leo etiam Papa Martiano Augusto rescribens ait/ priuilegia Ecclesiarũ & Monasteriorum sanctorum patrum auctoritate instituta nulla possunt improbitate conuelli/ nulla nouitate mutari. In quo opere auxiliante Christo fideliter exequendo necesse est huius sanctæ sedis Pontifices perseuerantem exhibere famulatum. Dispensatio enim nobis credita est. Item .E. Gregorius / si ea inquit destruerem quæ antecessorer nostri statuerunt / non constructor sed euersor esse iuste comprobarer / testante ueritatis uoce/ quæ ait. Omne regnum in seipsum diuisum non stabit/ & omnis scientia & lex aduersum se diuisa destruetur/ & dictum est aliquid superius.

.F.25.q.2. Si ea.

¶Ad uigesimũ primũ argu. respondeo q; Apostoli posuerunt in urbibus Patriarchas & primates Petro ordinante & auctoritatem prestante quod & .f. Clemens uidetur asserere/ uel ex potestate deriuata a Petro in illos hoc ordinarunt/ Neq; hoc habet propterea Petri potestatem in aliquo imminuere/ quin ea solus per se facere potuisset si uoluisset: Sed consilium aliorum adhibendum censuit ad tollendum scandalum quod oriri forsitan potuisset/ si

.f.80.d.c.2.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

in exordio fidei uoluisset solus omnia ecclesiastica negotia pertractare: Sicut euenit núc in papa cum consilio Cardinalium negotia peragente/ licet illa possit solus per se expedire eorum consilio minime requisito / Nam ut ait Apostolus non omnia quæ licent expediunt.

¶ Respondendo autem ad uigesimú secundú argum. nego assumptum argumenti. Et dico Concilium nihil statuisse sine consensu & auctoritate Papę præterq̃ in causa fidei: quo casu loquuntur primo inductia Gratiani cōpilatoris decreti & Leonis quarti. In cęteris autem Papæ auctoritas una cum Concilio interuenit prout Bernardus glo. in decretalis epistolę Leonis Papæ expositione cōfirmat/ alias statuta Cōcilii nō .g. ualerent tanq̃ ab inferiore facta. Prima enim sedes ut ait .h. Zosimus unamquáq; synodum sua auctoritate firmauit. Verum auctoritate pōtificis accedente omnia gesta Concilii ualent tanq̃ a pontifice facta/dum modo aliquid in pręiudicium Ro. Sedis non statuatur: Huiusmodi enim constitutiones in sedis apostolicæ p̄iudiciú non tenerent;& generalis approbatio uel auctoritas papę ad statuta talia sedi apostolicę p̄iudiciú afferentia non .i. trahuntur. Et dum dicitur Cōcilia dedisse primatú ecclesiæ Ro. r̄ndeo q; non tradiderút sed datú la xp̄o cōprobarunt diuinam uoluntatem facto ipso probantia & debitæ executioni mandantia. Et hoc uidet Iulii papæ auctoritate & symachi comprobari: ut dicetur in.26.argu.partis contrariæ.

.g. 3.q.6.dudú .2. q.6.ideo .17.d.per totum.

.h. 25.q.1.c.1.& .§. his ita.

.i .c.1.đ.iu.iur.li.6 .c.uenientes đ.iu. iur.

¶ Licet in r̄nsione ad.15.arg.aliqua dixerim ad solutionem.23.arg.pertinentia / tñ pro clariori premissoꝶ intelligentia dico papá monitionibus & exhortationibus q̃tū fieri potest ad mentis sanitatem & in rectam uitam dirigédú/aliaq; remedia oportuna adhibéda/quibus tú illius saluti / tum cōmuni Christianorum utilitati/consulatur / de quibus in superioribus suṡ loquutus: Cum aút ab illo oés prelati dependeant nō est prę scindendus. Est.n.caput

.k. 19.d.c.ita dñs. de elect .c. fundaméta li.6.i pñc. ecclesię suas uires in reliquum corpus .k. diffundens/ uñ sicut caput in corpore naturali in quo omnis sensus/motus/uirtusq; constat/inq; eo omnis tota uis uitæ consistit/

.l. Math .18. c. si languet a corpore præcidi nõ iubetur a .l. Saluatore cętera membra languentia mandante proiici / & a corpore

.m. 40.d.si papa. separari: Ita & Pont. a quo ut ait .m. Bonif.papa post deum salus uniuersitatis fidelium specialiter dependet non est ab ecclesia remouendus/q̃uis scelerosus: dei quippe so

.n.9.q.3.c. Alioꝝ. lius iudicio reseruatur: & ut ait .n. Symachus. Nolite eas animas inquisitionis non habere formidinem: quas deus suo pre cęteris reseruauit examini: Non habet apud illum reus de allegationis nitore subsidium.&c. Melius est etiã

.o. 13.c. ut ait Susanna illa upud .o. Danielem incidere in manus hominũ/q̃ in manus dei uiuentis/Neq; propterea credendum est xp̃m ecclesiã suã uelle destituere/cũ qua usq; ad

.p. Math.ulti.c. consumationem seculi futurũ se.p. promisit.q; si papę crimina in hac uita non puniuntur/in alio seculo acrius plectenda

.q. 6.q.1.si oĩa de pen.d.3.c.penul. seruantur/ut .q. Anacletus & Chrisost.aiunt. Quare ordinatissime factum est/si deus papã a nullo prętre hęresis causam uoluit iudicari: in hoc quippe diuinæ prouidentię ordo perspicitur: dum prima in posteriora agunt/monendo/regendo/& corrigendo/nõ econuerso. Vnde cum papa sit primus in mundana Hierarchia/ ita debuit institui & ordinari ut ipsum omnes alios iudicantem soli xp̃o conueniat iudicare. Ideo Glosa.super Psal.50. ibi Tibi soli peccaui &c. ait/quia oĩbus rex est superior ideo a deo tantũ qui maior est/puniendus. In causa itaq; hęresis tm̃ qui maior est puniendus. Rõ aũt quare in causa hęresis tm̃ possit iudicari assignatur in.26.argu.partis cõtrarię. Et licet manifeste contra ecclesiã facienti & illas scandalizanti de facto sit obuiandum & resistendum: non tñ propterea est condẽnandus uel deponẽdus: quia si argu. istud procederet/posset quilibet subditus contra dominũ delinquentem insurgere/illũq; punire siue clericum siue

profanum quod Boemorum erat argu. uolentiū clerū delin quentem corrigere in Cōcilio Constantieñ damnatum.

¶ Nunc ad allegata loco. 24. respondeo negando con sequentiam/ꝙ ex quo Petrus post xp̄i resurrectionē ma ioritatem p̄eminentiamq́ꝫ inter alios est sortitus: non mi rum si hoc Apostoli nescientes utputa futurę p̄lationis ig nari de hac superioritate inuicem disceptabant: Et lꝫ sci rent principatum Petro a domino repromissum dicente: Tu es Petrus &c. tm̄ cū adhuc forent scripturarum ignari/ & in fide minus stabiles/nesciebant adhuc esset ne xp̄s pro missionem illa adimpleturus. Verū post resurrectionē do minicam xp̄i sniam & uoluntatem plenius cognoscētes iudicio magistri paruere/illiusq́ꝫ ordinationi acquieuere: Petrūq́ꝫ deinde principē eorum esse uoluerunt/ut .r. Anacle tus testatur. Dum aūt dicitur ꝙ qui maior est fiat sicut mi nister/nō propterea prohibuit Ap̄lis uti superioritate iu risditionis/ut quilibet reputaret se minorē aliis respectu officii & potestatis/sed respectu humilitatis/ ut quo esset quis maior eo forer humilior. Iuxta illud ecclesiastici q̄to maior es tanto te humilia in omnibus. Et .s. Grego. oēs inquit s̄m humilitatem pares sumus. Et dum xp̄s domi nationem Ap̄lis interdixisse quibusdā uidetur: r̄ndeo ꝙ uerbis Euangelii diligenter consideratis in oppositū facit illa auctoritas: quia nō omnis principatus sed tyrannicus tm̄ interdicitur/sicut principes gentiū faciebant / subditis ut mancipiis imperitantes. Duplex quippe est dominium s̄m Tho. in apostilla super Math. Vnū p̄sidentiæ / & talis dominatus prelatis conuenit: & hoc apostolis nō interdi citur: q̄d pꝫ/quia xp̄s ut canit ecclesia Petro dixit: Sup ple bem meam principem te constitui: & de apostolis Psalm. 144. dicitur. Constitnes eos principes super omnem terrā. Et de exercitio pastoralis p̄sidentiæ cōmissę petro dicitur Io. ulti. c. Pasce oues meas. Alterū dominiū est ad seruitu tem relatiuū; & hoc a xp̄o apostolis interdicitur: Hoc tam

.r. 21. d. In nouo.

.s. 22. d. de Cōstan tinopolitana.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.t.95.d.ecce & .c. esto.45.d.due prima.pet.c.fi.

.t. Apłus Petrus suis in epistolis quã Hier.prohibet oĩbus ꝑlatis in subditos exercere: quoꝝ officium est ut suas utilitates negligãt/& illoꝝ procurent: ut Chrisost. sup Math. loco pręallegato affirmat.

¶ Non obstant.25.loco deducta/quia Paulus nõ negat Petri auctoritaté/sed tñ sui Euangelii ueritatem ostendit tria ponens: Vnum ꝙ apostoli quibus cum suum cõtulit euangelium ut uerum approbarunt. Alterum ꝙ nihil supleuerunt uel addiderunt: Tertium ꝙ in suam societatem ut uerum apostolum receperunt: quare ratione perfectionis doctrinæ aliis Apostolis non fuit inferior: Petro auté in duobus par fuit/quia & ipse a xp̄o erat immediate apostolus constitutus: Insuper ab eodem in euangelio instructus ut Petrus. Quoad iurisditionem uero Petro longe inferior: Nec latebat Paulum Petrum esse caput cum ab eo cephas appelletur/quod caput significat. Et licet Paulus a Christo immediate apostolatum acceperit ut & cęteri Apostoli: Petrus tamen alioꝝ caput est institutus a domino: qđ ex eo patet/quia Paulus ad Petrũ uenit cum eo de euangelio collaturus/licet esset a xp̄o prædicator gentiũ constitutus. Et ut inquit Hieronymus ad Augusti. Paulus non habuisset securitatem prædicandi Euangelium / nisi Petri & eorum qui cum eo erant fuisset sententia roboratum: ut ex fine epistolæ ultimę ipsius Petri euidenter apparet. Et dum dicit creditum sibi euangelium præputii/ sicut Petro circuncisionis: non per hoc facit se parem Petro/quem Ecclesiæ caput appellat: Nec credidit Petri potestatem ad circuncisos restrictam / licet eo tempore quo Hierosolimæ & Anthiochię morabaẗ/multos tum ex Iudeis tum ex gentibus ad fidé conuerterit: ut de Cornelio centurione legitur Act.12.ca. Et dum Glo. dicit principaliter sicut Petro fuisse creditum Euangelium uerum dicit quo ad prędicationis non autem prelationis officium. Non obstat quod de societate dicitur Petrum fuisse sociũ

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Paulo qđ ęqualitatē significare uidetur/nō superioritatē: Cum superior non soleat socius appellari: quia dico hoc falsum sicut in libris .u. Regum apparet:ubi dicitur fuit Rex Saul & socii eius ad quęrendum Dauit:& dominus discipulos suos .x. fratres appellare non erubescit.ꝙ uero Paulus Petro restitit hoc nullam in Paulo æqualitatem uel superioritatem arguit: Licet enim in causa fidei (prout illa erat) subdito erranti prelato contradicere/ illumq; reprænhendere:ut .y. Grego. ait:sicut & papę scandalizanti ecclesiam licitum est resistere: ut tradit .z. Gelasius & Innocen.quartus. Ad dictum deutoronomi diis non detrahes.&c. Dico talem reprehensionem fuisse fraternam/ non detractionem uel maledictionem. Nec obstat dum .a. Hiero. ait Paulus petrum non reprænhenderet si se non imparem sciret:quia loqnitur de uitæ puritate/ & sanctitate/non de potestate ecclesiasticæ dignitatis / qua quilibet petro est inferior:Et licet petrus esset omnibus superior humiliter tolerauit exemplo suo ad humilitatem nos .b. inuitans:quod & eius successores plerosq; fecisse legimus petri exemplū imitatos .c. Vel dici potest paulum petro parem fuisse quoadfidei defensionem/non quoad dignitatem prelationis ; ut dicit beatus Thomas .D.

.u. primo Regū .23.c.
.x. Io.20.c.
.y. 2.q.7.paulus dicit.
.z. 1.q.7. & si illa Inno.in.c.iqsitiōs .de sentē. exco. & in.c.q̄to.đ cōsuet.
.a. 2.q.7.Paulus petrum.
b. 2.q.7. Nos si incōpetētr.c.petrus. &.c. si quis.
.c. 2.q.5.c. Mādastis&.c. audituu3.
D.2. se.q.34.ar.4.

¶ Dum autem .26. adducuntur exempla in act.apostolorum & primu3 est electio Mathiæ:Dico ꝙ petri electio facta una cum aliis Apostolis de Mathia/non arguit defectum potestatis:quin illam solus facere potuisset si uoluisset cum esset princeps aliorum/sed facta fuit de cōmuni consensu ratione pacis & unitatis seruandæ:quod Chrisostomus locum illum exponens manifeste sentire uidetur/dum dixit ꝙ petrus omnia facit cōmuni omnium uoluntate. Et nihil agit principaliter aut quasi dominus. &c. Et infra multitudini populorum electionem cōcedit ut ipse a contentione liberaretur/ & alii honorem exhiberet/& infra quid ergo.&c. Oportune uero primus petrus

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

hmōi rei dominatur quia ipse oēs in suā potestatē accepe rat. Ad eum enim dixit .d. dn̄s. Tu aliqn̄ conuersus cōfirma fratres tuos. &c. Videmus etiam sæpius gesta in Conciliis p̄nte Papa .e. Concilio & non papę adscribi / & ita soluuntur illę primę tres rationes supra adductę ad idem fere tendentes. Ad ultimū uero de missione Petri & Ioan. in responsione ad. 3. argu. plenius est supradictum.

.d.21.d.c.1.luc.22.c .e. c.1.de pac.c.1.2. &.3.d̄ hisq fi.a p̄l. c.1.de.spons.17. q. 4.constituit. &.c. diffiniuit.16.q.1.c multis. &.c. fęlix.

¶ Non obstat argumentum.27.loco adductum / quia lꝫ potestas Ep̄orꝝ sit a xp̄o / non tamē est immediate ab illo sed Petro mediante & successoribus suis. Et si apostoli habuerunt & discipuli immediate iurisditionem a xp̄o ut ꝯria uident̄ innuere: nō sequit̄ ergo Ep̄i & sacerdotes eis succedentes / quod duobus patet exemplis: Vnū est hmōi Nam in principio creationis indiuidua specierꝝ fuerūt facta a deo immediate / propagatio tn̄ illorꝝ non est a deo q̄tum ad ordinem suppositorꝝ agentiuꝫ immediate / imo fiunt uirtute cęlesti / aliisq; secundis causis mediantibus. Sol enim & homo generant hoiem ſm Arist. in. 2. phisic. Sicut igitur non ualet hęc consequentia. Elementa alięq; principales mundi partes fuerunt imediate a deo ꝓducta: ergo in propagatione rerꝝ institutarꝝ oīa quę fiunt a deo immediate procedunt / ita nequaq̄ & hęc est bona: Xp̄s ab initio dedit p̄tātem iurisditionis apostolis & discipulis / īmediate ergo & eorꝝ successoribus. Voluit enim illos tm̄ non successores speciali dono insignire. Alterū est exemplum regimine ordinis polytici considerato. Sicut enim xp̄s pastor & princeps dū adhuc pręsens esset in regno militantis ecclesiæ ſm conuersationem humanā p se ap̄los discipulosq; alios diuersis in iurisditionibus instituisse dicitur: Nō per hoc sequitur q̄ eo absente & inter hoies minime cōuersante alii in regno ecclesię succedētes primis ab eo institutis / ab ipso dicantur immediute instituti. Poterūt enim a suo uicario generali institui / cui totius principatus curā cōmisit: Sicut euenit cum aliquē magnū Re

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

gem contingit peregre proficisci: qui uicegerentē ad uniuersi regni negotia cū amplissima ordinandoꝝ oīum potestate constituit, cui officialiū & ministroꝝ pro tempore uacantiū prouidendoꝝ curā cōmisit: Ita credendū est etiā xp̄m cęlū petiturū, & a militante ecclesia suam uisibilem pn̄tiam subtracturū Petro totius ecclesię regimen cōmisisse. Præterea cū (ut ait .f. Vrbanus papa) Ecclesia quotti die Ep̄os generet: ergo ab ecclesia immediate ptātem accipiunt nō a xp̄o: Vnde licet Ep̄i propter similitudinem officii uel potestatis apostoloꝝ successores dicanť: in mō tñ recipiendi longe differunt. Neqȝ est bona similitudo papę & aliorum, quia illi sunt particulares uicarii, ille uero uniuersales: particulares autem uicarii ab alio constitui possūt a dño a .g. uicario .s. generali. Vicarius autē generalis non potest nisi a dño immediate constitui. Ampliori pręterea prærogatiua uoluit xp̄s præ aliis Petrū honorare: a quo unice amabatur. Rn̄detur & alio mō negando assumptuȝ, quia nullibi reperitur xp̄m apostolis iurisditionem dedisse, sed Petro tm̄ & successoribus: & ab ipsis in alios deriuandam: ut in argu. cōtrarię partis deducetur, & supra est tactū in rn̄sionibus ad alia argu. Et eadē responsione tolluntur alia superinducta. quęcunqȝ ligaueritis. &c. & quoꝝ remiseritis peccata &c. quia de potestate ligandi & soluendi in foro conscientię loquūtur. Minus ēt obstat Lucę auctoritas: de missione discipuloꝝ ad prædicandum & baptizandū, quia missio hmōi nullā ptātē iurisditiōis importat: Ad certū pręterea locū est restricta dū ait in uiā gentiū ne abieritis & tēpore morte xp̄i .s. terminata. A fide nanqȝ apostatātes potestatē sibi concessaȝ amisere: ꝙ si post resurrectionem tam p̄dicandi facultatē ꝗ iurisditionem discipuli accepisse dicantur per id quod dixit. Sicut misit me pater uiuens, ego mitto uos &c. Dico neutram fuisse tunc datam discipulis, quia facultas prędicandi competit ratione ordinis .s. diaconatus .h. unde

.f. 68. d. c. si.

.g. d̄ offi. uic. c. sua

.h. 25. d. plectis. 92. d. in sancta.

post sancti spiritus missione; nulli nisi diaconi pdicabāt: quis nunc praedicandi officium solis competat .i. sacerdotibus. Nullū aūt ordinem discipulis aliis a domino collatum legimus nisi solis apostolis in cœna dñi dicēte .k. illo. Hoc facite in meam cōmemorationem: unde Xp̄s p̄dicandi ptātem dedisse uidetur/ mō tamen debito peragendam/ ordine .s. diaconatus prius rite suscepto fm ordinationes a Petro & aliis apostolis supra hoc faciendas. Et idem de facultate baptizandi dicendū est: q in primitiua ecclesia diaconis solis cōpetebat ut ex actibus Apl'og apparet/ de Philippo Eunuchū baptizante act.8.c. aliisq; cōpluribus/ ut nullam potestatem baptizandi discipulis aliis præterq̄ apostolis dederit/ sacerdotibus iam in cęna ab eo constitutis; Multoq; minus his iurisditionē aliquā concessam dixerim per premissa. Et dictio sicut nō semp importat omnimodam similitudinem ut est uidere cum xp̄s discipulis ait .l. Estote perfecti sicut pater uester perfectus est: & tamen clarum est creatura; nullam posse illius perfectioni aliquatenus comparari. Non obstat q una dispositio debeat plura pariter determinabilia ęqualiter determinare quia illud procedit; nisi aliter de mente disponentis constaret/ uel de aliquo illog esset specialiter a dispon ente prouisum: ut Iuristę aiunt in locis præallegatis: prout est in proposito. Prius enim xp̄s petro prouidit q̄ aliis dicendo. Tu es petrus &c. ut ex serie textus euangelistę Math. apparet: unde licet postea dixerit aliis: quęcunq; ligaueritis &c. Intelligit salua potestate petro prius principaliori modo concessa; ut habetur in .xi. argumēto partis contrariæ. Et dum dicitur non posse differentię rationem congrue inter petrū & alios assignari/ q potestas data Petro in sūmū pont. a xp̄o imediate deriuet/ data uero apostolis & discipulis nō continuetur in episcopos & curatos: multiplex potest ratio assignari. Vna q potestas data petro cū amplissima sit/ & ab hoie puro dari nō possit.

.i .16.q.1. adicim⁹ đ heret.c. cū.ex in iuūcto. & c. excoicamus.§. qa uerc. .k. Math.27.c.đ cō sec.d.2. In.xp̄o.

.l. Math.9.c. de sū. tri.c.2.

28 = 29

Op₃ ut ab eodē qui illā dedit petro/ xp̄o.s. ad successores continuetur: ptās uero apl̄is & aliis discipulis limitata cū sit & coarctata/ab hoie pōt concedi: sicut cū papa aliquē₃ ad ep̄atum promouit uel alicui curā assignat/ ei tantā tribuit ptātem q̄tam habet ep̄s quilibet uel alius curā habēs aia℞/& si a xp̄o foret institutus. Altera quia uicarii particulares possunt institui .m. a uicario gn̄ali: gn̄alis aūt nō nisi a dn̄o/& ideo nō est necessariū a dn̄o institui pticularem uicariū sicut gn̄alem. Tertia rō/ quia statui papatus l₃ nō sit ptās ordinis adnexa quasi ex debito: tn̄ iurisditiōis plenitudo est illi adnexa. Papatus.n.statū p̄latiōis significat cū plenitudine ptātis/q̄ ptās cū sit ei a deo insepabilr attributa ad successores cōtinuat/q̄d secus est in aliis ep̄is & sacerdotibus/quo℞ statui de necessitate nulla ē annexa iuriditiōis ptās/q si illis diuino iure foret adnexa nō posset ab hoie inuicē separari: q̄d.n.deus cōiunxit/ hō nō .n. separet. Papa āt pōt facere uerū ep̄m & uerū sacerdotē subditis iurisditiōeq₃ carentes: ut hoc tū Theologi affirmāt tū sacri canones cōprobant/ & papa quotidie creat ep̄os nullatenēres uulgo appellatos/ qa ep̄atus ipso℞ in infidelīū terris cōsistit/in qbus nullā possunt iurisditionē actualem exercere. Quarta rō ē dissimilitudinis qa dissimilis ē ep̄o℞ quo ad apl̄os & curā hn̄tiū quo ad discipulos ac ipsius papę quo ad petrū successio: qa petro in determinata & certa iurisditiōe papa succedit/tū quo ad territoriū / tū quo ad casus siue ptātis extēsionē/nō sic ep̄i apl̄is nec hn̄tes curā discipulis: ut est clarū. Quinta rō est .o. unitatis eccl̄ię cōseruatio. Cōgruētius.n. uī ut alio℞ p̄lato℞ ptās a gn̄ali uicario q̄ a xp̄o imediate deriuet sicut ptās papę: ut in supioribus est ostensum. Pōt tn̄ dici ep̄o℞ & sacerdotū status a deo dupliciter institutus. Vno mō generaliter & implicite & quoad uirtutē in petro/quia petrus fuit uerus cuiuslibet Parrochiæ rector sicut in quaternario binarius & ternarius numerus quoad materiā & uirtutem/

.m. d̄ off. uica. sua.

.n. d̄ transl. p̄l. c. l₃ & . c. q̄to. Math. c. 18.

.o. 24. q. 1. c. loq̄t.

non quo ad formã includitur/ita in Petro utrunq; statũ/ tum q̃tum ad materiã/tum quo ad uirtutem xp̃s instituit qa in eo fuit potestas dioceses & parrochias Ep̃is & p̃resbiteris assignandi. Alio modo explicite quo ad territoria & casus ac potestates determinatas: & hoc est falsum/ ut in superioribus est probatũ;& habet plene in.37. argu. partis contrariæ. Alia etiã ultra prædicta potest ratio assignari/quia ex una parte est certa determinatio/ex alia oĩno incerta. Nam electio papæ est certa & determinata/ qa a cõitate uniuersalẽ ecclesiam rep̃sentante est celebranda. Ro.s.ecclesiæ Cardinalibus/Cõitas uero ad quã pertinet electio Ep̃o℞ uariabilis est ac prorsus incerta. Expedit .n. sæpius Ep̃atus/& nouos insuper Ep̃os creare ob gentium plerunq; multitudinem nouiter ad fidem conuersam/ ad quas Ep̃o℞ electio spectare contingit/propter quod uicario generali de talibus ordinandi oportuit a domino facultatem concedi.

¶ Ad.28.argu.dic q̃ petrus successit xp̃o ĩ uicariatu generali non Iacobus/quia in uita xp̃i non fuit Ecclesia Hierosolimitana/sed post xp̃i resurrectionem Vnde non potest Iacobus dici xp̃i successor in ecclesia quę non dũ .p. erat. Præterea cum fuerit factus a petro ecclesię Hierosolimitanę .q. ep̃us/quo modo dici potest illo maior a quo potestatem accepit/ut supra proxime latius dixi. Chrisos. etiam ait exponens illud Io.ulti. sequere me: quod Iaco. licet post ascensionem dñi specialem curam loci illius habuerit/petrus tamen uniuersalis ecclesię curam obtinuit. Quod uero petrus xp̃o immediate Hierosolymis successerit ex eo patet/quia ibi plura ad summi pont. munia exercuit: ut ex actibus ap̃lo℞ apparet. Et licet Hierosolyma ob xp̃i passionem fuerit gloriosior/Roma tamẽ pro summi pontificis sede fuit aptior: a xp̃o quoq; prælecta ut.r. Nicolai anacleti / & aliorum sanctissimorum patrum testimonio comprobatur.

p.c.Abbate d̃ uer. sig.lib .6. .q. 66.d.c.fi.

.r.22.d.c.1.&.2.24. q.1. rogamus.12.q .1.futurã.q fil. sint leg.c. p'uenerabi. .§.rationibus.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

¶ Rñdendo ad.29.argu. Dico esse falsũ Petrũ ab apl'is principatũ consecutũ fuisse imo ab ipso dño primũ/cuius uoluntati apostoli consensum pbuere/ prout idẽ .s. Ana. asserit ingens: Licet oẽs eẽnt apl'i/ Petro tñ a dño concessum est & ipsi inter se uoluerũt id ipsum ut reliquis oibus pesset apl'is & cephas.i.caput & principatũ teneret apostolatus. Vñ Chrisost.super illud Ioan.ulti. Pasce oues meas. Eximius inquit apostolorum erat Petrus & os discipulorum & uertex collegii. Vñ & negatione deleta cõmittit ei platio nem fratrũ. Hoc manifestius ex uerbis .t. Leonis papę apparet dicentis: Huius muneris sacramentũ ita dñs ad oiuz apostolorum officiũ pertinere uoluit/ ut in btissimo Petro oium aplorum sũmo pncipaliter collocaret; ut ab ipso q̃si a quodã capite dona sua uelut i corpus oĩe diffũderet &c. Igr̃ nõ Petrus ab apostolis sed a dño principatũ obtinuit qa sũmus apostolorum ab eo cõstitutus; uñ .u. Iul. papa inquit & sicut btũs petrus apl'us primus fuit oiuz aposto. ita ecclesia suo noie cõsecrata dño instituẽte/ prima sit & cap ceterarum. Et lz uicarius petri a Lud. appellet/ i.ppria est illa lucutio cũ papa Petri uicarius appellat. Cõgruẽtius.n.xp̃i q̃ uicarius Petri dr̃/sicuti uariis in locis a sacris cano. x.nũcupatur. uñ dicendũ est Impatorẽ ut imperitũ & canonũ ignarũ ea ,plocutũ nec incauta unius locutio ueritati piudiciũ põt .y. afferre. At si dicat cur cõstitutio illa impatoris ita loquẽtis incaute inter decreta Pont. fuerit collocata: dico ad aliũ finẽ iisdem fuisse insertam. uerba uero illa enunciatiua in pfatione incidenter ad aliũ effectũ ,plata nihil habent .z. officere/psertim ab eo dicta qui nullã super hmõi disponendi facultatẽ habet ueluti si aliquis regem aut dñm quenq̃ nominet/q utiq; nõ ppea Rex erit uel dñs cum non sit in illius potestate hoc facere. Vel dicendum est uicarius Petri .i. successor uel uicem gerens/ prout .a. Iulius papa asserit Petri se uicẽ gerere/nõ tamen est uicarius Petri.i. ab illo factus/sed a xp̃o i psona Petri

.s. 22.d.c.2.

.t.19.d. ita dñs' de elec.c. fundamẽta. in prin.li.6.

.u. 3.q.6. dudum.

.x. de transl. pl.c. inter &.c.q̃to d̃ re iud.c. ad ap'ice.§. nos igitur li.6.

.y.8.d.c.ueritate & .c.frustra.

.z. ff.de donat'.l. ex hac scridtura / ubi late p Bart. & moder.C.d̃ testa. l.mil.l.ex his p ca no.i.c. si cautio d̃ fide instru.

.a.2.q.7.in sancta. de hom.c.i.li.6.& doc.c.inter & q̃to de transl. prel.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Præterea ut in superioribus est dictũ nõ est uerũ/ ꝙ papę
successor dicatur p̃decessoris uicarius:sed nouus papa ex
electione Cardinaliũ suscipit iurisditionē a xp̃o/ ut sacri
.b. 23.d. ĩ noĩe dñi .b. Canones uolunt . Impossibile est p̃terea ptãtem hanc
de elec.c. licet. ab uniuersali eccl̃a dependere/ cũ ipsa in mẽbris suis quo
tidie ligandi & soluendi potestate indigeat quæ fuit data
Petro & successoribus suis.Et dũ dicitur papã habere ptã
tem a Conciliis/hoc est falsum & in contrariũ est auctori
.c.17.d.§.hinc ẽt. ras .c. Symachi dicentis ptãtem papę a dño prius conces
sam/postea a Conciliis cõprobatã:& hęc cõprobatio ne
cessitatis est nõ uoluntatis/quia minor maioris gesta ne.
quit iufringere (ut sępe dixi) Et lꝫ tex.ibi dicat singularē
tradidit ptãtem:Archid.exponit/tradidit.i.traditã esse oñ
dit.Vel dic tradidit secũdario non principaliter/ prius.n.
illã sibi tradidit xp̃s:ut ibi manifeste dicitur.

¶ Rñdendo ad :30. dico claues datas uniuersali eccl̃ię
non in oĩbus membris eius sed in aliquibus/& plenitudo
est illi in uno membro tm̃ principali/quod est caput/Ro.
.s.Pontifex.Et ita dicimus datas claues eccl̃iæ:uñ de pote
d.2.q.6.decreto. d̃ state ligandi & soluendi solis sacerdotibus est permissuꝫ:
Aucto. & usu pal. Petro uero soli data est .d. plenitudo potestatis / ut latius
ad honorem . probatur in argu.partis contrarię/maxime in.34.&.35. ar
gumẽtis. Vel dic datas claues ecclesię p̲ ministeriũ Petri
.e. 24.q.1. Audiui- in mẽbra ipsius ecclesię distribuendas prout uiderit expe-
mus.21.d.c.1. dire.Petro quippe ut .e. Alex.2.asserit p̃ oĩbus & p̲ oĩbus
claues ipsæ a dño concessę fuere:& intellige pro oĩbus .i.
p̲p̲ omnũ utilitatẽ : & hæc solutio oẽs contrarietates eua
cuat si recte considereť.Vniuersalis eniꝫ ecclesia hmõi cla
uium oĩno est incapax: ut latissime probatur in argu. par
tis contrariæ arg:33.34.35.Et ideo dicuntur claues ecclesię
q̃a p̲ eas pãdiť & excludiť aditus ecclesię/nõ p̲ hoc ꝙ sint
datæ uniuersitatis eccl̃ię/sed illi p̃existenti Pont. sicut cla
ues Castelli dicuntur cõmisse custodi & nõ castello/q̃uis
Castelli claues appellentur. Notandũ est ẽt ꝙ propter uni

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

tatem membrorum in corpore ecclesię ipsum corpus ecclesię dr recipere: facere aliquid uel habere & alia id genus/ quæ proprie unū ex suis membris recipit/ facit uel hēt: lʒ illud tale uniuersitati mēbrorum possit nō cōgruere/nec ueraciter dici queat de ea/sed tm̄ per figurā Synedochen totum a parte denominando. Sicut in corpore naturalis hominis exemplū manifeste patet. Homo nēpe crispus uel caluus dicitur/cū heę qualitates uni tm̄ mēbro inhereāt: ita est reperire in corporibus p similitudineʒ dictis. Plura siquidem uni populo tribuuntur/quæ lʒ plerisqʒ cōpetant toti tñ populo possunt minime cōuenire. Vnde glo. exponens illud apl̄i ad .f. Corin. Sedit populus meus māducare & bibere: Inquit populus .i. aliqui d populo/totū p parte ponit. Sic in proposito pp unitateʒ in ecclesiæ corpore multa quæ quibusdā tm̄ cōueniunt toti ecclesiæ corpori attributa legunt: Vt potestas clauiū ligandi & soluendi a peccatis solis sacerdotibus competens/& in quibus subiectiue & dispositiue esse potest dicitur ecclesię data/ cuius mēbra sacerdotes existūt. Vnde .g. Archid. Canonū interpres eximius inquit: Ecclesia dicit facere quod eius ministri faciunt/puta baptizare/peccata dimittere/ & alia id genus. Propter unitatē etiā hanc mistici corporis nō solū dicitur ecclesia habere claues quas prelati habent/sed etiā q xpo capiti tm̄ conuenit/nōnunq ipsi ecclesię tribuitur sm Aug. exponenteʒ illud Apoc. 2. c. Qui uicerit & seruat opera mea dabo ei ptātem super gentes & Reges eos in uirga ferrea: & sicut uas figuli cōminuentur/sicut & ego accepi a patre meo. &c. sic ait. In xpo habet ecclesia hanc potestatem sicut dicit apostolus cum illo oīa nobis donauit. Vbi est considerandū cum aliqua leguntur ecclesiæ attributa/est aduertendū cuius respectu ei talia tribuantur: cū non oīa omnibus conueniant/sed q̄dam quibusdam/ quędam aliis/quędam uni: & ut singula singulis .h. congrue referantur. Quare Aug. pluribus locis maxime sup

.f. epl̄a .1.10 .c.
Exodi .32 .c.

.g. de consec. d. 4. queris.

.h. ff. d usu. & hab. .l. plenū. §. equitii. d uer. sig. intellig.

Psal.17.&.21.Attende inquit regulam unitatis & corporis
q̃si.n. una psona est caput & corpus ideoq; una uoce utiẽ
caput cũ mẽbris/l; ea quę dñr ad diuersa referantur;q̃dã
enim soli capiti cõueniunt:q̃dam solis mẽbris; q̃dam ca-
piti & mẽbris.Item q̃ mẽbris conueniunt/q̃dam ptis/q̃dã
pñtibus/q̃dam futuris/q̃dam perfectis/ q̃dam imperfectis
conueniunt:& tñ in tanta diuersitate una est uox & quasi
una persona loqui uidetur. Ex quibus patet qualiter intel
ligenda sit auctoritas sanctoꝝ dicens Ecclesię catholicæ
datas esse claues/quia non in tota cõitate& mẽbroꝝ mul
titudine sunt concessæ/sed in aliquibus tm̃ .s. in principi-
bus/ Epis & presbiteris;ut ait Hier.Et in istis ut singulari
bus non ut collegio attributæ:ut late est probatũ in.33.ar
gumento &.34.partis contrarię.

¶ Ad.31.argu.respondendo dico illa uerba.dic ecclesię
de p̃latis ecclĩæ nõ de uniuersali ecclesia intelligenda ꝺm
Aug.Chrisost.Et oium antiquoꝝ doctoꝝ sniam: quã ca-
nonũ sacroꝝ .i. interp̃tres sectari uidentur:Neq; uero põt
illa euangelica auctoritas de uniuersali ecclesia intelligi.
Primo quia uidetur impossibile denunciationẽ hanc illi
posse fieri cũ nunq̃ uel rarissime congregetur.Interim igr̃
iustitia deperibit qđ est absonũ/nec p̃sumendum est xp̃m
dei sapientiã uoluisse hoibus de uento seruire.Legem añt
iustã esse op; atq; .k.possibilẽ .l. Impossibiles p̃terea cõdi
tiones a iure respuuntur/nec quisq̃ sapiens legis lator ad
iudicem aliquem remittit/qui in actum iurisditionis exi
re non possit audiẽdo querelas/illasq; fine debito .m. ter-
minando.Confirmatur hoc p dictũ Arist.in li.de somno
& uig.ubi inquit/cuius non est potẽtia eius non est actus
& econtra.Sed penes ecclesiam nõ sunt claues / uel poten
tia ligandi & soluendi ut in argu.partis contrariæ arg.37.
&.38.manifestius apparebit;ergo frustra ad illã recurritur
uel eius iudiciũ expectatur.Præterea dato q frequentius
fieret ecclesię cõgregatio/ in uno determinato loco ut fit

.i.de iud.c.nouit.

.k.4.d. erit ãt lex.
.l.ff.de cõd. & de-
mõ .l. obtinuit &
de uer.ob.l. ĩpos-
sibilis cũ similib⁹
.m.c.fi.de cler.ex-
co.mini.& ibi per
cano.c. si clericus
si de feu. fuerit cõ
trouer.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

opꝫ.ad quã ſi oĩbus eundẽ eſſet pro iuſtitiæ cõplemento
contingeret a longiſſimis plerũqꝫ regiõibus maiorẽ fide-
lium partem pro iuſtitię cõſecutinoe ad illã ire oportere:
qđ duriſſimũ ẽ / diſciplinęqꝫ euangelicæ per cõtrariũ. Ait
enim .n. Saluator. Iugũ enim meũ ſuaue eſt / & onus meũ
leue. Omniũ pterea platoꝶ tribunalia deſtruerent. Et ap-
pellationũ remedia ſuperuacua forent / ſi uniuerſalis eccłię
iudiciũ expectaret. Pro qualibet inſuper cauſa eſſet conci
lium congregandũ / ut ius ſuũ cuiqꝫ tribuatur / quod foret
abſqꝫ dubio laborioſuꝫ / maleqꝫ publicæ rei conſultũ. Hoc
aũt a xp̃i ſapientia eſt penitus alienũ. Apoſtolis ẽt xp̃s eo
rumqꝫ ſucceſſoribus nõ eccleſiæ diſperſæ uel cõgregatæ
dixit. Quęcũqꝫ ligaueritis &c. ubi glo. Hier. ait / hic ptãteꝫ
tribuit apoſtolis. plati ergo uniuerſitatũ ſunt ad quos tãq̃
ad iudices fideles remittuntur: nõ ipſæ uniuerſitates quia
ſi apoſtoloꝶ uniuerſitati hmõi ptás cõceſſa fuiſſet nullus
eoꝶ ſeparatim illa uti potuiſſet neqꝫ ep̃i ẽt / qui in locum
apoſtoloꝶ ſucceſſerunt de per ſe poſſent illã aliquatenus
exercere / qa qđ uniuerſitati dat nulli de ea pticulatim cõ-
ceſſum .o. intelligit. Chriſoſt. ẽt ſuper p̃miſſa auctoritate
Math. exponit / Eccłię. i. prelatis eccleſiæ .p. Glo. etiam Io.
exponit eccleſiæ .i. ſacerdoti; Thom. etiam ꝓ platis eccle
ſiæ exponit. cui Altiſiod. adſtipulatur. Idẽ & Card. Hugo
primus poſtillator Bibliæ exponit i duabus glo. illũ locũ
eccleſiæ. i. p̃ſidẽtes ecc. neqꝫ hoc mirũ ob eccleſie cũ p̃lato
cõnexionẽ / cũ unũ in altero eſſe .q. dicat; ſi eccleſia ꝓ p̃la
to ipſo & eꝯ qñqꝫ capiat. uñ & cã iudicibus eccleſiaſticis
cõmiſſa corã eccleſia dr .r. uentilari. Oñditur hoc p̃terea
tũ ex auctoritate ſũmoꝶ Pont. dicta uerba .s. interp̃tãtiũ
a quoꝶ deciſiõe uel interp̃tatione ſm .t. Hier. ſnĩaꝫ deuia
re impiũ eſt atqꝫ hereticũ; Tũ ex antiqſſima cõſuetudine
ab ip̃is fidei ĩcremẽtis iã p̃dẽ exorta cui ſtãdũ ẽ tãq̃. ll. iter
pti. Hęc ãt auc̃teꝫ p̃dictã ꝓ p̃latis eccl. ſemp fuit ĩterp̃tata
ꝑ uniuerſũqꝫ xp̃ianoꝶ orbẽ id obſeruat. u. minie itaqꝫ ſũt

.n. Math. xi. c.

.o. 12. q. 2. q mãu-
mitit & .ff. đ i ius
uo. l. ſꝫ ſi hac. §. q
manumittitur.

.p. 2. q. 1. ſi peccaue
rit Thom. in. 4. d.
.19. q. ul. & 2. 2. q. 35
& in tract. đ corec
fra. Altiſiodorẽſẽ
i ſua ſuma .li. 3. c.
.131. Cano. oẽs i. c.
nouit de iudi.

.q .7. q. 1. Scire de
Teſta. reqſiſti.

.r .dicto. c. Nouit
de Iud.

.s .dicto. c. Nouit.

.t. 24. q. 1. hec eſt fi-
des.

.u .ff. de legi. l. Mi
nime.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

mutanda quæ certam interpretationẽ semper habuere. Et dũ dicitur pro ecclesia nõ posse intelligi prelatũ/quia xp̃s loquitur Petro qui erat futurus prelatus ecclesię/& nullus ad seip̃m remittitur: & per ꝯñs non prelatus sed ecclesia uniuersalis sit intelligenda eo modo quo haberi potest.s. synodaliter/Rñdetur ꝙ loquitur petro tanq̃ cuiuslibet xp̃iani p̃sonã gerenti non tanq̃ prelato futuro:& dato ꝙ tanq̃ prelato loquetetur dico nõ esse inconueniens in cã denuntiatiõis ꝙ idem possit esse testis/accusator/& iudex ut patet in .x. Nico.auctoritate p̃allegata prout Glo. ibidem hoc asserit. Præterea si loquimur de papa aliquẽ denntiante/dico ꝙ non solũ in causa denuntiatiõis/sed in quacunq; causa ipsuꝫ tangente põt ipsemet iudicare/quia si hoc .X. Imperatori licet/cur papæ nõ liceat cuius potestas est amplior? Porro manifesti iuris est papę etiam id licere ſm Cano. y. sanctiones: Nec est etiã inconueniens eundem & priuatę & publicę personę uice .z. fungi diuerso respectu. Non obstat Grego.auct.quia ibidẽ non ecclesiam uninersalẽ intelligit p illud uerbũ ecclesiã adhibere/sed de censura eccl̃iastica intelligit:qua contra monitum ab eo se usurum promisit:quod patet ex epistola eiusdem ad Mauritiũ/quia ecclesiasticã disciplinã contra Io.patriarcham Constantinopolitañ adhibuit suis monitis non parentem. Idem apparet in eiusdem epistola ad Eugeniũ Ep̃m Alexãdrinũ & Anastasiũ Ep̃m Anthiochenũ de Cyriaco patriarcha scribẽtis: ubi inqnit ꝙ si hanc nõ correxerit/pacẽ nullo modo nohiscũ habebit. Ideꝫ in Epistola ad eundem Cyriacũ ait: Ne a pacis nostrę societate diuisi inueniri possitis. Ex quibus patet non nisi de ecclesiastica censura illum intelligere. Vel scd̃o modo dic/ꝙ licet beatus Grego.uelit p ecclesiã Conciliũ intelligere: nõ sequitur per hoc ꝙ dixerit Conciliũ esse supra Pont. Cum ideꝫ ad Mauritiũ scribens contra eundem Io.dicat Petro totius ecclesię curã & principatũ cõmissum/Et ꝙ ait se eccl̃iã

x.11.q.3.p̃cipu.no. p Can.i.d.c.nouit

.X.ff.de here. ĩsti. .l. & hoc Tiberius .l.1.C.neq; i sua cã .y. de re iu. in cãis d̃ iudi.c.cũ ueniss. .z.c. A collatiõe d̃ appel. in.6.c.post electioné d̃ cõces. p̃b.& ibi p Doct.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

adhibiturũ ad maiorẽ Io.confusionem hoc inquit/ ut coram pluribus censura notaretur nõ q̄ ad ecclesiã tanq̃ ad maius tribunal uellet recursum habere:prout Hięr.glo.in loco prę illegato.Dic inquit ecclesiæ ut.s.maiorem erubescentiam patiatur:post hæc omnia/sequitur excõicatio/q̃ fieri debet per os ecclesiæ.i.sacerdotem. q̄ si dicatur illuꝫ tex.papã quoqꝫ cõpræhendere cum sit ipse etiam frater.dico q̄ lꝫ sit frater iure naturæ & fidei cõformitate:princeps tñ & caput est uniuersalis ecclesię Nec habet contra eum locum fraterna correptio inq̃tum denotat iurisditionem ad puniendum correptionẽ hmõi contẽnentẽ/ cũ nulluꝫ in terris habeat superiorem ꝑter causam heresis/q̃uis fraterna correptio inq̃tum ex fontis charitate procedit/Papę etiã sit cõis:& ista est uera .a.doctoꝵ conclusio.

¶ Nec obstat.32.quia dico dignitatem & principatũ ecclesiæ/etiam papa mortuo in ecclesia perdurare.Et primo considerato pastore & capite principali xp̄o qui est caput super omnẽ ecclesiã quæ est corpus eius& plenitudo eius quia oĩa in oĩbus adimplet:ut inquit .b.Apostolus.Vnde licet deficiat uicarius eius/non deficit dñs/de cuius ptãte agitur/in qua principaliter fundatur/cuius potestas ꝫm.c. Danielem æterna est quæ non auferetur/& regnũ eius nõ corrũpetur.Secundo dicitur pontificia potestas mortuo illo manere in ordinatione diuina / sicut dicimus episcopalem dignitatẽ in ecclesia aliqua manere mortuo Ep̄o q̃diu dignitas illa episcopalis in ecclesia ille ꝑsistit/nec dignitate illa a pont.spoliatur .d. quod põt facere . Et ideo lꝫ fiat uariatio in personis ꝑsidentium ꝑ mortem naturalem uel ciuileꝫ potestas manet in ecclesia.Tertio dico ptãtem remanere in sede ap̄ica quæ nunq̃ .e. moritur/quia licet papa mortalis sit & corruptibilis dignitas tñ est incorruptibilis ;sicut & .f. imperiũ.Vnde corrupto subiecto hæc non dicuntur non existere sed uacare / hoc est administratore iuris uel facti .g. carere:quare Leo papa in ser.

.a . Host.d.ant.Io. đ Imo. & alioꝵ ĩ c.ꝑposuit đ cõces. .ꝑb.& doc.ĩ.c.Nouit de Iud.

.b .c.1.đ .sac.unc. .clem.1.in prin. đ Iu.iur.ad eph.1.c. .c .8.c.

.d .25.q.2.Ita nos.

.e.de rescrip.c. Si gratiose .lib.6.

.f .In auten.Quo. op.ep̄os .§.licẽtiã coll.1.

.g .de cõces.ꝑb.c. Cum nr̃is.

mõe.2.suę cõsecrationis dicit q̃ in sede papę uiuit ptãs & excellit auctoritas. Dr̃ pterea mortuo papa potestatẽ ma-nere in potẽtia & habitu/qa i ecclesiaremanet psona/quę eligere ualet aliquẽ q in tali dignitate succedit. Manet ẽt actualis potestas post mortẽ quo ad multa : lʒ nõ quo ad plenitudinẽ potestatis ẜm coẽm tum Theologoꝝ: tum Canonistaꝝ .h. sniaꝫ.uñ tunc dicitur sedes uacare.i.administatorecarere. Nec ppea q̃ nullus papa tunc in administrationesuccedat/ecclesia dr̃ magnã iacturã pati: qa lʒ ali qd̃ damnũ ex hmõi uacatione patiatur/ tamẽ illud breue ẽ futurũ qa p Cardinales uľ alios ṗlatos de nouo Pont. ꝓuidebitur/& breuiori tp̃e q̃ fieri posset p Cõciliũ/cuius cõgregatio ꝓdifficilis ẽ & diuturinorẽ morã requirẽs / Et p hoc dato q̃ ptãtis plenitudo i uniuersali ecclesia re maneret/nõ ppea eẽt casibus indies emanãtibus satis cõsultũ. Ex qbus pʒ lʒ papa moriať nõ ppea dici ptãtẽ ecclesię ualẽtiorẽ nec digniorẽ. Nec ẽ simile regimẽ politicũ ecclesiastico qa illud exordnatione populi ortũ hẽt/ hoc uero a xp̃o est institutũ. Itẽ ciuitas terrena ẽ capax hmõi politię/ Fideliũ uero ciuitas uel uniuersitus hmõi ptãtis ꝓrsus est incapax/ut latissime ꝓbať in argu. primo partis contrarię cũ quatuor sequentibus.

.h.c.r.scismat.i.6. & ibi glo. & Doc. clem.ne Romani de elect.

¶ Rñdendo uero ad .33. argu. Dico' q̃ capiendo uniuersalẽ eccľiam pro oĩbus orbis fidelibus nõ dubiũ ẽ papã i ipsa includi: Et sic ipse una cũ aliis diceť Spõsa / quia ut ait Ber. in li. de nup. Spõsa xp̃i nos sumus & oẽs simul una spõsa/& aĩę singuloꝝ singulę spõse. uñ Thom. i lib. contra impugnãtes religionẽ: Spõsus ait eccľsię uere est xp̃s qui de ecclesia filios generat/ alii coopantes in generatiõe sunt ministri/seu eius uicẽ gerẽtes: & ideo papa ut minister xp̃i in tota ecclesia eius uicẽ gerit/ideo & ipse sponsus ecclesie uniuersalis dicitur. Preterea ratio sponsalitii hmõi nullã ꝑeminentiã iurisditionis significat/Sed solum grãm gratũ facientem demonstrat. sponsa etenim

propter dilectioẽ dicitur. Ait enim Berna. super Cantica canticoꝝ Omelia. 77. Ecclesia dicitur ciuitas pp collectionem/sponsa dicitur pp dilectionem/ouis pp mansuetudinem. Auctoritatis uero excellentia innititur dono gratiæ gratis datæ: ut latius probatur infra in argu. partis contrariæ argu. 39. & est aliquid supra dictũ. Et hinc est ꝙ eccl'ia dicitur sponsa xp̃i in oĩbus mẽbris quę in xp̃i amore florent. Vnde l3 nomen hoc sponsę arguat dilectionẽ ꝑ fidẽ operantẽ ſm Oseam ꝓphetam dicentẽ. 2. c Desponsaui te mihi in fide/nõ tñ arguit excellentiã iurisditiõis uel principatus: alias sancti uiri qui Christi sponsę sunt uere auctoritate & potestate iudiciali multis prælatis peccatoribus superiores existerent/quod est error ualdensiũ: Cõsequentia ergo illa ecclesia uniuersalis est sponsa xp̃i: Ro. igitur pontifice est superior ut falsa reiicitur. Vnde & tp̃e ueteris legis ecclesia uel synagoga dicebatur spõsa: ut ex multis locis in lib. Canticoꝝ apparet. Et tñ Moses superior erat auctoritate tota illa multitudine in ecclesia uel synagoga collecta. Et cũ dicitur sponsam paranimpho maiorem/hoc uerũ nisi sponsus aliter ordinauerit: qui curã & totale regimen sponsæ suæ Paranympho. i. Ro. ponttifici ut uicario suo in totũ cõmisit/qui & ipse sponsus ecclesię a. i. Bonif. 8. appellatur. Et eodem modo rñde dum dĩ ꝙ est regina/prout de sponsa respondetur. .i. de Immun. ec. .c. Q m̃ in. 6.

¶ Ad. 34. respondeo negando consequentiã/ loquẽdo de maioritate ptãtis iurisditionis: nõ de ꝑfectione gratię/ uel multitudine uirtutũ: qm̃ una uetula potest esse maior & perfectior ipso papa: Sed dicimus in ptãte iurisditionis ſm quam unus ẽt pessimus maior esse põt iustis cõpluribus Papã residuo corpore esse maiorẽ: & rõ est/ quia licet nullũ membrũ corporis particulare toti corpori simpliciter p̃stet/tñ uirtutis respectu unũ põt cæteris p̃ualere/ ut ẽ uidere in capite humano: quod quia oẽs sensus continet Ambro. li. 6. Exameron. c. 29. dicit esse mẽbroꝝ oium pre-

stantissimum/ita & in ecclesia uni tanta gratia gratis data pōt esse concessa/puta ꝓphetiæ uel doctrinæ/ ut mortales reliquos antecellat/ & oībus dicatur maior. Simile pꝫ in Principe respectu multitudinis cui p̄sidet; non est dubiū quin sit membrū totius cui p̄sidet principatus; & tn̄ licet non possideat uirtutes quas subditi sui possident/potestate iurisditiōis/nihilominus oībus subditis dicetur esse superior. Ita etiam est dicendū in papa/ qui lꝫ bonitate multissimis sit inferior/potestate tn̄ oībus est superior. Oñditur hoc & in xp̄o/qui licet sit caput super oēm ecclesiā f̄m Ap̄lum.1.c.ad Ephe.scribente;tamen mēbrum ecclesię ab

k.1.ad corint.12.c. eodem appellatur/qui de xp̄o loquēs. Vos .k. inquit estis corpus & mēbra: de mēbro Glo. dependentia de mēbro .i.xp̄o capite & cū mēbro nostro:& nihilominus esset impium dicere perfectione/aut ptāte/uel gratia esse minoreꝫ ecclesia/cū ab ipso totū bonū dependeat & gratię plenitudo/de cuius plenitudine nos accepimus/ut ī principio sui Euangelii Io.ipse testatur. Et dum dr̄ totū maius sua parte;intelligo de quantitate dimensiua uel naturali/non de quantitate uirtutis. Pōt enim cōtingere ꝙ una uirtus pōt in tot obiecta in quot plures aliæ simul/ut in exēplo capitis ꝓxime relato;Petrus ēt de Tarantasio q fuit Inno 5.rñdet dū dicitur totū maius sua pte/existere de toto integrali/nō aūt de toto potētiali (ut eius uerbis utar) intelligendum;& hoc mō concedendo de toto integrali/ ꝙ omne totū sit maius sua parte:argu.nō facit ad propositū/cū nō de maioritate quantitatis dimensiuæ uel naturalis loquamur/f̄m quam nō est dubiū quamlibet congregationere maiorē suo p̄lato/sed loquimur de maioritate q̄titatis in respectu uirtutis uel potentię/f̄m quam constat uirtutē unā potestatiuam (ut appellant) aliis inferioribus esse maiorē quæ in partes sollicitudinis sunt uocatæ. Et dū dicitur in qualibet cōgregatione in nomine xp̄i Iesu facta/ esse spm̄ sanctum/fateor respectu dilectionis non respectu potesta-

tis: quia quod fit in nomine Iesu/ in nomine salutis fieri intelligitur/ Iesus enim idē est ꝙ saluator: Non sequitur ergo est ibi xp̄s per charitatē & pro salute congregatoꝝ ꝙ pp hoc iurisditionem illis concedat/ quia alias sequeretur/ ꝙ si duo uel tres mulieres cōgregarent̄ mō p̄dicto ꝙ eis esset data iurisditio. Et q̄libet cōgregatio pua eādē iurisditionē & ptātem ꝯ Pon. sortiretur/ ꝙ est ridiculum.

¶ Trigesimū quintū uero nil ualet qa ecclesia dr̄ dn̄a respectu suoꝝ p̄latoꝝ iurisditionē in ea & ptātem hn̄tium/ & maxime in Papa/ qui super oēs habet plenitudinē ptātis. Minus ēt ualet dum dr̄ iudiciū eccl. esse iudiciū dei/ qa fateor cōsiderādo corpus misticū totū: i quo est ēt papa/ secus si seorsuȝ a papa cōsiderer̄. Vel dic uerū respectu sctitatis & uirtutis nō respectu ptātis ordis quā hēt. Videmus ēt iudiciū sacerdotū dei iudiciū a sacris Cano. m. nūcupari/ & tn̄ sacerdos nō hēt iudicare Papā/ neqȝ ē supra papā.

¶ Nunc. 36. arg. rn̄dendo dico papā in p̄allegata auctoritate Concilii subscriptionē requisiuisse: nō ad uiliditatē constitutionis/ sed ut facilius hoīes ad illius obseruantiā inducerentur tantoꝝ uiroꝝ consensu approbante/ q̄ si solius statuentis fuisset auctoritate firmata. Duplex. n. funiculus. n. fortior est q̄ unus: Rectius est ēt iudiciū qđ plurimorum sententiis. o. cōfirmar̄. Et ſm Inn. papā. i. facilius inuenitur quod a pluribus senioribus. p. q̄ritur. Et ueritas sepius agitata magis splendescit in lucem: ut idē. q. Inn. asserit. Dici ēt potest papā ex humilitate subscriptionem illam requisiuisse/ non tn̄ per hoc aliis imposita est ita faciendi necessitas/ ut in simili. r. Sixtus Greg. ꝙ affirmant. Præterea iura loquentia de auctoritate Concilioꝝ & decretis in eisdem factis loquuntur/ q̄n papa illis interfuit: quia illius tunc auctoritate firmantur: ut ait. s. Gelas. quo casu facta tribuuntur papę/ non. t. Cōcilio: quia ut inquit. u. Imperator/ cui & Bonif. 8. assentit: Omnia nostra facimus quibus nostram auctoritatem impartimur.

.m. de. pen. d. 3. §. sȝ quem sacerdos. xi. q. 3. Nemo.

.n. đ renūt. c. post trāslationē. ff. đ in fami. l. liberoꝝ. §. notar̄ istit. đ nupt. §. Affinitatis.

.o. c. prudentiā in princi. đ. off. del.

.p. 20. d. c. fi.

.q. 35. q. 9. c. pen.

.r. 2. q. 5. mādastis &. c. auditū. 2. q. 7. Petrus.

.s. 15. d. c. 1. 25. q. 1. c. 1.

.t. 23. d. i noīe dn̄i

.u. C. de uete. iu. enuc. l. 2. §. oīa de p̄ben. c. hi qui auctoritate. li. 6.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

¶ Reſpondendo ad.37.dico Concilia non dediſſe auc.
toritatem Papæ/ſed datam approbarunt:ut dixi in rñſiõe
ad.32.argu.& in.26.argu.partis cõtrariæ latius explicabiť.
¶ Ad.38.argu.dico illam Conſtantini cõſtitutionẽ eſſe
paleam & nullius roboris uel momenti/ut ex decreti cõ.
pilatione apparet.Et ſi bene Cõſtantinus illa uerba dixiſ.
ſet : non ꝓpea ab eo hanc ſup̃mam ptãtem papa accepit :
ſed a xp̃o prius dicente Petro/Tu es Petrus:& Conſtanti.
fuit potius ordinationis xp̃i & uolũtatis illius executor.
Sicut eniꝫ impoſſibile eſt animæ ſubſtantiã ſeu ſpm̃ a cor
pore uel ſolem a luna:ita impoſſibile eſt ptãtem ſpũalem
& pontificiam dignitatẽ ab imperio dependere:ut hoc tũ

.x.ď Maior & ob. ſolite .96. d.ſatis cũ.u.c. ſeq.

ex ſacris .x. Cano. tum ex preſtantiſſimoꝝ doctorum au.
ctoritate comprobatur.
¶ Non obſtat.39.argu.quia ille tex.nõ eſt ad propoſitũ
quia nõ põt loqui de Conciliis gñalibus/quę tunc in uſu
eſſe non poterant:cũ iudeoꝝ imperiũ paruũ eſſet / nec Sy

.y.17.c.

riæ limites excederet.Et loquiť tm̃ tex.y. deuther.unde il
la auctoritas ab Inn.ſumitur de loco ubi erat ſũmus ſacer
dos ut aſſumeret ſibi conſiliarios in cauſis occurrẽtibus /
qui cauſas audirẽt/reſeruata tñ iudicandi poteſtate ipſi ſa
cerdoti/cuius ſñiæ qui non pareret morte moreref : unde
auctoritas ꝓallegata facit in oppoſitũ . Et pont.licet dicat
Cardinales Ro.eccl.ſacerdotes leuiticos rep̃ſentare/ illos
tñ dicit coadiutores ſuos/& Papã eoꝝ iudicem eſſe:& ſic
dato ꝙ rep̃ſentarẽt Conciliũ ſacerdotes illi: apparet papã
ſuper illos eſſe/& ſic ſupra Concilium.
¶ Multo ẽt minus obſtat.40.argu.quia lꝫ Papa per ele
ctionem a duabus partibus Cardinaliũ factaꝫ pleniſſimã
iuriſditionem ſuper totã eccl.cõſequatur:ſi tñ nõ ſit preſ.
biter uel ep̃s non eſt maior epiſcopo uel ſacerdote quo
ad ordines/merito opꝫ euꝫ coronari uel conſecrari ab ha.
bente ptãtem talem ordinem conferendi.Nec eſt incõue.
niens ꝙ uno reſpectu quis dicatur maior/alio uero reſpe.

36 = 37

ctu minor existimetur: ut .z. Aug. affirmat ad Hiero. scribens: cui & sacri Cano. a. astipulantur. Præterea coronás pontificem id facit auctoritate papæ hoc approbantis tãq̃ minister ad hunc actũ pręcipue deputatus. Nec ex hoc sequitur ꝙ ob hoc pont. ipso maior existat/ ut est uidere in Barone ex constitutione regia coronandi Regis ius hñte qui ppea Rege ipso maior dici nõ debet. Simile & in episcopis .b. archiepm consecrantibus qui pp hoc archepo ipso minime maiores existũt. Et per hoc tollitur obiectio alia de Cardinalibus facta: qui licet teneant uicem metropolitani in consecratione Pont. illo tñ maiores non sunt.

¶ Ad. 41. dico Apłos fuisse fratres & pares in uita xp̄i: uerũ post eius mortẽ & resurrectionẽ Petrus aliis apost. ẽ prelatus a xp̄o sui illum gregis pastorem cõstituente: nec est absonũ ꝙ inter fratres ẽt sit prelatio/ qa uidemus maiorem ætate cęteris paribus .c. de iure debere aliis antеferri: ut est uidere etiam in aliquo regno uel principatu/ ubi inter plures fratres unus est rex uel princeps & aliis dñat. In aliquibus etiam num Hispanię Gallięq; regiõibus primogeniti tñ cęteris exclusis paterna in hereditate succedunt. Saluator pręterea in euangelio nonnunq̃ discipulos suos fratres appellat .d. dicendo: uade aũt ad fratres meos & dic eis .&c. .e. Psal. ẽt in psona xp̄i ait. Narrabo nomen tuum fratribus meis. Nec obstat dum dicitur ꝙ Petrus quasi in summũ sacerdotem a Christo fuit electus quę dictio quasi im ppriętatẽ significat: quia dico ꝙ hęc dictio est etiam ueritatis expressiua ẽm materiã cui adiungitur: ut si est uera ueritatem etiam significet: ut est illud Io. primo Quasi unigeniti a patre. Et in pluribus locis in Iure hoc sæpius .f. reperitur.

¶ Non obstat. 42. quia dicta Pĥi procedunt in regimine politico quo casu cũ princeps populi habeat ptãtem a populo/ potest eadem ptãs eidem a populo abdicari: quia ab eodẽ procedit destructio alicuius actus / a quo pcessit

.z. 2. q. 7. q̃q̃ cũ gl. a.c. postu lastis đ cõces. pb. c. a collatione de appel. i. 6

.b. 66. d. c. fi.

.c. ff. de uer. sig. l. pnũtiatio. §. familię.

.d. Io. ulti. c.
.e. psal. 21.

.f. ff. ad in rebel. l. mulier. §. fi. l. fi. añ nupt. & ibi. bar. & moder. ff. sol. ma. .c. parrochianos đ deci. & ibi ab. & i. c put de do. & cõt. p. d. Ant. i. c. dudũ de elec. in. 1. & . 4. col.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

constructio. Vna .n. q̄q; res per easdē causas dissoluitur p quas nascitur f̄m iuris .g. regulā approbatā: sed regnū ecclesię est manorchicū & a deo immediate procedens: uñ non potest ab homine destrui: ut late in argu. contrarię partis apparebit in primis .7. argumentis.

.g .ff. đ reg. iu. l. nihil tā naturale & de pac. l. ab emptione & de sol. l. put qsq; & .c. 1. de reg. iu. in antiquis

¶ Minus ēt ostare uidentur .43. loco adducta/ quia uir & uxor non iudicantur ad imparia quo ad carnis obsequium: in aliis uero .h. dispar uiri est uxorisq; conditio/ ut patet Genesis .3. c. Sub uiri potestate eris & ipse dominabitur tui: Vir enim caput est mulieris/ ipsamq; habet regere & moderari/ ut tam .i. Hierony. super epistola ad Titū/ q̄ .k. Augustinus & .l. Ambr. in lib. qōnum noui & ueteris testamenti manifeste affirmant: Paulus ēt .c. 3. ad Colocen. Mulieres inquit subditę estote uiris sicut op; in dño. Pręterea maior est coniunctio inter uirū & uxorē/ q̄ inter papam & eccl. quia illa prorsus est insolubilis dicente sal uatore: Quod deus coniunxit/ homo non .m. separet: aliud non est solubile ut patet ex p̄allegata Bonif. constitutione: & in episcopis de una ecclesia ad aliam translatis de consensu papę. Nec est in potestate ecclesię pontificē dominum suū q̄uis malum deiicere dicente .n. Petro: serui subditi estote dñis uestris/ non tm̄ bonis & modestis/ sed discolis: cui & Paulus ap̄lus ad Colocen̄ .3. & ad Eph. 6. c. astipulatur inquiēs: Serui obedite per oīa dominis carnalibus. Item regimen ecclesię est monarchicū nō politicū/ & a Christo principaliter institutū: unde nō potest illi presidens ab hoībus iudicari q̄uis ecclesiā dilapidet/ ut dixi late in responsionibus ad .14. & ad .13. argu. deductis/ & uide quę dicentur in sequenti r̄nsione.

h. 32. q. 5. c. fi. cū gl.
i. 33. q. 5. cū caput
k. 33. q. 5. māifestū cū duobus seq.
l. 33. q. 5. mulier cū duobus seq.
.m. 33. q. 2. c. 2. & .c. quos deus đ trāsl. p̄l. c. inter. c. q̄to & .c. licet.
.n. prima pet. c. xi. q. 3. si dñs & .c. Iulianus & .c. q resistit
.3. q. 5. si habes.

¶ Respondendo autem ad argu. 44. dicitur ꝗ ēt quando papa perturbaret dissiparetq; ecclesiam/ non debet Cōcilium illo inrequisito aliquatenus congregari. ut patet in .o. Marcellino papa/ qui licet fidē abiurasset illius tamen auctoritate fuit Concilium cōgregatum/ alias causa fidei

.o. 21. d. Nunc aūt.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

excepta non potest illo inuito Concilium congregari: ut late probabitur in argu.partis contrarię argu.23. Et licet xp̄s sit caput ecclesię/tamen nobiscum uisibiliter non cõuersatur. Vnde reliquit loco sui Petrum & successores caput totius ecclesię uisibile & homogeneũ: cuius imperio militans ecclesia gubernetur:& cuius auctoritate cũ expedierit debeat Conciliũ congregari.Et dũ dicitur ꝙ eccl. posset pati:nisi posset corrigi satis dixi insolutiõe.15.&.25. argu.supra pro hac parte adducti.Propter qđ tollitur illa rõ/uolens pastorale officiũ fuisse in dilectiõe dei fũdatũ/ dũ dixit xp̄s.diligis me? pasce oues meas: quia uerũ hoc est/ꝙ qui non diligit deũ/non bene pascit oues: Tñ non propter hoc est repellẽdus a Papatu.Sequeretur.n.ex hoc ꝙ cũ3 ex quolibet mortali peccato charitas amittatur deberet põt.deponi/qđ ẽ falsũ: Sciebat ẽt xp̄s an Petrus illũ diligeret/nec propter hoc illũ interrogauit/ ut eius dilectione3 sciret/cui nota sunt omnia anteq̃ fiant& solus scrutator est cordium : sed ideo illum interrogauit / ut sicut Petrus ter illum negauerat/ ita & trina confessione priorem negationem dilueret/ut sancti doctores asserunt: cõtraria quippe contrariis antidotis solent curari . Prętera ꝙ mali principes dominentur ex iusto dei iudicio prouenit q̃uis nobis occulto: quia ut inquit Augustinus super Psalm.54. Omnis malus aut ideo uiuit ut corrigatur aut ut per eum bonus exerceatur . Corripit enim deus omnẽ filium quem diligit : ut tradit Apostolus ad .p. Hebreos .p.12.c. scribens.Porro si unitas ecclesię dissiparetur cu3 talis dissipatio heresim sapiat adhuc debebit hortari ut suũ emendet errorem/qđ si non fecerit tanq̃ contra hereticum procederetur/quasi dissipet sanctoꝝ cõmunionem/ qnod est unum ex duodecim articulis fidei pręcipuum.

¶ Non obstat.45.quia licet ecclesia Romana & uniuersalis inuicem differant:Romana tamen seu Pontifex illi pręsidens uniuersalis est caput;ut late probatur in.28.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

& in.43. argu.partis contrariȩ: & illa est sua sponsa. Et ꝑpterea non differt in hoc ab aliis episcopis/& cum illis pari iure censetur.

¶ Ad.46. dic ꝙ lꝫ ecclesia dicatur mater aliquo respectu.s. baptismatis quo nos regenerauit/alio tñ respectu dicitur filia Epoꝝ: ut manifeste Vrbani hoc probat auctoritas pallegata iuncta glo. Ioann. ibi. Nec est inconueniens unã eandemqꝫ reꝫ uarias ob causas diuerso iure .p. cẽseri. Præterea dicitur mater quoad dilectionẽ nõ quo ad potestatem/qua papa illi est supior quia lꝫ sit mater oĩuꝫ quo ad regeneratiõem/nulla tñ ei potestas clauiũ attributa reperitur /ut in argu. partis contrariȩ latius probabitur / maxime in.36.&.37. Nec obstat ꝙ in sedibus patrum defunctorum episcopi ab ecclesia collocantur: quia hoc intelligitur uerum/capiendo ecclesiã pro toto fideliũ cœtu nullo excepto. In quo & ipse papa includi nõ est ambiguũ.

.p.c. postulastis đ cõcei. pb.c.a collatiõe đ appel.in.6.

¶ Pauli aũt dictũ ad Ro. omnis anima sublimioribus potestatibus subdita sit/ nõ obstat/quia nõ potest illa auctoritas de papa intelligi/qui nullis potest sublimioribus potestatibus subiici cũ ipse sup oẽs existat. Nec datur super illum ptãs humana. Per deducta late in argumẽtis partis contrariæ.19.&.26.

¶ Ad argu.48. responde ut dixi in solutione .28. argu. ubi aliqua superinducta tractantur: Et ultra prædicta duꝫ dicitur Petrũ proposuisse qõneꝫ: & apostolos una cũ aliis definisse act.15.c. Dic ꝙ ex quo erat pñs petrus ipse dicitur fecisse/sicut si procurator pñte dño aliquid faceret/dñs & non procurator diceretur .q. fecisse; Et si Cardinales aliquid statuerent pñte pont. diceretur illud a papa/nõ a cardinalibus factum: quia omnia nostra facimus quibus auctoritatem nostram .r. imptitur. Rñde eodeꝫ mõ ad aliã auctoritatẽ dicentẽ fuisse iniunctũ paulo/ut de cerimoniis se informaret act.21. quia ibi agebatur cã fidei / & cõninente petro acta sunt omnia. Et licet Paulus act.18. man.

tq .ff. de uerb.ob. .l. si. pcuratori presentis.
r. C. đ ueteri. iu. en .l.1.§. oĩa .c. hi. q auctoritate đ pbẽ. in.6.

39

daret custodiri pcepta apłorꝝ/ill intelligo quæ fuerint le gitima & sup͂ioris Petri .s. auctoritate firmata. Nec est cre dendum uiros sanctissimos aliquid præter Petri ipsorum principis uoluntatem statuere uoluisse/& per consequens omnia apostolorꝝ nomine cōiter gesta ita sunt intelligen da: ut cum Petri ipsius pmissione illis deferre uolentis fa cta esse intelligantur/ut Chrisost. testatur: & dixi supra in 28. argu. Noluit quippe Petrus in exordio oīa sibi tribue re/sed Apłis & aliis cōmunicare ne eos in aliquo scanda lizaret: unde quod ex abūdantiori cautela factum est/suę ptātis plenitudinem non habet ledere: ut .R. iura uolunt. .R.C. de testa. l. testamenta oīa, ff. đ reg. iu. l. nō solent

Ad .49. dum dicitur/ꝙ portæ inferi nō pręualebunt aduersus eccl.. Responde ꝙ hoc nō arguit potentiā eccle siæ respectu potestatis illi concessæ/sed respectu fidei & di lectionis/quæ in ecclesia nūq̄ deficient: quippe quę & in una uetula remanere poterunt cęteris a fide deuiantibus/ pro ut in beata uirgine sola in Christi passione reman sisse perhibetur.

Non obstat Anacleti auctoritas supra adducta: quia dico formam illā ordinandi traditam a Petro principali ter/cū consensu tamen aliorꝝ: & hoc non mirū/cum respi ciat uniuersalem statū ecclesiæ: Et licet Petrus potuisset solus formam illā dare/uoluit tamen ad maiorē sui excu sationem aliorꝝ etiam adhibere consensum/ne in incre mento fidei uideretur solus uelle ecclesiastica negotia p tractare. Multa enim licent quæ non expediunt: ut inquit Apostolus. c. 6. in Epistola prima ad Corinth. scribens.

Obiectū āt .51. loco adductū/nō obstat qa loqr̄ in Ep̄o & nō in Papa: qa ep̄s pp scandalū pōt ab ep̄atu remoueri & hoc fit a Papa ex cā; qui est illo supior: Papa aūt superio rem nō habet/a quo possit remoueri. Et eodē mō soluit̄ sa obiectio/quia dn̄s priuat̄ superioris auctoritate dn̄io seruorꝝ quos male hēt/qđ in papa esse nō pōt qui supiore caret a quo possit priuari: Solū eniꝫ deū iudicem habet/&

propter demerita dantur mali pastores: ut dixi in respon-sione ad.14.&.25.argu.pro hac parte deducta. Tertia etiã obiectio euangelica non obstat: quia licet papa peccet pp scandali cõmissionẽ/nõ tñ pp hoc poterit deponi / superiore carens a quo deponatur. Et eodẽ modo ad.4. rõem rñdetur: quia nõ loquitur nisi de inferioribus papa: qui si sunt mẽbra putrida / abscindẽtur de corpore pp corporis totius sanitatẽ: Verũ si caput a corpore diuideretur / totũ corpus interiret. Et euangelica auctoritas de aliis mẽbris languentibus loquitur/nõ de capite: ex cuius uita mẽbrorum ceterorum salus dependet: Vnde nõ est pcidendũ/ sed illi a toto corpore succurrendum.

Ad auctoritatẽ uero Clementis patet rñsio ex his / q̃ in fine dicuntur in replicationibus ad rñsiones Abb.siculi/& aliorum partem ꝯtriam impugnantium.

.s.24 q.1.loquit.

Vltimũ argu.tollitur auctoritate .s. Cypriani dicẽtis xp̄m ut unitatem ecclesiasticã cõstitueret uni uoluisse ptãtem principaliter dare/ab eo in ceteros deriuandã: cui opinioni .t. Nico.Anac.Bonifa.8 adhesere: & lз oẽs apl̄i forent & ipsi pastores/tñ Petro pascẽdi gregis cura ut capiti præcipua/& supra alios omnes est demandata: Ita.n. xp̄o placuit sapientiæ infinitæ & bonitatis immensæ/qui est benedictus in secula.

.x.19.d.ita dñs de elect.c. fundamẽta in prin.lib.6.

ARGVMENTA PRO POTESTATE PAPAE.

SIcut omnia entia ab uno ente/ & omnis substãtia ab una substantia deriuantur/& in quolibet genere causarum est dare unũ /ad qd posteriora referunt sз Ph̄m in.2. suæ metaphi. Ita oĩs principatus ab uno principe deriuatur/qui est deus: quia Daniel ppheta ait.c.4. Sciant gentes quia dominatur altissimus in regno hoĩum/ & cui uoluerit dabit illud. Vnde in omni principatu bene ordinato unus princeps ut sit opз:

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ut ait .a. Hiero.ad rusticũ scribens. Ad eũ quoq; regimen omniũ/qui in eo sint principatu ptineat. Cunctoꝝ etiam ad bonũ regimen illius spectantiũ solertẽ curam habeat: ꝙ aũt in uno principatu unus summus ꝑsidens esse debeat p3/quia pluralitas ꝑsidentiũ/quoꝝ unus alteri non sub sit/rei pub.bono repugnare uidet̃. Nam quod unus gessit posset alter destruere:duobus dñis ſm .b. euãgelicã traditionem obtemperari nõ põt: Vnde ex hoc pħus in calce suæ Metaphi.totius uniuersi esse principẽ unũ affirmat: sic inqens.Entia nolunt male disponi:nec bona est pluralitas principantiũ:unus est ergo princeps. Porro ꝙ necessario sit unus princeps oĩum de principatu existentiũ/p3: quia non esset totius princeps si aliquis sub eius ptãte nõ foret.Esset ẽt insufficiens ad bene regendũ/nisi ꝑsidentia eius ac potentia ad oĩa se extenderet bonũ principatus regimen concernentia. Verũ sicut in cęlesti hierarchia unũ constat esse principatũ/unũq; principem oĩum/summum deum uidelicet:ita & in ecclesiastica hierarchia/quæ ſm .c.Grego.& Bonifa.ad instar illius est fundata: unũ principatum/unũq; principem cõuenit ponere.Et sicut in qualibet urbe unũ .d. epm/& in qualibet parrochia unũ gubernatorem/& in quauis prouintia unũ primatem uel archiepm/& in quouis regno unũ Regem esse op3:ita & in uniuersali re pub.christiana unũ necesse est ut ponamus/ad quem omnia referantur:quia particulariũ & uniuersalium ꝓportionabile est .e. iudiciũ.Vnam quoq; sanctã ecclesiam simbolus confitetur/& sacri Canones approbant: & dñs in .f.Euangelio.Vnum inquit ouile fiet & unus pastor.Vnum igitur oportet totius gregis esse pastorem:hoc aũt pastoris munus nulli nisi Petro & successoribus legit̃ a Saluatore fuisse concessum.g. dicente pasce oues meas. Solus ergo papa erit gregis dñici uniuersalis pastor/& totius christianę reip.princeps unus.Si uero dicatur Monarchiæ hmõi unitatem ad xpm/uelut uerum caput nostrũ/

.a.7.q.1. in apibus

.b. Math.6.Lucæ 16.c d pen.d.1.oĩs qui odit malum

.c 89.d.c.fi.glo.in Clem. ad nr̃a3 de heret.Abb.i.c.2.d cle. nõ resi. col.2 Tho.in.4.d.13.ar. .1. q .1. in rñsione ad.1.q.1.

.d.d off.or.qm̃.7. .q.1.per totum

.e.ff.de admin.tu. .l. si duo.ff. de rei uen.l.q̃ de tota .c. pastoralis.§.itẽ cũ totũ de off.deleg.

.f.24.q.1.loqt̃ &.c. audiuimus&.c.pudenda & seq.&.c. oĩbus de sũ.tri.c.2 .§. una. Io.x. c.de baptis. c. fi.

.g.Io.ul.c.8.q.1.In scripturis & d elec significasti de maior.& ob.Solite.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

h.ad eph.1.c. ꝺ ſa. unct.c. uno circa mediũ Cle.1.i pn. de iu.iur.c.uergẽ. tis de heret.
.i. c. Ad apſicę.§. nos igr̃ de re iud. li.6.c. p uenerabi. §. rñſionibus qui fil.ſint leg.de ma. & obe.c. Solite. .k.Math.ul.c. l.act.1.c. Mat.25.c.
m.q.ul.principali artic.2. in rñſione ad.3.q.
.n 24. q.1. loqtur.
.o.80.d.c.1.&.2.

& paſtoré referendã: cũ eccleſiæ caput ab .h. apoſtolo ap pelletur:hoc ſane nõ ſufficit/ quia eu ꝫ oportet monarchã ponere/qui cũ ſubditis uerſetur/illoſq; regat:ac ſm loco- rum/tpoꝝ/reꝝ/& perſonaꝝ uarietaté moderetur:beneq; uiuendi normã eoſdem edoceat:& in deũ uelut ultimũ fi nem oĩum dirigat.Hunc aũt ordinauit .i. xp̃s/Petrũ utiq; eiuſq; ſucceſſores:dicẽdo.Tu es Petrus/& paſce oues me- as.Patet igitur papam Petri ſucceſſoré eſſe in terris totius Reip.xp̃ianę uerũ & unicum caput. Nec obſtat ꝙ xp̃s .k. apſ̃is dixiſſe phibetur.Ego uobiſcũ ſum uſq; ad cõſuma- tionem ſeculi:quia de ſacramentali/non de corporali ui- ſibiliq; pñtia id intelligitur:quę in die iudicii tñ oĩbus a ſacris ſcripturis manifeſtanda .l. ꝑmittit. Pręterea nobiſ- cum eſt/dũ p Ep̃os & ſacerdotes a ſuo uicario deputatos æteenę nobis uitę pabulũ ſubminiſtrat. ¶ Argu .2.

¶ Vbicunq; ſunt multa regimina in unũ finem ordina ta:ut inquit beatus .m. Tho.in.4.ſen.d.24. Aliqꝺ uniuer ſale regimen ſupra particularia regimina eſſe opꝫ:quia ut dicitur in primo ethi.in oĩbus uirtutibus artibuſq; in om nibus eſt ordo ſm ordiné finiũ:bonũ aũt cõe diuinius é q̃ particulare:ideo ſupra ptãtem gubernatiuã bonũ parti culare reſpicienté/ptãtem aliquã uniuerſalé gubernatricé ét cõis boni reſpectu/neceſſe eſt ut ponamus:alias nõ poſ ſet eſſe ad unũ colligatio. Vnde cũ tota eccle. unũ ſit cor- pus/ut ait apl̃s & .n. Cypria.martyr aſſentit:opꝫ ad unita- tem hmõi conſeruandã ptãtem aliquam totius corporis xp̃ianę Reip.directiuã ponere tã ſupra poteſtatem epiſco palem/q̃ aliã quãcunq; dignitatem:qua unaquęq; particu laris eccl.gubernať.Hęc aũt eſt ptãs papę:quã qui negant ſciſmatici dicuntur/uelut unitatis eccl̃ię diuiſores. Inter Ep̃m quoq; & papam ſunt alii gradus .o. dignitatũ/unio nis gradibus correſpondentes/prout una congregatio ali am includit:ſicut prouincia cõitas/ciuitatis cõitatem/ & regni cõitas prouintię/& mundi totius regni unius cõi-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

tatem includit.ut proximo argumento dicitur. Quamuis aũt apostolis oĩbus xp̃s parem cũ Petro potestatẽ soluen di ligandiq̃ concesserit:ut .p. Anacle.papa/& Alexander affirmant:tamen ut in hac potestate ordo aliquis signifi caretur: primo soli .q. Petro data est / ad ostendendum q̃ ab eo in alios debeat potestas ista descendere. Pro pterea ei singulariter dixit: Confiama fratres tuos/ & pa sce oues meas.i. loco mei:ubi Crisost.dicit. Prępositus & caput esto fratrũ:ut ipsi te in loco meo assumentes / ubiq̃ terrarũ te in trono tuo sedentem pręedicent & confirmẽt. Idem etiam Chrisosto.super act.apostolorũ inquit:Petrus a filio super omne quod est filii potestatem accepit: non ut Moses in gente una/ sed super uniuersum orbem: Et hoc est quod dicitur .r. Hieremiæ primo. Ecce constitui te super gentes & regna:ut plantes edifices.&c. Vnde tho mas in.4 d.38.q.1.arti.penultimo.& scd̃a secunde.q.88.ar ticulo ulti.dicit papam plenarie gerere uicẽ Christi in to ta ecclesia/& habet plenitudinem potestatis dispensandi in omnibus dispensabilibus:alii autem habẽt inq̃tum eis a papa conceditur. Thomas etiam in libro contra errores Grecorũ.c.32.Dum uero inquit caput ecclesię esse negant sanctem scilicet Ro.ecclesiã. Manifeste unitatẽ corporis mistici dissoluunt. Non enim potest esse unum corpus/ni si fuerit unum caput:neq̃ una congregatio / si non fuerit unus rector. Vnde Io.x.dicitur. Fiet unum ouile & unus pastor. Origenes etiam non sine mysterio ait dictũ fuisse Petro: Quodcũq̃ ligaueris super terram/ erit ligatũ & in cœlis Math.16.c. Aliis autem dictum: Quęcunq̃ ligaueri tis erunt ligata & in cęlo. In prima nanq̃ ꝑmissione usus fuit uerbis singul'is numeri/ad demonstrandã pfectionẽ ptãtis & illius plenitudinẽ quã petro erat/eiusq̃ successori bus donaturus/quę nõ erat in apl'is aliis tãtę auctoritatis & pfectiõis futura. Aappẽ itaq̃ ex ꝓmissis unitas eccl.uni. usq̃ ꝓsidentis/summi uidelicet Põt.gubernatio. ¶ Ar.3.

.p.21.d.ĩ nouo.24 q.1. Audiuimus. .q.dcõ.c.in nouo .22.d.c.1.&.2.

.r. de maio.& ob. .c.Solite de priui leg. cũ & plãtare. .36.d.§. Ecce.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

¶ Præterea sicut angeli maioris sunt uirtutis / nobilio-
risq; naturæ q̃ mundus: & moués excellétius moto: agés
paciente melius: actus nobilior potentia: ut inqnit phus
in.9. Metha. sic in ecclesiastica monarchia est dare unũ ut
primũ mouens: quod se habeat ad oĩa subalterna / moué
do illa in ipsa agendo / atq; eadem dirigendo. Hi aũt sunt
prelati reges & principes cęteriq; fideles. Est uidere idem
in deo / cuius nutu licet omnia gubernentur: quippe qui
.s. ad Hebr.1.c. ſm .s. apl̃um: oĩa portat in uerbo uirtutis suæ: Agit tñ
angelis mediantibus / & per scdas causas: ut in.4. libro de
.t. ut eccl. ben. c. ut nostrum. ciuitate dei Aug. affirmat. Ita & Papa uicé dei .t. gerens in
terris per p̃latos & principes (.u. qui angeli uocanť) mũ-
.u.36.d.§. ecce. dum regit / illisq; ministris utitur ad exemplũ triũphantis
.x.89.d.c.fi. .x. ecclesiæ. & ideo una dicitur ecclesia pp oĩum fidelium
unitatem in xp̃o formatam per tres uirtutes theologicas
fidem / spem / & charitatem: quaɽ prima in dei cognitio-
nem ducimur: altera ad finez fęlicitatis æternę fideles am
bulant: tertia uero inuicem cũ deo iungimur. Vnde act.4.
dicitur Multitudinis credentiũ erat cor unũ & anima .y.
una. Et apl̃us ad Eph.4. sollicite seruate unitatem sp̃us in
.y.12.q.1. dilectissimis de sũ.tri.c.2. uinculo pacis. Ecclesia uero est unum totum & unus xp̃i
thalamus ſm.z. Pelagiũ: cuius partes sunt particulares ec
.z.21.d. q̃uis.7.q.1. Nouatianus. clesiæ & collegia. Et sicut in corpore naturali / ad cuius si-
militudiné dicitur hoc corpus .a. misticũ: ecclę quędam
a. de exces. p̃l. dilecta.23.q.7.c. quem admodum. sunt mébra diuisibilia / ut manus & pedes in digitos: quæ
dam: q̃ qa diuisioné cõmodam nõ recipiunt / nec proprie
sunt membra / ut articuli indiuisibilia reputanť: Ita & mé-
brorum eccl. diuisibilia sunt nonnulla / ut particulares ec-
clesiæ & collegia: indiuisibilia aũt singulæ personæ cre-
dentium. Et sic patet ecclesiã esse unũ totuz ex multis par
tibus constitutũ: & quasi unũ corpus ex multis membris
.b.24.q.1. loqť & 23.q.7 c. quemadmodum. cõpactum: ut & hoc .b. diuus Cypri. testatur. Vnũ ergo ca
put ut habeat homogeneũ est necesse: alias mõstrosa res
foret. Hunc aũt pont. esse apparet: qui caput totius ecclıæ

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

42

a beato .c. Marcello/& totius gregis dñici .d. pastor &.e. princeps apłoꝝ & aliis (id genus) nominibus a sacris ca nonibus appellať (ut ifra latius apparebit) Erit ergo pōt. uniuersalis eccl. caput: & per consequens nec illi neq̃ cōci lio illaꝫ repſentāti poterit aliquo mō subeē cā heresis tm̄ excepta: ut ex infra dicēdis manifeste cōstabit. ¶ Arg. 4.

c. 24. q. 1. rogam⁹. d. 50. d. c. hi qui al tario. §. fi. .e. de maio. & ob. .c. Solite.

¶ Ipse etiam papa per montē synai significatur: de quo dicitur Exodi. 19. ꝙ die tertio descendit dn̄s in montē Sy nai/dicens filiis israel: Ne ascendatis in montem / ne tan gatis fines eius: qui enim tetigerit morietur. Sūmus pont. per hunc montem significatur. Primū ratione sublimita tis/quia sicut mons ille aliis erat sublimior: ita papa quo cunq̃ ꝑlato est ptāte dignitateq̃ sublimior. Scdo ratione gn̄alitatis/quia sicut dn̄s tali monte mediante descendit coram toto populo iudeoꝝ: sic & xp̄s pont. mediante/in lege noua descendit super totum populum christianoꝝ/ gratiam illi suam abundanter impartiens. Tertio ratione legalis ueritatis/quia sicut lex uetus de illo mōte iudaico populo fuit data: ita ab ipso oēs leges in xp̄ianum ppl̄m diffundunť: quæ ad salutē pertinent aīaꝝ. ¶ Argu. 5.

¶ Deus quoq̃ ab initio mundi usq̃ ad Noe/ mundum per seipsum gubernauit ut. f. Inn. 4. asserit. Noe uero post diluuiū sui populi curam cōmisit: ab eo usq̃ ad Samuelē rexit illum ꝑ patriarchas iudices & reges/qui ēt sacerdo tes erant. Hoc aūt regnum & sacerdotiū simul fuit penes alios/qui nō erāt israhelitæ sed gentiles: quoꝝ unus fuit Melchisedech/quem apl̄s ad hebreos. 7. c. regem & sacer dotem nuncupat. Fuit enim rex salem / quæ Cananeoruꝫ urbs erat/postea Hierusalem appellata; ut in Genesi hētur .c. 14. Fuit & sacerdos psal. 109. Alter fuit Iob/ quartus ab Esau ꝭm Hiero. & Euse. Idumeoꝝ rex pariter & sacerdos. De se enim ipse .g. ait. Cumq̃ sederē quasi rex circundan te exercitu. &c. De illius etiam sacerdotio apparet / duꝫ di citur ꝙ pro filiis sacrificia offerebat Iob .1. c. unde Isidor.

f. de foro cōp. c. ꝫ ex suscepto.

.g. Iob. 28. 45. d. e. disciplina in fi.

li.7.ethimolo.ait.Maio℞ cõſuetudinẽ hanc fuiſſe/ ut rex eſſet ſacerdos & Pont.apud infideles ẽt/ut in Ro.Impatoribus manifeſte apparet/qui regis ac pōt.officio.h. fungebantur.Succeſſit deinde Saul/ſub quo ſacerdotiũ diu fuit a regis officio ſepatum.Nouiſſime uenit xp̄s:qui ſacerdotii dignitatẽ ſub ſalomone labefactatã inſtaurauit/& ad libertatem ſacerdotii quę ſub lege naturæ erat/ reduxit; in quo utraq; dignitas ſacerdotis.ſ.fuit & regis. Oẽm enim monarchiaʒ ad ſe traxit:iuxta prophetiã Danielis/ cęteras cõminuens atq; ſubuertẽs.Vnde pſal.8.dicitur. Oĩa ſubiecisti ſub pedibus eius.qđ apl̄us ad Hebre.2.& in ep̄la.1. ad Corinthi.15.c.ad xp̄m refert:& ad Epheſ.1.c. Oĩa ſubiecit pedibus eius/& ip̄m dedit caput.ſ.deus pater ſuper omnẽ eccl.quę eſt corpus ipſius.i.ſub humanitate illius/p pedes ſignificata.Et ad Coloceñ.2.qui eſt caput oĩs principatus & ptãtis:de xp̄o loquẽs.a Pſal.ẽt.71.rex appellatur. Deus iudiciũ tuum regi da:& alibi/Virga directionis/ uirga regni tui.pſal.44.Ioan.uero euangeliſta in apoc.ſua.c.17.& 19.Regem regũ.Et Greg. in princ. decre. Regem pacificũ uocant.Data quippe eſt illi oĩs poteſtas in cœlo & in terra:ut in Exod.Math.Saluator ipſe teſtatur. Verũ poſtmodum iturus ad prẽm/& uiſibilem conuerſationẽ mortalibus ſubtracturus:ne gregem ſuũ ſine paſtore relinqueret/ illius curam ſm .i. Inn.4.Beato Petro mãdauit/ & totius eccl.paſtorẽ inſtituit.ut Hilerdeñ.k. Conciliũ/& Greg. atteſtantur/cui ẽt iuxta Nicol. l. papę ſniam / terreni ſimul & celeſtis imperii iura cõmiſit:quę oĩa ſucceſſoribus eius in perſona Petri conceſſa fuiſſe/Canones ſacri affirmant: ut ĩ ꝑludiis dr̄/ &.ifra ĩ ꝓgreſſu latius explicabi̇t. ¶ Ar.6.

.h. 21.d.cleros.l.1. §.huius.ff.de iuſt. & iure.

i.đ homic.i.6.c.1. k.l.d.§. ſed exẽpl. &.c.cõſiderãdũ.8. q.1.in ſcripturis đ maio.& ob.ſolite .l. 22.d.c.1. .m. c.Maiores.§. ſed adhuc de baptiſ.c.ſunt plures đ pen.d.3.

¶ Opera quoq; dei .m. pfecta ſunt oĩa Deuter.32.c. uñ ſm Card.ſcti Sixti.ſicut deus in primordio humanæ creaturæ hoĩes pfectos fecit:ex quibus humanũ genus naturaliter propagaretur ſic & apl̄os/qui in eccleſię regeneratione principia & fundamenta fidei erant futuri:omni perfe-

ctioné repleri côueniebat ita q̃ possent per eos ecclesia ꝓpagari: sine e͞po uero ecclesia ꝓficere nõ ualebat cũ ab eo solo possint ecclesiastica sacramenta dispensari uel ministrari. Oportuit itaq̧ xp̄m summũ sacerdoté suá corporales uisibilemq̧ p̄ñtiam ab humano gñe ablaturũ aliquem uices suas gerentem in eccl̄a relinquere pontificia dignitate p̄ditũ: atq̧ eũ potissime/q ceteris tũ dignitate tũ fide p̄sta. ret. Is aũt erat Petrus ab eo p̄ aliis honoratus/cuius erat fides iam dudũ illi perspecta dicentis. Tu es xp̄s &c. Quem & destinauerat totius dñici gregis pastoré. uñ Grisos. sup illud Lucę. 24. Apparuit Symoni dicit: primo digniori & fideliori oibus apparuit. Ité Aug super illud Io. 13. uenit ergo ad Symoné petrũ/quis ait nesciat primum ap̄log apostolorum esse btũm Petrũ. Preterea cũ aliquid alicui cõmittitur id etiã concessum .n. intelligitur sine quo cõmissio illa expedire nõ pōt. Dñicum uero gregé Petro xp̄i uoce cõmissũ Io. ul. c. perfecte pascere nullus pōt nisi ep̄s/ q sacramentorũ oium dispensationé habet. Videt igitur xp̄s imponendo onus gregé pascendi Petro pastorale officiũ & dignitaté ep̄alem eidem pariter tribuisse: qđ & .o. Anac. snia comprobatur dicentis: Ipsi primo pontificatus in ecclesia xp̄i datus: & hoc quoad promissioné dei infallibilé dici potest datus/licet uere post xp̄i resurrectioné fm .p. Grego. officium pastorale acceperit. Potuit nanq; xp̄s propter potestatis excellentiá sacraméti uirtuté sine forma sacraméti conferre. unde solo uerbo Petrum fecit ep̄m: Chrisost. etiam super illo uerbo Io. ulti. Pasce oues meas preteriens inquit alios apostolos Petro de talibus loquitur Eximius enim erat apostolorũ & uertex collegii. Ecce q̃ ait praeteriens alios Soli ergo Petro data est pascendi gregis cura & officium pastorale cõmissum: quod non esset si alii apostoli curam huiusmodi atq̧ officiũ immediate a Christo cum Petro simul accepissent. Ideo Clemens in ep̄la sua .2. dicit Petrum nõ solũ principé apostolorũ sed ordinatoré

.n .de.off. deleg. preterea .ff de iurisd.om.iu.l.1.

.o .21.d. In nouo.

.p .l.d.cõsiderádũ Glo.i.d.c.i nouo.

Alios enim Apl̄os in ep̄os consecrauit/ut in Canonū decretis .q. legitur. Ipse aūt a nullo unq̄ legitur consecratus: quare. D. Car. scti Sixti & Pet. de palu. in tractatu de ptāte eccl. dicit Petrū fuisse factū solū ep̄m a xp̄o añ ascēsionē & post penth. Ioannē primū a Pet. postmodū a pet. & Io. Iacobū Zebedei ep̄os consecratos: a quibus tribus ordinatus est Iacobus .r. Alphei: quibus peractis data est forma ut ep̄i/deinceps nō minus q̄ a tribus ep̄is ordinentur: Licet hoc Paulus necessitate cōpulsus/quę legē nō .s. hēt in Thimothei ordinatione nequaq̄ seruauerit. Præterea si Ep̄atus & alie superiores dignitates oēs ecclesiasticę a Petro exordiū hūerunt: ut .t. Nico. Inn. Gre. aliiq; doctores sacri testantur/& infra manifeste constabit/fieri nō potest ut Petrus ab aliquo mortaliū potuerit in ep̄um ordinari: causatū enim suæ causæ origo esse nō .u. pōt. Restat ergo ut a xp̄o cōsecratus dicatur/quia si nō fuisset consecratus nō potuisset alios ordinare/quia .x. nemo dat qđ nō habet. ¶ Quare ex p̄missis constat Petrū solū fuisse a christo ep̄m ordinatū/& totius eccl. pastorē institutū. ¶ Arg. 7.

¶ Deus quoq; s̄3 .X. Aug. unitatē amās unū hoiem creauit ab initio/uolensq; unā hoium naturam constituere ab uno principio creaturę incipiens multaꝝ creaturaꝝ & dispariū eripuit facultatē. Bonū est p̄terea s̄m pb̄m .1. ethi. quod omnia appetunt/unitas aūt p̄cipue ptinet ad rōem boni s̄m Boetiū in li. de consola. Ideo sicut oia desiderāt bonū ita & unitatē. Vnūquodq; .n. intantū est bonū/inq̄tum est unum. Vnde intentus gubernātis multitudinem ipsiusq; multitudinis gubernate est unitas atq; cōcordia. In ea quippe bonū cōsistit: in qua & oēs christiani esse debent: nec ab ea recedere: ut Beda .y. testatur: quia nil aliud ecclesia militans uel triumphans q̄rit/q̄ pace; atq; unitatem seu concordiā: qui posuit fines suos pacē .z. & fiat .a. pax in uirtute tua & pax sup .b. israel ait psal. ¶ Ar. 8.

¶ Præterea sicut nāle regim̄ ē ab uno mēbro principa

.q. 66. d. c. fi. 75. d. qđ die.

.r. 66. d. c. fi.

.s. ff. de off. con. l. .1. & ad. l. Rhod. đ iactu. l. cū in eadē naui de cons. d. 5. discipulos

.t. xi. d. c. fi. 12. d. c. 2 22. d. c. 1. 24. q. 1. rogamus: & c. quotiens.

.u. ff. de iure cod. l. qđ p man⁹ & de acq. re. do. l. p hereditarium.

.x. 1. q. 7. Diabertū

.X. 33. q. 5. nec illđ.

.y. 24. q. 1. qcunq;.

.z. psal. 147.

.a. psal. 121.

.b. psal. 124.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

liter in inferiora defluente/ut est uidere i multitudine mē brorum corporis/inter quæ unū est membrū caput.s. cęteris imperās:& inter animæ potentias una existit mouēs cęteras. Ratio inquā prout intellectum cōphendit & uoluntatem/& in hac mundi machina unū est uniuersoꝝ.c. principiū: Ita & in multitudine humana dicere opꝫ:unuꝫ esse rectorē a quo inferiora oia gubernantur.Porro si unitas gubernantis requiritur ad optimū humanę multitudinis regimen/quæ unitur ex ipsius inclinatione naturæ/ requiretur & pariter ad illius cōitatis regimen / quæ unitur diuini muneris gratia:Hæc aūt ecclesiastica est Resp.neqꝫ enim gratia cōtrariatur ei/quod ꝯm naturā est: sed magis pficit. Dicendū est igitur in tanto fideliū cœtu unū oportere esse rectorem:Regnū hoc ecclasticū moderātē sicut enim p unitatem cōseruātur regna ut probat beatus tho. in.4.li.ꝯ gentiles iuxta illud .d. euangelii. Omne regnuꝫ diuisuꝫ in seipm desolabit. Ita credendū est deū hāc ecclesię unitatem per unum gubernari uoluisse.Vnde &.e. Cyprianus de Petro loquēs: Super unū inquit ædificat ecclesiam.Et q̄uis omnibus apostolis post resurrectionē suam parem ptātem tribuat & dicat.Sicut misit me uiuēs pater ego mitto uos:accipite spūm sanctū. Tamen ut unitatem manifestaret/unitatis eiusdē originē ab uno incipientem sua auctoritate disposuit:& infra: Sed exordiū ab unitate proficiscitur ut ecclesia xpi una esse monstretur/ & infra Vnuꝫ corpus/ unus spūs/una spes uocationis.&c.Videtur itaqꝫ ex pmissa auctoritate probare unitatem ecclesiasticā a Petro originem sumpsisse/ut eccła corpus ipsuꝫ: Petrus uero ipsius caput existeret:quod patet / quia super unum Petrum ait:Edificabo eccl.meā.Sicut eniꝫ est unū corpus ita & unum caput homogeneū ut sit oportet / alias monstrosa res esset.Hoc autem fuit Petrus qui totius ecclię caput appellat:ut inferius arg.43.latius appebit. ¶ Arg.9.

.c.de sū.tri.c.1.

.d. Lu c ę.xi.c.15.
2.si ea.
.e.24.q.1. loquit.

¶ In ecclesia quoqꝫ dei ordinē esse oportet sicut in qua

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

libet Repub.bene dispoſita qđ tum pbi/tũ .f. canones ſa-
cri legeſq; teſtantur;ordo uero iſte pro modo ſubiectiõis
& p̄lationis exprimitur:pr̄ęlatio ſm̄ aſceuſu3 & deſcenſũ
quia inter ęquales nõ eſt p̄latio. Par .n. in paré nõ habet
.g. imperiũ;Aſcenſum aũt ſuperioré neceſſe eſt eandẽ ad
unũ terminari/ultra quod nõ ſit progreſſus/ne detur pro-
ceſſus in infinitum.Ideo aliquẽ ſummũ p̄latum dare op;
in quo totius eccleſię ptás cõſiſtat:& ideo dicit̃ p Ezech.
.c.34.Suſcitabo ſuper eos paſtoré unũ.&.c.37.Paſtor unus
erit oium ueſtrũ.Et Iohelis.1.c.Cõgregabũt filii iuda & fi
liiſ Iſrael pariter & ponẽt ſibi caput unũ.Ad unitaté p̄terea
eccleſię requiritur/q̄ fideles oẽs in unam fidem conueni-
ant/quia ſine fidei unitate nemo .h. ſaluatur. Vna quippe
fides/unus deus/unũ baptiſma ſm̄ Ap̄ſm:ſine fide eſt etiã
impoſſibile placere deo ſm̄ .i. eundem . Verũ quia hoĩes
ad .k. diſſentiendum plerunq; ſunt proni poſſet euenire p
q̃ faciliter q̄ fideliũ opiniones uarias in ſ̄nias traherent :
ſicq; contingeret eccleſiã diſcerpi/niſi alicuius ſummi ui-
ri p̄ſidentiſq; iudicio in unitate conſeruarentur.Ad hmõi
itaq; unitatis conſeruationem unum op; eſſe qui toti p̄ſit
eccleſiæ rectorem atq; paſtoré. Neq; enim p̄ſumendu; eſt
deum minus eccleſiæ ſuæ uoluiſſe conſulere ipſius precio
ſo ſanguine redemptæ atq; fundatæ/q̃ Synagoge/quę no
ſtræ fuit umbra eccleſiæ/cui tanto magis conſuluiſſe cre-
ditur/quanto magis euangelicũ ſacerdotium leuiticum
antecellit:Sed in ſynagoga unus erat ſummus pontifex/
cęteris preſtans/cui omnes obedire tenebãtur/reuſq; mor
tis erat illi nõ parens:ut in Deutrono. plenius .l. contine-
tur.Multo ergo magis dicere debemus ĩ hac eccleſia unũ
eſſe debere regimen/unumq; ſummũ preſidem / imperio
cuius omnes parere teneantur . Verum in eccleſia nullus
præter põtificé inuenitur/ qui ſupremã in eccleſia habeat
ptãtem:ut .m. Inno.iii.ſuis .in epiſtolis decretalibus atte-
ſtatur.Chriſti quoq; uicarius cũ ptãtis plenitudine a dño

f.59.d.ſi officia.93 d.legim⁹.21.d.cle. ros.25.d. plectis đ priuil.antiq.ff.de mun. & hon .l.ut gradatim đ albo. ſcrib.l.2.

.g.de elect. inno. tuit.ff.de arb.l.nã & mgr̃atus & ad trebel.l.ille.§.tem peſtiuum.

.h.c.1.§.una de ſũ. tri.24 q.1.c.loqt̃ & .c.qm̃ : &.c. qa ex ſola.

.i.ad Hebr.xi.c.

.k.de cõceſ. p̄b.qa diuerſitate3.ff. ad Treb.l. qa poterat đ conſ.d.4. ſicut ĩ ſacramentis.

.l.c.17.c.p uenera. bilẽ.§.roibus qui .fil.ſint.leg .

.m .de Regula .c. licet.

ẽ cõstitutus:ut idẽ .n. Inn.asserit.App; igr̃ illũ Cõcilio su piorẽ eccl.ipsam repñtãtẽ. ¶ Et ex p̃missis & ex dicẽdis in ar.31.infert cõclu.q̃ ptãs papę imediate est a deo. ¶ Itẽ q̃ est uerũ & unicum caput in terris totius Reip. xp̃ianæ. ¶ Item q̃ regimen eccl.est monarchicũ. ¶ Argu.10. .n. dicto.c.p uenerabilẽ .§.rõnibus. Conclu. Conclu. Conclu.

¶ Considerandũ est ẽt secundum Chrisost.q̃ lʒ cristus eandem quam petro ptãtem Ap̃lis cęteris dedisse uideatur .o. Dicendo quęcunq; ligaueritis sup terrã erunt ligata & in celis.Ex quo tamẽ singulariter prius petro dictũ fuerat .p. Quodcũq; ligaueris &c.p hunc ordinẽ demõstrat primo fuisse datũ primatum petro ad aliosq; p eum descẽdere/ideo illi & nõ aliis dicit quodcũq; ligaueris. Aliis uero sine eo non est dictũ quæcunq; ligaueritis/ut intelligatur sic ei potestas hmõi attributa/ut alii sine ipso nõ possint. Ipse autẽ sine aliis possit ex priuilegio sibi collato /& concessa plenissime ptãtis ut totius ecclesię capiti/ dum Saluator .q. Cepham illum uoluit nuncupari. .o .Math .c.18. .p. Math.16. c. .q .22.d.c.2.28.q.1. Iam nunc.

¶ Confirmatur insuper hoc cum dominus petro mandauit ut solueret tributũ pro ipso/ & pro se ut ex .r. Math. euangelio clare app; q̃ signũ primatus manifestũ fuisse/ uidetur parem illum sibi & cõsortem in tributi solutiõe faciẽdo.uñ Agustinus in li.de questio.no.& ue.testa.quest. .79.Saluator nr̃ ait cum pro se & Petro soluere iubet didragma pro oĩbus soluisse uidetur; qa sicut i saluatore erãt oẽs causę magisterii/ita etiã post saluatorem in petro oẽs cõtinentur /ipsum .n.constituit esse caput eorum ut pastor esset gregis dñici Et p̃pterea Glo.super illud Math..19.c. Quis putas maior est in regno celoꝝ:cui & Chrisost.assẽtitur: discipulos ait ideo hanc interogationẽ fecisse uidẽtes dñm in tributi solutione parem sibi fecisse:uoluisse & illum Apostolis aliis anteferri. ¶ Argumentum.11. .r.c 17.xi.q.1.Magnũ.28.q.1.iã nũc.

¶ Offert præterea se nobis Euangelistę Lucę .s. textus dum inquit. Facta est contentio inter eos/ quis eorum uideretur maior: quod ex eo putat Gregorius euenisse/ .s .22.c.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

quia cũ dñs ab hoĩbus transmigraret/oportebat aliquem fieri principẽ alioꝝ/qui dñi uicem gereret. Et ſm Chriso. Dñs in rñsione satis innuit unũ fore inter illos maiorem & principem ordinãdũ/dum inquit. Qui maior est in uobis fiat sicut minor: & qui ꝓcessor est sicuti ministrator.

t.21.d.c.1. Lu.22.c. Quis autem futurus esset apparuit postea cum .t. dixit ad Petrũ: Symon ecce sathanas expetiuit te ut cribraret sicut triticũ: ego uero oraui pro te/ut nõ deficeret fides tua. Ex quibus patet dñm uoluisse illis Petrũ ꝓcessorem/rectorem/ac principem constituere: cũ pro illius fide tñ orauerit/non pro fide eccle. Propter qđ ẽt Leo in ser. de beato Petro. Specialis ait cura a dño Petri suscipitur: & pro fide petri proprius supplicatur/tanq̃ alioꝝ status certior sit futurus/si mens principis in petro ficta non fuerit: In Petro ergo oĩum fortitudo munit/& diuinę gratiæ ita ordinatͣ auxiliũ/& firmitas quæ p xp̃m Petro tribuitur p petrum apl̃is cõparatur.&c. Petri etiam excellentia ostenditur/dũ petro soli apparuisse dicitur Lucę.c.ulti. Et dñs ꝓ cęteris illum in die resurrectionis nominauit dicens. Dicite discipulis eius & petro Marci.c.ulti. Apparet etiã ex pluribus Euangelii locis petri ꝓlatio: Sępe.n. xp̃s aliis pñtibus ad petrũ tñmodo loquebatͣ/ut patet ꝑspicue Mat. c.18.& Io. ulti. & petrus corã aliis apostolis pro oĩbus respõdebat.ut Math.16.c.Io.6.Lucæ.12.plenius continetur. Pro oĩbus ẽt prior loquebatͣ Math.19. Sæpe etiam post morrem xp̃i in Concilio aplo͂ꝝ præ aliis uerba fecit: ut patet librũ Actu. apostoloꝝ.1.2.3.4.8.15.c.perlegenti: primus etiam miracula fecit/primus ẽt baptizauit: & in unã petri nauẽ xp̃s ascẽdit Luc.5.c.id testante. Hæc aũt nauis ſm Bedã unã eccl. significat. Et ut ait Leo in ser. suę ordinationis.iii. De toto mundo unus petrus eligitͣ/qui & uniuersaꝝ gentiũ uocationi/& omnibus apostolis cunctisq; ecclesiæ patribus ꝓponatur: ut q̃uis ĩ populo dei multi sint sacerdotes multiq; pastores/oẽs tamẽ ꝓprie regit petrus: quos principali

46

ter regit & xp̄s. Magnū & memorabile dilectissimi huic uiro consortiū potentiæ suæ tribuit diuina dignatio ut si quid cōe cū ceteris uoluit esse principibus: nunq̄ nisi per ip̄m dedit/quicquid aliis non negauit. Hæc ille. Quę uerba hanc partem uidentur manifeste terminare: quā etiam confirmare uidetur beatus Thomas in. 4. li. u. senten. Et dictū est aliquid in. 2. ar. supra ubi concludit/ꝙ lꝫ aliis apostolis dederit xp̄s facultatē ligandi & soluendi / dicendo Accipite spm̄ sanctum/tamen cū prius petrū super oēs pastorem ordinare statuisset: dum Luc. c. 22. eidem dr̄. Et tu aliqñ conuersus cōfirma fratres tuos/ salua petri p̄rogatiua: concessionem aliis fecisse uidetur. Quemadmoduꝫ si papa uel Impator post concessionem primo uni factam alteri bñficium aliqđ conferret intelligeret illud sine prioris p̄iudicio tribuisse/ut leges. x. canonesq; testantur. qđ fortius in deo est dicendū/qui est summa iustitia/ ut scda concessio apostolis facta sine petri p̄iudicio facta intelligatur. Quare uerba illa accipite spm̄ sanctum quoꝝ remiseritis peccata ita sunt intelligenda/ut petro prius tāq̄ capiti ptās hmōi sit tribua/ab eodem postmodū aliis ap̄lis pro libito. y. impartienda: nullum quippe gregeꝫ iis assignauit/in quem iurisditio exerceret uicario suo tm̄ illum cōmittens: cui plena est cum in foro conscientiæ/ tum in foro iudiciali ptās cōmissa. Ideo Aug. in li. questionū no. & ue. test. supra proximo arg. adducto dixit/ꝙ sicut i xp̄o erant omnes causæ magisterii/ita post saluatorē oēs i petro continentur: Ipsūꝫ enim cōstituit caput/ut pastor eēt gregis dominici: hoc idē & Anacle. papa cōfirmat inquiens. z. In nouo testamēto post xp̄m a petro sacerdotalis cœpit ordo: quia ipsi petro primo in ecclesia xp̄i pontificatus est datus: dn̄o dicēte. Tu es petrus. &c. Cui. a. Nico. & Inno. adstipulantur dicentes/ omnes ecclesiasticas dignitates a petro initiū habuisse/ut dicā infra argu. 30. Et lꝫ Anacl. dicat ꝙ fuit datus pontificatus petro a xp̄o adhuc

.u. d. 19. q. 1. principali art. 3. in rn̄sio. ad. 1. ar. 1. q& . d. 24 q. ul. p̄ncipali art. 2. in rn̄s. ad. 3. q.

.x. 63. d. q̄to. 9. q. 3. Nūc uero cū glo. de cōsuet. c. cū olī de decim. c. suggestū. C. de emanci. libe. l. nec auus. ff. de uulg. & pup. l. ex facto. §. itē q̄ro & neqd i loco pu. l. 1. §. si qs. ap̄ncipe. y. 19. d. ita dn̄s & đ ele. c. fundam̄ta. li. 6. btūs Tho. i. 4 sen. d. 18. ar. 2. in rn̄sione ad. 1. q.
.z. 21. d. In nouo
a. 22. d. c. 2. xi. d. c. fi

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

in humanis agente/intelligendū est sane f3.B. Gre.dandi
.B.l.d.cōsiderādū promissionē xp̄i potius fuisse q̄ dationē.Hāc quippe post
glo.i.d.c.in nouo resurrectione3 cōpleuit dicendo:Pasce oues meas.Dedis-
se tñ dici pōt propter infallibilē ꝓmissionem. Non.n.est
deus homo ut mentiatur/neq3 filius hoīs ut mutetur. Di-
.b.Numeri .23.c. xit ergo & nō faciet ? locutus est &nō implebit? ut ait .b
.c.psal.88. ꝓpheta . Et .c. alibi quę procedunt de labiis meis non fa-
.d.psal.109. ciam irrita.Et .d. rursus Iurauit dñs & nō penitebit eum.
Et Malach.3.c.Ego deus & non mutor Et Aplus ad Ro.
Cōclusio. .3.c.Deus uerax est:omnis aūt homo mendax. ¶ Ex ꝓxi-
me dictis infertur una cōclusio/ꝙ ptās clauiū est principa
liter data Petro/ab eo postmodū in alios ꝓ libito impar
tiēda.Et ad p̄missa uide dicta īfra.31.arg.32.&.33. ¶ Ar.1°.
¶ Corroborant̄ p̄missa ratione manifestissima. Si eni3
dicerentur Apl̄i immediate a xp̄o ęqualē cū petro ptāte3
accepisse/irritarentur uerba xp̄i dicentis.Pasce oues meas
quippe si illi simul habebant cū petro oues pascere debue
rat dicere:pasce oues meas una cū pastoribus aliis quos
adiungam/uel nunc adiungo.Ite3 si alios particulares or-
dinaturus erat p orbem pastores/cur nō discipulis suis ait
Et uos pascite oues meas una cū Petro ? sicut pater fami-
lias oībus operariis/quos īmediate cōduxit.Ite & uos in-
.e.Math.20.c. quit in uineam .e. meā.Præterea si daturus erat eis claues
immediate ut petro: Cur nō eis dixit/ dabo uobis claues
sicut petro .Hoc utiq3 dicere poterat per q̄ faciliter/dum
dixit q̄cunq3 ligaueritis &c.De aliis eteni3/quę Apostolis
cęteris dedit sicut petro/ Intellectū.s.scripturaꝶ p̄dicandi
grām/dicendi facundiā/fidei cōstantiā:Dixit illis coiter/
Dabo uobis os & sapientiā: cui non poterunt aduersarii
uestri respōdere. De ptāte quoq3 miraculoꝶ/ Dedi uobis
.f.ait uirtutē & ptātem: quare nullibi legitur claues exte-
.f.luce.x.c. rioris iurisditionis Apl̄is concessisse/neq3 curam animaꝶ
.g.21.d.In nouo sicut petro:Et l3 episcopi in locū Aploꝶ.g.succedant/nō
.68.d.c.fi. sequit̄ ꝙ habeant curā & iurisditione3 a xp̄o immediate

sicut papa. Ridiculũ est igitur contrariũ affirmare ac etiam temerariũ: Si.n. hoc uoluisset xp̄s id utiq; dixisset ut. h. iurisconsulti uerbis utar/ a quo nec Stephanus papa dissentit inqens q̄ sanctorũ patru documento sancitũ non est supstitiosa adinuẽtione nõ est p̄sumendum. ¶ Argu.xiii.

¶ Adduci potest ad p̄missorũ confirmationẽ/ quia fm ciuiles .k. leges Collegia supiores ap.pbationẽ reqrunt: cum uero in uno collegio est mixtura clericorũ & laicorũ constat illud a maiori parte .l. denõiari: ut si plures sunt clerici clericorũ. Si uero numerus prophanorũ sit maior .pphanorum collegium appelletur: et l3 collegia ex imperiali lege iurisditionẽ .m. habeant iurisditionẽ tamẽ cõtra supiorem illa approbantẽ habere nõ possunt neq; cõtra psonas dignitate collegium .n. excedentes. Dato ergo q̄ ecclesia uniuersalis capiat ut collegiũ nõ potest dici approbatũ / nisi a supiore com.pbetur. Is aũt est xp̄s seu papa eius uicarius: qui ut infra latius in .43. argu. probabo: totius ecclesię uniuersalis caput & fundamentum existit. Porro cum in hac cõi fidelium cõgregatiõe pars maior sit laicorũ/ in ea & feminę interueniãt: qppe quę & ipse ecclesię huius sunt mẽbra. ubi maior pars ultra duplum minorẽ excedit: qa plusq̃ duę partes collegii a minori parte seorsũ existũt/ & si minor ps sit dignior stante tanta disparitate: nõ attendit de iure maioritas dignitatis s3 .n. numeri. unde cũ maior pars ecclesię sint laici: l3 Conciliũ constet ex p̄latis ecclesię etiã dignioribus: non tamẽ p̄ualebit maiori numero fideliũ sine comparatione p̄latorũ & sacerdotũ numerũ excedẽtium. Dicetur igit potius uniuersitas secularis q̃ ecclesiastica: Q.d si ita est quomodo potest dici claues traditas uniuersali ecclesię: cuius maxima pars sunt laici: p̄lati uero & clerici portio perexigua. Necesse est fateri laicis claues esse concessas: & iudicandi summi pont. facultatẽ. Hoc aũt dicere ridiculũ est/ & ab omni ueritate penitus alienũ. Si enim sacri canones illis oẽm iudicandi clericos potestatem .o. ademerunt graues pœnas cõtra-

.h. ff de acqr. her. l. si seruũ. §. nõ dixit. C. de Cad. tol. l. una. §. sin aũt ad deficientes.
i. 2. q. 1. cõsuluisti đ trãsl. p̄l. c. iter cor.
k. ff. quod cuiusq; uni. no. l. 1. & ibi Bal. in. 1. col. ff. de colleg. illi. l. 1. & 3
l. Bar. in. l. fi. ff. de colla ill. Bal. i aut. hita. C. ne fil. pro pa. Ab. & Cano. in c. ex lr̃is de cõstit.
m. C. de iurisd. o. iu. l. fi. Inn. in. c. cũ ab ecc̃larũ đ off or.
n. c. 1. in fi. hic finitur lex Cor. c. 1. §. cõuenticula. & §. ad hęc de pace iur fir. in usi feu.
n. d elec. c. si qũ li. 6.
o. 96. d. c. bñ đ re. ec nõ al. c. cũ laic. đ cõstit. c. eccl̃a.

.p.ff.q cuisq uni no.l.sicut &.l.nulli no.pbar.in.l.si.
i.4.col.d colleg. ill.&.in.l. aut fctã §.nõnũq.ff. d pen in.2.col.Inn.&.d. Ab.in.c. dilectus .2.de Simon.
.q.dcã.l.sicut &.l. nulli .ff.de .pac.l. Item Mgri .C. de iu.cal.l.2.
.r.d.elect.c.i gene si de exces.pl.c.di lecta.
.s.d post.pl.c.gratũ,d elec.c.auditis &.c.cum nobis.
.t.d fideiuss.l.mortuo.c.Romana.§. uniuersitaté.&.c. si sufa.§.1.de sent. exco.in.6.
u.ne cler.uel.mo. c.1.§.fuerat inst.d Act.l.una.§.accedit.C. de rei ux. act.
.x.79.d.c.optebat
y.19.d.i memoriã
21.d.deniq d sum tr.c.2. i fi.3.q.6.du dū3.2.q.7. Petrus. &.q.6.si qs eps & .c.ad.Ro.&.c.oẽs & seq.12.d.c.1.&.2 24.q.1.Arecta.11.q 1.Relatũ de priui leg. Antiqua.

facientibus imponentes/quanto grauiores merentur summum pont.xpi uicarium & sanctũ dei uiolare psumentes. Porro si uelis Concilium sumere tantũ pro capitibus eccl'e congregatis: tunc dico non esse uniuersalem ecclesiã/ quæ etiam in minimis quibuscunq consistit: iuxta illud Sapientiæ.6.c.Pusillũ & magnum ipse deus fecit / & equaliter est sibi cura de omnibus/ & de iure. p. pueri de uniuersitatis sunt corpore. Vel dicendum est/ q digniora capita omnes qui de uniuersitate sunt referant. Hi aũt sunt prophani oẽs pueri etiã & mulieres/ sicut euenit in qualibet uniuersitate ubi rectores & magistri omnes de uniuersitate.q.repsentãt ergo illorũ noĩe cum & ipsi uniuersitatis sint mẽbra: ut predixi in Papam iurisditionẽ hẽbũt q est ridiculũ. ¶ Arg.14

¶ Preterea aut uolumus dicere concilium supremam potestatem habere antequã sit congregatum: Et hoc est manifeste falsissimum /quia non est uniuarsitas nisi .r. congregata: uel cum congregatur/ tunc multominus procedit/quia sequeretur quod adueniente termino assignato pro cõcilio si duo aut tres tantum laici congregarentur: Ex quo de iure cõmuni collegii iura in eis alii snõ ueniẽtibus .s. residẽt penes eos foret suprema potestas iudicãdi pontificem/ qd est contra proxime dicta/et dicam infra in argu.19. Aut uolumus concilium quando est congregatũ habere supremã potestatem: & tunc cum uniuersitas nõ sit nisi corpus .t. fictum non habens animã/ impossibile est illam clauium esse capacem. A sufficienti itaq partium enumeratione argmẽtum sumendo tanquam ualidissimum & de iure .u. firmissimum constat conciliũ huiusmodi supreme potestatis incapax prorsus. ¶ Argumentum.15.

.x. ¶ Concilium præterea sub papa Stephano /Romæ celebratum. Ro.ecclesiã Dñam nostram uocare non erubescit. Nec imerito cum mr/& magistra & caput omniũ ecclesiarum a .y. summis Pontificibus sepenumero nuncupet/ si dña Magistra & caput: ergo Pontifex qui illi pest erit

dñs/ Magister & caput/ quia in memoriã Beati Petri /Honoremus sanctã Ro. ecclesiã ait Calo .z. Imper. Et xp̃s in persona petri illam .a. fundauit/ut canones sacri testantur. quibus Hier. super illo loco Math. super hanc petrá &c. manifeste astipulatur inqens. Super te Petrum ecclesiam meã edificabo. Idem ergo ius erit in .b. successore Petri quod in Petro. Præterea si est caput omniũ ecclesiarũ ergo ipsius ecclesię uniuersalis quę lз una sit / tamen in plura membra diffusa s̃m beatum .c. Cyprianum/ Et sic ex omnibus particularibus ecclesiis/ Ecclesię unitas cõstare dinoscit̃. Item concilium uniuersalem eccl̃aз representat ut supradictũ est. sed conciliũ appellat. Ro. eccl̃iaз dñam ergo uniuersali ẽt ecclesię dñabitur. Idem .n. iuris esse debet in representante &. d. representato & ẽ͂. Illam quoq; ut in prohemio sexti libri ꝓhibetur diuine prouidentię altitudo uniuersis p̃tulit ecclesiis /et totius orbis precipuũ uoluit obtinere magistratum/ergo pretulit ecclesię uniuersali quæ ut predixi ex oĩbus eccl. constat/ si demũ totius orbis obtinet mgr̃atum fortius ipsius eccl̃æ uniuersalis quá certũ ẽ infra orbẽ cõsistere/& sic si cõtinẽtis est dña & mgr̃a multo magis & .D. cõtinenti. Pręterea si dña est & mgr̃a insup ac mater: ergo supra Conciliũ: qa teste .e. Salua. Nõ est seruus supra dñз/ neq; discipulus supra mgr̃m .f. Diuini qppe & humani iuris est ut seruus dominicę subsit .g. ptãti & discipulus magistri auscultet imperio. ¶ Argumentum. 16.

¶ Pont. quoq; ipsum diuersis pluribusq; in locis sacri canones dei & Iesu xp̃i .h. uicariuз successorem Petri uocãt/ geritq; uices illius ꝓpheitę de quo dr̃ Deutr. 18. c. Prophetã suscitabo de fr̃ibus ur̃is/ qcũq; nõ audierit ꝓphetã illũ ego ultor exiftã pœnã .s. ęternã & tp̃alem sibi infligendo. Glo: dicit ex quo uerbo hẽtur ꝙ impingẽtes in sũmũ pont. & ei resistẽtes grãdi pœna puniẽdi sunt. Eccl̃ę quoq; sanctę pastorem beatus .i. Gre. appellat qđ de uniuersali intelligit̃: q̃ sctã & sine ruga & macula a sacris canonibus .k. appellat̃ /

z.19.d.ĩ memoriã
.a.22.d.c.1.&.2 3. q
6.dudũ .c. fundamẽta ĩ prin.đ.ele.
in.6.19.d.ita.
.b .19.d.sic oẽs.c.
ad ap̃licæ .§. nos
igr̃ đ re iud. ĩ.6.đ
homic.c.1.eo.li.đ
transl. prel.c.q̃to.
.c .24.q.1.loqt̃ .7.
.q.1.Nouatianus.
.21.d.q̃uis.
.d .ff.đ.off.ei⁹.cui
mand.ẽ uir.l.& si
pretor.
.D .ff de contrah.
ep̃t'.l.clauibus .ff.
de acqre .poss.l q
uniuersas in prin.
& ibi not. moder.
& moder.in.l.iii.ĩ
p̃n.e.ti.& bal.ĩ .l.
de his.C.de furt.
.e.Math.8 c.6.q.1.
Sacerdotes .xi. d.
nolite.
.f 1.pet.2.c.xi.q 3.
si dñs.23.q.5.si hẽs
g. Insti.đ iu pers.
.in.princ.&.§.1.&
đ his q sũt sui ur̃.
al. iu .§. dñorum
.ff.eo.per totũ.
.h.c.p.uener.§.rõ
nib⁹q fil. sint leg.
.c.fũdamẽta.§.de
cet'đ elect. in.6.&
.c.ubi.§ ceterũ eo
.ti.cle.1. in princ.
đ iu.iur.c. qnto c'
lз.&.c.iter.đ ttãsl
p̃l.c.uno.ut.eccl.
ben.
.i.8.q.1.In scriptu.
.k .24.q.1.loqt̃.c.
oĩbus .c. Arecta &
.c. pudenda.

Porro xp̄s summus sacerdos fuit ſm ;ord:nē Melchiſedech
teste psal.m. Ep̄s ēt a diuo .n. Petro in suis ep̄lis noīatur &
pastor dicente. Nunc conuersi estis ad pastoré & ep̄m aīaꝝ
uestraꝝ: Si pont. uicarius xp̄i est/ut iura uolunt & nemo sa
nę mentis inficiatur: ergo idem tribunal hēt cum illo/quia
uicarii & ep̄i idē est consistoriū/ idemq; .o. tribunal. Super
oēs igitur fideles ptātem habebit ut xp̄i uicarius /sicut uica
rius ep̄i habet eandem super subditos ep̄i quā habet ep̄s po
testatem/si super oēs fideles papa ptātem habebit igitur &
super uniuersalem ecclesiam quæ nil aliud est q̄ fideliū oīu3
congregatio: ut in p̄ludiis supradixi. Item si locū xp̄i tenet
pont. super oēs quo ad iurisditionē honorari debet: quia iu
ra .O. dicunt locū tenentem/sicut eum cuius uice fungitur
honorandū: uñ a papa nō poterit ad xp̄m appellari quia pa
pæ & xp̄i idem est tribunal: & iura uetant tum ciuilia / tum
canonica ad idē tribunal .p. appellari. Appellatio nanq; de
minori ad maius consistoriū fieri .q. debet. Si eccl̄æ pastor
utiq; illam pascet/eādemq; ipse arguet pariter uel absoluet/
non econtra. Indignum sanctoꝝq; decretis .r. contrarium
quippe foret/si minor maiorem/& oues pastorem suum re-
præhenderent. Quin immo sententia papæ præualet senten
tiæ omniū fideliū incontrariū iudicantiū: diuo .s. Hierony
mo ad Damasum scribente: & Inn. pontifice/aliisq; complu
ribus magnæ auctoritatis doctoribus: ac ipso beato Petro
ad pp̄lm uerba faciente/huic sententiæ adstipulantibus: cau
sa heresis tm̄ excepta. Innocentius uero tertius pont. ptātem
non ex homine sed ex deo .t. asserit dependere. Qui ergo
fieri pōt/ut terrenoꝝ hoīum iudicio .u. subiiciatur: cum ni
hil aliud Concilium re ipsa sit q̄ fidelium congregatio ec-
clesiam repræsentans/luce clarius constat cuiuscunq; condi
tionis ac fortunæ mares ac fœminas in ecclesia īteruenire.
Fac p̄terea casum contingere nō impossibilem penitus/oēs
xp̄icolas apostatare uel in heresim labere / uno uel duobus
prophanis masculis seu fœminis/una cū ipso pont. tm̄ exce

m. psal.109. q fil.
sint leg. p uenera.
§. rōibus.
n. prima pet.2.c.
o. c.2.đ cōsuet.in
.6. c. Romana in
pri.đ appel. eo.li.
O. 93.d.c.fi.
p. de appel.in.6.c.
Romana in prin.
&.d.c.2.de cōsue.
q.2.q.6.añrioꝝ.ff
de appel.l.1.§.siqs
r. de ma.& ob.So
lite.21.d. inferior.
6.q.1.Btūs.c.oues
&.c.sacerdotes .2.
q.7. Oues.
s.24. q.1. hec ē fi-
des.35.q.9 c.ueniā
cū glo.17.q.4.§.q
āt.93.d. si inimic⁹
glo.4.d. ī istis.24
q.1.qđcūq;.16.d.si
cut in fi. Io. an.de
elect. Significasti.
t. de iudi. c. nouit
de transl.p̄l.c. īter
&.c.q̄to de maio.
& obe.Solite.21.d
q̄uis: &.c. ī nouo
u. 96.d.cū ad ueꝝ
&.c.duo.&.c.bñ

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

49

ptis.quo casu certum est in illis tantũ fidem xp̃i remanere 7 uniuersamq̃ ecclesiam in eisdem consistere: queadmodum iura collegii seu uniuersitatis in uno aliis negligentibus .x. remanent. Sicut in sola Virgine fides p̃mansisse immobilis dominicæ passionis tempore .y. perhibetur. Nun dices illos tunc supra pontificẽ? Istud quidem asserere absurdissimum foret ⁋ Et ex supradictis in hoc argumẽto duæ cõclusiones inferunt. ⁋ Vna q̃ a sententia papæ ad xp̃m non poterit appellari: quia esset de eodem ad idem tribunal appellare. ⁋ Altera q̃ sententia papæ præualet sentẽtię uniuersalis ecclesię/causa heresis excepta. ⁋ Argu.17.

⁋ Christus insuper Ro.fundauit ecclesiã/a quo nõ ab apostolis primatuu obtinuit: cuius caput Petrum constituit: ut Nicolaus/Anacletus/& Pelagius summi pont .z. asseruere. Et Ro.ecclesia dicitur prima/ab eaq̃ aliæ ecclesiæ in partez sollicitudinis sunt uocatæ: ipsa autem in plenitudinem potestatis/ut sacri Canones .a. attestant. Petrus quoq̃ fuit primus & principiũ aliaꝝ orbis ecclesiarum: teste Innocentio primo atq̃ Gregorio: ut dixi in.xi.arg.& infra in.30. latius demonstrabo. Et .b. Cyprianus ait: super unũ Petrnm/xp̃m ecclesiam ędificasse: de uniuersali loquens. ergo uniuersalis ecclesię est fundamentum/ut dicam latius infra in argu.43. Igitur ab illo iudicari non potest tanq̃ minore. Pontifici præterea s̃m .c. Grego. cunctaꝝ ecclesiaꝝ a xp̃o est cura iniuncta: particulares autem omnes unam ecclesiam uniuersalem constituunt: ut diuus .d. Cyprianus tradidit: ergo uniuersalis ecclesię curam habet/& illius dicitur esse pontifex: Ad eundem etiam omnium Episcopoꝝ iudicia .e. referuntur. Quis pręterea nescit illum apl'atus principatũ cuilibet ecclesię pręferendũ? ut .f. Anicetus Papa/& diuus Aug. ait in li. de unico baptismo ergo est supra Conciliũ. ⁋ Ar 18.

⁋ Præterea s̃m .g. Nicolaum pont. de sedis apostolicæ iudicio iudicare/aut illius sententiam retractare nemini est permissum. Prima enim sedes s̃m .h. Inno. & Bedam: neq̃

x. de post.p̃l. Gratũ.l.sicut.§.1.ff.q̃d cuiusq̃ uni.no.
y. Abb.in.c.significasti de elect.
Conclusio
Conclusio
z.17.q.4. nemini
21.d.in nouo &.c. q̃uis.22.d.c.1. &.2.
a. de pen.& re. cũ ex eo i fi.de cõces. p̃b. Proposuit.2.q 6.decreto &.c.seq 3.q.6.Mľtũ đ auc. & us.pal.ad bonorem Cle. pastoral in fi.de re iu.
b.24.q.1.loq̃t i p̃n
c.7.q.1.q̃liter.xi.q 1.Relatum.
d.24.q.1. loquit
7.q.1. Nouatian9
e.3.q.6.q̃uis &.c dudũ.9.q.3.si aũt det ransl.p̃l.t iter &.c.q̃to. & c.ls.
f.2.q.7.Puto
g.17.q.4.Nemĩ
h.9.q.3.Nemo& .c.Episcop s.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ab omni clero/neq; ab Augusto/neq; a Regibus/ neq; a po pulo iudicabitur. Clerus & populus sunt nomina collectiua: ex quibus tota constat eccl'a/ergo multo minus a Concilio iudicabitur: quod & si ex clero & populo constare dinoscitur/tamen totam eccl'am ficte repræsentat. Preterea dum dicit q nulli de eo iudicare permittitur/etiã si sit clerus uel populus/ collegio etiam uel uniuersitati iudicandi facultas adimitur: ergo etiam & Concilio/ quod nihil aliud est q̃ populi xpiani uniuersitas Pont. iudicare utiq; nõ licebit. Illi etiam fm .i. Symachum: quicquid fidelium est ubiq; submittitur uelut totius corporis capiti. Ipsa etiã oẽs iudicat fm .k. Gelasium/& nulla sinodo precedente dãnat quos synodus iniuste absoluit/& liberat quos inique damnauerat. Si ergo reuocat sñias Concilii/ apparet illum maiorem esse Concilio/quia inferior superioris sententia; nullo modo potest .l. infringere Facta quoq; subditorum a põtifice: Pontificis uero facta a domino .m. iudicantur/ ut sacri canones perhibent. Pretereal.n. dictũ est. Marcellino põtifici post Christi abnegationem ad penitentiam redeunti ab Episcopis in Concilio congregatis/tuo ore iudica cãm tuam: Et iterum noli audiri in nostro iudicio / sed collige in sinu tuo causam tuam: & rursum quoniam ex te inquiũt iustificaberis/aut ex ore tuo coudemnaberis . Et iterum dicunt prima sedes non iudicabitur a quoq̃. Si ergo ipse oẽs iudicat/& a nullo iudicatur: ergo omnibus est superior. Itẽ si ab ipso non appellatur (ut iura uolunt) ergo non est illi superior. Preterea fm .o. Gelasium si Ro. sedes habet de tota ecclesia iudicare quo modo illa est maior pontifice? quia maior iudicat minorem: Tota autẽ ecclesia uniuersalis intelligit cum sit nomen collectiuum/& ideẽ sit dicere totus mundus & uniuersus mundus: Immo & totum plus significat/quia omnimodam concretionem seu collectionem importat. Totius quoq; ecclesiæ appellationes ad sedem apostolicã .p referuntur: ergo a Concilio ad illam appellabit/

i. 9.q.3. Aliorum.
k. 9.q.3. Cũcta per mundũ .1. & .2.
l. 21.d. inferior & seq.
m. 9.q.3. Facta.
n. 21.d.c. nũc aũt.
o. 9.q.3. cũcta.2.& c. ipsi .17.q.4. Nemini.
p .d.c. Ipsi.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

cũ nihil aliud sit q̃ totius ecclesię ficta rep̃sentatio. Maior igr̃ est papa cũ de minori ad maiorem debeat .q. appellari. Item .r. Alex. 3. Aliquid dicit esse speciale in Ro. pont. electiõe statutũ: qa deẽ supior ad quẽ poterit hr̃i recursus: hoc aũt nõ foret uerũ si Conciliũ foret sup ip̃m / igitur. &c.

¶ Ex quibus duę Cõclusiões eliciunt̃. ¶ Vna q̃ a s̃nia papæ nõ appellat̃. ¶ Altera q̃ a s̃nia Cõcilii appellabit̃ ad papã. Intelligit̃ tñ hoc ultimũ qñ papa cõcilio nõ interesset / quia tũc cũ cõcilio eius p̃ñtia anctoritatem daret / ut infra dicã / a tali sententia non appellatur .s. quia oĩa nostraa facimus / quibus nr̃a; auctoritatẽ impartimur: ut iura dicunt ciuilia / & canones non dissentiunt.

¶ Argumentum. xix.

¶ Cõfirmat̃ hoc insuper ex constitutione .t. Alex. 3. quę uult q̃ electus a dubaus partibus Cardinaliũ ab uñi eccl̃ia pont. h̃eatur. Põt igitur papa facere cõstitutionẽ ul̃e; eccl. ligantem: Ergo papa est superior / alias esset dicendũ inferioris legẽ superiorẽ ligare qđ est absurdũ iuriq̃ ꝯrium. Pręterea pont. cõstitutio ligat oẽs Ep̃os / & sacerdotes / & reges & principes / oẽsq̃ xp̃icolas: ut sacri .u. Cano. tradũt: ergo ul̃em eccl. quę nihil aliud est q̃ fideliũ oĩum collectio / & p̃ consequens Concilium illã reprę̃sentans: Igitur papa est superior: Qui enim omne dicit nihil excludit / ut multis in uiribus manifeste .x. probatur & de se patet. Peccatũ insup s̃m Gregorium paganitatis incurrit quisqnis dum xp̃ianũ se esse asserit sedi apostolicę obedire .y. contemnit. Hanc autem ut ait .z. Hierony. Si quis corrigentem corripientemq̃ contempserit sit tibi tãq̃ ethnicus & publicanus: Sic & summo sacerdoti iudei omnes obedire tenebantur cuiuscunq̃ cõditionis ac status existerent. Dr̃ enim in li .a. Deuto. 17. c. Qui supbierit nolens sacerdotis obedire imperio / morietur. Sup quo uerbo dicit Glo. q̃ cõdẽnatiõis sustinet s̃niam / qui contẽnit sũmi pont. obedientiam tanq̃ si cõtemneret dei omnipotentiam. Hier. etiam in sui libri principio Ecce inquit constitui te super gentes / ut euelles plantes;

.q. 2. q. 6. anterioꝝ .ff. de appel. l. 1. §. Si quis.
.r. đ. elect. c. l3. ĩ fi.
¶ Conclusio
¶ Conclusio
s. C. de ue. iu. enu. l. 2. §. oĩa / đ. p̃ben. li. 6. c. hi qui auctoritate.
.t. d. c. licet. đ elec.
.u. 19. d. eñuero & .c. nulli. 12. d. non decet &. seq. 22. d. đ cõstantinopolitana. 4. d. §. fi. 19. d si Romanoꝝ. 35. .q. 9. ueniã. 2. q. 6. decreto &. c. q sescit. x. d. suscipitis & .c. certũ. 25. q. 1. Generali &. c. oẽs de cõstitu. c. 1.
.x. đ. maio. & ob. Solite. 19. d. si Ro. C. mand. l. A p̃curatore.
y. 81. d. siq sũt p̃sb.
.z. 24. q. 1. oĩbus.
.a. q fi. sint leg. c. p uenerabi. §. rõib'

.A .1.Regũ .15.c.
.B.1.Regũ.12.c.
b .3.Regũ .21.c.
b .12 d.nõ .decet

c.đ trãsl.ꝑla.c.iter
&.c.l3.&.c.q̃rto.đ
elc.c.cũ iter.R.ut
lite nõ.cõt .qm̃ .§
si uero.7.q.1.sicut
uir .21.q.2. sic̃ una
d.7.q.1. sic̃ alteri⁹
.24.q.1.loqr̃.&.c.
.A.recta
e.24.q.1.rogamus
19.d.eniuero.18.q.
2.quã sit
f .c.uno.circa me-
diũ de sacra unct.
g .24.q.1. audiui-
mus.21.d.c.1.
h .80.d.c.2.
i.2.q.7.i sancta.24.
.q.1.hec ẽ fides &
.c.qm̃.c.1.đ hom.
in.6.de transl.ꝑl.
quanto
k.19.d.i memoriã
l.24 q.1.audiuim⁹
.c. pudenda & .c.
seq.
m .24.q.1.manet

Et .A. Samuel/Saulem .B.Natam/Dauit .b. Helias/Achab summus pontifex oziã Reges ob eoꝝ scelera rep̄hẽdere:ut ex libris regũ manifeste app3. ¶ Argu.20.

¶ Cõprobatur hoc per Bti .b. Calixti uerba ad ep̄os oẽs scribẽtis:Nõ decet inqt a capite mẽbra discedere/sed iuxta scripturę testimoniũ omnia mẽbra caput sequãr̃.nulli uero dubium est q̃.Apostolica ecclesia:mater sit omniũ ecclesiarum: a cuius regulis nullatenus uos cõuenit deuiare. Et sicut dei filius uenit facere uoluntatẽ patris sui : sic & uos implete uoluntatẽ matris ur̃e quę est ecclesia. Et dũ diitc Pontifex matris ur̃e ecclesię nullo modo intelligi põt nisi de uniuersali ecclesia p anahonomasiã singulari numero loquendo. Vna est.n.ecclesia in plures diffusa (ut p̄dixi) non autẽ de particularibus/ tum qa plurali locutiõe usus fuisset si de illis dicere uoluisset ad oẽs episcopos scribens/Tum quia ille nõ matres ep̄oꝝ sed coniuges a sacris canonibus .c. appellãtur ; uniuersalis autẽ ecclesia Mater ab eisdem .d.nuncupatur .Ro.itaq3 ecclesia seu Põtifex illi p̄sidens cũ sit illius.e. caput.f.Caput aũt totũ corpus regat tãq̃ dignius qui fieri põt ut illi subiiciatur.Nun pedes capiti impabunt? Supra illã ergo Põtificem esse app3/et fortius supra Cõciliũ uniuersalem ecclesiam ficte rep̄sentans. ¶ Argu.xxi.

¶ Summũ p̄terea sacerdotiũ Petro datum fuit / eiq3 prę omnibus & pro oĩbus datę .g. claues.Neq3 inter ipsos apostolos par fuit institutio sed unus oĩbus prefuit ex ipsius xp̄i admonitione iuxta Alex.2.& .h. clemẽtis sententiã/cuius uices pontificem gerere nõ est .i. ambiguũ.Ro. etiã ecclesia mr̃ est sacerdotalis dignitatis/Et ecclesiasticę magr̃ationis ut ex cõcilio.k. Caroli Imp.hr̃.Et ueram in ap̄licis sedibus cõstat esse ecclesiã ut inquit .l.Pelagius papa.Et nil erit ligatũ uel solutũ teste .m. leone pont.nisi q̃ beatus Petrus ligauerit aut soluerit/soli ergo petro : nõ ecclesię ligãdi soluendiq3 ptãtem cõcessam app3. Quia si ecclesię foret potestas hmõi a dño tributa utiq3 soli Petro data nou esset

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

quod auctoritati p̃dictę manifeste repugnare uidet / Nec
fieri potest ut potestas hõmi ecclesiæ/possit ullo modo cõ-
petere/ut infra latius ,pbabitur. Sacerdoti etiã principatum
& christianæ religionis caput xp̃s in urbe Ro. posuit : ut
canonũ .n. decreta affirmant;&aliqd supra tangitur. Porro
xp̃iana religio & sacerdotiũ cõpræhẽdit oẽs in uniuersali
ecclesia consistentes/ quippe quę ex duobus hominũ gene-
ribus clericis u3 & prophanis constare .o. dinoscitur. Ergo
uniuersalis ecclesiæ erit caput cũ non aliud sit quã fidelium
collectio ut & in.43.argu.infra latius dicetur. Argu.22.
¶ Confirmatur ulterius hęc ueritas ex uerbis .p. Leonis
Papæ dñtis xp̃m ideo dixisse Petro/ tu es Petrus;ut eterni
tẽpli ędificatio mirabili munere gratię dei in Petri solidita
te consistere. Porro istud ęterũ templum/ qd aliud est quã
ipsa unica ecclesia:quam app3 in petro fundatam;qnę & do
mus dei alibi .Q.uocatur:& uiuis ex lapidibus struit. Tẽ-
plum dei estis uos inquit.q. Apostolus:& quottidię hoc cã
tat ecclesia: quod quidẽ templum nõ in ecelesiæ robore di
citur permanere/sed in petri soliditate consistere :hoc autẽ
non foret uerũ si ecclesiæ claues date fuissent non Petro:
quia templi edificatio nullo modo in petro staret/ tanquã
in fundamẽto/ sed in eccl; consequens autẽ falsum esse ap-
paret ergo & antecedens. Probatur hoc etiam manifestius
ex .r. Grego. uerbis xp̃s namq3 ait super apostolicã petram
uniuersalem fundauit ecclesiã/ergo super petrum/ qui fuit
apostolus fundata est ecclesia. Verba.n. hęc de cristo nullo
modo possunt intelligi; quia nõ fuit apostolus/sed aposto
lorum dñs & magister; ut ex Io.euangelio .c.13.euidẽter
apparet. probatur hoc etiã manifestius ex auctoritate leonis
prefati dñtis. Verũ hanc petre istius sanctissimã firmitatem
eo ut diximus edificante constructã nimis uult impie uiola
re quisquis eius ptãtem tentat infringere. &c. Ecce ibi Leo
petrũ appellat petrã neq3 dexp̃o uerba illa possũt intelligi;
& rñ dicitur uniuersalis ecclesia in Petro fundata. Et licet

.n. c.fundamenta §.ne aũt d ele.i.6

.o. 12.q.2.duo sũt genera.

.p .19.d.ita.dñs d elec.c.fundamenta.li.6.

.Q. 24.q.1.oibus .q.1.ad.corith.3.c.

.r. 12.d.c.2.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.s.1.ad corinth.15.
c.21.d.c.1.đ.cõsec.
.d.2.re uera.
.t. 24.q.1.loqt &
.d.c. fũdaméta; &
.c.ita dominus.
.u. 1.d.c.fidelior.

Xp̃s ab Ap̃lo .s. Paulo & aliis sacris doctoribus petra ap-
pelletur/tamen & Petrus ipse dictus est petra: quia dominus
hunc inconsortium diuinę unitatis assumptum/id quod ip
se erat dominus uoluit nominati .t. dicens. Tu es Petrus/
& super hanc petram ędificabo ecclesiam meam; ut Cypri
anus martyr & Bonifa. viii. suis in epistolis decretalibus at-
testantur; Quibus & diuus .u. Ambrosius in homel. libro
primo clarius adstipulatur: inquiens Petrum ideo appella-
tum petram a domino dicente. Tu es Petrus: quia primus
in nationibus fidei firmamentum posuerit/ & tanq̃ saxum
immobile totius corporis xp̃ianitatis compagem molem
contineat. Si solus in consortium unitatis assumptus & pe-
tra nominatus totius corporis Christianitatis molem con-
tinet: totius ergo ecclesię/quæ nil aliud est q̃ Christianorum
collectio molem in se tenebit. Quis ergo audeat illi suisq;
successoribus Concilium pręferre? quod ex Christicolis &
uaria multipliciq; hominum/colluuie constare dinosci
tur. In quo fieri non potest/ut Christiani omnes conueni-
ant: qui ecclesiam ueram conficiunt/ Concilium autem fic-
te refert ecclesiam. Argumentum .23.

.x. 2.q.6.q se scit
& .c. Ideo .3.q.6.
dudũ.c. maiores i
princ.đ baptis.24.
.q.1.rogamus.
.y. 24.q.1.hec est
fides &.c. quotiẽs
clem .1.§.nos igit
đ sum.tri.d.c. ma
iores.
.a. đ p̃so.nõ.bap.
.c.2.đ fer.c.cappel
lanus đ diuor q̃to
.b. đ elec.c. signi
ficasti .25.q.1.§.his
ita.

¶ Cuncta etiam maiora negotia ad sedis apostolicæ de-
cisionem .x. spectant. Illa pręsertim quę fidei articulos tan
gunt/quorum decisio ad pontificem pertinet iuxta sancto-
rum patrum pontificumq; .y. sanctiones/eius etiam munus
est propriũ doctorũ inuicem uariantiũ altercationes cõtro-
uersiasq; .a. dirimere. Verũ hæc questio iam dudũ ab anti
quis pont. est terminata:sunt a Pascali .b. declarante statuen
teq; ẽt Conciliũ non posse imponere legẽ papæ/qđ facere
minime potuisset/si Conciliũ pont. superius ptãte extitisset.
Dicere aũt illũ tex. nõ loqui de pont sed de Ro. eccl. Ro.
uero eccl'am intelligi de papa cũ Card. est falsum omnino.
Tanta siquidẽ est inter Ro. eccl. pont. q; coniunctio/ut de
uno ad aliũ in eadem ẽt orõne sępe transitus fiat: & dictum
de uno de alio intelligatur: ut ex sacris Canonibus sępe

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.c. colligit. Canões insup manifeste dicũt Ro. eccl. pp Petrũ a dño dignitatis suę priuilegiũ accepisse dicẽte Nic. põt. d. Nemini de sedis apl'icę iudicio iudicare aut illius sniam re tractare permissum uз pp Ro. eccl. primatum xpi munere in beato Petro aplo diuinitus collatũ. Et .e. Gelasi. & hoc nimirum ait, p suo principatu quẽ beatus Petrus dñi uoce tenuit & tenebit. De priuilegiis Ro. ecclę concessis loquẽs ut illa Ro. eccl. ex persona Petri susceperit ¶ Fuit preterea illa fundata in persona petri adomino dicẽte. Tu es petrus ut .f. Nico. Anacle. Gelasiusq; ponti. tradidere. Quod & Caro. Imp. affirmans inquit .g. In memoriam beati petri Ro. eccl'am honoremus. Petri aũt priuilegia ipsius successoribus .h. competunt/ut pote quę illis a xpo in persona petri sunt data/ipsorumq; sanctiones non secus ac petri statuta uim habẽt/ut Aghatho pont. i. attestatur. Cardinales uero ipsius papę coadiutores & consultores sunt / & illius potestati .k. subiecti. Porro ipsum pont. ut .l. Stephanus. 5. ait Romanę ecclesię Christus pręesse uoluit/ pręest itaq; & Cardinalibus. Petrus etiam fm Leonem pont. a domino principatum accepit & Romana ecclesia in eius permanet .m. institutis ergo. Rom. ecclesia legem habet a petro. Petrus quoq; Romanę ecclesię dignitatẽ tribuit dum oriẽte relicto suã sedẽ in Italia trãstulit Romanaq; i urbe .n. collocauit. Itẽ sicut petrus fuit primus omnium Apostolorũ ita ecclesia suo nomine consecrata domino instituente prima sit & caput cæterarum ut .o. Iulius tradidit. Patet itaq; Romanam ecclesiam propter petrum priuilegium prelationis sortitã petrus uero illam regit & moderatur ut dominus que & ab eo fidei normã accepit ut .p. Lucius papa affirmat Cardinales itaq; pariformiter petri uel pont. traditiones ut subditi alii sequi tenentur (ut pxime dixi) & ẽt supra in. 19. argu. pleuius ẽ tractatũ. Pręterea si patriarchatus/ Epatus & oẽs cuiuscunq; ordinis dignitates petrus uel eius successor instituit/ut in. 19 argu. patebit: ergo & Cardinalatus ab eo instituta dignitas/quia qui omne dicit nihil .q. excludit;

.c. xi. d. c. si. 9. q. 3. aliorũ. c. ad. aplice ð re. iud. li. 6.
.d. 17. q. 4. nemini.
.e. 9. q. 3. cũcta. 1. infi. 21. d. quis.
.f. 22. d. c. 1. & 21. d .c. quamuis.
.g. 19. d. i memoriam.
.h. c. ad. aplice. §. nos igit ð re. iud. i. 6. c. p uenerabilẽ .§. rõibus q fil sint leg. Cle. pastoralis in fi. de re. iud.
.i. 19 d. sic oẽs.
.k. d. §. rõibus & .c. fũdamẽta .§. ð cet de elec. li. 6.
.l. 19. d. eni uero .24. q. 1. rogamus & .c. memor.
.m. dicto .c. rogamus.
.n. d. c. rogamus & .§. rationibus.
.o. 3. q. 6. dudum
.p. 24. q. 1. A recta .q. de maio. & .c. de solite.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Quare fieri non potest ut in eandem plenitudinem iurisditionis uel potestatis concurrant/ contraditioné quippe implicat manifeste q̃ idem subditus & dñs simul existat; neq̃ Papa diceretur habere plenitudinez potestatis solus / quod canonicis sanctionibus aperte contrariatur / uolentibus papam in potestatis plenitudinem/ alios uero in partem solicitudinis uocatos fuisse / ut in superioribus est probatum/ & inferius argu.28.clarius apparebit: Nec est bona similitudo Ep̃i quo ad capitulũ & papæ ad Card. ut q̃uis in Ep̃o resideat iurisditio/illam tamen sine capitulo exercere de iure nõ .r.p ossit; ita & iurisditio q̃uis sit penes papã/ sine Card. tamen illam exercere non ualeat: quia iurisditio Ep̃og̃ est a Pont. limitata qui potuit illis legem imponere & metam certam uel modũ statuere/ quem illis transgredi non licet/ Papæ aũt potestas a xp̃o est/ & amplissima/ nec aliquo modo limitata/ & soli Petro cõcessa nullo dato adiuncto/ quo cum iurisditionem concessam habeat exercere/ sicut in inferioribus reperitur/ qui in partem solicitudinis sunt uocati: non in plenitudinem potestatis quemadmodũ papa; quare diuersam inter hos omnes rationé esse apparet .s. Gelasius etiam de Petro & Paulo loquens. Romanaz inquit ecclesiã xp̃o dño consecrarunt/ eamq̃ omnibus urbibus in uniuerso mundo sua p̃ñtia/ atq̃ uenerando triumpho p̃tulerunt. Ex quibus patet Ro. eccl̃am propter Petrũ priuilegium sortitam non econtra. Præterea opinio Abb. & sequaciũ tollitur per .t. Inn. iii. decretalé ep̃l̃az/ ubi decidit constitutioné Alex. Papæ in Concilio ęditam non potuisse successori suo legem imponere. Tex. itaq̃ est ibi manifestus/ q̃ Conciliuz non potest imponere legem papæ. Papa ergo supra Concilium esse manifeste lucideq̃ apparet: Et ipsi Cardi. quo ad sup̃mam prærogatiuam & potestatis plenitudinem nil detrahunt Papæ uel conferunt: Neq̃ consuetudine q̃uis lõga posset induci ut in arduis etiãnuz illog̃ consensum requirere teneatur. Neq̃ propterea qui papã eligunt dicuntur ha-

.t. de his que fiũt a maio. parte .c.2. & d his q̃ fi. a p̃l. c. nouit & c. q̃to.

.s. 21. d. quamuis .22. d. c. 2.

.t. de elect. c. Innotuit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

bere iurisditionem cõem cum papa/quia istud ius eligendi cum a papa procedat potest eis illud auferre & alteri tribuere/sicut ius istud quo ad personas eligentiũ sæpe legitur uariatum: & hæc est cõis .u. doctorꝝ sententia / quod patet in dispensationibus & derogationibus quottidie a Pont. sine cõsensu Card. emanantibus: quibus & Conciliorꝝ sanctionibus sæpenumero derogatur: Contra quæ nullo modo posset dispẽsare si Concilia forent summo Pont. digniora. Inferior nanq; maioris legem nequit infringere: Et tamen uidemus papam contra statuta generalis Concilii quottidie .x. dispensare: ut ex uariis diuersisq; summorꝝ pont. cõstitutiõibus manifeste apparet. Plures quoq; summi pont. ut Calix. 3. Pius. 2. Paulus. 2. Iulius. 2. statuerunt/ non carere heresis suspitione appellantes ad futurum Concilium quippe cum (ut prædixi) appellatio non nisi ad superiorem fieri debeat s̃m legum Canonũq; decreta uulgaria/ appellans Concilium futurum/ superiorem appellare uidetur: quod tanq̃ falsum & erroneũ dicti pont. reprobarunt. ¶ Ex proxime dictis infertur/ q̄ quo ad supræmã potestatem Card. nihil conferunt uel detrahunt pont. ¶ Scdo q̄ papa potest derogare constitutionibus Concilii. ¶ Tertio q̄ a papa nõ potest q̄s ad Cõciliũ appellare. ¶ Quarto q̄ regimen eccl. nõ ẽ politicũ/neq; Aristocraticũ sed monarchicũ. Ar. 24

¶ Extat etiam expresse constitutio Martini. 5. in Concilio Constantieñ ædita ubi una cum patribus declarauit papam canonice electũ sup̃mam in eccl. potestatem habere/ contradicentes uero pro hereticis reputãdos. Ex qua determinatione manifeste infertur/ q̄ extra casuʒ heresis nullius nisi solius dei iudicio subiicitur. Nam si alicuius etiam Cõcilii iudicio subiicitur/non haberet suprẽmam potestatem sed ille qui haberet eum iudicare cum maioris sit officium iudicare (ut sæpe dixi) Et hoc idem uult Boni. 7. in extrauaganti unam sanctaʒ. Huic autem determinationi a summo pont. taʒ matura deliberatiõe factæ stare oportere: sacrorꝝ

.u. Io. an. domi. de sanctoge. in. c. sup eo. de here. in. 6. Abb. in. c. lr̃as ĩ. 5. col. de rest. spo. tex. in. c. 1. de scis. in. 6. no. glo. in. c. Ad ap̃lice d̃ re iu. eo. li. 9. q. 3. Cũcta. 1. & 2. c. Aliorꝝ. & c. p̄ principalem. Ab. in. c. 2. de cle. nõ res. Bellã. in. c. nõ liceat pape. 12. q. 2. Car. scti Sixti & Alex. in. c. ĩ istis. 4. d.

¶ Conclusio.
¶ Conclusio.
¶ Conclusio.
¶ Conclusio.

.x. d̃ elec. Innotuit d̃ cõces. p̄b. ppo suit p̄ host. Io. an. d. Anto. & al̃. de p̄bẽd. c. de multa glo. & doc. d̃ cap. mona. ex parte de fil. de p̄sb. ad extirpãdas. & c. pen. & fi. exces. p̄l. c. uno. li. 6. p̄ Io. an. & al̃ i. c. 1. d cõstit. in. 6.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Canonū auctoritate monemur. Superuacua itaq; uī hmōi disputatio/& heresim sapiens: uelle statuta & decisa a pont. retractare uel in dubium reuocare diuo .y. Hiero. id approbante. Ait enim ad pont. Damasum scribens cum successore piscatoris/& discipulo xp̄i loquor. Ego nullum premiu; nisi xp̄m sequens btitudini tuæ. i. cathedrę scti Petri cōmunionē cōsortior/ sup illā petrā fundatā ecclīa3 scio: quicūq; extra hāc domū agnū comederit ,pphanus ē: Si qs in arca nō fuerit pibit regnāte diluuio & ifra: quicūq; nō tecū colligit spargit. & dū dicit sup illā petrā/de Petro uī apte intelligendu3/ & nō de xp̄o: de quo nulla fuerat facta mentio in p̄cedētibus sicut de Petro/q & ipse dictus est petra; ut dictū est supra. z. Idem etiā ad eundē. Hæc est fides papa beatissime/quam in catholica didicimus ecclīa/quāq; semp tenuimus/in qua si minus perite aut parū caute positū est emendari cupimus a te/qui Petri sedem & fidem tenes: si autem hęc nostra confessio apostolatus tui iudicio comprobatur: quicūq; me culpare uoluerit se imperitum aut maliuolum/ idem etiam non catholicum sed hereticum comprobabit. Debent quoq; aliæ ecclesiæ uoluntatem sequi Ro. ecclesiæ ut .a. Calix. ait/& supra dixi. Illic enim ubi fuerit corpus/ congregabuntur & Aquilę: ut Saluator nī inquit/ & Hier. in priori auctoritate superinducta cōfirmat. Cui & Glo Io. astipulatur uolens per corpus Romanā/ per Aquilā ecclesias alias particulares intelligi: uerum Concilium ex illis particularibus constat per orbem diffusis. Statuta igitur papæ debet seruare Concilium/ergo apparet papam esse superiorem: quia inferior habet sequi legem superioris/non econtrario: ut dictū est sępius. ¶ Ex quibus p3 heresim incurrere uelle decisa a pont. & in dubiū reuocare. Argu. 25.

.y .24. q. 1. qm̄ uct⁹

.z .24. q. 1. hęc est fides.

.a .12. d. c. 2.

¶ Conclusio.

¶ Conciliū insuper si esset supra papam posset sine ipsius auctoritate congregari/quod aperte est. b. falsum: ut ex pluribus sanctoꝝ patrū decretis apparet: quinimo generalia cōcilia professione Ro. pont. c. roborantur/ semperq; in constitutionibus per Concilium promulgatis auctoritati papę

.b. 22. d. qua. traditione .3. q. 6. dudū .2. q. 6. ideo &. q. 5. mandastis &. c. auditū. 17. d. p totū. .c .16. d. ,ppter & .c. sextā. c. scā &. c. placuit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

defertur:ut ita demum sint ratę si ab eo probentur/ut cano
nes ipsi aperte .d. testantur. Præterea .e. Zozimus papa ait
Prima sedes unāquamq; synodū sua auctoritate firmauit.
Si pont. auctoritas in Concilii congregatione requiritur/li
quido constat de superioritate p̃eminentiaq; pont. Nullo
enim in actu cuiusuis auctoritas requiritur/nisi foret ille su-
perior/& ita iura tū .f. ciuilia/tū canonica statuere. Poterit
etiam illud postq̃ fuerit congregatum alio .g. trāsferre uel
dissoluere: ex quo Conciliorꝝ reuocandorꝝ solus potesta-
tem habet. Vna enim quę queres per easdem causas dissol-
uitur/per quas .h. nascitur: Dum tamen ex tali re manife-
stum ecclesiæ scandalum non sequeretur. Neq; uero Ro.
pontifices a Concilio auctoritatem primo habuerunt/sed a
xp̃o eis in persona Petri concessam: quam postmodum Cō
cilia ipsa approbarunt diuinæ maiestatis iudicium appro-
bantia: diuinamq; sequentia uoluntatem. Facto quippe p̃-
stiterunt quod xp̃s ipse fieri mandauerat. Sedi enim Rom.
ut ait .i. Syma. primū Petri ap̃li meritum deinde secuta ius-
sione domini Conciliorꝝ uenerandorꝝ auctoritas singula-
rem in ecclesiis tradidit potestatē .i. traditam approbauit
Dominicam iussionem secuta/cui & .k. Anacletus adstipu-
latur inquiens. Sacrosancta Ro. ecclesia ab ipso dn̄o nō ab
apostolis primatum obtinuit/& infra: Licet omnes essent
ap̃li/Petro a dn̄o tn̄ cōcessū est: & ipsi inter se uoluerūt id
ipsū ut reliq̃s oībus p̃esset ap̃lis/& cephas .i. caput & princi
patū teneret ap̃atus .b. Alex. ēt. Relatū est ait ad huius san
ctę & ap̃licę sedis apicē/cui sūmarꝝ dispositiōes cāꝝ & oīuꝫ
negotia eccl̃iaꝝ ab ip̃o dn̄o tradita sunt quasi ad caput ip̃o
dicēte. Tu es petrus. &c. Et .m. Gela. nullis synodicis cōsti-
tutionibus sed xp̃i uoce dicit Ro. eccl. cęteris p̃latā. Dici ēt
pōt papā/si de occulta heresi ꝓbabili tn̄ accusaretur/ primo
debere rogari ad Conciliū congregandū: ad eūq; illius cō-
gregationē spectare/ qa iure suo an̄ heresis detectionē & cō
dēnationē nō est priuandus/neq; illi obediētia subtrahen
da/ut sacri Ca. u. uolūt. Cū itaq; cōcilii cōgregatio ad Pōt.

.d .25. q. 1. §. his ita de elec. c. significa sti.
.e .25. q. 1. c. 1.
.f .l. 1. & .l. obligari .§. tutor .ff. de auc. tu .l. 1. & p to tū. C. eo. instit. eo. no. bar. in .l 1. §. si plures. ff. d̄ exercit & in .l. siquis in. § iussu; de acq. her. no. d. ant. & cano in. c. cū cōsuetudi nis de consuet.
.g .glo. in .c. ubi in princ. d̄ elec. i. 6 de elect. significa sti per doct.
.h d̄ reg. iu. c. 1. in antiq̃s & eo. ti. li. 6 nil tā naturale. ff. eo. l. nihil.
.i. 17. d. §. hinc ēt.
.k. 12. d. in nouo .22. d. c. 2.
.l. xi. q. 1. relatum
.m. 21. d. c. quāuis
.n. 8. q. 4. nonne .c. 1. & .2. cū ibi no. ut lite. pend. §. de clericis. 17. d.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

¶ Conclusio spectet priuari priuilegio hmõi nõ debebit. ¶ Ex quo īfert
ꝙ in cā heresis proprie primo cōgregatio Cōcilii ad pont.
¶ Conclusio specta: ex quo interim habeť pro papa. ¶ Infertur & aliud
non esse illi obedientiam interim subtrahendam/ut dicam
¶ Correlariū. proxime. ¶ Ex quo sequiť illius potestatem in nullo inte-
¶ Conclusio rim minui. ¶ Ex supradictis infertur papā posse Conciliū
dissoluere uel alio trāsferre nisi manifestum ecclesię scanda
lum immineret. ¶ Argumentum .26.

.a. 40.d.si papa. ¶ Vlterius ad premissorum robur .a. Boni.papæ marty
risqꝫ sñia in medium adducitur nolentis papā posse ab ullo
mortalium pręter heresis causā redargui: quæ auctoritas lꝫ
ab omnibus tum Theologis tum canonistis ad hoc soleat
allegari. uerum tamen (pace illorum dixerim) hoc ibi non
satis clare probatur. Verbū.n. redarguere & reprehendere
synonima sunt: quę potius uerbalem q̃ actualem castigatio
nem & correctionē significāt. Vnde paulus petrum rephen
.b. 2.q.7. paulus petrum. dit/ut ait .b. Hierony.& paulus ad Gala.2.c. Restitit petro
in faciē ecclesię/quia rephensibilis erat. & tamen non ꝑpte
rea condēnatus est petrus. uñ Beatus Thom.in.4. dist.19.
.q.2.argu.2.ad fi. Dicit ꝙ subditis lꝫ ꝑmittatur qñqꝫ prela-
tum rephendere/ non tamen illis ꝑmittitur condēnare: ue
rum ad ipsoꝶ superiorē est recurrendum: quod si dicať re
darguere seu rephendere idem importat ꝙ accusare/ hoc ē
.c. 2.q.7. Oues q̃ &.c. pręsumunt. falsum: quia ab .c. Eusebio papa ut diuersa ponuntur. Prete
rea Boni. non potuit per se legē facere qua successor ligare
tur/ nisi decretuꝫ suū ueteris uel noui testamēti foret aucto
ritate suffultū/quia par in parem nō habet impium. Nihilo
minus cōmunem opinionem tam Theologorum/ q̃ cano-
nistarum uerissimam puto/sed ex aliis infra latius deducen
dis: Secundū quam est ibi casus/ꝙ extra causā heresis papa
a concilio iudicari nō potest. Si.n. in causa heresis cōciliū
est iudex papę/ut doctores uolunt comuniter/& Bonif. di-
cit illum a nullo mortalium preterq̃ i causa heresis iudicā-
dum. utiqꝫ nec a cōcilio in alia q̃ in hęresis causa iudicabi.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

55

tur ut exceptio bona sit/atq; de.D. regula. Neq; enim bona est hęc exceptio. Omnis homo currit pręter asinū. Vnde cū tex. ille de Papa loquens dicit. Illius culpas pręsumat redarguere mortaliū nullus/nisi a fide deuius depræhēdatur. Igitur extra casum fidei a nullo mortaliū ;& sic a Concilio minime poterit iudicari; Etiam si crimen notoriū foret & manifestum/ac totam ecc̄liam scandalizans; quia dictio illa nisi in pręfata auctoritate apposita in casibus non exceptis .d. regulam firmat: ex quo tollitur responsio Abb. siculi/& nō nullorum uolentium Bonifatii auctoritatem loqui in negligente pontifice & non faciente/non autem in cōmittente uel facinora perpetrante/quorum diuersa est ratio. Dicitur enim ibi si inutilis & remissus suis in operibus depræhēdatur illius culpas redarguere pręsumat mortalium nullus Pro manifesto itaq; crimine damnari nequibit cum depræhensus in crimine de iure manifestus criminosus .e. nuncupetur. Pręterea simplex negatio/uel non factum nihil .E. ponit neq; est sub genere entis/nō potest ergo dici manifestum. Item hoc contra pręmissam auctoritatem esse uidetur/dum dicit ibi ;si papa inutilis & remissus in suis operibus deprærhendatur Opera quipe facientem presupponunt nihil uero facientem minime possunt cōpræhendere quia hic non dicit̃ operari: opus uero actuale exertitium significat; quod non facienti minime potest conuenire. Peccata igitur/quæ in operando consistunt/textus ille narrare uidetur. Et dum dicitur/ inutilis & remissus in suis operibus. &c. Dico q̄ inutilitas ista ita potest ex prauis operibus/sicut utilitas econuerso ex operum bonitatate in Christianum populum redundare. Potest etiam dici negligens facere per accidens/non corrigendo subditos delinquentes quia ut inquit .f. Gregorius: Pastor qui delinquentes non corrigit/tacendo occidit: & secundum ciuiles .F. leges non faciens ad quod tenetur contra illud dicitur facere. Et Iohannes papa ait .g. Culpam facientis habet; qui quod

O i

.D. l nā q̄ liqde .§ fi. đ. penu. leg.

.d. C. đ transac. l. actiōe &. ibi bar. bal. & moder. ff. đ pact. l. nisi.

.e. ff. đ fur. l. 4. & ibi Bar. no. doct. đ iudic. c. cū non ab hīoe

.E. glo. & doc. i. c. bōe primo đ elec. no. bla. in. l. đ qb⁹ i. 23. col. ff. đ legi.

.f. 45. d. ephesiis.

.F. ff. d. Reg. iu. l. q nō facit & q̄ in fraud. cō. l. i fraud not. Bal. in. l. đ q. b⁹ đ ldg. i. 23. col.

.g. 86. d. culpam.

potest corrigere negligit emendare/ Et rursũ/ qui crimina quę potest emendare non corrigit ipse .h .cõmittit:& dicet late in replicationibus ad responsionem aduersariorum. Ois quoq; negatio de iure in implicitam affirmatiuã potest .i. resolui. unde siue ex facto siue ex negligentia sua papa uniuersalem ecclesiam scandalizet trahendo populos innumerabilis in interitũ/quod scandalum apparet esse grauissimũ a nullo mortaliũ iudicari poterit/ nisi a fide deuius dephendatur: quod uerbum uidetur innuere/ q̃ nisi per manifesta hęresi possit accusari:contra Glo. Ioan. ibi & sequaces qa nõ dicitur dephendi / nisi manifestus criminosus (ut modo dixi) Bonif. itaq; tex. unum fidei casũ includens ad papæ damnationẽ cęteros uidetur .k. excludere. Impossibile est etiam papã de crimine notorio uel manifesto uel incorrigibilitate posse ab aliquo mortaliũ seu ab ipso Concilio condemnari ob defectum iurisditionis uel potestatis contra ipsum. Aut enim dicis ptãtem hanc a Christo Concilio attributam:& hoc est falsum/& nullibi scriptum reperitur:& qđ sanctorum patrũ decretis sancitũ non est superstitiosis adinuétionibus non est præsumendũ:ut sacri Canones .l. tradunt. Si uero a Conciliis datam affirmes/neq; hoc etiam factum legitur/neq; possunt quicq̃ contra Papam superiorem suũ statuere dempta heresis causa:quis etiam Conciliis ptãtem hanc legitur tribuisse? unde illam sumpsere? num a seipsis quod dictu est ridiculum uiriq; contrarium .M Quippe nemo potest sibiipsi iurisditionem tribuere:inter dantẽ enim & accipientem op; ut sit distinctio/ut est hoc de iure clarissimum. Porro si a summis pont. dicas fuisse concessam conciliis hmõi ptãtem:& hoc esse non potest/quia legem condendi facultatem papa non habet/qua successor ligetur:par quippe in parẽ non habet .m. imperiũ. Non potuisset ergo Bonif. uel quiuis alius Pont. statuere papã pro notorio crimine condẽnandũ cũ papa diuinę tm̃ legi .n. subiiciat. Pręterea si notoriũ crim̃ simoniæ uel alterius crimis cuiuscũq;

.h. 23.q.8. pterea.

.i. de renunt. c. sup hoc & ibi p.d. Anto. no. glo. & doc. in. c. bone. r. đ ele.

.k. de psumpt. nõ ne. ff. de iud. leg. cũ ptor. C. de procura. l. maritus.

.l. 2.q.5 Cõsuluisti de translat. pl. c. Inter.

.M. de insti. c. fi. ff de tut. & cu. da. ab his. l. ptor de baptis. c. debitũ. ff. de arb. l. sed & si. §. 2.

.m. de elec. Innotuit cum sim.

.n. 9.q.3. Aliorum & c. facta.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

p̃ter heresim nō pōt in uiā exceptionis oppositū pont. promotionem a duabus partibus Cardinaliū factam ullatenus impedire: ut est cōmunis .o. Canonistaꝝ & Theologoꝝ sententia/multo minus contra pontificē iam factum/& pro tali habitum & ueneratū poterit in uiam actionis deduci: quia cui denegatur exceptio multo magis & .p. actio & turpius eiicitur q̃ non admittitur hospes/ut iura dicunt cum ciuilia/tum .q. canonica. Cristus etiā math.23.c. super cathedram inquit Moysi sederunt scribę & pharisei: que uobis dicunt facite/Secundum opa eorum nolite facere/ Ecce ꝙ iubet obediri prelatis etiā notorie/ peccantibus sanā tñ doctrinam populo predicantibus/ opera .n. illoꝝ notoria erant/ex quo ab iis palam fiebant mala insup cum a cristo repræhendebant/& tamē illoꝝ doctrinę dicit esse parendū sic & fortius papę q̃uis malę uitę ex quo doctrinam dat fidei conformē erit obediendum. Ex quibus appꝫ Io. Glo. contrarium uolentē male dicere/& canonem Gelasii ab eo allegatum loqui in inferiore a papa/quia papa dicit nō esse toleranda facta ab aliis ecclesiam scandalizantia/ quorum diuersa est ratio quā in papa: qui nullius nisi dei potestati subiicitur/ & dato ꝙ loqueretur in papa non posset cōstitutio ab illo facta successori preiudicare ut proxime dixi/ & contra illam Glo. tenet Petrus de Pau. in .4. sententiaꝝ & Beatus Thom. eo li. d. 19. & .24. ubi dicit a deo tantum iudicandum. Augu. de ancho. in suo tractatu de potestate papæ. An.t Arch. flo. in .4. parte suæ sūmæ ti.23. dū tractat an papa pro quolibet crimine possit deponi. Card scti Sixti. & Card. r. Alex. s. Host. Io. an. & Ant. de bu. canonū interpretes eximii uolentes pro nullo crimine q̃uis grauissimo & notorio p̃ter heresim posse sumū pont. cōdemnari/ q̃uis .t. dicāt decet Papæ ecclesiam scandalizanti non esse parendum/ imo resistendum. Quare autē in causa heresis possit cōdemnari non in aliis criminibus/cum nonnulla sint crimina heresi grauiora: ut odium dei/blasfemia/& alia id ge

.o. de elet. c. licet glo. 79. d. si qs pecunia.

.p. de reg. iur. l. cui damus & de suppliciebus l. 1. §. qd ait .q. de iu. iu. c. quēadmodū. ff. de his qui sunt sui uel al. iu. l pře furioso

.r. in .d. c. Si papa & .15. d. in principio.

.s. de conces. pb. c pposuit. glo. in c. .1. de renunt. in .6.

.t. Inn. in. c. inquisitioni de sen. exc. & i. c. q̃to de cōsu.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

nus enumerata. Per beatũ Thom.2.se.q.24.ar.2. Maius p̄-
terea dãnũ affert tyranidẽ exercẽs ĩ subditosq; crudelis exi
stẽs/ ac bona illoꝝ diripiẽs/adulter/icestuosus/ homicida/
& alia id gen⁹ facinora patrãs ĩnumera/q̃ hẽticus q l; ĩ uno
fidei articulo peccet/aſs tñ uitã mitẽ ducat nulliq; noxiam.
.u. 24.q.1.c.1. In hoc magna iudicio meo difficultas uersatur. Io. nãq; .u.
Glo. quẽ maior canonistaꝝ pars sequitur asserit papã here-
ticum statim excõmunicationis sniam incurrere/ut cęteros
hereticos ipsoq; facto dignitate pontificia spoliatũ ac quo-
libet catholico minorem effectum/cui sententię Tho.in.4.
sententiaꝝ.d.19.q.2.ad fi. scd̄m nõnulloꝝ opinionem ad-
herere uidetur: Contra quã facit/quia pene a iure hereticis
inflicte cum sint ab homine papã non ligant: ut supra di-
xi: Quare alia põt urgentior rõ assignari/quę talis existit.
Nã ptãs data Petro cũ in fide fuerit principaliter fundata:
quia caro & sanguis non reuelauit tibi/sed pater meus.&c.
.x. 21.d.c.1. Et super hanc petra;.&c. Math 16. Et pro fide Petri xp̄s .x.
orauerit Lucæ.22. Inq; eo fundamentum fidei stabiliuerit:
.y. 50.d. Fidelior ut inquit .y. Ambrosius. Incidens autem in heresim a fide
deuiet/extraq; ecclesię membra illiusq; unitatem constitua
.z. 24.q.1. audiui tur; ut inquiunt .a. Canones: qui fieri potest/ut eius sit ca-
mus.c. memor.c. put cuius non sit membrum: Intus enim ecclesiã & extra
dicim⁹.c.qm̃.c.pu simul esse nõ põt: ut btũs .b. Cypri. affirmat. q si dicatur
denda & seq. & c. nõ esse oĩno infidelẽ pp baptismi carecterẽ indelebilẽ;& p
qcũq;.8.d.quo iur consequens aliquo mõ intra ecclam/cũ hereticus ẽt possit
93.c.qui petri. sacramenta in forma ecclę ministrare: ut Theologi canoni
.b. 24.q.1.dicim⁹ stęq; .c. affirmant. Rñderi põt q caracterẽ inuitus retinet
.c. 1.q.1. sacramẽ fidem aũt uoluntarie ab se abdicat qd̄ põt/sola.n. uolũtate
ta &.c. extra.24.q qs fit .D. hereticus & infidelis: quo fit ut id qd̄ principa-r
.1. Miramur. btũs rõe fidei pont. datur ab se ẽt tacite abdicare uideaf: ipsa;.s.
Tho.in.4. sent.d. ptãtem pont. oĩbus in persona Petri datã pp solũ fidei fun
.19.&.13.no. i.c.2. damentum: quo deficiente & ipsa potestas eidem compe-
de pen.in.6. tens op; ut corruat: quia deficiente causa finali concessiõis
D. 19.d.anastasi⁹. factę Petro & successoribus debet cessare effectus u; ipsa cõ

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

57

cessio:ut iura .d. uolũt. Item sicut papa põt exp̃sse uerbis papatui renũtiare/ut Celestinus .e. decreuit/Ita debet posse & tacite/quia taciti & expressi in hoc idem est iudiciũ:quippe tacita renuntiatio eandem quã expressa de iure uim .f. habet. Quin immo dicunt Canones plus esse facto ipso/q̃ uerbo renũtiare: Papa igitur abiurando fidem suæ potestatis fundamentũ atq̃ originem: Potestatem quoq̃ ipsã abiurare uidetur. Cum enim ea nihil aliud sit/q̃ ius ligandi & soluendi cuius hereticus omnino est .g. incapax tacite illã abnegare censetur. Regula siquidẽ iuris est naturali rationi ueritatiq̃ inixa dicẽs/ q̃ eligens unum ex contrariis alteri renũtiare .h. uidetur: & sublato principali fidei fundamento accessorium illi inherens destructum .i. uidetur. Et secundum aliquos prędicta procedunt in Papa in heresiã damnatam incidẽte inq̃ ea perseuerante. Contra premissa tamen uidetur facere quod de Marcellino .k. legitur: Qui licet fidem abnegauerit papatu tamen minime dicitur fuisse priuatus/sed ab omnibus episcopis absolutus. Igitur uerum non est Papam propter heresim papatũ ipso iure amittere .l. Doctores præterea dicunt/papam corrigentem se statim dignitatem pontificiam retinere. Ad hęc secundum Io.M. Glo. potest responderi/primo q̃ metus mortis/qui etiam constantem uirum quemlibet mouisset illum/excusauit a pena priuationis ipso facto incurrenda: licet autem debeat quilibet omnia mala pati potius q̃ malo .N. cõsentire: hoc tamen peccatũ intelligitur qui apud deũ metu peccans non excusat/quanq̃ beneficiũ ecclesiasticũ ex iuris benignitate retineat qui per metum .n. apostasiam incurrit. Vnde papa nõ debet esse deterioris cõditionis q̃ alius. Cõtra qđ tñ facit/quia ut ait .o. Hilarius grauiora facit peccata sublimitas peccantiũ/& Chriso. Hõ xp̃ianus pp duo fortiter cadit i peccatũ / aut pp magnitudinem peccati uel altitudinem dignitatis/& Symachus. Vilissimus quisq̃ pudandus est/nisi p̃cellat scia & sanctitate q est honore p̃stantior.

.d. de appel.c.cũ cessãte ubi p̃ doc. .l.2.§.fi. & ibi per Bar.ff.de.donat. no.Cy.& Bal. i.l. gñaliter.C.đ. episco.& cle.
e. đ renũ li.6.c.i.
.f. de off.del.c. gratũ de appel.c. dilecti.prio cũ gl. &.c.sollicitudinẽ in fi.tex. aptus. & ibi glo.& doc. in .c.3.de his q̃ fiunt a maio.par.c.c.fi. & ibi glo. de uita & hon.cle.
.g. 24.q.1.c.acatius.c.audiuimus.c quicũq̃.c. dicim⁹ de pen.d.1.Verbũ
.h. ff.de inoff.te. .l si suspecta .§. 1. ex.l.mater no. gl. in.d.c.3.đ his q̃ fi. a ma.par.c.
.i. de reg.li.6. Accessoriũ.&.ff.eo.l cũ principale cuã uulgar bus.
.k. 21.d.c.nũc aũt
.l.glo.in.d.c.si papa Vgol.&.alii.
.M. in.c.nũc autẽ 21.d.
.N. qđ metrus cã .c. sacris.
.n. 50.d pbr̃os.
o. 25 q.1.nulli.40 d.hõ.1 q.1. uilissimus.

Vnde potest & aliter respouderi/ꝙ licet Marcellinus fuerit ipso facto per abnegationem suam s̄m premissa pontificia dignitate priuatus/suam tamen ob penitudinem Epoꝝ synodus uenerando/illū ut papā uidetur tacite in pont. reelegisse/maxime quia in habentibus symbolū facilior est .p. transitus propter præcedentis pontificatus reliquias quę licet de facto/in illo tamen adhuc uigebant. ꝙ si dicas nullam ibi reelectionis hmōi mentionē apparere/ dico illaꝫ satis ex facto ipsoꝝ constare dum illi ut pont. detulerunt illi us etiam casum miserati/qui metu mortis peccauerat: unde plus est facto aliquid demonstrare q̄ uerbis / ut tum leges / tum .q. Canones hoc aperte testantur. Quare si collegium Cardinaliū unanimiter sponte & libere sede uacāte aliquē intronizaret/& ut Pont. nulla electione pręcedēte uenerare tur: Quis dubitaret quin ille Pont. r. esset: utpote spiritus sancti instinctu electus: qui oēm humanam solemnitatem dissoluit/ut sacri aiūt doctores qppe q̄ spiritu dei agunt/nō sunt sub lege ut ait .R. apostolus. Hęc.n. realis esset electio & maioris efficatiæ q̄ uerbalis/ eo magis quo magis facta uerbis anteponenda uidentur: uerba etiā sunt/ ut .s. Phūs ait. eoꝝ quę sunt in animo passionū notę: ex quo igitur de aīo constat frustra uerba requiruntur/ quia uerba intētioni non intentio uerbis debent inseruire/ ut sacri inquiunt .t. canones. Quāobrem prēs illi spiritu sancto ducti Marcellinum ut papā uenerantes in pont. reelegisse uidentur: unde & papa si corā omnibus Cardina. erroem suum confessus ab eisdem pro papa uenerāretur: esset idem dn̄dum/ꝙ dictum est de Marcellino. Potest & aliter responderi ad cōtrarium/ quod licet quantū in se est/uideatur pepatui renūciasse damnatam heresim incurrens: quia tam̄ eo tempore nō dum emanauerat constitutio Celestini/ uolentis papā posse papatui libere renunciare: quod idem importat/ꝙ nullius .u. licentia requisita poterat dubitari an talis renunciatio teneret a solo pontifice facta/&uidebatur non ualere

.p. ff. de rei uen. .l. in rem. §. itē q̄cunqꝫ Arist. de. generа. & corru. li. 2.

.q. ff. de legibus .l. de qbus no. glo .in. d. c. 3. de his q̄ sunt a ma. par. c. ubi plene habetur .r. Hostl. d. Ant. & alii i. c. licet. d. elec.

.R. de regul. c. licet.

.s. 1. pieremias. ff d̄ supel. lec. leg. l. labeo.

.t. d̄ apel. secūdo reqris. ff. de adimēd. leg. l. 3. in fi. cum sim.

.u. d̄ pbē. in. 6. c. licet eps & cle. du dū d̄ sepult. i uerbo libere.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

58

quodq; ecclesiæ sue sponsæ deberet interuenire consensus unde cum non fuerit ab episcopis noie ecclesiæ acceptata constat Mercellinum remansisse papam tacitamq; illius renunciationē minime ualuisse/ q̄ secus nunc foret ob cōstitutionem prędictam papa damnatam heresim incurrente Et lʒ opinio Ioan. & sequatium sit magis cōmunis/ & per. p̄missa satis de iure substentabilis, uidetur attamen rigorosior. Vnde alii dixerūt quod non ipso facto papa ob heresim papatu est priuatus sed priuandus / si in illa obstinate pseueret. Nam licet iurisditio data papę sit a deo immediate; q̄ tamen huic uel illi detur ex facto hominū pendet eligentium .s. & electi consensu/ unde & in disolutione coniunctionis hmōi factū hominis debet interuenire/quia ois res p quascunq; causas nascitur per easdem .x. disoluitur: sed hęc ratio per Anacletū tollitur dicentē .y. Eiectionem pont. sibi dn̄m reseruasse/ lʒ electionem illoꝝ sacerdotibus concesserit. unde dicit ibi Glo. Io. fallere regulam illam in Ro. pont. quod ad quem spectat institutio pertinet & destitutio. quare q̄ propter heresim possit deponi nulla humana lege fieri pōt cum ipse sit supra omne ius positiuum possitq; illud ad libitum tollere & .z. moderari. Diuina itaq; lege opus est que illū in causa heresis humano subdat iuditio. Expressa autem nullibi reperitur: auctoritas .n. sacrę scripturę dicit solum hereticū uitandū nullam in eum dās propterea superioritatē/ ut patet ad Titū .3. c. & ad Galath. .1. Et ad Thessalon .3. & .2. ad Corinth 6. Porro ex diuini iuris interp̄tatione tantum potest hoc/ quia ut supra dixi potestas data Petro & successoribus cum fuerit in fide/ fundata illaq; fuerit finalis causa concessionis hmōi/ ut ex christi uerbis apparet/ eiusdē etiam mens fuisse uidetur ut fide cessante in pontifice cesset & preuilegium illi ob fidem concessum: quia iura dicunt q̄ cessante causa priuilegii debet cessere .u. priuilegiū sicut & p abusum & per actum illi contrariū .x. similiter etiā priuilegiū perditur & hoc suade

.x. de Reg. uir. c. 1. & .ff. eo. l. nihil tam naturale.
.y. 79. d. c. fi.
.z. 9 q. 3. cūcta. 1. & . c. alioꝝ de cōces. p̄bē. proposuit.
.u. l. Titia scio. §. usuras. ff. d leg. 2.
.x. xi. q. 3. priuilegiū d priuileg. c. si de terra. d cōst. . c. cū accessissent.

ubiq;

tut naurali iuris dictamine / cui papa etiam subest / ut qui ingratus est dño beneficētia dñica spolie† illius serui instar in euangelica parabola a Matheo .c.18 descripti / quem dñs ut ingratum & beneficiis sibi prestitis exauctoratū compeditūq; etiam obscuro ac tenebroso carceri mancipauit. Et ideo Bonif. papa & martyr diuini iuris mentem interpretatus statuit pont. posse de heresi accusari & hoc procedit retento cōmuni intellectu doctorum ad illum tex. Vnde cōstitutio illa papam nō ligat ut decretum papæ simplex: qa par in parem non habet imperiū / sed tanq̄ diuinam legem interpretantis que quidem cum ab omnibus sit recepta / & usu approbata fideiq; causam manifeste cōtineat pont. qué uis ligabit. Potest nāq; pont. diuinam legē .x. interpretari ꝙ si dicas poterit & alius pont. contrariam interpretationem facere / legat Gregoriū dñtem .y. Si ea destruerē quę antecessores nostri statuerunt / non constructor sed euersor esse cōbrobarer. Et .z. Zosimus contra statuta pr̄um condere uel mutare / nec huius quidem sedis potest auctoritas & .a. Nicolaus papa dicit ꝙ Ro. pont. quę bene diffinita sunt retractare non potest maxime in cōcernentibus fidem & ecclesiæ statum uniuersalem / quo casu pont. statuta pr̄ntium sequi tenetur: quę .n. ad perpetuam generaliter ordinata sunt utilitatem nulla cōmutatione uarientur / ut inqt .b. pont. Leo. Lex quoq; dicit minime esse mutanda: quę interp̄rationem certam semper .B. habuere. Preterea si infidelitas impedimentum causat in initio quia infidelis est & .C. ineligibilis ad papatū / deficit .n. fundamentū principale propter ꝙ .s. fides / ergo idem fidei impedimentū ex post facto superueniens debet operari ad depositionē ipsius / quia hęc infidelitatis qualitas contrariatur expresse cōditioni papatus & quando res deuenit ad eum casū a quo non potest incipere debet .c. uitiari / si eadem causa subest per omnia in destructione illius: quę si fuisset ab initio res ipsa minime perfici potuisset. Et ex iis p3 rō quare secus in

.x. d̄ restit. spol. c. lrās d̄ iudic. nouit & utrobiq; no. p canon.
.y. 25. q. 1. si ea.
.z. 25. q. 1. contra.
.a. 35. q. 9. sn̄ia3.
.b. 25. q. 1. q̄ ad p. petuā & .c. sūt qui dam & .c. nulli. & .q. 2. c. 2.
.B. ff. de legibus .l. minime.
.C. doc. in .d. c. licet de elec.
.c. ff. ad .l. aql. l. qa ī eū & d̄ uerbo ob. l. existimo & .l. pluribus .§. 1. & ibi bar. & doc.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

cauſa hereſis q̃ in aliis criminibus in Papa hoc ſtatutũ repe
riatur/quia fides in formis requirit ad eſſe ſubſtãtiale papæ.
Mores autem boni uel mali ſunt ad bene eſſe illius. Vnde
adulter/homicida/& alia id genus cõmittens facinora ſupe
rius enarrata retinet fidem informẽ/hereticus nõ quia cũ
hæc in animo & in uoluntate conſiſtat/ſola uoluntate illã
poteſt a ſe adicare q̃tum in ſe eſt/ſtatũq; & conditionẽ mu
tat factus de fideli infidelis q̃uis inuitus caracterẽ retineat
ĩdelebilẽ. Itẽ ſicut pmutationẽ ſtatus pſonę ut deptationẽ
uel ſeruitutẽ ſm ciuiles leges pfana dignitas .d. pditur. ita
& pmutationẽ pſonę de fidelitate ad infidelitatẽ põtificia
dignitas debet amitti/cũ infidelitas huiõi dignitati pdictę
expſſe 9rietur. Ex pxime dictis infert q; q̃uis papa incidat
in hereſim dãnatã/nõ incurrit ipſo facto pœnas a iure cõi
9 hereticos pmulgatas/quia cũ diuinę tñ ſit legi ſubiectus
humãis decretis ligari nõ poterit: cũ par in parẽ ĩperiũ nõ
hẽat/ut ſępe dixi. Quis ãt in cã hereſis tũc ſit iudex: l; doc
tores .e. cõiter dicant eſſe Conciliũ nullibi/hoc tñ de iure
expreſſe cautũ reperitur. Congruentius uideret dicendum
Card. hanc poteſtatẽ cõpetere/quia cũ ad eos ſpectet Põt.
ĩſtitutio ſeu electio ad eoſdẽ ĩ caſu pmiſſo q eſt hereſis pti
nere deberet illius deſtitutio/quia in hñtibus ſymbolũ faci
lior ẽ trãſitus/ut ſupra dixi. Decreta ẽt Cano. dicũt deſtitu
tionẽ eidẽ debere cõcedi cui cõpetit .f. inſtitutio/& q̃uis re
gula hęc ſm .g. Glo. in Pont. locũ nõ hẽat/illud eſt uerũ re
gulariter/qa papa a nullo põt deſtitui/uer dato caſu quo
poſſit deponi: nõ uideo rõẽ cur regula cõis locũ nõ hẽat:
& ubi eadẽ rõ idẽ ius eẽ pariformiter .h. d; ſed cõcilio nul
la reperit data facultas eligẽdi inſtituẽdiq; Pont. ergo mul
to minus Pont. deponendi facultas ullo modo poteſt dici
illi cõceſſa: q; ſi Card. aliquã ob cauſam forent ſuſpecti/tũc
illi qbus de iure antiquo electio Põt. cõpetebat .i. clerus. ſ.
romanus de hoc deberet cognoſcere: res .n. de facili ad ſuã
naturã .k. redit. Cõis tñ cõſuetudo obtinuit ita canonicas

.d. Inſtit. de Capit. diuin. §. 1. ff. co .l. 12. & .3.
.e. Glo. 2. q. 7. ſicut inqt. 79. d. ſi duo. 19. d. anaſtaſius. 15. d. Sicut.
.f. de here. c. cũ ex iniũcto in fi. c. 1. & .2. de capel. mon.
.g. 79. d. c. fi.
.h. ff. ad. l. aquil. l. illud. & de uerb. l. A tito.
.i. lxiii. d. c. quia & c. ego Ludouicus. c. conſtitutio & c. ſacro.
.k. ff. de pact. l. ſi unus. §. pact9 uerſ. qđ & in ſpẽ inſtit. de act. §. fuerat. l. una. §. accedit. C. đ rei ux. ac.

sanctiones interpretata ut Concilium uniuersale sit iudex/a qua non est recedendum/minimeque sunt mutanda quę certam interpraetationem semper habuere/ut paulo ante dixi.

Conclusio. ¶ Ex supradictis sequitur una conclusio / q papa pro causa

Conclusio. heresis tm̄ uel apostasia potest condemnari. ¶ Altera/q p nullo crimine manifesto & notorio ecclam scandalizante

Conclusio. poterit iudicari. ¶ Tertia/q neque pp incorrigibilitatē pore

Conclusio. rit deponi. ¶ Quarta/q nulla noui testa. auctoritate exp̄s

Conclusio. se cautū reperitur papā posse pro heresi deponi. ¶ Quinta q papa pro heresi possit deponi ex tacita iuris diuini mente procedit a sanctis patribus interpretata/ cui interpretationi

Conclusio. est standū omnino. ¶ Sexta / q papa incidens in heresim damnatam non incurrit ipso factu pœnas a iure cōi contra hereticos promulgatas. ¶ Argu.27.

.l. 79.d.c.si. ¶ Eiectionem insuper summorum pont. ut ait .l. Anaclet. sibi dn̄s referuauit: Concilio ergo supra papā ptās non cōpetit dei tm̄ iudicio reseruata. Pręterea si post deum imedia

.m. 40.d. si papa te est .m. Pont. ergo primus in eccła: pest itaque ecclæ & for

de transl. pl. c. qto tius Concilio ficte totā ecclam rep̄sentanti. Fieri enim nō

&.c.l3.c.p uenera potest ut ibi fideles omnes intersint: ex quibus ecclesię ipsi

bilem.§. rōibus q us uerę uniuersitas constare .n. dinoscitur. Si ueræ ecclesiæ

fil. sint leg. uniuersalis caput summus est pont. habens primatū & prin

n. c.1.§. una đ sū. cipatum super totam eccl. Maior quoque & superior est oibus

tri. de consec .d.1. ut supra ostendi/& infra latius dicetur argu.45. apparet ma

Ecclesia. nifeste illū maiorem esse Cōcilio ficte ecclam rep̄sentante.

.o. 8.d. ueritate đ Fictio quippe ueritati cędat .o. necesse est/ & iuxta pphetæ

su. cal. Cū causam Esdræ iniam p. ueritats uiuit in æternū. Neque mirum hoc

.p. c.xi.d. consue uideri debet: cum & xp̄s ueritas sit: ut in Euangelio ipse te

tudo. statur .q. dicens. Ego sū uia ueritas & uita. Io.14.c. Ar.28.

q. xi.d q cōtēpta ¶ Videtur insuper absonū fideique contrariū/ asserere papā subesse Concilio: Quicūque enim priuilegiū Ro. ecclæ a xp̄o traditum auferre conatur hereticus censeri debet/ ut Nico

.r. 22.d. omnes.19 pont. indubitanter hoc affirmans ait .r. Non dubiū est quia

.d. ita dn̄s quisquis cuilibet ecclesiæ ius suū detrahit iniustitiam facit/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Qui aũt Ro.ecclesiæ priuilegiũ ab ipso summo oĩum eccl. capite traditũ auferre conať: hic ꝓculdubio in heresim labitur. Fidem quippe uiolat: qui aduersus illam facit: quæ est mater fidei & ipsi contumax inuenitur/qui eam cunctis ecclesiis ꝑtulisse cognoscitur. Sed ut supra probaui ar. 21. & dicam latius infra ar. 43 Ro. eccl. mater & caput oĩum eccl. a christo speciali priuilegio cõstituta summoq; pont. super omnes mortales uniuersalem militantẽ ecclesiã referentes ab eodẽ sũma iurisditio cum ptãtis. s. plenitudie attributa. Dicens igĩ papam subesse cõcilio aufert plenitudinẽ ptãtis & sic priuilegium illi cõcessum: qui. n. fieri potest ut q alteri subiicitur/ is cẽseatur habere plenitudinem ptãtis uel cui alter ꝑsit ipse caput eiusdem esse dicatur. t. Cõtrariant hęc inuicem manifeste/ uel duo tunc capita ut sint op; unum pontificis/alterum cõcilii qđ ecclesiasticæ unitati repugnat & a xp̃i fide est penitus alienũ sanctorumq; decretis cõtrarium Duo etiam pastores tunc erunt q̃ euangelicę ueritati Io. x. c. aperte repugnat dicentis. Vnũ ouile erit & unus pastor. Vna est ꝑterea ecclesia immaculata una columba/ fõs uiuus hortus irriguus/ut in . u cantic. ꝓp̃ha testatur. Vel si unũ caput eẽ affirmes aut illi pareas necesse ẽ /uel eo contẽpto in apertam heresim dilabaris. Firmitatẽ præterea perpetuam & immobilem stabilitatem aufert ecclesiæ / cõtrariũ asserens. nam cũ papa sit firmamentũ/ & totius ecclesiæ caput ut in argu. 45. clarius ostendetur. si foret concilium supra papam posset statuta & cõstitutiones illius infringere/ sicq; pontificiæ sanctiões & decreta infirma essent ac minus stabilia/ut alieno ex nutu ptãteq; pendentia. qđ sanctoꝝ x; decretis repugnare ac symbolo ipsi manifeste cõtrariari uidetur asserenti unã sanctam ecclesiam. Id uero aliud nihil sanat q̃ firmam uel stabilem: cuius caput (ut predixi) est Petrus eiusq; successor. Inn. etiã . y. pont. 3. asserit a xp̃i ouile fore alienũ qui petrũ & successores magistros non recognosceret & pastores; quod si eccľa foret superior nõ dice-

.s. 2. q. 6 Decreto & seq. đ auc & usu pal. Ad honorem 3 q. 6. Multum de pẽ. & re. cũ ex eo. in fi. Cle. pastoraľ in fi de re iu. Tho. in tractatu contra errores heret q. 68 .t. 24 q. 1. Didicimus cũ glo. i uerbo a se ortus.

.u. 5. c. 24. q. 1. Loquiť. & . a. oĩbus & . c. didicimus. c. pudenda & . c. scisma in fi.

.x. 25 q. 1. Generali & . c. seq 2. q. 6. q se scit.

.y. de maio. & obe. c. solite.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

retur papa magister & pastor cum ab illa uelut supiore de
beret regi & moderari q̄ uero ptātis plenitudinē in totam
eccl. militantē papa accepit ultra pdicta p3 / Tū auc̄te xpi di
.z. Math.16.c.24. | c̄ctis.z.quodcūq3 ligaueris &c/ Tum rōe. Nā ut supra dixi
q.1.quodcunq3. | in.1.argu. pro hac pte adducto sicut in qualibet Rep. euenit
in qua necesse est aliquem ponere præsidentē ad quem spe-
ctet uel p se uel per aliū de quolibet iudicare : quemadmo-
dum debeat gubernari/debitūq3 in finem dirigi/ac cōmune
Reip. bonū; Id uero fieri non potest/nisi is amplam ptātem
habeat super quolibet de Rep. sententiandi & terminandi
q̄liter qsq3 debeat regi / pœnasq3 ac pmia p cuiusq3 merito
decernēdi: Ita & in Rep. xpiana nnū pesse op3 sūmā in cęte
ros ptātem hñte3 ad ea pagēda p q̄ hō in deū uelut ultimū
finē dirigat/ nō mō in iis q ad iudiciale forū ptinēt/ s3 ad
cōsciē forū spectātibus/quia utroq3 mō hoiem in deū ordi
nari op3 uelut ultimū finē oiu3 sm modū xpianę Reip. cō
uenientē/quia hoc pacto ordinauit deus hoiem sm ptāte3
ecclesiasticā iudicio psidentis subiicere. Verū nullus talis ē
psidens pter papā/qui hāc ordinandi in deū hois potentiā
.A. d̄ regular.c.l3 | habeat/quippe q supmā in eccl. dei ptāte3 hēt/ut .A. inn.3.
clare testat. Hēt ergo papa ptātem sententiādi de quocūq3
ad xpianā cōitate3 ptinente in oi casu: in utroq3 foro/ ueꝝ
hii oēs eccl. ufis sūt mēbra cōciliūq3 cōstituūt. Igr̄ de oībus
existētibus in cōcilio/& p ɔñs de toto Cōcilio iudicādi fa
cultatē hēbit/quia si hūc/& illū/& illū/& sic de aliis pōt iu
dicare & hii oēs sunt totū Conciliū: Totū itaq3 cōciliū po
terit iudicare/superiorē igr̄ illo esse app3: cū (ut supra dixi)
⁋ Conclusio. | minoris est iudicari / nō iudicare. ⁋ Ex pmissis infert una
cōclusio/q̄ negans plenitudinē ptātis esse totā penes papā
est hereticus. ⁋ Argumentum .29.

⁋ Sacerdotalis quoq3 ordo oēsq3 eccl'asticę dignitates a
Petro uel Ro. eccl. originē hūisse/tū sctoꝝ auctoritate mō
strat/tū ēt rōe manifeste app3. Hoc primū sacroꝝ Cano. te
a. 21. d. i nouo. | stimonio cōprobat Ana. papę dñtis. a. In nouo testamēto

61

post xp̄m dn̄m a Petro sacerdotalis cępit ordo/oēsq̃ ut.B. .B. 22.d.c.1.24.q.
Nic.Pa.inqt/siue p̄triarchę in cuiuslibet apicē siue metropo 1.Rogamus.
lis primatus aut ep̄atuū cathedras uel ec:sia℞ cuiuscūq̃ or-
dinis dignitatē īstituit Ro.eccl̄a .b. Lucius ēt & diuus Cle. .b. 80 d.c.1.&.2.
in eandē cōcurrūt sn̄ia₃/a qbus .C. Gre. minime dissentire .C. 12.d.c.p̄ceptis
uī inquiēs . Cum nulli dubium q̄ uon solum pontificalis
causatio/& oīs sctē spei Ro.eccl̄ię & religionis relatio ad
sedē Apost.quasi ad caput oiu₃ eccl.debuit referri/ & inde
normā assumere/un̄ sūpsit exordiū .c. Inn.ēt pōt.i.inter cę .c. xi.d c.fi.
tera ait:p̄serti₃ cū sit manifestū in oēm Italiā Galliā/Hispa
niā Affricā/atq̃ Siciliā/insulasq̃ interiacētes/ nullū institu
isse eccl̄as nisi quos ap̄lus Petrus aut successores eius cōsti-
tuerunt sacerdotes/legāt aūt si in iis p̄uinciis alius Ap̄lus
inuenitur/aut legiī docuisse:qđ si nō legūt qa nusq̄ inueni
unt op₃ hoc s.qui qđ eccl.Ro.custodit a quo principiū eos
accepisse nō dubiū est.&c.Quinimo & ipsa mī oium eccl.
xp̄i eccl̄a/fidei xp̄ianę normā i exordio ab ipsis aplō℞ xp̄i
principibus accepisse a .d Lucio pa. p̄hibeī / qđ nō nisi de .d. 24.q.1.A recta
Petro & Paulo intelligere uī .D.Amb.Hęc āt eccl.mī oiu₃ .D. 2.q.7.Beati.
nō p̄t nisi de uīi intelligi/quia illa est q̄ nō p̄t errare/ neq̃ a
fide deuiare cū p̄ illa dn̄s orauerit s̄m aduersario℞ sn̄iam.
P₃ ergo Petrū & Paulū fuisse originē & caput uīis eccl.l₃ pe
trus quo ad iurisditionis p̄tāte₃ paulū excederet; norma.n. E. 24.q.1.quotiēs
a maiore daī minori nō e͛/ut sępe dixi .E. Inn.ēt pōt.dicit
Petrū ep̄alis dignitatis & honoris auctorem fuisse. Beatus .e. 24.q.1.rogam⁹
quoq̃.e.Marcel.huic sn̄ię manifeste assentiī:dū ait maiora
oīa eelcsiastica negocia ad Ro.sedē referenda/ a qua sum-
psere principia.Rōe uero id on̄ditur:Nā dignitates eccle-
siasticas aut xp̄s imediate instituit/aut uniuersalis ecclesia:
aut xp̄s papa generali illius uicario mediante / sed nullibi
legitur illas fuisse a xp̄o immediate institutas ita determi- .f. 80.d.c.1.
minate & distincte sed a .f. Petro eiusq₃ successoribus/ tu₃
quo ad nomen/quia dignitatū nōnullę p̄triarchales uocanī
primę aliq̄/archiep̄ales seu metropolitanę plurimę nuncu

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

pantur: Aliȩ ep̄ales: aliæ parrochiales/ ac multiugis & uariis/id genus/ dignitatū nominibus appellantur/ tum quo ad populum tum quo ad territoriū/tum uero etiam quo ad utrunq; forum spectantia. Hoc & alia ratione cōprobatur quia si ordo predictaꝝ dignitatum fuisset a xp̄o imediate institutus/ non posset a papa alterari uel modo aliquo immutari/quia papa non potest xp̄i ordinationibus .g. cōtraire cuius contrariū quotidie tam de iure q̄ de cōsuetudine seruari uidemus/quia papa non solum cōfirmat omisso archiepiscopo: qui est medius/sed episcopatuum prouisiones dispositioni suȩ reseruat/ nouas preterea episcopales sedes sepe .h. erigit/ nouasq; creat ecclesiasticas dignitates qđ facere minime posset si imediate eas Christus instituisset. ꝙ autem dignitates hmōi nō sint ab uniuersali ecclesia institutȩ ut auctoritatem dante patet: quia potestas spiritualis ligandi & soluendi dirigendiq; hominē in ultimum suū finem: qui est deus/non potest ab humana ope largiri/cum munus diuinum existat/ per sacramentū .n. pœnitentiȩ datur gratia/ut dicam in argu.37. Porro gratia hȩc donū dei est/dicente .i. Psal. Grām & gloriam dabit dn̄s: op; igitur ut ea a xp̄o tribuatur/uel ab habente ptātem ab eodem. sed uniuersalis ecclesia nō est deus/neq; xp̄s: neq; ab illo potestatem accepit/Tum quia hoc nullibi scriptum reperit: Et qđ sanctoꝝ patrū documento sancitū non est/superstitiosa adinuentione non est p̄sumendum/ut .k. Steph papa affirmat: ū quia sequeretur absurdū ꝙ papa non posset sine cōcilio uel cōitate xp̄iana beneficia ecclesiastica dignitatesq; conferre. Hoc aūt falsum & erroneum esse quis neget?

Ex quo igitur ptātum inferioꝝ institutio non est a xp̄o immediate/neq; ab uniuersali ecclesia/restat ut a xp̄i uicario esse dicatur. Hoc & alia ratione roboratur/nā in unoquoq; ordine in eo in quo residet plenitudo potestatis seu uirtutis originaliter/dependet uirtus oīum in illo ordine subsequentium. Ro. autem Pont. est primus in ordine prelatoꝝ

.g. 25.q.1. que ad ꝑpetuā.&.c. Sunt quidā.&.c. omne &.c. cōtra.&.c. A sanctis.&.25.q.2.c. .2.15.d. Sicut.

.h. 13.q.2.c. ecclesias.16.q.1. felix & seq. de consec.d.1. de locoꝝ cū glo. no. de exces. p̄l.c. sicut & de cōstit. cū accessissent.

.i. psal.83.

.k. 2.q.5. cōsului. sti de transl. p̄l.c. inter.

62

ecclesię/habetq́ȝ in ea plenitudinem ptãtis: ut supra dictum est. ergo ab eo omnes ecclesiasticę ptãtes emanarunt. Hoc ẽt nũ exẽplo Exo. 18. & Nũ. xi. cõfirmat/ubi dñs dedisse legitur de spũ sancto/qui erat in Mose 70. uiris ab illo in adiutorium suũ electis/per quod significatur potestas regiminis a summo ecclesię p̃sidente in alios deriuãda: Vñ Dyon in. 5. li. celestis hierarch. dicit p prima media ultia illuminari/& in. x. ait oẽs hierarchias ordinesq́ȝ omnes esse cõnexos quę cõnexio non attenditur solũ per relationem unã ad ultimum finem/sed ſm ordinem distinctionis per primũ medium/& ultimũ ſm scientiam inq̃tum irradiatio extenditur procedendo a primo usq́ȝ ad ultimũ: ita in ecclesia militante papa per patriarchas Archiep̃os & alios descendẽdo usq́ȝ ad infimos gradus influit in omnia membra ecclesiæ: Quo circa status curatoꝝ/ut distinguitur a statu episcoporum uel papę / non fuit a xp̃o immediae institutus: neq́ȝ quo ad nomina dignitatũ neq́ȝ quo ad iurisditionis limitationẽ/sed ab illius uicario (ut p̃dixi) Verũ cũ oẽs ecclasticę dignitates uniuersalis eccl. mẽbra honorabiliora existãt: Et eędem ab apostolica sede exordium habuerint & originem qui fieri potest ut dicamus illa seu illis p̃sidentis iurisditionem a Pont. habitam contra eundem uelle exercere? Dici posset tunc illud prophetæ. Filios nutriui & exaltaui/ipsi autem spreuerunt me. & illud aliud. Impinguatus incrassatus est dilectus meus & recalcitreuit. Et quod Paulus ap̃lus inquit. c. 9. ad Roma. scribens. Nunquid uas potest dicere figulo cur me ita finxisti. quod & ab Isaia prius. 45. ac Hiere. 18. c. dictũ reperitur. Igi tur multo minus & alii inferiores xp̃ianam remp. & militãtem ecclam constituentes: quibus omnis interdicta est clericos iudicandi ptãs poterunt summum Pont. condemnare. ¶ Argu. 30.

¶ Iurisditionẽ quoq́ȝ & uniuersalẽ Papę ptãtem ab ipso xp̃o nulloq́ȝ alio habuisse originem/ cũ & auctoritate/tum & ratione euidentissima cõprobatur. Euangelica primum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

hoc patet auctoritate illa ut Tu es Petrus. Et quodcunqꝫ li-
.L. iud.c.nouit. gauerit &c. Et illa alia pasce oues meas &c. .L. Inno. ĉt .3.
afferit pontificis ptātem ex deo non ex hoīe dependere. Cō
firmaẜ hoc & aliis cōpluribus supra sępius allegatis. Ar.xi.
& ꝓximo supra deducto. Rōe uero id ostenditur: qa hęc iu
risditio uel a papa uel a xp̄iana uniuersitate/uel a christo di
citur instituta. dici autem nullo modo potest a primo insti
tuta / qa papa ut uicarius / & ab alio sibi traditam exercet
.m. đ offic.uica. .c. sua. hmōi ptāteȝ quam nec ampliare potest nec .m. restringere
ultra modum sibi a dn̄o pręstitutū Qui autem ptāteȝ per se
habet/ illam potest pro suę uoluntatis arbitrio moderari/
restringere ac etiā funditus abolere qđ uicario nō lȝ. Nemo
.n. 1.q.7.diabertū .ff. đ acq.re.do.l. traditio cum simi libus. pręterea sibi ipsi potest ullam ptāteȝ concedere qua idem
ipse careat .n. Nemo qppe dat quod nō habet. At papa hāc
per se ptātem habere non potest cum diuinum sit donum
oēmqꝫ humanam superans facultatem / oēmqꝫ mortalem
ptātem excedens p illam qppe homo ad bene recteqꝫ uiuē-
di normam instruitur: Et in deū qui ultimus oīum est finis
demū dirigitur. Etenim pontificia iurisditio ligandi & sol
uendi in utroqꝫ foro ptātem includit/ & facultatem a pœ-
na pro noxa deo debita relaxandi: quę dei proprie est actio
propriumqꝫ munus mortaliū nulli p se cōueniens/in dei be
nignitate foret illis in persona Petri misericorditer elargi-
tum. Ex quibus liquido appȝ potestatem hanc a Pontifice
minime institutam/ multoqꝫ minus & a xp̄iana uniuersita
te/cum istud sit donum diuinum (ut p̄dixi) nec alicubi hoc
scriptum reperiatur. Igitur superstitiosa ad inuentione nō
.o. 2.q.cōsuluisti est .o. presumendum. Nam si diceremus papā habere po-
testatem ab ecclesia/cum eius sit tollere cuius est cōdere se-
queretur ꝙ ecclesia posset Papalis dignitatis supereminētiā
prorsus extinguere: quod omnino est falsum atqꝫ hereticū
quiā esset se ipsam destruere/ & unitatem a deo institutam
p. 24.q.1.loquiẜ 16.q.7.sicut. contra sanctorum Canonum .p. decreta peni tus abolere &
euāgelice scripture aperte cōtraire dn̄ti Io.x.c. Erit unum

ouile & unus .q. pastor/alias nō foret unum ouile nisi unus foret & pastor. Item (ut dixi) Concilia a Papa auctoritatem recipiunt. Foret ergo perplexitas dicere subesse Pont. illi/ cui prestat auctoritatem. Pręterea si ecclesiasticæ dignitates non ab ipsa sed a Petro & apostolica sede initium habuere: ut proximo argu. latius hoc probaui/ multo minus & Pontificia iurisditio ab ea dici pōt ullatenus emanasse. Restat igitur arguendo a sufficienti partiū enumeratiōe ut a Christo immediate fundata esse dicatur. Quod & alia probatur ratione per beatum Thom. primo sent. libro adducta .d.12. ubi ait/dupliciter dici posse aliquem ab alio immediate potestatem habere. Vno modo respectu uirtutis/& hoc modo omnis potestas & iurisditio tam in papa q̄ in quocūq; alio immediate est a deo. Alio modo potest dici imediate haberi respectu suppositoꝝ agentium siue potestatem conferentium: sic dicitur potestatem quis a xp̄o immediate suscipere: quando inter accipientem ptātem & xp̄m conferentem non est aliquid mediū/suppositum. s. a Christo suscipiens/ & ptātem ipsam alteri conferens. Et hoc pacto dicendū est Petrum a xp̄o immediate iurisditionis potestatē accepisse/ cui soli dictum est/Pasce oues meas; quod prius ei promiserat dicendo/Tibi dabo claues &c. Math. 16. & Lucę. 22. Cōfirma fratres tuos: & si peccauerit in te frater tuus. Math. 18 quæ omnia ad curatorem ptinent animaꝝ: & soli dicta sūt Petro/ cui etiam soli illaꝝ curā legitur cōmisisse. Verum quia impossibile ei erat totius gregis curam agere/ ideo illius permisit arbitrio/ ut alios sibi quos uellet adiutores eligeret; quibus dominici gregis onus cōmitteret/ prout illius saluti cognosceret expedire. Nec Christus per se nisi unam solam curam ecclesiæ suæ instituit: omnes uero alii apostoli a xp̄o Petro mediante potestatē acceperant/ & ita dicimus papam immediete a xp̄o/ cęteros uero p medium Papę a xp̄o ptātem habuisse/ & ut ait Petrus de palu. unam ouilis sui curā tm̄ instituit/ quā & uni Petro cōmisit ut uni

.q. cle. ad nostraȝ d' here. ī glo. ī uerbo. ecclię. c. fi. de Bapti.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ouili unus pesset & pastor: quod si ita est/ quis dubitet Papæ p. atem esse supra Concilium : ¶ Argu.31.

¶ Item aut Petrus fuit constitutus princeps apostolorum a xpo i mmediate/ut supa probaui in.xi.&.xiii.argu. Aut ab Apostolis si a xpo tm̄ habeo intentum cū inferior teneatur sequi factum r. superioris/ac illius mādatis obtemperare : Si aūt & ab Apostolis ut .s. Anacle.uerba a quibusdā perperam intellecta uidētur innuere/ dicētis. Cæteri uero apostoli cū eodem pari consortio honoré & ptātē acceperūt/ ipsumq; principem eorum esse esse uoluerūt &c. Tunc omnis eorum iurisditio in eum translata uidetur/ sicut populus Ro. per abdicationem ptātis a se in Imperatorē factam/ius suū totum in illum dicitur contulisse/ut .t. ciuilia iura euidēter affirmant/adeo q Ro. populus cōtra Imperatorē q̄uis pessimum nullam iurisditionē potest amplius exercere. Nō ergo potest competere oībus Epīs in apostolorum locum succedentibus & tanq̄ dignioribus iurisditio contra Papā/quam Apostoli ipsi a se abdicatā totam in Petrū Apostolorum principem transtulerunt/ multoq; minus aliis inferioris gradus in Concilio existentibus. Pro huius etiam ueritatis robore uerba.u. Leonis Papæ in medium afferre non erit incongruum. Ait enim/ q si nullo modo recte dici potest ecclesia in qua scisma est. Restat ut q̄m̄ ecclesia nulla esse nō potest ea sit quam in sedis apostolicæ per successiones Epōrum radice constitutā hoīum nōnullorum malitia/etiam si nota excludi non possit: sed pro temporis ratione toleranda iudicetur nullo modo ualeat extinguere. &c Ex quibus uerbis p3 uniuersalem eccl. in sede apostolica fundatā. Apostolicæ uero sedis caput est Petrus & successores/ut supra probaui : ergo uniuersalis ecclesię caput est papa Petri successor. Patet hoc manifeste ex uerbis paulo superius per eundē leonem positis dum dicit. Etenim cū ecclesia una sit./ut in cantic. dicitur/ una est colūba mea &c. Et sic de uniuersali ecclesia loquens dicit illā in apostolicę sedis radice fundatā. Ar.32.

.r. ff. Mand .l.si. mandassem.
.s. 21.d.In nouo.

.t. l.fi.& ibi bal. Saly.& alii .C.de leg.ff.eo.l.nō ambigit' ubi Bal. & alii.ff.d orig.iu.l. .2.§. nouissime & .§.dinde Instit.de iure. nat .§. sed quod principi.
.u. 24.q.1.c.pudēda.

¶ Confirmatur ulterius hæc sententia ex .x. Inn.3. aucto ritate dũ ait Ro. ecclesiã super omnes alias ordinarie ptãtis obtinere principatũ/utpote matrẽ uniuersoꝝ xp̃i fidelium & magistram: Vniuersalis aũt eccl. nihil aliud est q̃ uniuersorum xp̃i fidelium collectio: ergo ecclesia Ro. uniuersalis ecclesiæ mater est & magistra: Igr̃ multo magis supra Concilium ficte ecclesiã uniuersalem referens/ quam impossibi bile est in eo uere interuenire: & per hoc tollitur nõnullorũ responsio ad illum tex. Intelligentiũ Ro. ecclesiã esse dñam & magistram oium xp̃i fidelium quo ad particulares eccl. non aũt quo ad uniuersalem: ex alio capite huius responsio nis falsitas liquet: quia tex. ibi reddendo rõem sui dicti quare Ro. ecclesia super oẽs alias ecclesias obtineret principatũ ait quia mater & magistra est uniuersoꝝ xp̃i fideliuꝫ: Et sic idem sunt uniuersalis ecclesia & xp̃i fideles uniuersi; quorũ ipsa est mater: uocatur insuper .y. mater fidei Ro. eccclesia a Nico. Pont. ergo & fideliũ: fideles aũt uniuersalẽ ecclesiã constituunt: Igr̃ uniuersalis ecclæ mr̃ dici põt. ¶ Arg.33.

.x. de priuileg. c. Antiqua.

.y. 22. d. c. 1.

¶ Deniqꝫ/ut inquit .z. Ambr. super Marcum: Et si aliis impetur ut laxent retia/soli tamen Petro dicitur duc in altum hoc est in profundum disputationum: Quid enim taꝫ altum q̃ altitudinem diuitiaꝝ uideret a. Est & aliud apostolicum piscandi genus ƺm eundem: quo genere soluꝫ Petrũ piscari dñs iubet dicens. Mitte hamum & eum qui primus ascenderit tolle: Hamum iurisditionem qua cæteris apostolis pręfuit intelligens. Patet ergo ex his duobus xp̃m aliis apostolis Petrum uoluisse præferri maioriqꝫ atqꝫ ampliori pręrogatiua insigniri. ¶ Argu.34.

.z. 24. q. 1. nõ turbať Luce. 5. c.

.a. 24. q. 1. ẽ & aliud Math. 17. c.

¶ Præterea impossibile est illoꝝ opinionem esse ueram dicentium clauium ptãtem principaliter datam uniuersali ecclæ non Petro. Et primo pręmitto unũ illud uulgare .b. duas. s. esse claues/unã ordinis/ alterã iurisditiõis. Et primo unum argu. quoad ptãtem ordinis: Alterũ postea quo ad ptãtem iurisditionis formabo. Quo ad clauem ordinis:

.b. 20. d. c. 1.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

quã cęli ianua apitur per remissionẽ peccatoꝝ a sacerdotibus factam. Dico illã non esse datam toti corpori ecclesię sic ut singulis eius mẽbris dicatur cõpetere/ sed solis sacerdotibus. Hoc tum austoritate tum ratiõe probatur. Auctoritate primo .c. Ambr. in li. de pœnit. Magistri quoq; in .4. sententiaꝝ. unñ Math .8. & Lucę .17. xp̃s ait leprosis ostẽdite uos sacerdotibus &c. qui ſm Glo. figura erãt sacerdotii in ecclesia futuri. Dñs etiã non nisi apostolis sacerdotibus iam cõstitutis inquit/ quoꝝ remiseritis &c. Io. 20. c. Rõe; autem probatur Thomę & Alberti .d. in. 4. sent. post Magistrũ quę est talis. Gratia quę datur in sacramẽtis a capite in mẽbra descendit/ ergo solus est minister sacramẽtoꝝ in qbus gratia datur q habet ministeriũ super corpus xp̃i uerũ sed hoc est solius .e. sacerdotis q eucharistiam cõsecrare potest. Solus igitur sacerdos erit minister sacramẽti pœnitẽtię/ & cõsequenter solus habet soluendi & ligandi ptãtem. Item si talis ptãs singulis mẽbris cõpeteret sequeretur ꝙ nõ solum prohanis/ sed pueris etiam ac fœminis data pariformiter censeretur cũ & ipsi ecclesię mẽbra existant: quod est absurdum. Nam idem Thom. D. 13. art. ulti. in responsionibus ad. 1. q. eo. li. dicitur/ ꝙ sicut in corpore naturali q̃dã sunt mẽbra principalia p quę uirtutes & operationes uitę a principio uitę ad cętera membra decurrunt/ ita in ecclesia sacerdotes & alii ministri sunt quasi membra principalia/ per quos sacramenta uitę populo dispensari debent/ ideo laicis quantumcunq; sanctis sacramentoꝝ dispensatio nõ potest competere. Non est data etia; potestas huiusmodi ligandi atq; soluendi uniuersali ecclesiæ siue omnibus eius membris coniunctim. Probaẗ hoc ex proxime dictis: quia si solis sacerdotibus conuenit hæc potestas/ qui sunt pars cõmunitatis xp̃ianæ; quod uni parti tantum conceditur/ cæteris denegatum .f. uidetur. Datur pterea potestas prædicta in sacerdotii consecratione. Dicuntur enim tunc illa uerba Io. Accipite spiritum sanctum: sed cõmunitas ecclæ

.c. de pen. & rem .c. noua & .c. oĩs đ pen. d. 1. §. Nemo.

.d. 18. d. q. 2. ar. 2. in Rñsione ad 2. q & .d. 19. q. 1. arti. ul.

.e. de Sũma tri. c. 1. §. fi.

.f. de psũp. Nõne .ff. de iudi. l. cum ptor .C. đ pcura. .l. Maritus.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

non conſecratur neqꝫ ſacerdotio inſignitur; non poteſt igitur dici illi ligandi ſoluendiqꝫ poteſtatem conceſſam. g. Bonifatius etiam .viii. inquit ſacramentoꝝ perceptionem populo ut uniuerſis minime poſſe cōpetere. Nulla quoqꝫ uniuerſitas poteſt dici uere habere aliquam poteſtatem in cuius actū nunꝗ per ſe poteſt. h. exire: quia ut inquit Ariſt. in libro de ſomn. & uig. cuius potentia/eius eſt actus: At tota cōmunitas eccleſię non poteſt exire in actum ligandi & ſoluendi/ Tum quia ſolus ſacerdos eſt miniſter ſacramenti pœnitentię (ut prædixi) Tum quia actiones ſunt ſuppoſitorum ſm Ariſtotelem. Præterea cui non conueniunt uerba Chriſti/non conuenit .i. diſpoſitio: ſed uerba Chriſti ad Petrum prolata eccleſiæ conuenire non poſſunt/ ut ſunt illa: quia caro & ſanguis non reuelauit tibi. &c. Et dabo tibi claues. &c. & illud. Paſce oues. &c. cum eccleſia ipſa ſit grex paſcendus. Et illud aliud Apoſtolis dictum. Quæcunqꝫ ligaueritis. &c. Et quorum remiſeritis. &c. Et accipite ſpiritum ſanctum. Et prædicate euangelium. & alia id genus innumerabilia fere a Chriſto cum Petro/ tum cæteris Apoſtolis dicta/ſparſimqꝫ ab Euangeliſtis conſcripta: ergo diſpoſitio Chriſti de clauibus loquens Petro tantum ſicut & alia multa Apoſtolis dicta neqnaꝗ poſſunt uniuerſali eccleſiæ conuenire/uelut corpori .k. ficto & clauium huiuſmodi penitus incapaci. ꝙ ſi dicatur poſſe eccleſiam hanc poteſtatem alicui ſacerdoti faciendam demandare. non obſtat/Primo quia fieri non poteſt/ ut poſſit alteri poteſtatem concedere/ qua ipſe careat omnino: Nemo enim dat quod non habet ſecundū uulgarem iuris .m. regulam. Item cum ex imperio illius procedit huiuſmodi demandatio non ſequitur/ꝙ ex hoc conſecrandi poteſtatem habeat propter hoc ꝙ alicui demandaret celebrare/ſicuti ē uidere in electo uel archidiacono uel aliquo alio prelato non dum in ſacerdotio conſtituto/alicui ſacerdoti mandante aliquem a peccatis abſoluere/ qui nō propterea

.g. đ. ſentē. exco. .c. ſi inia. § .i. in. 6.

.h. de cler. exco. min. c. ſi c. q clic⁹. ſi. d. feu. fu. cōtro.

.i. L. 4. §. totiēs .ff. đ damno infe. .c. indēnitatibus. .§. pe. de elec. in. 6.

.k. ff. đ. fideiuſ. l. Mortuo no. bar. in. l. aut fcā. § nō nunꝗ. ff. de pen.

.m. đ Reg. Iu. li. 6. Nemo. ff. eo. l. Nemo. 1. q. 7. Diabertū. ff. đ acq. re. do. l. traditio.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

n. d.Ant. abb.& alii in.c.Ab.excõi cato.de raptis: & no.i .c.suffraganeis de elect.

dicuntur habere potestatem clauiũ q̃uis ex eorum mandato ille absoluatur/ut est cõis .n. doctorum sententia. Ideo Tho. & Bonauen.in.4.sententiarum.d.19. dicunt solos sacerdotes habere claues.Nec ẽ possibile cõitati cuiq̃ hoc cõuenire: siue coniunctim accipias siue diuisim/quia absonũ est dicere potestatem qua cuiq̃ absolutio datur uel ligatur quis in foro poli ab eo uel eb illis immediate dependere: qui eadem potestate ligantur uel soluuntur: Verũ papalis potestas Petro& successoribus collata extenditur ad ligandũ & soluendum omnes & singulos demilitante eccl̃a:Ergo impossibile est ab aliquo uel aliquibus de ecclesia collectiue uel disiunctim sumptis uel a tota etiam eccl.ptãtem clauiũ Petro datam ut a causa dependere.Et si dicatur papam potestatẽ a Conciliis accepisse: dic hoc esse falsum/ut dixi in ar. 26.

¶ Conclusio. ¶ Ex quo sequitur q̃ predicta potestas clauiũ neq; quo ad subiectũ uel fundamentũ in uniuersali eccl.aut clericorum uniuersitate uel sacerdotũ collegio/ut in quoda; cõi subiecto esse põt.

¶ Conclusio. ¶ Sequitur & aliud/q̃ auctoritas scripturæ de potestate clauis hmõi ligandi& soluẽdi a peccatis loquens de uniuersali ecclesia exponi non potest capiendo ecclesiam pro oibus suis mẽbris siue coniunctim siue diuisim.

¶ Conclusio. ¶ Infertur & aliud/q̃ potestas hmõi nõ est data uniuersali eccl.sic ut eius mẽbris singulatim dicatur cõpetere.

¶ Conclusio. ¶ Itẽ q̃ illã exercendã alicui sacerdoti demãdare nõ põt. Ar.35.

¶ Nunc superest mẽbrum alterum explicare de ptãte clauis alterius (eccl̃asticæ inquã iurisditionis)cũ in foro cõscientiæ/tum etiã exterioris iudicii. Et hanc dico non esse datam uniuersali ecclesię/ita q̃ singulis mẽbris eius sit data ut singulis. Hęc conclusio manifeste probatur hoc pacto: Inter ecclesię mẽbra omnes tam clerici q̃ prophani uiri/ & feminę/pueri/iuuenesq;/ac senes includũtur . Hoc apostoli .3.c.ad Galth. scribentis testimonio cõprobatur . Ait n. quicunq; in christo baptizati estis/xp̃m/ induistis Et ut scribit .o. Augu.ad Bonif. in Baptismate:quibus efficitur mẽbrũ

.o. de conse.d.4. Nulli.

q l b

christi / sed non omnibus fidelibus est data ptās clauis : qa nec fœminis / nec prophanis / neq; clericis omnibus/neq; etiam Sacerdotibus Parrochia carentibus: ut nota. plene Thom.in.4.d.19. Et dictum est supra/ & de se patet. Hanc eandem ptātem assero minime esse datam toti ecclesiæ/ut uniuersitati siue mēbris eius cōiunctim/quod sic probatur. Nulla ptās alicui uninersitati siue omnibus membris eius simul iunctis potest aliquatenus cōuenire/ad quam uniuersitatis pars maior inabilis reperitur; ad hanc uero ptātem maior pars uniuersitatis ecclesiæ est inabilis; patet quia cū ex duobus hominū generibus constet prophanorum & clericorum / illorum autē pars longe sit maior q̄ horum. Illi etiā tam secundum leges quam canones .p.iurisditionis ecclesiasticæ sint incapaces:ergo non poterit ptās hmōi ecclesię cōuenire. Patet hoc de mulieribus/ quibus licet de ecclesię uniuersitate existant hmōi clauis ptās penitus .q.interdicit Mulier quippe nō est subiectum idoneum principatus/ sed subiectionis. Vnde dicit .r.apostolus ad Corint. scribens : Mulieres in ecclesia taceant: non.n. permittitur aliqua auctoritate loqui sed subditas esse &c. in concilio etiā Carthagiñ.dicitur .s. muler quamuis docta & sancta uiros in conuentu docere non debet: Cui .t.Ambr. adstipulatur ; & Arist.in .3.poly.ait: q corruptio urbanitatis est cū regimen siue dñium ad mulierem peruenit. Porro incōueniēs uidetur q potestas clauium sit data ecclesię ut uniuersitati siue oibus membris eius; uiri aūt prophani & mulieres qui & christi mēbra & longe maior pars ecclesiasticę uniuersitatis existunt a predictæ ptātis participatiōe penitus excludantur. In qualibet preterea uniuersitate cui aliqd ius cōcedit omnis ęqualiter ius illud participant;patet/ quia canonici æqualiter se habent inactu cuiuslibet ptātis quam habēt ut collegium; uerum cum oēs fideles:omnesq; clerici seu sacerdotes qui in hac ecclesia includuntur quo ad ius ptātis dissimiliter se habeant ut est exploratum. quia aliter nulla

.q. 96.d.bene. de reb.ec.nō al.c.cu3 laicis.
q. de pen.& rem. Noua quedam.
.r.1.ad Corin.14.c
.s. d̄ cons.d.4.mulier.23.d.mulier.
.t. 33.q.5.mulierē.

fuisset inter apostolos/ nulla inter sacerdotes maiores minoresue discretio potestatis. Neq; Petrus ipse fuisset maior quolibet alio/neq; ipsius caput ecclesię:qđ est falsu;/ Igitur necessario infertur uniuersitati ecclesię ut tali.i.oibns clauis hmői potestatem a xp̄o minime fuisse cōcessam. Item ubicūq; uniuersitati/simpliciter ptās aliqua tribuitur nō potest in actum ptātis cōcessę procedere nisi omnibus uocatis legitime/ & nullo.u.eoꝝ cōtēpto/At si ecclesię uniuersali in cōi ut uniuersitati fuisset data ptās clauis iurisditiōis/sequeretur ꝙ nec papa / nec alii p̄lati possent exire in actum seu exercicium hmői nisi fidelibus oibus cōuocatis cuiuscūq; status uel gradus prohanis uel clericis / uel saltem maiori parte illoꝝ quod est falsum / neq; ab ecclesia seruari uidemus:neq; ad concilium fideles oēs uel sacerdotes cūueniūt Neq; papa aliiq; prelati ad execucitionē traditę sibi ptātis cuiusq̄ requirunt cōsensum/ Ergo falsum ꝙ ecclesię in cōi aut toti collegio clericorum uel sacerdotum clauiū ptās dicatur quomodolibet attributa. Preterea si uniuersali eccl'æ in cōi / uel collegio omnium clericorum uel sacerdotum data foret potestas hmői/ sequeretur ꝙ ad maiorem partē uniuersitatis q̄ est prohanorum/uel ad minores clericos uel sacerdotes/ qui sunt maior pars collegii tandem posset deuolui potestas & regimē totius ecclesiæ/ & sic ad minores iurisditio cōtra maiores transiret/qđ est absurdum & sacris Canon.x.percontrariū. ¶ Videtur itaq; ex premissis inferri ꝙ plenitudo potesttatis clauium non est data uniuersali ecclesię ut uniuersitati seu in omnibus mēbris eius cōiunctim/ quia si non est data potestas clauium quod est minus Igitur nec potestatis plenitudo ipsarum clauium: quod est .y. maius . ¶ Argumentum .36.

.u. de elec.c.quia pp.&.c. coram.

.x.21.d.inferior. & .c.deniq;.

¶ Conclusio.

.y.ff.de ser.expor. .l.cui.

¶ Regimen preterea ecclesię a Christo institutū est monarchichum:ut supra latius est probatu;. In regimine uero monarchico potestatis plenitudo est penes unū .z. principem/non penes cōi:atem prout in polytico/ut probat Ph̄s

.z. 7.q.1.in apib⁹.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

viii. ethic. & .iii. Poly. Ergo talis potestas est penes pont. non penes ecclesiã. si .n. forret penes ecclesiã uniuersalem cum illam ex omniũ fidelium collectione cõstare sit explo ratum: Polyticum esset regim̃/ non monarchicum/ q̃ns est falsũ ergo & antecedens ¶ Argu. 37.

¶ Confirmatur hoc insuper auctoritate .a. Leonis papę dñtis. Nil esse ligatum uel solutum nisi quod Petrus liga- uerit uel soluerit. Glo. ibi dicit petrus .i. auctoritas Petri. Et sic pater claues non esse penes ecclesiam sed petrum; qa posset & ipsa ligare si penes eam foret auctoritas. Idem etiã .b. Leo alibi dixit. Immunẽ diuini ministerii qui a petri so- liditate recederet de clauibus loquẽs: ergo claues penes Pe trum/ non penes ecclesiam; quia si essent penes ecclesiã de buisset dicere q qui ab ecclesię & non petri soliditate rece- deret diuini ministerii immunis esse deberet. Item .c. Sym machus ait uni dictum/ tibi dabo claues/ ergo uni non uni- tati datę/ ut quidam uolunt. Corroboratur hoc & insuper ex dictis Gregorii ad Mauriciũ Imp. scribentis/ Cunctis ait euangeliũ scientibus liquet/ quod uoce dñica sancto & apo stolorum principi Petro aplo totius ecclesię cura cõmissa est/ ipsi quippe dicitur. Petre amas me? Pasce oues meas/ Vide tur itaq; Petro non ecclesię hmõi ptãs cõcessa. Videtur etiã illi data plenitudo qui totius gregis dominici institutus est pastor/ Is autem est petrus/ ut in superioribus est proba- tum/ & dicetur infra late .43. argu. Illi ergo potius ptãs hęc concessa uidetur q̃ ecclesię quę est grex pascendus a Petro. Imposibile est quoq; in qualibet uniuersitate subditos & prelatos in eãdem potestatis plenitudinẽ cõuenire: qa q faceret p̃latus subditus posset destruere .d. Pontifex autem fideliũ oĩum est p̃latus ut supius dictũ ergo &c. ¶ Ar. 38.

¶ Corroboratur etiam p̃missa: quia aut plenitudo ptãtis quę ponitur esse in ecclesia/ aut est una & eadem numero: quę est in papa aut alia. Non põt aũt dici q sit alia/ quia sic essent duæ supremę plenitudines ptãtis quod esse nõ põt.

.a. 24. q. 1. Manet.

.b. 19. d. ita dñs.

.c. 9. q. 3. Aliorum.

.d. 9. q. 3. cũcta & .c. p principalem.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Tum quia quod superabundat in unoquoq; genere unum tm̄ est: tum quia pluralitas principantiū non est. e. bona ſm Phum in fi. suę Methaphi. Tum quia duas supremas ptātes ecclesiæ unitas non patitur: Vna etiam q̄ sit eadem numero potestatis plenitudo nullatenus dicendū uidetur: quia si sic, tunc nec Papa esset superior & prelatus ecclesię neq; ecclesia posset dici superior Ro. Pont. quod aduersarii fatenť. Patet hoc, quia cū sit penes utrūq; ptās eadem constat manifeste parem in parem de iure imperiū nō. f. habere. Et lʒ quidam dicant potestatem prædictam excellentiori modo esse in ecclesia q̄ in Papa inuariabiliter & inobliquabiliter (ut aiunt) Ideo ecclesia habet iurisditionem supra Papam. Hmōi tamen ratio nihil ualet, tum quia falsum præsupponit: quia talis potestas, neq; quo ad subiectum, neq; quo ad formam potest esse in uniuersali ecclesia, sed solum in Ro. pontifice, ut in superioribus est ostensum. Tum quia dato q̄ esset una & eadem numero potestas ecclesiæ in utroq; sicut in uno subiecto est impossibile itelligere q̄ ecclesia habeat iurisditionem super Ro. Pont. non econtra. Nec pōt circa eandem ptātem numero in uno & eodem subiecto fieri ut diuersimode & excellentiori modo in uno q̄ in alio capiatur: quia esset perplexitatem adducere dicendo potestatis plenitudinem in utroq; & q̄ unū ab altero ſm hmōi potestatis plenitudinem superetur. q̄ si dicatur excellentiam hanc & inuariabilitatem dici de ecclesia; quia illa nō moritur sicut Papa. Hoc nihil ualet, quia penes sedem apostolicam, quę nunq̄. g. moritur saltem quo ad habitum residet. Preterea dato q̄ sit excellentiori mō inuaribiliter (ut aiūt) Cum talis differentia non augeat nec minuat ptātem ipsaʒ non pōt ex hoc argui: q̄ unus habeat iurisditionem super alium: alias qui sanctior esset aut diuturniorem ptātem haberet in ecclesia diceretur iurisditionem maiorem habere, quod inter errores Ioannis hus est reprobatum. In tota ēt scriptura non reperitur potestatem hanc ecclesię fuisse tradi

.e. 7. q. 1. in apib⁹

.f. de elec. inotuit. ff. ad Trebel. l. ille a quo. §. tēpestiuum.

g. de rescrip. li. 6. si grose & qđ no. Bal. in . l. fi. ff. qđ cui⁹q; uni no. nno. & doc. in. c. cū sup de cā pis. & pro.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

tam. sed contrarium apparet Petro. s. fuisse datã. Igitur hoc minime asserendum uidetur: quia quod non est sanctorũ patrum decreto sancitum/superstitiosis non est inuentionibus p̄sumẽdũ: ut.h. Inn.3.& Steph.5 papa affirmãt. Ar.39.

Præterea ut colligitur ex uerbis apostoli in epistola p̃ria ad Corinth.c.12.& ad Eph 6. Potestas clauiũ ponitur inter g̃ras gratis datas a xp̄o corpori eccl. distributas. uñ ait dedit quosdam pastores. Gratię aũt gratis datę nõ sunt ita datę corpori eccl. ꝙ oibus eccl. mẽbris sint distributę/sed quibusdam tm̃ aliquę/aliis alię: quia idẽ Ap̄s ad Corin .c.12. Diuisiones gratiaꝝ sunt. Idẽ aũt sp̄ũs/ubi glo. Hic g̃ras inquit appellat diuersos gradus & ordines/q sunt in officiis eccl. Et isra ait.i. Ap̄s. Posuit quidẽ deus in eccl. p̃io ap̄os s̄o ꝓphetas/tertio doctores/dein uirtutes/exinde g̃ras curationũ/opitulationes gubernatiões/gñ̃a linguaꝝ. Nũquid oẽs ap̄li ? nũquid oẽs ꝓphetę ? nũquid oẽs doctores? nũqd oẽs uirtutes? nũquid oẽs h̃ñt g̃ras curationũ? nunquid oẽs interp̃tanť? Hęc Ap̄s q̃si diceret nõ. Et ad Ro .12. Postq̃ dixit. Multi in unũ corpus sumus in xp̄o/singuli aũt alter alterius mẽbra: Sequiť h̃ñtes donationes s̄m g̃ram/q̃ data est nobis differentes/siue ꝓphetiã/s̄m rõem fidei/ siue ministerium. Glo. Eccl'asticũ h̃ñtes in ministrãdo glo. assidue siue q docet in doctrina. ¶ Ex qbus uerbis ap̄li manifeste infertur unũ/ꝙhmõi g̃ræ nõ infundunť oibus nec singulis mẽbris corp̄is eccl. cõicãť. ¶ Alterũ/ꝙ g̃ræ tales singularibus mẽbris corp̄is ꝑticulatim/nõ aũt uniuersitati aut cõitati mẽbroꝝ infunduntť: qppe cũ taliũ g̃raꝝ subiectũ capax nequeat esse cõitas. ¶ Ex supradictis quoq; inferť cõclu. ꝙ si eccl. uľis est incapax clauiũ est incapax iurisditiõis & ordis p claues significatoꝝ. ¶ Et ex hoc seqť Correlariũ ĩpossibile eẽ illã h̃re iurisditionẽ sup̃ papã/q̃ ip̄e careat. Ar.40.

¶ Conualidať insuper hęc opinio tali rõe/Eccl'a uniuersalis s̄m .k. Ap̄m ẽ corpus xp̄i/sed papa ẽ caput totius corporis eccl. ut.l. Sym.& Marcel. põt. inquiũt/ergo erit cap

.h. .c. ĩter d̃ trãsl. p̄l.2.q.5. cõsuluisti

.i. de heret .c. cũ ex iniuncto.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Conclusio.

¶ Correlariũ.

.k. ad. eph.1.c.23. q.5. si uos &.c. de ligurib⁹ & ea cã q .3. pro mẽbris .24 q.1.c. aduocauit.c scisma in fi.c. loqť .c. ubi. 3.q. 4. Engeldrudã d̃ Sacra unc.c. uno.

.l. 9 q.3. alioꝝ.24 .q.1. Rogamus.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

uniuersalis ecclesię cōsequentia patet:si.n.eccl. uľis est unū corpus/ ut tam Apostolus q̃ Beatus Cyprianus affirmat & ipse est caput totius corporis:igitur uniuersalis ecclesię erit caput. Concilium uero uniuersalem ecclesiam representat/ lꝫ ficte non uere/ ergo multo magis erit caput concilii:Si caput/ ergo & Dn̄s cum caput mēbris cęteris .M.dn̄etur. .m. Iulius etiam ac Gelasius aiūt totum corpus eccesię in hac sibi obseruatione conueniat: q̃ inde auctoritatē habet ubi dominus totius eccl. posuit principatū. Si ergo totum corpus ecclesiæ quæ dicitur corpus xp̄i debet seruare statuta Ro. ecclæ ut capitis. patet ecclesiam Ro. seu Pontificē ei presidentem/uniuersali ecclesia supioreꝫ. ¶ Argu .41.

¶ Pontifex quoqꝫ potest tollere costitutionē cōcilii cōtrarium statuendo/ ut est uidere in cōstitutione .n. Inn.iii. factam in cōcilio generali de non trahendo reū ultra duas (ut appellant) dietas quæ per .o. Bonif.viii. postmodū est sublata. Iura quoqꝫ cōplura antiqua in .p. conciliis uariis promulgata ætatem certam subdiaconatus ordini statuentia/a .q. Clem .v. sublata fuere. Plures etiam canones in cōciliis æditos legimus a pontificibus reuocatos. Legitur .r. Siluestrū canoues æditos ab apostolis substulisse/quod & .s. Pelagius & Martinus fecere. Aliiqꝫ cōplures sūmi pont. Constitutiones in cōciliis æditas .t. reuocarunt ut ex sacris Canonibus appꝫ perspicue. Qđ fieri nō posset si papa cōcilio esset inferior: quia (ut sæpe dixi) inferior supioris legē neqt infrigere & dictū est aliqd supra argu. 25. Argu. 42.

¶ Preterea aut dicimus Petrū habuisse p̄eminentiā iurisditionis inter ap̄los/ aut fuisse paris p̄tātis cū illis:si primo modo dicas habeo intentū/si alio modo asseras. Dico impossibile esse quod uniuarsalis eccľa p̄sit pontifici/ cum .n. ecclesia predicta f̄m aduersarioꝝ s̄niam Ap̄los rep̄sentet/ inqꝫ eoꝝ ius totum succedat utiqꝫ maius ius uel amplius q̃ illi habere minime potuere:sed illis nullū ius nullaqꝫ iurisditio poterat supra Petrū cōpetere parem sibi in omnibus

.M. de p̄scrip. cū nō liceat .12.d. nō decet.
.m. xi.d.nolite đ cōs.d.1. Basilicas.
.n. đ raptis.c.nō nulli.
.o. đ rescrip. statutū.§.cū uero li.6.
.p.77.d.subđiaconus & se.&.c.ep̄s.
q.Clem.gn̄ale de eta.& qua.
.r. 82.d.c.fi.
.s.34.d. lector.c. fraternitatis &.c. cognoscamus.
.t. glo.in.c.ubi ī uerbo Cōcilio de elec.in.6.Arch.in .c.1.de cūstit.eo.li glo.& Io.an.in.c. ex parte de cappel mon Cano.in.c. eam.te. de eta.& qual.

cum par in parem non habeat .t. imperium/ Igitur nec uniuersalis ecclesia pōt in pontificē iurisditionē aliquam exercere/nisi dicas eidem maioré q̃ apostolis ptātem concessam/quod tum rōe caret/tum nulla auctoritate roboratur/fieriq; hoc nō posse stultus quilibet fateretur. Preterea falsum est dicere q uniuersalis eccl'ia Apostolos representet: quia Epi solum illos .u. referunt & non alii fideles: uerum hii non sunt uniuersalis ecclesia sed quota illius pars etiam parua/ nec illis amplior potestas quam Apostolis potest cōpetere. Igitur. &c. ¶ Argumentum. 43.

.t. de elec. Innotuit

.u. 68.d.c.fi.psal. .44.

¶ Firmamentum insuper ecclesiæ & fidei fundamētum .x. Ambr. tam in li. Omeliarum q̃ super Marcum scribens Petrum appellat/& de uniuersali eccl'ia loquitur. Et l; Paulus apostolus in sua prima Epistola ad .x. Corinth. dicat/ Fundamentū aliud nemo potest ponere pter id quod positum est dn̄s Iesus: tn̄ & Petrus a christo fundamētum appellatur dicente Tu es Petrus & super hanc petram ædificabo ecclesiá meam: Licet alio modo xp̄s/ & alio petrus nūcupetur. Ille .n. quasi naturale seu uniuersale est fundamētum oia substentans/ Hic autem quasi primus lapis illi adhærens/ & secundum Hiero. Thomæ. Crisostomi/ origenisq; sn̄iam petrus cum xp̄o & post christum ecclesiæ est fundamentum. Vnde Aug. in sermone cathedre beati petri inquit. Petrum itaq; fundamentū ecclesiæ dn̄s nominauit/ & ideo digne hoc fundamētum ecclesia colit supra quod ecclesiastici edificii altitudo cōsurgit. Hunc .y. Marcellus Papa totius ecclesię caput esse dixit. Hunc Ilerdeñ .z. Concilium/& Gregorius pastorem uocat totius eccl'ię. Dn̄s etiam illum cunctæ ecclesię pferre disposuit: ut idem .a. Grego. affirmat. In petro etiam secundū eundem uniuersalem fundauit ecclesiam. cui Cyprianus martyr adstipulare inquiens .b. Qui Cathedram petri supra quam fundata est ecclesia deserit in ecclesia se esse non cōfidat / q de Romana non pōt intelligi cum illa sit .B. cathedra petri/

.x. l.d.c. fidelior .24.q.1. loquitur. .X.3.c.

.y .24.q.1. Rogamus.
.z. l.d. hi qui altario. §. fi. & c. seq.
.a. 12.d.c.2.24.q.1 qm̄ uetus.
b. 93.d.q cathedrá
.B. 24.q.1. Rogamus de elec. c. fundamenta. §. ne aūt lib. 6.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ſuper quā eccleſiā dicit eſſe fundatā. Op; ergo ut de uniuer ſali intelligat/q̄ ſi eſt in Ro. eccleſia fundata multo magis dicetur fundata in Petro Ro. eccleſię pręſidente/ cū illa pp petrū/non petrus pp eam a xp̄o principatū acceperit / ut in .23. argu. latius eſt ſupradictū. c. Syma. quoq; totius corporis eccl. caput uocat. d. Aug. etiam inquit quis neſciat illum apoſtolatus principatū cuilibet epiſcopatui p̄ferendū. .e. Leo inſuper papa ſummę ſedis apoſtolicę pont. ipſum appellat. Si ſummus ergo oībus preeſt. Et Leo ait. f. Cū beatiſſimus pettus apoſtolus a dn̄o acceperit principatū. Anatherus etiam .g. papa. Et Io. 3. Et Inn. primus princ p̄ē apoſtoloꝝ petrū appellant: Eccleſia ēt cātat. Tu es paſtor ouiū princeps apoſtoloꝝ. &c. Sūmus quoq; apoſtolus a .h Leo. uocatur. Ro. p̄terea eccleſię primatus diuino munere in bt̄i petri pſonā eſt collatus/ut .i. Leo teſtat/a quo nec .k. Anac. diſſentit. Iulius/uero .l. papa/petrum ait fuiſſe primū oīum apoſtoloꝝ/quod nullo mō quo ad uocationis ordinē pōt intelligi: cū primus fuerit uocatus Andreas/ut euangeliſtę Io. 2 c. tex. legenti poteſt dilucide apparere. Reſtat ergo ut rōe dignitatis ac poteſtatis primus dicatur. Ro. etia; pont. in eccl. dei ſup̄mam obtinet ptātem/ut .m. Inn. 3. manifeſte affirmat. Et l; iuxta beati .n. Cypr. Anacletiq; ſniam cęteri apoſtoli pari conſortio honoris & ptātis p̄diti fuerint: hoc ſane intelligitur paritatē hanc. ſ. in ordine & dignitate cōſecrationis conſiſtere/non in poteſtatis plenitudine/ut beatus .o. Clemens hoc aperte declarat inquiens. Quoniam neq; inter ipſos apoſtolos par fuit inſtitutio/ſed unus p̄fuit oībus. Et pont. p. Anacle declarat manifeſtius dicēs: Inter ipſos apoſtolos quędam fuit diſcretio poteſtatis. Et l; oēs eſſent apoſtoli/petro tn̄ a dn̄o conceſſum eſt: & ipſi inter ſe uoluerunt id ipſum ut oībus pręeſſet apoſtolis & cephas. i. caput & principiū teneret apoſtolatus. Alex. ēt. 2. q. ſcribit q̄ licet omnibus diſcipulis parem dominus ligandi atq; ſoluendi poteſtatem daret Petro tamē pre omnibus & pro

.c. 9.q.3. Aliorū.
.d. 2.q.7.puto.
.e. 63.d.i ſinodo.
.f. .24.q.1. cum beatiſſimus.
.g. 7.q.1. Mutationes .8.q.1.c.1.xi. d.c.fi .2.q.7.§. his ita uerſ. Itē paulus
.h. 25.q.1.c.2.29.d ita dn̄s
.i. 17.q.4.nemini
.k. 22.d.c.2.
.l. 3.q.6.dudum
.m. de regular.c. licet.
.n. 24.q.1.loqtur .21.d.In nouo.
.o. 80.d.c.2.
.p. 22.d.c.2.
.q. 24.q.1. Audinimus.21.d.c.1.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

oĩbus claues regni celoꝝ se d ituꝝ ꝓmisit. Leo ẽt .r.huius
inquit muneris sacramentũ ad oĩum apostoloꝝ officium
pertinere uoluit/ut in beatissimo petro oĩum Apostoloꝝ
sũmo principaliter collocaret / ut ab ipso quasi a quodã ca
pite sua dona in corpus omne diffunderet. Si ergo petrus
fuit princeps & caput apostoloꝝ/fuit utiq; princeps & caꝑ
totius multitudinis fidelium/qui tũc ab apostolis regeban
tur quibusq; illi tunc ꝑsidebant/ut est uidere in rege plures
in suo regno gubernatores constituente/cui tam guberna
tores/q̃ omnes qui ab iis reguntur regis imperio subditos
esse quis dubitet? Igitur episcopi qui apostoloꝝ successo-
res sunt/illorumq; iurisditioni subditi fideles omnes pon-
tifici diui petri successori subdũtur. Porro cum uniuersalis
ecclesia nihil sit aliud in proprio significatu accepta q̃ oĩu;
fidelium collectio/patet manifeste pontificẽ uniuersali ec-
clesię preesse. Præterea si (ut predixi) petrus uel papa illius
successor est fundamentum & caput & pastor totius eccle-
siæ/ergo & uniuersalis ecclesiæ quæ idẽ est q̃d tota ecclesia
Totũ enim & uniuersum effectu non differunt. Cõstitutio
etiam in Concilio Lugduneñ .s. a Greg.x. edita Papã Iesu
xp̃i uicarium petri successorem uniuersalis ecclesię rectorẽ
dominici gregis pastore; appellat: qua auctoritate quid po
test esse manifestius ad ueritatis hmõi probationem. Vni-
uersalis quoq; ecclesia si in petro dicitur esse fundata/ut iu-
ra super adducta probant: ergo cum habeat robur a petro
impossibile est illã petro uel successori ꝑesse: & per ꝯñs mul
to minus Conciliũ ecclesiã repꝛ̃sentans. Velle aũt exponere
uniuersalis ecclesię ꝓ uniuersaꝝ ecclesiaꝝ & totius eccl.ꝓ
oĩu; eccl.ut quidã conanẽ singularẽ numeꝝ i pluralẽ resol
uentes deliramẽtũ q̃ddã uĩ/& cõtra oẽs rhetoricæ regulas
cõtraq; oẽm recte scribẽdi normã atq; doctrinã.leges uero
Canonesq; oẽs salua semp ratione recti sermõis debent .t.
interpretari/ atq; ea facienda est interꝑtatio q̃ a .V. peritis
merito repꝛ̃hẽdi nõ possit/& ſm cõem hoĩu; intelligentiã.

.r. 19.d. Ita dñs
.21.d.c.1.de elec.c.
fũdamenta .li.3 .

.s. c.1.bi §. Cęte
rum de elec.in 6.

.t. ff.de.Auro.&
arg.leg.l.plautius
.V. ff.đ leg.ꝑstã.
.l.saluius & đ sup
pelle.leg.l. labeo
& đ leg.3.l libero
rũ.§.qp iñ cassius.

Preterea neq̧ illos etiā responsio hec ullo modo pōt defen dere quia cū (ut p̄dixi) una sit eccl'ia in multa mēbra diuisa utiq̧ ecclesiæ particulares omnes ecclesię uniuersalis unitatem constituunt/sicut plura membra unum corpus efficiūt ut egregie & subtiliter id .u. Cypri. declarat latius p exēpla
.u. 24.q.1. loquit cōplura/cui & .x. Gela. assentitur uniuersas orbis ecclesias
.7.q.1. Nouatian⁹. unum xp̄i thalamū esse affirmans. Item si papa est rector &
.x. 21.d. quāuis. dn̄s oium ecclesiaꝝ particulariū/collectio illaꝝ unū in locum in nullo ipsius habet auctoritatem minuere/ ut uidere licet in rege/qui l; particularibus regni urbibus oibus dn̄etur totius regni dn̄s nihilominus appellatur. Pastor etiam gregis singulariū ouiu; simul/& totius gregis simul pastor uocabitur. Vnde l; ecclesię omnes totius orbis in unū congregentur/si papa singulibus oibus dn̄atur hmōi adunatio illius ptātem alterare non debet. Intelligo aūt dum de adunatiōe eccl'aꝝ loqmur nō de ipsis eccl. corporibus: qđ fatuum esset dicere sed de eccl'aꝝ rectoribus ac p̄latis. Ar.44

.y. 8.q.1.i scriptu ris & de elect. c. significasti. ¶ Preterea Chrisost. super illud .y. Io. ult. Pasce oues meas eximius ait Ap̄loꝝ erat Petrus & os discipuloꝝ & uertex collegii/un̄ & negatione deleta cōmittit ei prelationem fratrū. Caput autem auctoritatē non habet a mēbris/sed ab eo qui format totum corpus. probatur hoc insuper ex tex. math. 18. c. Vbi discipuli dn̄m interrogantes dixerūt: Quis putas maior est in regno celoꝝ: Quod ideo querūt ut Glo. inqt Hiero. quia disdipuli uidentes in tributi redditionem q̄ petrus fuerit dn̄o cōparatus ex equalitate pretii arbitrati sunt ex oibus apostolis petrum esse prelatum. Chrisost. ēt ut deducit Thom. in Glo. cōtinua super Math. sic ait/ Vbi passi sunt aliquid humanis: Quod euangelista designat dicens Accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: Quis putas maior est in regno celoꝝ: uerecundati siquidē passionem quam passuri sunt non dicunt manifeste/ Tu petrum p̄honorasti nobis/sed in determinate interrogant/ Quis maior est: Quando autem tres p̄honoratos uiderūt petrū/Ioannē

& Iacobum in transfiguratione nihil tale passi sunt: sed qñ in unum contulit honoré tunc doluerunt. Ex quibus apparet primatú Petro super cęteros apostolos fuisse collatú: & sic sup totá eccřam quá apsi tunc referebant: Multo igr magis supra Conciliú illá repsentans. Argu.45.

.z. Victor ṕterea summus pont. Ro. ecclam uniuersalis apostolicę ecclesię sedé appellat. Et .a. Sixtus assentitur inquiens. Si quis putauerit se a ꝓprio metropolitano grauari apud primates dioceseos/aut penes uniuersalis apostolicæ ecclesiæ papá iudicetur .b. Nicol. etiam papa inquit. Decernimus atqꝫ statnimus ut obeunte huius Ro. ecclesiæ uniuersalis pont. c. Inno. etiam .3. ait. Nos qui sumus ad regimen uniuersalis ecclesiæ superna dispositióe uocati. d. Bonif. etiam. 8. de pont. renuntiatione loquens. Maxime inquit cú se insufficientem agnoscit ad regendam uniuersalem ecclesiá. Patet ergo uniuersali ecclesiæ ex ṕmissis auctoritatibus euidenter papam ṕesse. Argu.46.

.z. 2.q.6. si qs putauerit.
.a. 2.q.6. si quis putauerit.
.b. 23.d. in nomine domini.
.c. ꝺ iudi. c. nouit
d. c.1. de renú. li.6

Confirmatur etiá hæc opinio ex constitutione .e. Clementis .5. Ait enim. Nos igitur in sancta dei eccl. cui dispenente dño ṕsidemus/quæ quidé unica est. Ecce manifeste apparet papá uniuersali ecclesiæ ṕsidere. Cú (ut ex superioribus apparet) illa dicatur .f. unica sponsa sine ruga & macula. &c. Nec pót hic accipi pro uniuersis ecclesiis/cú unica tm̃ esse dicatur: ergo necesse est hoc de uniuersali ecc. intelligere/illi igitur subesse non potest. Argu.47.

.e. Clem. i. §. nos igitur. de senten. excó.
.f. 24. q.1. loqtur.

Causatum quoqꝫ sm Phum/a quo nec .g. leges discrepant/non debet esse maius uel potentius sua cá: sed a Petro oés dignitates ecclesiasticę cuiuscunqꝫ gradus causam atqꝫ originem habuere/ut sacri Cano. attestantur: ut supra latius probatú in. xi. & .xxx: arg. pro hac parte adducto. Fieri ergo non potest ut his seu eas tenentibus possit supra Petrum uel eius successores uice ipsius Petri fungentes iurisditio uel potestas ulla cópetere: ꝙ si illis contra papam nó datur iurisditio: multomagis denegabitur prophanis oíbus/

.g. ff. ꝺ iure codicil .l. qꝺ p manus & de acqui. re. do. .l. per hereditariú.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

cum illis oĩs in clericos exercendi potestas a iure tũ ciuili/ tũ canonico interdicatur: uerũ uniuersalis ecclesia nihil est aliđ (ut sępe dixi) q̃ xp̃ianoꝝ collectio: Xp̃ianoꝝ uero oĩum ſm diuũ Hiero. H. Duo sunt gña/clericoꝝ unũ/laicoꝝ alterũ: Impossibile est igitur uniuersali eccl. supra papã iurisditionẽ cõpetere tã clericoꝝ q̃ laicoꝝ respectu. A.48.

H. 12.q.1. duo.

¶ Damascenus etiam super illud Lucæ .7. c. Faciamus hic tria tabernacula. Non te dñs inquit tabernaculoꝝ / sed uniuersalis eccl. constructorem constituit: si eccl. constructor/quo mõ ei potest subesse? Pręterea Chriso. super illud Lucæ.22. Ego pro te rogaui.&c. Omissis inquit aliis uenit ad Petrũ cęteris p̃latum. Item Aug. tractans illud uerbum dñi Petrus ambulat super aquas, Dicit primo Ap̃lo.1. Petro in ordine apostoloꝝ firmo & p̃cipuo/ in quo figurat eccl. Sctũs Cyrillus ẽt sup illo. Tu aliqñ cõuersus.&c. Cũ te principem apostoloꝝ deputauerim. Rabanus quoq; super illud. Tibi dabo claues &c. ait. Qui enim maiori deuotione Regem cęloꝝ confessus est prę ceteris/donatis clauibus regni cęlestis honoratus est. Argq.49.

h. ff. đ acq re. do. l. traditio & đ tritic. l. l. in hac. §. sic itaq; instit. đ actio .i. ff. cõmod .l. si ut certo. §. si duob⁹ &. ff. uti. possid .l. si duo & . ff. de p̃ca .l. duo & de aqr. pos. l. 3. §. excõtrario ubi p doct.

¶ Xp̃s quoq; Petro dixit. Tibi dabo claues.&c. Hoc uerbũ dare de iure dñii translationẽ .h. importat. Si ergo dñium clauiũ Petro est datũ/claues aũt nõ fabrefactas/ sed plenissimam ligandi & soluendi ptãtem p illas significata; doctores sacri intelligunt: Impossibile est clauiũ hmõi dñium & ptãtem esse penes eccl. quia aut dices illud esse penes petrũ & eccl. insolidum: Et hoc fieri non potest/ quia continet repugnantiam/ q eiusdem rei duo sint dñi. i. insolidũ. Si aũt dominiũ esse diuisim in persona utriusq; affirmes / & hoc minus stare potest/tum quia fidei unitati repugnat. Vnam unim sanctã eccl. symbolus canit/ tum quia nec Petro sup eccl. nec ecclesię supra petrũ posset tunc iurisditio ulla cõpetere/contra mentem aduersarioꝝ/ut dixi in.37. argu. Par in parẽ non habet imperiũ. Pręterea nõ legitur q xp̃s cuiq̃ claues dederit/uel alteri q̃ Petro se daturũ p̃miserit. Dicere

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

aũt Petro claues fuisse promissas & non datas/ ut nonnulli asserunt /quibus Abb.siculus in suo tractatu de ptāte papæ adherere uidetur impiũ est atq; hereticũ: Xp̄m enij menda cem faciunt si suam promissionẽ nõ impleuisset:ut dixi in xi.arg.in fi.Prǫterea est contra Cano.& maxime p̄ .k.Aug. sniam dicentis.Petrus qñ claues accepit eccl. sctām signifi care uř.P3 ergo Petro claues datas fuisse. Ar.50.

.k. 24.q.1. quod cũq3.21.d.c.1.

¶ Pont.p̄terea solus põt statuta gñalis Cõcilii interp̄ta ri dicente .l. Greg.Quotiens aliqua de uniuersali synodo aliquibus dubitatio nascit ad recipiendã de eo/qd nõ intel ligunt rationẽ/aut sponte ii qui salutem animǫ suǫ deside rant ad apostolicã sedem ,p recipienda ratione cõueniant. Ergo papa Concilio est superior: alias gestoꝝ in concilio interpretatio ad cõciliũ nõ ad papã spectaret. Inferior qp pe supioris legẽ interpretari nõ .m.põt:ita ut eius interp̄ta tioni stetur:quia ille habet auctoritatẽ .n.interp̄tandi legẽ uel canonẽ qui habet auctoritatẽ cõdendi. ¶ Argu.51.

L. 17.d.nec licuit 20.d.de libellis đ cõces.p̄b.dilectus

.m. L.1.§.siqs.ff. đ appell.ĩ.no.glo. & Bar.in.l.ab exe cutoř i prin.eo.ti.

¶ Nauis quoq; Petri fm Ambr. sup Marcũ uniuersalem eccl̄a3 .o. prefigurat/sicut igit Petrus naui prǫest ecclesiam rep̄sentanti/ ita & eccl.p illam rep̄sentate/ Figuratis .n. & figurati seu rep̄sentantis ac.p.rep̄sentati dispar cõditio esse non debet. sicut in simili dicitur de arca Noe / extra quam mortalium saluatus est nullus;quǫ & ipsa ecclesiǫ est .Q. typus ita extra catholicã eccl.nullus.q saluab t. ¶ Ar.52.

.n. C.de leg l.fi. .xi.q.1.§.his ita. .o. 24.q 1. Non turbatur.

¶ Item pro hac parte adducitur illud qd in passione xp̄i h betur Io. 18. Petrus educens gladiũ pcussit seruũ pont. auriculãq3 ei dextrã abscidit ubi Gre. ait.tollit ergo Petrus aurem: quia ipse est qui accepit claues regni celoꝝ / ille.n. cõdemnnat qui absoluit. Io.etiam ult c. dicit.Pasce oues meas : exponit Crisosto. loco mei prǫpositus esto & caput fratrum tuoꝝ ¶ Argu 53.

.p. ff. đ off. eius cui mãd.ẽ iurisd.l & si p̄tor. .Q. 24.q.1. qm̄ uetus. q. de sũma tri.c. 1.§.una.

¶ Legitur ẽt in actibus apl̄oꝝ.c.xi.oĩs generis animan tia fuisse Petro ostẽsa tam imũda q̃ mũda/ dictumq3 stupen u illoꝝq3 cõmestionem phorrenti/Petre occide& mãduca

qđ ſm Albertũ magnũ alioſq; doct. ſacros cõplures oĩmodam petri in toto orbe ptãtis plenitudinẽ ſignificare uidet: & nihil in orbe reſtare/quod in os eius non eſſet intratuꝝ/ cuiuſq; curam ipſe nõ eſſet habiturus. Si ergo ſoli Petro tã inſignis figura eſt ꝑmonſtrata/ipſi tm̃ & non aliis plenaria iuriſditio conceſſa uř · Ipſe igitur ſuper oẽs alios eſt/ & ſic ſupra Concilium. Pręterea .r. Inno.4.dicit papã habere in ſua ptãte eccleſiã militantẽ: quomodo ergo põt dici eccl'a; illo ſuperiorem ſi in eius ptãte conſiſtit: repugnare hæc in uicem maniſeſte uidentur. Argumentum.54:

.r. c.inqſitionis i ſi.de ſenten. exco.

¶ Chriſtus etia; dicendo Petro/paſce oues meas: omnes oues: ut .s. Inn .3. affirmat illius curę cõmiſſe uidetur/ ergo & apoſtoloꝝ ac epoꝝ in eoꝝ locũ ſuccedentiũ/ cum & ipſi Chriſti oues forent/nec nõ chriſticolaꝝ oĩum cura petro pariter cõmiſſa dicetur. Quare conſtat tã hos q̃ illos petro fuiſſe ſubiectos. Poſſent plura adduci q̃ curioſioribus relinquo perueſtiganda/ſat eſſe debet principaliora & urgẽtiora in medium adduxiſſe.

.s. .d maio.& ob. Solite.

¶ REPLICATIONES CONTRA ADVERSARIORVM RESPONSIONES. AD HANC PARTEM.

SEd quia opinioni prædictę pleriq; perperam aduerſantur: ut Abb Siculus & Lud. Ro.Io.Gerſon & nõnulli ueritatis inimici conant'q; ad ſupius allegata/nõ ſine magna tñ Canonũ uiolatione reſpondere. Viſum eſt mihi non incongruũ illoꝝ reſponſiones ſubiicere: illaſq; ut uanas friuolaſq; refellere/ & ad ſupra allegata primo ad auctoritatẽ Simachi dũ dicitur cauſas Pont. a nullo hoĩum iudicandas. Dicit Abb. ꝑdictus in ſuo tractatu de ſingularibus hoĩbus intelligendũ/ nõ de Concilio/quod hoĩum appellatione nequaq̃ cõphenditur. Et eode; mõ reſpondet ad auctoritatẽ Boni. .8. loco ſupra

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

73

addu&ctā du; dicit / mortaliū nullus huius culpas ꝑsumat re darguere. Tu uero dic responsionem hanc nō ualere / quia licet Concilium sit persona ficta / in eo tñ hoies interueniūt ut collegiū / & quicquid fit p illud dicitur fieri p homines in uniuerso non particulatim. Probatur hoc manifeste auctoritate .A. Symachi / ubi epi in synodo cōgregati dixere q̄tum ad hoies respicit / sit Symachus immunis & liber: cuius cām totā dei iudicio reseruamus: Ecce ibi app; sniam ferri a Cōcilio & Syma. a iudicio hoiu; absolui / ergo falsū ē Cōciliū hoiu; appellatiōe neq̄q̄ cōp̄hēdi. Vñ uniuersitas pōt delinq̄re & errare / & pōt .a. puniri de iure: qa hoies de uniuersitate sunt ii qui delinquūt; quare hoies ut sint op; qui sunt in Concilio / & qui papā sunt iudicaturi / licet non particulariter sed uniuersaliter. Hoc aūt non facit quin dicatur tunc ab hoibus iudicari: quod manifeste Canones prohibent / & .b. regula iuris est / dicens cū quid una uia prohibetur uni / ad id alia nō debet admitti. Præterea hæc rñsio tollitur per uerba .c. Gelasii dicētis. Totius eccl. appellationes ad hmōi sanctæ sedis examen uoluerunt deferri / ab ipa uero nusq̄ prorsus appellare sanxerunt: ac per hoc illam de tota ecclesia iudicare ipsam ad nullius cōmeare iudicium. &c. Si ipsa de tota est ecclesia iudicatura & nullius iudiciū subitura: ergo nec uniuersalis ecclesiæ subibit iudiciū / quia hoc uerbū nullius aptum est omnia cōpręhendere / tam homines q̄ collegia uel uniuersitates quascūq;: Vniuersalis igitur ecclesia excludetur a iudicando pont. fieriq; non potest ut ipsa illum iudicet / a quo est iudicanda: quia inferior superiorem iudicare nō potest. Premissa etiā responsio Abb. & alioꝝ tollitur per ꝑallegatā auctoritatē Symachi du; inquit / Alioꝝ hoium causas deus uoluit per hoies terminari sed sedis huius presidem suo sine questione reseruauit arbitrio / Voluit beati petri apostoli successores cęlo tm̄ debere innocentiam / & subtilissimi discussoris indagini inuiolatam habere conscientiā. Si ergo papa dei arbitrio iudican-

.A. 17. d. § hic ēt.

.a. de exces. p̄l. di lecta no. Bar. in l. aliud. § refert. ff. d reg. iu. & i l. aut fcā. § nōnūq̄. ff. d pen. c. Romana. § uniuersitatē &. c. si snia d sētē. exco i. 6. no. Bal. & ang in . l. Metū. §. animaduertendū. ff. qd met. cā. ab i. c. dilect⁹ 2. de Simo.
.b. d reg. iu. cum qd una uia. li. 6.
.c. 9. q. 3. ipsi sunt canones.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

dus relinquitur ab hominũ iudicio eripitur siue illud in uniuerso uel particulatim prestet. Vnius .n. inclusio alterius est .d. exclusio: Igit & a iudicio cõcilii quod ex hoĩbus cõstat (ut modo dixi) papa eripietur. Itẽ ad pmissam Bonif. auctoritatẽ dicunt/ q loqtur quãdo Papa esset deses & negligens in omittendo: quia suam propter ignauiam ecclesia pessundaretur/secus si propter sua scelera & facinora ecclesia scandalum pateretur; quo casu dicta auctoritas locum nõ habet; quia grauius est delictũ in cõmittendo q̃ in negligendo cõmissum. Verũ ultra dicta ibi dic qđ hec rñsio per ueba ipsius Bonifatii aperte cõfunditur dũ dicit. Huius culpas presumat redarguere mortaliũ nullus. Hoc uerbum culpa oẽm modũ peccãdi cõprehẽdit siue in faciendo siue in omittendo cõsistat. Ait. n. f. Ioan. papa culpã facientis habet; qui põt corrigere / negligit emendare / Negligens ergo dicit facere & negligẽtia .g. punitur sicut delictum. Et .h. Aug. qui desinit obuiare cum põt cõsentit/&.i. Eleuterius negligere / cũ possis pturbare peruersos / nihil aliud est q̃ fouere: nec caret scrupulo societatis occulte qui manifesto facinori desinit obuiare. Pastor ẽt fm .k. Gregorium Qui delinquentes nõ arguit/tacendo occidit. Et .l. Ambr. de officiis: Qui non repellit iniuriam a socio cũ potest/tã est in culpa/q̃ ille qui facit: Negligentia igitur punitur sicut delictũ patratum. Nec refert quomodocũq; papa siue negligendo siue facinora perpetrando ecclesiã scandalizet cum par sit delictum. Et .M. Io.8. ait. Qui crimina quæ poterit emendare non corrigit/ipse cõmittit. Nihil pterea de .m. iure refert quid ex equipollentibus fiat: Hoc satis esse deb; ad demonstrandũ q propter hmõi scandalum papa minime potest deponi .N. ciuiles: pterea leges dicunt q non faciens ad quod quis tenetur contra illud dicitur facere. Præterea hæc responsio Abba. non tenet dicente Anthero papa .n. facta subditorꝝ a nobis/nostra uero a dño iudicãtur/ergo etiam in iis quæ in faciendo cõsistunt papa a solo

.d. de psump. nõ ne. ff. de iudi. l. cũ pretor.

.f. 86. d. culpam.
.g. 16. q. 6. consuetudo in fine.
.h. 23. q. 3. c. fi.
.i. 2. q. 7. Negligerẽ
.k. 43. d. ephesiis.
.l. 23. q. 3. Non inferenda.
M. 23 q 8. c. pterea
.m. ff. si cer pe. l. certũ & de lib. & postu. l. 2 &. 3. & đ cond. & demonst. .l. noiatim.
.N. ff. de reg. iu. l. qui nõ facit & q̃ in frau. red. l. in fraudem. no. Bal. in l. de qbus in. 23. col. de legi.
.n. 9 q. 3. Facta

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

dño iudicatur. Item ſi in leuiorioribus relinquitur dño iudicandus tanquã exactius de illius uita perſcrutaturo / quia ut ait .o. Symachus non habet reus apud illum de allegationis nitore ſubſidium / quanto magis in grauioribus dei iudicio relinqui debet ab eodem grauius puniendus. Nec obſtat ꝙ nonnulli dicunt papam poſſe pro notorio crimine cõdemnari / quia dico propter hanc notorii qualitatem minime tribui iuriſditionem illam alias non .p. habenti / Neq; hoc iure cautum reperiri: ut patet in clerico notorie delinquente / contra quem iudex laicus nullaʒ propterea iuriſditionem .q. ſortietur. Et licet papa male agat ſoluʒ deũ iudicem habet. Nec obſtat auctoritas .r. Clementis / quod propter obſtinationẽ uideatur potius membrũ diaboli q̃ xpi: & potius infidelis q̃ fidelis: quia idem eſt in quolibet criminaliter peccante / qui p pctũm efficitur mẽbrũ diaboli & illius ſubditus .s. poteſtati / & totiens deũ quis negat ſm .T. Hier. quotiens peruerſa agit & quilibet peccator dr̃ eſſe extra .t. eccleſiã. Item ſequeretur ex hoc ꝙ papa p quolibet peccato mortali poſſet deponi / quod falſum eſt / quia requiritur hereſis uel infidelitas ſtricte .u. ſumpta ad depoſitionem. alias ſequeref ꝙ pro crimine ſimoniæ poſſet dãnari / cum & illa large .x. hereſis appelletur: quod a ſacris doctoribus non .X. tenetur: Excõicatus ẽt hereticus appellatur tam a .y. Nico. papa / q̃ ab Iuſtin. Imp. Dr̃ ergo membruʒ diaboli & infidelis large cũ habeat fidẽ informẽ / non ſtricte ſicut hereticꝰ uerus q caret fide. Ad auctoritatẽ Ana. in .27. arg. adductã dicẽtis. Electionẽ pont. deũ ſuo iudicio reſeruaſſe: dicunt nõ loqui / qñ cauſa electionis ſubeſt ut hereſis / ſcandali / uel delicti notorii. Veruʒ hæc rñſio nihil ualet quia papa nõ peccãte / uel illius delicto non apparente / fruſtra de illius electione tractaretur. Occulta enim pctã latent: & niſi a deo iudicari .z. non poſſunt / cui nota ſunt omnia. Cauſa ergo ut ſit oportet / alias canon ille foret indubitabilis: quod iuri .a. repugnat. Inno. etiam auctoritati

.o. 9. q. 3. Alioꝝ.
.p. C. de iuriſd. o. iu. l. magiſterie. & ibi no. Bal. & Sal. & Bal. in. l. crimis .C. qui accuſa.
.q. ut plene no. p Inn. D. Ant. D. ab. & alios cano. i .c. uerũ de foro cõp. & in. c. at ſi clerici i prin. de iud. & in .c. 1. de mut. pet. & ubiq; p Io. an. & .d Ant. & Abb.
.r. 38. d. c. fi.
.s. 24. q. 1. miramur
.T. xi. q. 3. eſtimãt
.1. q. 1. ut euidẽter.
.t. 24. q. 3. de illis & .c. ſequenti.
.u. glo. 79. d. ſi qs pecuniam.
.x. 1. q. 1. c. fertur. & c. eos de ſimo. .c. qñ.
.X. de elec. c. licet gl. 79. d. ſiqs pecu,
.y. 4. q. 1. c. 2. i aut. de priuil. dot. poſt prin. col. 8.
.z. de ſimon. tua i fi. 32. q. 5. c. fi.
.a. ff. ad carbon. .l. quod labeo.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

in .19 .argu. adductę: Ibi neq; a clero neq; a populo iudicabitur. &c Rñdent q non loquitur de clero aut populo faciente Concilium. Nã si totus clerus uel populus esset in uno loco congregatus nõ diceretur pp hoc Conciliũ nisi esset Concilii faciendi causa congregatũ/sicut de alicuius ciuitatis populo dicitur qui si totus ad facinus aliqd patrandum cõcurreret/nõ diceret ciuitas maleficiũ cõmisisse/nisi prius fuissent ciues legitime cõgregati/& in uniuersitate delibe. rassent illud cõcicato consilio perpetrare: ut est doctoꝝ .b. snia uera & probata. Et si tex. de Concilio uoluisset intelligere clare utiq; hoc .c. dixisset. Verũ hæc rñsio nihil ualet/ quia cũ ibi tractetur an papa possit ab aliquo iudicari/ intelligi debet de iudicio/alias legitime & rite faciendo/qa uerba legis frustratoria esse non debẽt/atq; ita interptanda ut oia .d. rite fiant & ualide. Vnde cũ ponitur questio de clero & populo possint ne Põt. iudicare/intelligi debet de clero & populo ad hunc actũ tm̃modo iudicandi Pont cõgregato an id posset facere/& deciditur ibi q non ex defectu potestatis ipsoꝝ. Ad decretalem uero .e. Alex. iii. super põtificia electione editam/dicentẽ aliquid pcipuũ in Pont. electione constitutũ/quia deest superior ad quẽ recurratur: dicunt illam loqui/qñ Conciliũ nõ est tunc actu cõgregatũ/ quia uere eo tẽpore deest superior/secus ubi foret congregatum: quia tunc adesset superior ad quẽ posset recurri per q̃ faciliter. Porro rñsio hæc per uerba eiusdem decretalis confunditur. Ait enim ponendo causam differentiæ inter Ro. & alioꝝ Pont. electionem quare aliud in uno q̃ in alio statuatur/quia in electione papę non poterit ad superiorem haberi recursus. &c. Verbum hoc poterit cũ futuri sit tpis cõphendit non solum quãdo cõcilium foret electiõis tpe cõgregatum: scd etiã postea quandocũq; adunaretur/quia si cõcilium foret superius/ falsa foret illa rõ per pontificem assignata: q ad supeiiorẽ non potuit haberi recursus/ poterit nãq; ad superiorem recurri saltẽ quãdo cõcilium cõgre

.b. Bar. in. l. Aut facta .§. Nonunq̃ cos. si. ff. đ pen. d. Ab. p⁹ al in. c dilect⁹ de Simo. no. đ pen. in. 6. felicis p Can. oẽs.
.c. L. si seruũ .§. nõ dixit. ff. đ acqr her .L. una .§. sin aũt ad deficiẽtes. .C. de Cad. tol.
.d. L. 4. §. cõdẽnatũ. ff. đ re. Iudi. .L nõ putauit. §. nõ quis. ff. cõtra. tabul.
.e. đ elec. c. lз.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

gabitur. Verũ cũ Conciliũ sit inferius/ papa ãt supior/ ideo ad supiorẽ recurri nõ poterit/non solũ tunc sed ẽt postmo dũ qñcunq cõtigerit Conciliũ celebrari. Præterea si uoluis ser pont. aſr intelligere p uerba pñtis tpis locutus fuisset di cẽdo/Tunc cũ electio celebraẽ ad superiorẽ recursus hñi nõ pt. Et ita pcedere posset Abb. rñsio ad decretalẽ pallegatã/ Illã tñ puerse intelligentis, Sed ambitio hoie3 sane doctissi mũ ꝯ ueritatẽ & ꝯ prius a se scripta loqui ipulit/ qđ uitium (ut ait Salustius) mortales cõplures falsos fieri coegit. Ob unũ qppe uelduos canões pperã iterptatos aduersarii cano nũ pene ifinitatẽ conaẽ euertere manifeste hãc ueritatẽ pbã tiũ. Adducũt hi ẽt nũ ad suę intẽtiõis fundamentũ pcipuũ .f. Gela. papę auctem sic dicentis. Quãuis uniuersæ p orbẽ eccl. catholicę institutę unus thalamus xpi sint tñ sctã Ro. eccl. catholica/nullis synodicis cõstitutis cæteris est plata: sed euãgelica uoce. &c. Intelligiẽ plata cæteris eccl. pticula riter cõsideratis ab eadẽ Ro. eccl. distinctis. Et ita intelligiẽ dictũ .g. Greg. supra adductũ dicentis de Petro/ q dñs cun ctæ eccl. illũ pfecit/ut debeat exponi .i. cũctis eccl. pticulari bus/nõ aũt eccl. uñi: ut pbat illud uerbũ /cęteris Pelagii pxi me allegatũ/ut uerba in sensu cõgruo recipianẽ & magis .h. ualido/& iura iuribus .i. cõcordenẽ. Ita ẽt intelligũt con stitutionẽ Cõcilii .k. Hilerdeñ asserentis petrũ totius eccl. pastorẽ a dño cõstitutũ/ut totius eccl. .i. oium eccl. exponi debeat Eode3 mõ Greg. uerba exponũt dũ dixit Petrus ptã tem regni accepat/ut quo ad eccl. particulares nõ aũt quo ad uniuersale3 eccl. intelliganẽ/cuius caput & rex est xps. q ãt nõ accepit ptãtẽ uniuersalis eccl. p3 cũ ex supradicta Gel. auctoritate/tũ ẽt ex .l. Greg. uerbis Alexãdrino patriarchæ directis uetãtis uniuersale3 se noiari. Similiter Ambr. uerba interptanẽ appellãtis Petrũ petrã/ qđ nõ ideo ibi dr Petrus petra/ad denotandũ q eccl. fuerit sup eũ fundata iuxta illđ .M. apli/ de tra ãt erat xps/sed fuit dictus petra ad denotan dũ q in articulis fidei fundamenta p suã pdicationẽ posue

.f. 21. d. Quãuis.

.g. L. d. Cõside randum.

.h. c. Abbate de Verb. sig. li. 6.

.i. de elect. cũ ex pediat li. 6 C. de Inoff. dot. l. 1.

.k. L. d. Hi. q. §. 1.

.l. 99. d. Ecce.

.M. đ cõsec. d. 2. Re. uea 1. ad cori th. x. c.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

rit ut ibidē dr̄/sed hęc rn̄sio nō ualet:qa si posuit fūdamen ta fidei ergo est caput fideliū ab eo i fide fundatoꝝ. At uł̄is eccl. ex fidelibus cōstat ergo uł̄is ecclesię petrus est caput si caput dn̄s ēt ut sit op; cū caput mēbris cęteris dn̄ef. Est.n. petrus primū caput post xp̄m/illiusq; uicē gerens:ut dixi i rn̄sionibus ad argu. partis ꝯrię. Itē dū dr̄ sup hanc petram fundabo eccl. meā exponūt.i.sup hunc articulum fidei quē nunc cōfessus fuisti dicēdo. Tu es Petrus.&c. Fundabo ecc. meā/quā expositionē Io.m. glo. ponit. Quæ tn̄ tex. illum uiolare uṙ dū dixit. Sup hanc petrā & nō sup articulo a te cōfesso. Pręterea absurdū uṙ eccl. sup unū articulū tm̄ fundatam cū.xii articuli.n. existant quos catholica eccl. tenet q oēs ita inuicē sunt cōnexi/ut si unus corruat totius sacrę scripturę fm̄.N. Aug. auctoritas euanescat/Dicta uero per Amb. ad regimen particulariū referunt/ nō āt ad regimen uł̄is eccl. q̄ ē corpus mysticū/qđ pastorali officio petri nūq̄ indiguit/nec indigebit cū sit (ut aiunt) ipeccabile/ nō hn̄s maculā neq; .o. rugā/sed xp̄m caput suū & sponsu; fuit fundamentū fidei in nationibus. Eodē mō rn̄dēt ad uerba .p. Amb. dn̄tis/ꝙ Roma principatū & caput obtinuit nationū ut illud caput & principatus referaṫ ad pticulares eccl. p orbem diffusas/ nō ad uniuersalē eccl. q̄ est corpus mysticū/ sup qđ eccl. Ro. nūq̄ ptātem accepit/ simili mō ad oia iura respōdent: quę Petru; aliqn̄ totius eccl. pastorē appellant/ aliqn̄ caput & principē oiu; fideliū/ Alibi rectorē uł̄is eccl. & gregis dn̄ici directore; uocant. Ro. quoq; eccl. uniuersorum xp̄i fideliū matrē sępe nūcupant/ & alia id genus in supioribus deducta epitheta illi tribuūt Vt p̄missa oia attributa:quo ad particulares eccl. p orbē diffusas sint itelligēda nō quo ad uniuersalē eccl cui nunq̄ Petrus legiṫ fuisse p̄positus. Verū ut supra dixi arg.15. hęc opi. cōfundiṫ p Bonif.8.in ꝓhem.6.li. Dū ait Ro. eccl. uniuersalis eccl p̄latam & totius orbis p̄cipuū obtinere ingr̄atū.ergo & uniuersalis eccl. cū sit illa i orbe/ obtinebit principatū sumēdo argu.

.m. 19.d.c. ita dominus.

.n. đ suma.tri.c.1.

.N. 9.d. si ad scripturas

.o. 24.q.1. loqṫ & .c. oibus & c. A recta apl̄s ad eph.5.c

.p. 2.q.7. Beati petrus.

de maiori ad minus/qđ est ualidum: quia si dñatur conti-
nenti.s.orbi certe & contento (ecclesię inq̃ uniuersali) op3
ut dñetur. Item (ut supra dixi in arg. 43.) Petrus dr̃ firma-
amentum eccclesię uniuersalis: ergo est super illã. Itẽ nomen
suũ Petrę cõicauit eidẽ ut .q. Nico. papa inquit & supra di
xi/ut ęterni templi ædificatio/mirabili munere gratię dei i
petri soliditate consisteret. Ex quibus p3 eccľam super petrũ
fuisse fundatã .r. Cyprian etiam asserit super unũ petrũ fuisse
ecclesiam ędificatam. Prętcrea dum negatur ecclesiã fuisse
fundatam super petrũ est contra .s. Hier. auctoritatẽ dicen-
tis/ super hanc petram fundatam ecclesiam/scio de petro lo
quens & .t. Gregorius ait christus super apostolicampetrã
uniuersalem fundasse ecclesiam ut p̃dixi qđ de xp̃o non p̃t
intelligi qui non fuit apľus sed apostoloꝝ dñs & magister
ut in.22.arg. latius hoc probatur. Prętcrea dñs Card. de po.
papæ li.2. hæc dicta acriter ipugnat. Ex qbus plura resultant
inconueuientia & absurda. ¶ Vnũ in primis/quia dũ faten
tur petrum esse caput nõ assignando ei unum corpus cuius
sit caput sed plura/singulos u3 fideles singulasq; ecclesias
ut singula ipsius corpora/uidentur monstrosam re3 facere.
Alterum quia dicendo petru3 fuisse caput oium particula-
rium ecclesiaꝝ/nõ aũt uniuersalis ecclesię contradictione3
implicare uidenť / cũ illa ex particularibus ecclesiis constet
ut .x. Gelasii auctoritas supra adducta probat dicentis / ꝙ
uniuersæ orbis ecclesiæ unus thalamus xp̃i sunt/& .y. Cy-
prianus unam ait esse ecclesiam per totum mundu3 in mul
ta mẽbra diuisa3. ¶ Tertiũ ꝙ cũ ecclesia sit unũ corpus/ut
ait .z. Apľs: corpus ãt debeat habere unũ caput homogeneũ
.i. eiusdem naturę: ut.s.uisibile sit & conuersef cũ corpore
cuius est caput/negãdo petrũ post xp̃i absẽntiã ab eccl.cap̃
uniuersalis ecclesiæ non fuisse: fateri necesse est illam esse
acephalam.i.sine capite uisibili & conuersante cum ea: qđ
est .A. absursurdum & damnatũ per Ioannem .xxii. extra-
uagantem incipiente3. Licet iuxta doctrinã apostoli/in qua

.q. 19 d. Ita dñs de elec fundamẽta in princ.li.6.
r.. 24.q 1.loquitur.
s. 24.q.1.quoniã
.t. 12.d.c.2.
.x. dcõ.c. quamuis .21.d.
.y. dcõ.c.loqť & c.oibus.7.q.1.Nouatianus.
.z. de sac.unc.c. uno.d.c.loqtur.
A. 21.d.c sũmittiť

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Mart.patauini opinionē dānauit dicentis/xp̄m nullū caput dimisisse ecclesiæ.In Cōcilio quoq; Constan̄ dānata est per Martinū.5.opinio Io.Hus dicentis/nō esse oportere in spūa libus unū caput regēs eccl. cū q̄ semp cōuersef. ¶ Quartū incōueniens est quia unitas eccl.accipienda est stante euan gelica ordinatiōe/nō solū habito ordie ad xp̄m/sed ēt hn̄do ordinē ad unū xp̄i uicariū:ut supra latius dixi.Et sic ad sūmū pont. cui totū eccl.corpus uniaf. Vn̄ glo.Mat .16.c. Ideo inquit ptātem speciaſr ligādi soluendiq; Petro xp̄s cō cessit/ut ad unitatē nos .a. iuitaret. Ideo eū principē apſoꝝ instituit ut eccl. unū haberet principalē uicariū/ad quē diuersa eccl.mēbra recurrerēt si inter se dissentirēt/ q̄ si diuersa capita essent in eccl.unitatis uincula rūperenf. ¶ Quintū absurdū resultare ui/qa opinio p̄dicta xp̄i auctoritati manifeste ꝯriaf dn̄tis: Tu uocaberis.b.cephas/qđ grece caput sonat.Vn̄ Beda in glo.ita ait.Intuitus āt Petrū xp̄s uidit cordis simplicitatē animi sublimitatē/cui⁹ merito auctoritate esset pferēdus eccl.&c. Cōfirmaf hoc p illud qđ dixit xp̄s Petro ut cātat eccl.sup plebē meā principē te cōstitui:nō dixit plebes / q1 .B. dn̄i est terra & plenitudo eius. Vn̄ illius plebs est uſis eccl./cuius pastor uſis a dn̄o est cōstitutus dicente.Pasce oues meas.Si pastor ergo & caput/ ut supra latius deduxi.Nec obstat q̄ xp̄s nō dixit. pasce eccl. meā/qa cū eccl.uſis nil aliud sit q̄ grex .c. dn̄icus/ q ex ouiū multitudine cōstat:sicut Petrus est pastor gregis dn̄ici ita & uſis ecclesiæ.In orōe insup quā eccl. p totū orbē p̄nuntiat dr / Deus oium fideliū pastor & rector/famulū tuū Iuliū quem postorē eccl.pesse uoluisti.&c. Suffragant & huic sniæ .d. Greg.uerba in Omelia dn̄icæ resurrectiōis supra adducta dū Petrū pastorē appellat. Vn̄ synodus Cōstan̄.cōdēnauit Io.Hus/negantē Petrū fuisse caput sctē eccl.catho. qđ latie cōe seu uſe significat.Neq; ualet rn̄sio quoꝝdā uerbū illud uſe distributiue nō collectiue accipiētiū dū dr Pōt.cap uſis ecc.ut p singulis ipsi⁹ ec.mēbris distribuat:nō āt collectiue

.a. dcō.c.loquitur in princ.

.b. Io.2.c.22.d.c.2

.B. psal.23.13.q.2. .c.ubicunq;.

.c. c.1.đ hom.li.6

.d. L.d.considerandum.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ꝑ uniuersali eccl.teneaꝛ:quia lꝫ signũ uniuersale cũ cadit su
pra nomen cõe nõ collectiuũ possit distributiue accipi: ut
hęc positio. Sortes est fortior oibus hoibus ꝑt distributiue
esse uera/collectiue uero falsa:qñ tñ uniuersale signũ cadit
supra nomen collectiuũ:ut ppls/grex/cõciliũ/collegiũ/sy-
nodus/& hmõi/ꝓ naturã nois est/ut distributiue nõ collec-
tiue capiaꝛ. Absurdũ præterea uiꝛ papã dici caput singulorꝝ
mẽbrorꝝ corpis eccl.nõ aũt ipsius eccl.ex mẽbrorꝝ multitu
dine cõstitutę/sicut qđ eṗs sit caṗ fideliũ diocesis nõ ipsius
diocesis Rex incolarꝝ regni caput & nõ regni. Pręterea dũ
aduersarii negãt Papã caput uniuersalis eccl. collectiue sum
ptę-ut quę aĩa careat·nec sacramẽtis indigeat lꝫ eius mẽbra
egeãt/tria ex ꝑmissa opinione/fm Card.ꝑdictũ resultare ui
dentur nõ parũ erronea. Vnũ ꝙ ecclaꝫ hmõi/cuius caṗ asse
runt xp̃m nõ papã aĩa carere affirmãt: Alterũ ꝙ sacramẽtis
nõ egeat/lꝫ eius mẽbra indigeant:Tertiũ ꝙ hęc sit aliud q̃
eius mẽbra sacramẽtis indiga. ¶ Cõtra primũ est qa cor
pus xp̃i misticũ:qđ est ipsa eccl.uniuersalis/qđ nõ põt esse
nisi unũ qũo sensum spiritalẽ/& motũ põt accipere a Xp̃o
capite sua dona in illud diffundente ? aut q fieri põt/ut xp̃i
munerũ sit capax si aĩa careat:q̃ sola diuini influxus ẽ parti
ceps ? qũo si sacramentorꝝ est incapax ut aiũt aduersarii ꝑt
illa aliis ministrare/aut alios ligare uel soluere ? Ista quidẽ
hoĩbus cõcedi optuit/qui illa cęteris ꝓberent. Quę quideꝫ
ptãs si apl̃is data fuit ut aiunt/& ꝑ eos iposteros est diffusa:
hoĩbus certe datã appꝫ/nõ corpori fantastico uel chimerę.
Itẽ .c. Gelas.papa ait/qđ ul̃is eccl.ꝓbauit assensus:ergo pꝫ
illã ex hoĩbus esse/ex quo põt cõsentire:Itẽ põt delinquere .c. 25 q.1.c.1.
& puniri ut supra dixi/qđ nõ esset si ex hoĩbus nõ cõstaret:
quia illi sunt qui delinquũt & puniunꝛ. Pręterea qũo credi
tur sancta/nõ hñs aĩaꝫ ? qũo sponsa xp̃i/si nõ hꝫ aĩaꝫ ? qũo
ul̃is eccl.põt xp̃i mr̃imonio copulari/si inanimata existit/
nõ hñs ẽt fidẽ & charitatẽ quibus sponso iungaꝛ ? Impossi
bile est claues hr̃e & ptãtem directiuã oium : ut aduersarii

.f. 24.q.1.aduocauit &.c.scisma i fi. .g. Actũ.20.c.

.h. ff.de off. eius cui mãd.est Iur.l. & si pretor.

.i. đ testi.c.insup &.l.in tãtũ.§.uniuersititis.ff.de Rerum di.

.k. i.c. Romana .§.in uniuersitatẽ de sent.ex li.6.no cano.in.c.ꝑ illoꝝ de preben.

.l. .d.§.uniuersi.

inquiunt si sit exanimis. Absurdũ est dicere corpus xp̃i esse eccl. & xp̃m pro eccl. f. mortuũ aĩa carẽte pariter & sensu: quã ẽt acqsiuit sanguine suo/ut i act.ap̃loꝝ .g. legit. Qũo eccl.hęc uniuersalis in terris nũc militãs cõiũgenda est in cęlesti gloria/cũ illa triũphante: Aut qũo militãs dici põt uel triũphans q̃ sit inaĩata:& p ꝯñs incapax glorię:Est nãq3 ip̃a fideliũ multitudo ut sępe ẽ dictũ/usis eccl.Ip̃e uero fideliũ aię;eccl.ipsius aĩæ nuncupant. Eccl.ẽt in suis orõnibus ait.Deus qui eccl.tuã nouo semp fœtu multiplicas.&c.Recipit ergo argumẽtũ:Istud aũt nõ est nisi hoĩu3 cõuersoꝝ: est igit idẽ eccl. qđ fideles ipsi / Orat p̃terea ecclia ad deu3 quotidie ut est illa.Ecclesię tuę q̃s dñe p̃ces placatus admitte/& multę similes orões ab ecclesia fiũt quotidie & in actibus ap̃loꝝ dr:5.c. Oratio ãt fiebat ab eccl. ad deũ ꝑ eo qđ nõ expediret si eẽt corpus fãtasticũ ut aduersarii allucinant. Pręterea repñtãs aliqđ simil tudinis uel .h. ꝑportionẽ hr̃e d3 cũ repñtato/sed,cõciliũ cõstat ex hoĩbus/& dr rep̃sẽtare uniuersalẽ eccl.Necesse est igit uniuersalẽ eccl.constare ex hoĩbus qđ nõ foret si eẽt illud corpus fantasticũ & illa chimera:quã pleriq3 somniãt. Vt qđ p̃terea ꝑ eccl. orat/si ẽ corp⁹/ut dicũt impeccabile nec hñs maculã/ q̃ possit dimitti:Insup sicut dr xp̃s ecclesiã suo sanguie redemisse.i.singulas aĩas ecclesię fidelium.ita Papa dr hr̃e ptãtem nedum supra singulas aĩas ecclesię quæ ut singulares nõ sunt uniuersitas s3 ẽt quę collectiue capiẽdo uniuersitatẽ faciunt unũq3 eccl.sctẽ corpus cõstituunt. Nec dr ppea uniuersali carere ptãte/quia in singulos sacramẽta sunt imptienda: Nã ẽt in prophanis multa sunt ad uniuersitatẽ spectantia/quoꝝ singulos quoq3 tãgit.i. emolumentu3:& illa dñr uniuersitati concessa.Simile est i cẽsura/si enim aliqđ sub censuris uniuersitati mandat qđ p singuloꝝ ministeriu3 est adiplendũ censuræ hmõi uniuersitatis pticulares inobediẽtes ligabũt ut sacroꝝ Cano. .k. interptes uolunt. Et ꝑbat manifeste ex Bonif.8.constitutiõe .l. ꝓhibentes uniuersitatẽ excõica

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

ri ne contingat innoxios ꝓ noxiis q̃nq; puniri: ergo pꝫ ex hmõi censuris singulos uniuersitatis ligari. Supuacua nẽpe foret talis cõstitutio ꝓhibitoria nisi singulos hmõi cẽsurę cõphenderẽt ꝓbatur hoc etiã ex alia eiidẽ .m. Bonif. cõstitutiõe quę uoluit ut interdicto populo singulares sint interdicti illius populi: ergo pꝫ ꝙ nõ esset infructuosa hæc ptãs papæ sup ecclesiã uniuersalẽ cõcessa ut aduesarii somniãt. Opatur ẽt hæc ptãs sup illam etiã in uniuerso nouã legeꝫ cõdẽdo quæ fidẽ respiciat & animaꝝ saluteꝫ quã uniuersalis eccła tenebif suscipe/& ꝓfiteri: ut pꝫ ex pluribus sũmoꝝ pont. n. constitutionibus. Et ubi effectus nõ erat ꝓportionabilis ad uniuersos singulos eccl. ipsius usis .o. cõphẽdet.

.m. đ sente. exc. c. si sententia li. 6

.n. c. 1. & . 2. đ fide cath. & eo. ti. 1. 6. & clem. đ here. c. cum xp̃s. 12. d. c. 1. & . 2.

¶ Scđs error ex uerbis .p. apłi cõfutaf dũ ait. Xp̃s dilexit eccl. & tradidit semetip̃m ꝓ ea ut illã sctificaret / mundans eã lauacro aq̃ in uerbo uitæ. Glo. ibi dicit .i. quo daf uita/ q̃ accedẽte ad elementuꝫ fit sacramẽtuꝫ/sequif ut exhiberet ipse sibi: Glo. i. in futuro glosam eccl. non hñtem maculã neq; rugã aut aliquid hmõi: Qđ uerbũ Aug. in li. tetractationum de moribus eccl. exponens inquit. Sic accipiendũ est qđ ait apostolus. Xp̃s dilexit eccl. suã: hoc est. n lauacrũ aq̃ in uerbo quo mundaf eccl. sed cũ tota dicat q̃ diu hic ẽ/ dimitte nobis debita nr̃a: Nõ utiq; hic est sine macula/ uel ruga/uel aliquid hmõi. Itẽ si eccl. est corpus ipeccabile (ut dicunt) nõ hñs maculã: ut qd ꝓ illa xp̃s est passus & mortuus. Xp̃s nẽpe (ut ait Petrus in suis epłis) semel ꝓ pctis mortuus est/iustus ꝓ iniusto. Aut ergo frustra fuisse xp̃i passionem dicamus aut pro peccatoribus mortuum fateamur.

.o. c. si sententia .§. 1. supra allega. .p. Ad eph .5. c.

¶ Cõtra tertiũ errorẽ facit illud Glosę dictũ sup Psal. 127. Vox tua sicut uitis habũdãs: ubi Glo Vxor xp̃i ẽ inq̃ eccl. exponẽsq; uersiculũ sequentẽ filii tui &c. dicit/ idẽ sũt filii xp̃i q uxor/& eccl. ipsa. n. cõiunx xp̃i/ip̃a filia. Idẽ no. Lu. c. .x. dũ ait. Fidelis seruꝰ & prudẽs/quẽ dñs cõstituit sup familiã suã. i. eccłiaꝫ/ut det illi tritici mensurã. Ecce ꝙ idẽ dicit eccłam esse & illos/q̃bus ministrandũ erat & triticũ. Itẽ Ber

nardus in sermõe de nuptiis: ubi aqua i uinũ est mutata: ut in .2.c.euangel. Io habet. Spósa inqt xp̃i nos ipsi sumus & oẽs simul una spõsa/& aię singulorũ quasi singulę spõsę: est itaq; corpus eccl. xp̃i fideles ipsi mẽbra &c. Ex qbus p3 ecclesiá ipsá uniuersalẽ non esse rẽ inanimatá/ minimeq; xp̃i sacramẽtorũ indigá/ quá ueluti chimerá quádá aduersarii cõfingũt. Sed eccłia3 eandẽ nihil aliud esse/q̃ ipsos xp̃i fideles/exploratissimũ est. ¶ Ex sup̃ deductis stat cõclusio/papá esse supra uniuersalẽ ecclesiá/& a deo tantũ iudicandũ heresis causa tm̃ excepta; Et hác opiniõe3 summi Theologi cõ pbant/Albertus magnus beatus Thom. in .4. sniarũ.d.19.24 & 38.q.1.ar.penult.&.2.se.q.88.ar.ul Et i li.ꝯ errores grecorũ.c.32. Alex. de ales in .3. sniarũ/Petrus de tarátasio & Bonauẽt. in.4. Ricardus de alta uilla. Petrus de palu. Aug. de ancho. in tractatu de ptáte papę. Henricus herueus. Alex. de alpidio. Car. sc̃ti Six. in suis tractatibus quos de ptáte eccl. cõposuere. Aluarus de planca/ecclesię pte prima. Anto. Archiep. flo. i .4. parte suæ sũmæ ti.23. Hác eandẽ opiniõem eximii canonistarũ tenuerũt. u3. q. Inn. 4. r. Hugoli. s. Io. An. Hostieñ. Ant. de but. & Io de Imo. & t. Abb. sicu. q fuit sibi cõtrarius i suis lecturis. Ep̃s Brixieñ. Ant. de Rosellis in suo tractatu de Po. papæ & impat. Cõdisaluus Auditor rotę Ep̃s oueteñ. in suo tractatu de po papę. u. Car. Alexandrinus. x. Io. theutonicus in suis glo.. Et .y. Bern. glosator. Et Andr. siculus .z. Barbátia nuncupatus. Et hæc uł esse cõis. a. glo. & sanctorũ uirorũ snia: & licet ꝯriam pauci tenuerint/non recte quidem de fide sentientes & a ueritate ipsa penitus deuiantes: A cõi tñ opinione .b. ciuiles leges suadent nõ esse aliquatenus recedendũ. Quá equidẽ ut ueram indubitáter affirmo: Saluo semp in oĩbus apłicæ & sacrosanctæ Ro. eccl. illiq; p̃sidentis Ro. Pont. iudicio/ cuius determinationi oĩa supra & infra scripta subiicio.

¶ Et ex supradictis infrascriptæ Conclu. eliciuntur.

¶ Conclusio.
.q. i.c. inqsitioni in fi. de sent. exc.
.r. xi.d.c.fi.
.s. In.c. pposuit đ conces. pbẽ. & i .c. inquisitioni de sent. exoc & in.c. significasti đ elec.
.t. in.c. significasti de elec.
.r. 15.d. in princ.
.x. 2.q.5. Mandastis .79.d. Si quis pecunia. 15.d. sicut
.y. d Capel. Mona ex parte.
.z. in cle. ne Romani de elec.
.a. Glo. in cle. ad nr̃a3 de hereti. §. tertio & i.c. ubi piculu3 in princ. de elec. li.6.
.b. L. Atletas in princ. & ibi no. Aar. ff. de Infam. & no. bal. in. l.1.i fi. ff. de Senato.

CONCLVSIO PRIMA PRINCIPALIS.

Papa est supra uniuersalem ecclesiam & fortius supra Concilium.

.2. Potestas papę immediate est a Deo.

.3. Papa est uerum & unicum caput in terris totius Reipublicæ Christianæ.

.4. Regimen ecclesiæ est Monarchicum, non Aristocraticum aut politicum.

.5. Solus Petrus fuit a xp̄o immediate ep̄us cōstitutus

.6. Ptās clauis ordinis nullo mō pōt dici data eccl. uniuersali sic ut singulis eius mēbris dicat̃ cōpetere.

.7. Talis potestas solis sacerdotibus conpetit.

.8. Potestas hmōi non est data uniuersali eccesiæ seu omnibus eius mēbris cōiunctim.

Cōrel. Exquo infert̃ ꝙ alicui sacerdoti demādare nō pōt;

.9. Ptās predicta, nec quo ad subiectū uel formā, neq; quoad radicem uel fundamentū esse potest in ecclesia uniuersali ut in quodam comuni subiecto.

.10. Talis potestas in uniuersitate clericoꝝ ut in quodā cōmuni subiecto esse non potest.

.11. Sacra scriptura de claue ordinis loquens de uniuersali ecclesia intelligi non potest capiendo ecclesiam ꝓ oibus suis mēbris coniunctim uel diuisiꝫ.

.12. Potestas clauis iurisditionis uniuersali ecclesiæ nullo modo est data, ita ꝙ singulis eius membris dicatur competere ut singulis.

.13. Potestas hmōi non est data uniuersali ecclesiæ ut uniuersitati siue oībus mēbris eius coniunctim.

.14. Si ecclesia uniuersalis est incapax clauiū, est incapax ordinis & iurisditionis per claues significatoꝝ.

Cōrel. Ex quo infertur impossibile esse illam habere iurisditionem supra papam.

.15. Potestas clauis iurisditionalis est data tantū Petro

& successoribus p eos postmodū i alios deriuāda

.16. Potestatis plenitudo utriusq; clauis respectu i eccle siā uniuersali esse ullo modo non potest.

.17. Potestatis hmōi plenitudo in solo papa residet.

.18. Cardinales & alii prelati oēs nil pape tribuunt uel minuunt quo ad potestatem prædictam.

.19. Negans plenitudinem hanc totam residere in papa est hereticus.

.20. Potestas hmōi clauium est data inter gratias gratis a Christo corpori ecclesiæ.

.21. Gratiæ hæ nō infunduntur nec cōicantur singulis membris corporis ecclesiæ.

.22. Tales gratiæ singularibus membris corporis particulatim/non aūt membrorū cōitati infundunt.

.23. A sententia papæ non potest ad Concilium appellari.

.24. A sententia Concilii appellari debet ad papam.

.25. A sententia papæ & Concilii cui papa præest ad papam appellari non potest.

.26. A sententia papę non potest ad xp̄m appellari.

.27. Statuta solius Concilii cum clausula decreti irritantis papam non ligant.

.28. Talia statuta in p̄iudicium Ro. pont. sunt nulla.

29. Concilium non potest statuta sine auctoritate papę cōdere/p̄sertim in nō cōcernentibus fidē directe.

Cōrel. Ex quo iferť decretū Cōstañ cōcilii papā nō ligare

Cōrel. Infertur & aliud papam ex tali decreto non posse in mora constitui.

.30. Papa potest Conciliorū statutis auctōritate pontificum celebratis derogare contra illa dispēsando.

.31. Papa statuta hmōi p̄t tollere contrariū statuendo.

.32. Non tenetur papa Concilium congregare nisi ubi causa heresis proprie esset tractanda uel fidei graue periculum immineret.

.33. Dubia fidei spectat ad Ro. pontificem terminare.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

.34. Snia pape pualet snie Concilii nisi heresim sapet.

.35. Papa potest dissoluere uel alio transferre Conciliū legitime congregatum nisi manifestum ecclesię scandalum immineret.

.36. In causa heresis proprie debet papa prius rogari ut Concilium conuocet anteq̃ contra illum possit procedi ſm cōmunem opinionem doctorꝝ.

Cōrel. Ex quo infertur gesta contra eum forma præmissa non seruata nullius fore roboris uel momenti.

.37. Papa pro crimine notorio & manifesto etiam grauissimo & eccl. scandalizante deponi non pōt.

.38. Papa q̃tumuis incorrigibilis damnari non potest.

.39. Pro sola heresi tm̄ uel apostasia papa deponi potest

.40. Si anteq̃ de hersi conuincatur papa heresim abiuret deponi non potest ſm cōem opi. doctorꝝ.

.41. Papa diuino non humano iure ligatur.

.42. Nulla iuris diuini auctoritate expresse cautum reperitur papam posse pro heresi deponi.

.43. Qđ papa pro heresi possit deponi ex tacita iuris diuini mēte ꝓcedit a sanctis pr̄ibus interp̄tata cui interpretationi est standum oīo.

.44. Papa incidens inheresim dānatā non incurrit ipso facto pena a iure cōtra hereticos ꝓmulgatas.

.45. Heresis est decisa a pontifice maxime dubia fidei cōceitentia improbare.

.46. Pape ante q̃ de heresi conuincatur non est obediētia subtrahenda.

Cōrel. Ex quo inferť illius ptātem interi debere illesam ꝑsistere. Vñ Car. & ep̄os creare atq; alias ecclesiasticas dignitates officiaq; ut prius ualebit cōferre.

.47. Non est parendum Pape uolenti uniuersalis eccl. statum peruertere.

FINIS.

Z 2.6.226

Pw_45190

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

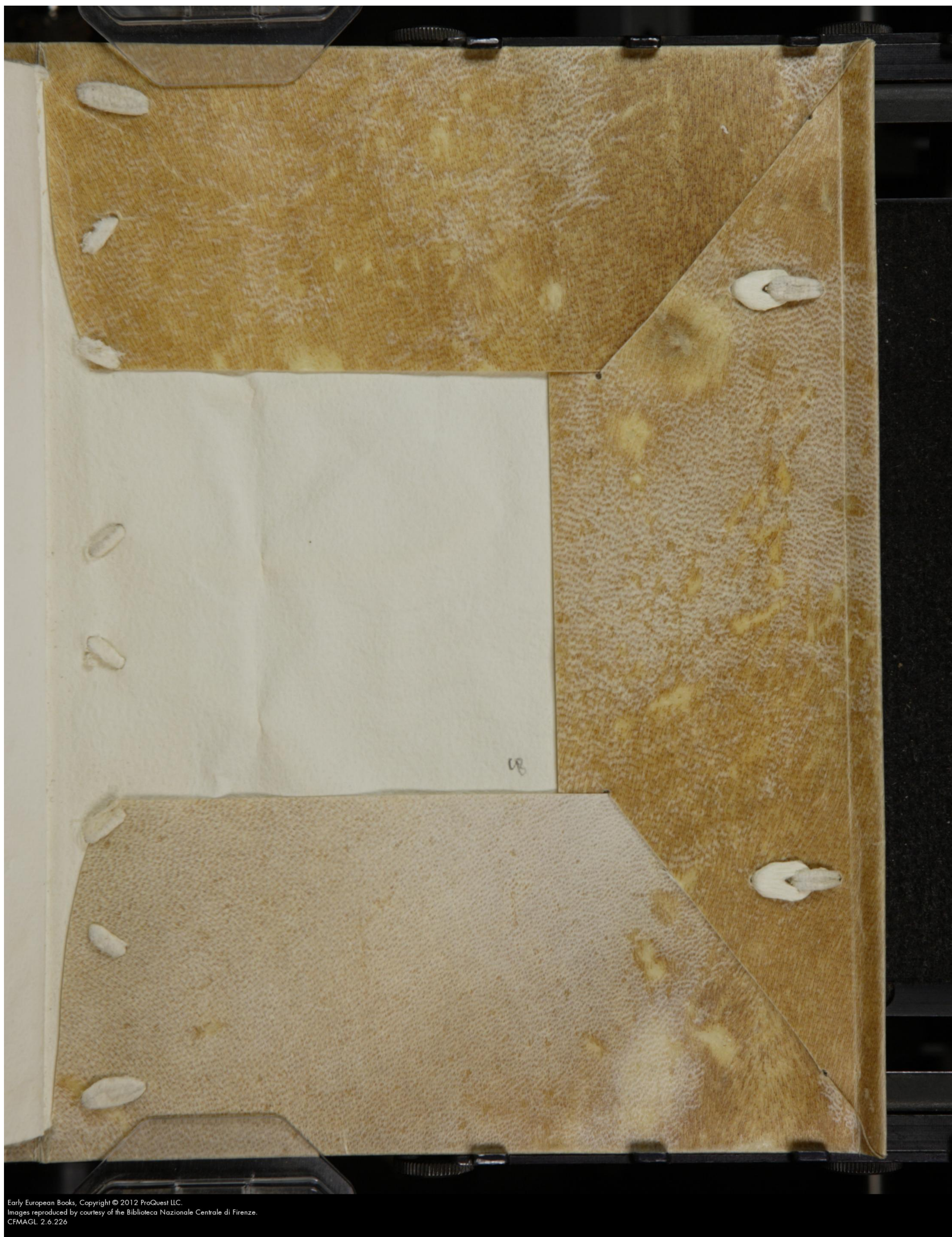
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

00526713I

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 2.6.226